IAS 36

Standarde Internaționale de Raportare Financiară

CORPUL EXPERȚILOR CONTABILI
ȘI CONTABILILOR AUTORIZAȚI
DIN ROMÂNIA

Ghid

pentru înțelegerea și aplicarea Standardelor Internaționale de Contabilitate

DEPRECIEREA ACTIVELOR

Editura CECCAR, București, 2004

Corpul Experților Contabili
și Contabililor Autorizați
din România

Ghid
pentru înțelegerea și aplicarea
IAS 36

DEPRECIEREA ACTIVELOR

Editura CECCAR, București, 2004

Scanned with OKEN Scanner

Autori:

Prof. univ. dr. MIHAI RISTEA – coordonator
Lect. univ. dr. CORINA – GRAZIELLA DUMITRU
Asist. univ. drd. MIRELA PĂUNESCU
Asist. univ. drd. RALUCA GUȘE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CORPUL EXPERȚILOR CONTABILI ȘI CONTABILILOR AUTORIZAȚI DIN ROMÂNIA (București)

Ghid pentru înțelegerea și aplicarea IAS 36 „Deprecierea activelor", București, Editura CECCAR, 2004

ISBN 973-8478-22-7

657

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Importanța cunoașterii și aplicării Standardelor Internaționale de Contabilitate 5
Cuvânt înainte 7

CAP. 1. Comentarii privind IAS 36 „Deprecierea activelor" 9
Introducere 12
1.1. Obiectiv 21
1.2. Arie de aplicabilitate 22
1.3. Definiții 29
1.4. Identificarea unui activ ce poate fi depreciat 31
1.5. Evaluarea valorii recuperabile 53
1.5.1. Preț net de vânzare 61
1.5.2. Valoare de utilizare 69
1.5.2.1. Bază pentru estimările fluxurilor viitoare de numerar 73
1.5.2.2. Structura estimărilor fluxurilor viitoare de numerar 83
1.5.2.3. Fluxuri viitoare de numerar în valută 127
1.5.2.4. Rata de actualizare 131
1.6. Recunoașterea și evaluarea unei pierderi din depreciere 146
1.7. Unități generatoare de numerar 162
1.7.1. Identificarea unității generatoare de numerar căreia îi aparține un activ 163
1.7.2. Valoarea recuperabilă și valoarea contabilă a unei unități generatoare de numerar 171

Scanned with OKEN Scanner

1.7.2.1. Fond comercial 177
1.7.2.2. Active ale corporațiilor 181
1.7.3. Pierdere din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar 182
1.8. Reluarea unei pierderi din depreciere 186
1.8.1. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru un activ individual 203
1.8.2. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar 224
1.8.3. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru fondul comercial 226
1.9. Prezentarea informațiilor 248
1.10. Prevederi tranzitorii 256
1.11. Data intrării în vigoare 258
Anexe
Anexa A. Exemple ilustrative 259
Anexa B. Bază pentru concluzii 312

CAP. 2. Addendă – Contabilitatea din România și deprecierea activelor imobilizate 385
2.1. Discursul normativ 387
2.2. Exemple și studii de caz 396

CAP. 3. Standardul Internațional de Contabilitate nr. 36 (IAS 36), ediția 2002, versiunea originală 403

Bibliografie 566

Scanned with OKEN Scanner

Importanța cunoașterii și aplicării Standardelor Internaționale de Contabilitate

O multitudine de factori endogeni și exogeni face necesară cunoașterea de către profesioniștii contabili a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), într-o lume a globalizării și mondializării; ca angajați sau liber profesioniști, aceștia trebuie să sprijine managementul întreprinderilor în elaborarea unor politici contabile care să facă din contabilitate un instrument esențial al conducerii.

Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) se adresează exclusiv întreprinderilor, orice altă intermediere putând în mod relativ ușor să conducă la aplicarea distorsionată a acestora prin favorizarea unuia sau altuia din utilizatorii informațiilor financiare în detrimentul celorlalți; rolul hotărâtor în cunoașterea și mai ales în aplicarea acestora de către întreprinderi trebuie să îl aibă organismele profesionale din domeniul contabilității, iar Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, în calitatea sa de membru al IFAC (Federația Internațională a Contabililor) și FEE (Federația Experților Contabili Europeni), are obligația, potrivit statutelor acestor organisme la care a aderat încă din 1996, să lupte pentru aplicarea în țara noastră a Standardelor Internaționale de Contabilitate și Audit.

În baza art. 19, lit. d și e, din legea sa de organizare și funcționare (Ordonanța Guvernului nr. 65/1994, aprobată prin Legea nr. 42/1995), Conferința Națională din septembrie 2002 (prin Hotărârea nr. 02/50) și Consiliul Superior al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați (prin Hotărârea nr. 02/48) au stabilit să vină în sprijinul profesioniștilor contabili și al conducerilor de întreprinderi, prin punerea la dispoziție a unor ghiduri practice de înțelegere

Scanned with OKEN Scanner

și aplicare a fiecărui Standard Internațional de Raportare Financiară în spiritul și litera lui. Aceste ghiduri, împreună cu Reglementările contabile naționale și cu Directivele europene și materialele publicate de normalizatorul român în legătură cu aceste Reglementări, dau posibilitatea conducerilor de întreprinderi să înțeleagă în primul rând și apoi să aplice în cunoștință de cauză standardele.

Ghidurile nu reprezintă interpretări ale standardelor, acestea constituind atributul exclusiv al Comitetului pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, ci ele au ca unic obiectiv înțelegerea și aplicarea standardelor originale, ediția 2002, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Raportare Financiară (IASB).

*

Consiliul Superior al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați aduce mulțumirile sale autorilor acestor ghiduri – profesori universitari, cercetători și profesioniști, precum și colectivului care a elaborat programul și a coordonat realizarea acestuia într-o unitate de concepție și de metodă, format din: prof. univ. dr. **Horia Cristea**; prof. univ. dr. **Adriana Duțescu**; prof. univ. dr. **Niculae Feleagă**; dr. ec. **Marin Toma**; dr. ec. **Oana Petrescu**; prof. univ. dr. **Rusalim Petriș**; prof. univ. dr. **Petru Pântea**; prof. univ. dr. **Vasile Răileanu**; prof. univ. dr. **Mihai Ristea**; prof. dr. **Alexandru Rusovici**; ec. **Daniela Vulcan.**

Comisia CECCAR pentru elaborarea și coordonarea Programului Ghidurilor

Scanned with OKEN Scanner

Cuvânt înainte

Standardul Internațional de Contabilitate 36 ***„Deprecierea activelor"*** este unul dintre cele mai provocatoare și dificile discursuri normative ale contabilității. Aplicarea sa dă expresie principiului prudenței și se înscrie în concepția de mentenanță a activelor. Obiectivul acestui Standard este evaluarea activelor în situațiile financiare și tratarea deprecierilor care apar, iar prin aria de aplicabilitate acoperă majoritatea activelor, cu excepția stocurilor sau instrumentelor financiare.

Lucrarea de față preia și dezvoltă definițiile, fundamentele, prevederile, tratamentele contabile și exemplele oferite de IAS 36 ***„Deprecierea activelor"***. Fidelitatea față de conținutul Standardului a fost determinată de nevoia de a evita eroarea și de dorința de a detalia și aprofunda aspecte în măsură să faciliteze înțelegerea și aplicarea. De asemenea, nu în puține cazuri s-a recurs până la preluarea textuală a semnificativului scris în acest sens de cartea de contabilitate.

Fără a fi lipsită de limite și critici, lucrarea oferă autorilor prilejul de a spune *«coborâți în adâncurile conținutului IAS 36* ***„Deprecierea activelor"****, iar dacă nu simțiți un junghi intelectual și necesitatea de a rupe cercul comun al regulilor demult învățate, pentru a fi constructivi, atunci nu vă rămâne decât șansa de a repeta fără răgaz ceea ce ați început».*

Lucrarea a fost scrisă de prof. univ. dr. Mihai RISTEA, lect. univ. dr. Corina – Graziella DUMITRU, asist. univ. drd. Mirela PĂUNESCU și asist. univ. drd. Raluca GUȘE, o echipă care a vrut să ofere cheia de acces la seiful întortocheat al dificilului Standard. Toți autorii sunt cadre didactice la Catedra de Contabilitate, Audit și Control de Gestiune din cadrul A.S.E. București.

Autorii

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

CAPITOLUL 1

Comentarii privind IAS 36 „Deprecierea activelor”

Scanned with OKEN Scanner

Textul Standardului Internațional de Contabilitate nr. 36, *Deprecierea activelor,* versiunea în limba română, ediția 2002, se regăsește în totalitate pe parcursul derulării comentariilor, deosebindu-se de acestea prin culoarea gri cu care este marcat.

Redacția

Standardul Internațional de Contabilitate IAS 36

Deprecierea activelor

Acest Standard Internațional de Contabilitate a fost aprobat de Consiliul IASC în aprilie 1998 și a intrat în vigoare pentru situațiile financiare aferente perioadelor începând de la 1 iulie 1999. Se încurajează aplicarea acestui Standard anterior acestei date.

În iulie 1998, aprobarea IAS 38, *Active necorporale*, și a IAS 22 (revizuit 1998), *Combinări de întreprinderi*, a avut ca efect modificări ale trimiterilor și terminologiei folosite în Introducere și în paragrafele 39, 40 și 110. În plus, IAS 38 a adăugat la paragraful 5 o definiție pentru „piața activă". În fine, a fost corectată o inconsecvență de termeni din Anexa A, paragrafele A47, A48 și A57.

În aprilie 2000, IAS 40, *Investiții imobiliare*, a modificat paragraful 1.

Standardele tipărite cu litere de tip italic aldin vor fi citite în contextul materialului de fond și al recomandărilor de implementare din acest Standard, precum și în contextul Prefeței la Standardele de Contabilitate Internaționale. Standardele Internaționale de Contabilitate nu au fost elaborate cu intenția de a se aplica elementelor nesemnificative (a se vedea paragraful 12 din Prefață).

Scanned with OKEN Scanner

Introducere

1. Acest Standard („IAS 36") recomandă contabilizarea și prezentarea informațiilor referitoare la deprecierea tuturor activelor. El înlocuiește cerințele pentru stabilirea caracterului de recuperabilitate al unui activ și pentru recunoașterea pierderilor din depreciere care au fost incluse în:

   (a) IAS 16 (revizuit 1993), *Imobilizări corporale* (a se vedea IAS 16 (revizuit 1998));

   (b) IAS 22 (revizuit 1993), *Combinări de întreprinderi* (a se vedea IAS 22 (revizuit 1998));

   (c) IAS 28 (reformulat 1994), *Contabilitatea investițiilor în întreprinderi asociate* (a se vedea IAS 28 (revizuit 1998)); și

   (d) IAS 31 (reformulat 1994), *Raportarea financiară a intereselor în asocierile în participație* (a se vedea IAS 31 (revizuit 1998)).

   Schimbările majore față de cerințele și explicațiile anterioare ale principiilor din IAS 36 sunt prevăzute separat în Baza pentru Concluzii.

Comentarii

Înainte de apariția unui standard pentru tratamentul deprecierii, aproape fiecare standard referitor la tratamentul diverselor active avea prevederi specifice privind cazurile de depreciere. IAS 36 dorește să aplice și să trateze unitar deprecierea activelor (chiar dacă nu încă omogen, ținând cont că mai există active care nu cad sub incidența IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

IAS 36 are rolul de a stabili reguli unitare privind determinarea deprecierii pentru o mare parte din activele întreprinderii, precum și de a suplini golurile sau neclaritățile pe care standardele specifice diferitelor active le aveau.

Noul IAS 36 combină cerințele pentru identificarea, evaluarea, recunoașterea și reluarea unei pierderi din depreciere într-un singur Standard, pentru a asigura de consecvența acestor cerințe, și, de asemenea, detaliază cerințele și recomandările existente în Standardele Internaționale de Contabilitate, pentru a obține o siguranță rezonabilă că întreprinderile au identificat, recunoscut și evaluat într-un mod similar pierderile din depreciere. Noul IAS 36 elimină anumite alternative referitoare la evaluarea pierderilor din depreciere, cum ar fi opțiunea de a nu utiliza actualizarea și altele.

2. IAS 36 nu acoperă deprecierea stocurilor, a creanțelor privind impozitul amânat, a activelor rezultate din contracte de construcții, a activelor rezultate din beneficiile angajaților sau a celor mai multe din activele financiare.

Comentarii

Ca regulă generală, activele financiare (cu puține excepții) nu cad sub incidența IAS 36; de asemenea, nici activele care sunt evaluate la valoarea justă sau la valori actualizate (cum ar fi activele rezultate din beneficiile angajaților). Marea majoritate a activelor ce se supun IAS 36 sunt cele evaluate la cost istoric.

3. IAS 36 cere ca valoarea recuperabilă a unui activ să fie estimată ori de câte ori există un indiciu că activul poate fi depreciat. În cazuri specifice, Standardul Internațional de Contabilitate aplicabil unui activ poate include cerințe referitoare la revizuirile suplimentare. De exemplu, IAS 38, *Active necorporale*, și IAS 22 (revizuit 1998), *Combinări*

Scanned with OKEN Scanner

de întreprinderi, impun ca valoarea recuperabilă a activelor necorporale și a fondului comercial care sunt amortizate de-a lungul unei perioade mai mari de 20 de ani să fie estimate anual.

Comentarii

Dacă nu există un standard care să reglementeze specific deprecierea unui anumit activ și acesta nu este exclus din sfera IAS 36, atunci entitatea va calcula deprecierea potrivit IAS 36. Dacă există un standard specific sau activul este exclus din sfera IAS 36, atunci entitatea va calcula deprecierea potrivit standardului specific. Există situații în care standardul specific poate impune cerințe suplimentare privind testarea deprecierii, pe lângă cele din IAS 36.

4. IAS 36 impune ca pierderea din depreciere să fie recunoscută (un activ este depreciat) ori de câte ori valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea sa recuperabilă. O pierdere din depreciere trebuie recunoscută în contul de profit și pierdere pentru acele active înregistrate la cost și tratată ca o reducere din reevaluare pentru acele active înregistrate la valoarea de reevaluare.

Comentarii

Spre deosebire de vechiul standard, IAS 36 presupune să înregistrăm o depreciere ori de câte ori valoarea recuperabilă este mai mare decât valoarea contabilă netă. În trecut, deprecierea era constatată în situațiile financiare doar atunci când se considera că este prin natură definitivă, adică de altă natură decât temporară.

5. IAS 36 impune ca valoarea recuperabilă să fie evaluată la maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare:

Scanned with OKEN Scanner

(a) prețul net de vânzare este valoarea ce se poate obține din vânzarea unui activ de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv, după scăderea oricăror costuri directe de cedare aferente; și

(b) valoarea de utilizare este valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar estimate, care se așteaptă să fie generate din utilizarea continuă a unui activ și din cedarea acestuia la sfârșitul duratei sale de viață utilă.

Comentarii

Ca noutate, în spiritul Cadrului general de întocmire și prezentare a situațiilor financiare, este introdusă valoarea actualizată. Toate fluxurile de numerar ce urmează a fi încasate de pe urma unui activ sau a unei unități generatoare de numerar sunt actualizate în funcție de perioada în care vor fi încasate. Acest lucru este justificat din punct de vedere economic, dacă ținem cont de valoarea diferită a banilor în timp, dar va naște dificultăți în ceea ce privește estimarea valorilor actualizate.

6. Pentru determinarea valorii de utilizare a unui activ, IAS 36 impune ca o întreprindere să folosească, printre altele:

(a) previziuni ale fluxurilor de numerar bazate pe ipoteze rezonabile și admisibile care:

(i) reflectă activul în starea lui curentă; și

(ii) reprezintă cea mai bună estimare a conducerii asupra setului de condiții economice care vor exista de-a lungul duratei de viață utilă rămasă a activului; și

Scanned with OKEN Scanner

(b) o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă evaluările pieței curente asupra valorii în timp a banilor și asupra riscurilor specifice activului. Rata de actualizare nu trebuie să reflecte riscurile pentru care fluxurile viitoare de numerar au fost ajustate.

Comentarii

Așa cum am spus, valoarea de utilizare se bazează în mare parte pe estimările conducerii. Aceste estimări trebuie să fie cât mai credibile și să țină cont de starea curentă a activului (fără eventualele îmbunătățiri, chiar dacă sunt planificate) și de condițiile economice anticipate. Fluxurile de numerar se vor actualiza cu o rată înainte de impozitare ce va ține cont de valoarea în timp a banilor și de riscurile specifice activului și, mai mult, întreprinderii.

7. Valoarea recuperabilă trebuie estimată pentru fiecare activ individual. Dacă acest lucru nu este posibil, IAS 36 impune ca o întreprindere să determine valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar căreia îi aparține activul. O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil de active care generează intrări de numerar din utilizare continuă, ce sunt în mare măsură independente de intrările de numerar generate de alte active sau grupe de active. Oricum, dacă produsul finit generat de un activ sau grup de active este tranzacționat pe o piață activă, acest activ sau grup de active trebuie identificat ca o unitate separată generatoare de numerar, chiar dacă o parte sau chiar totalitatea producției acestui activ sau grup de active este utilizată pe piața internă. Anexa A, *Exemple ilustrative*, include exemple de identificare a unităților generatoare de numerar.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

IAS 36 dezvoltă noțiunea de unitate generatoare de numerar. Unitatea generatoare de numerar este foarte utilă pentru activele pentru care nu se poate estima valoarea recuperabilă în mod individual (de fapt, pentru majoritatea activelor, am putea spune). Ținând cont că întreprinderea reprezentă un ansamblu de active ce interacționează în vederea obținerii de profit și implicit de fluxuri de numerar, unitatea generatoare de numerar este justificată din punct de vedere economic și deosebit de utilă, deși estimarea ei (a gradului de cuprindere) este uneori dificilă și subiectivă. Totuși, pentru activele pentru care există piață, estimarea valorii recuperabile se face individual.

8. Pentru a testa deprecierea unei unități generatoare de numerar, IAS 36 impune ca fondul comercial și activele corporațiilor (cum sunt activele centrale) care sunt aferente unității generatoare de numerar să fie luate în considerare. IAS 36 specifică modul în care poate fi realizat acest lucru.

Comentarii

Pentru contabilitatea românească, noțiunile de unitate generatoare de numerar și alocarea fondului comercial unităților generatoare de numerar sunt noi. Regulile privind evaluările în România în situațiile financiare erau destul de puține, expeditive și presupuneau mai degrabă constatarea faptică decât valorică a activelor.

9. Principiile pentru recunoașterea și evaluarea pierderilor din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar sunt similare cu principiile utilizate pentru un activ individual. IAS 36 specifică modul de determinare a valorii contabile a unei unități generatoare de numerar și modul de alocare a pierderii din depreciere între activele unității.

Scanned with OKEN Scanner

10. IAS 36 impune ca o pierdere din depreciere recunoscută în anii trecuți să fie reluată dacă, și numai dacă, a intervenit o modificare în estimările utilizate pentru determinarea valorii recuperabile de la ultima recunoaștere a pierderii din depreciere. Oricum, o pierdere din depreciere este reluată doar în măsura în care nu duce la creșterea valorii contabile a unui activ peste valoarea contabilă care ar fi fost determinată pentru acel activ (după scăderea amortizării), dacă în anii anteriori nu ar fi fost recunoscută nici o pierdere din depreciere. Reluarea unei pierderi din depreciere trebuie recunoscută în contul de profit și pierdere pentru activele înregistrate la cost și tratată ca o creștere din reevaluare pentru activele înregistrate la valoarea de reevaluare.

Comentarii

Reluarea deprecierii fără să permită creșterea valorii contabile a activului peste cea care ar fi fost determinată pentru acel activ (după scăderea amortizării), dacă în anii anteriori nu ar fi fost recunoscută nici o pierdere din depreciere, rezolvă problema diferențelor temporare. Astfel, dacă a apărut o depreciere incidentală de valoare și ulterior aceasta dispare, activul va apărea în situațiile financiare și va fi tratat ca și cum nu ar fi fost depreciat nicicând.

Înregistrarea unui plus de valoare peste valoarea contabilă a activului este permisă doar pentru activele pe care entitatea le reevaluează, conform IAS 16, tratament contabil alternativ permis.

Ca diferență față de reglementările existente înaintea armonizării contabilității românești cu Standardele Internaționale de Contabilitate, în situația în care există o rezervă din reevaluare constituită pentru activul depreciat, deprecierea va afecta întâi acea rezervă din reevaluare și abia apoi cheltuielile exercițiului.

Scanned with OKEN Scanner

11. IAS 36 impune ca pierderea din deprecierea fondului comercial să nu fie reluată, cu excepția cazului în care:

(a) pierderea din depreciere a fost cauzată de un eveniment specific extern de o natură excepțională ce nu se așteaptă să se mai repete; și

(b) evenimente externe ulterioare au anulat efectul acelui eveniment.

12. Când pierderile din depreciere sunt recunoscute (reluate), IAS 36 impune prezentarea anumitor informații:

(a) pe clasa de active; și

(b) pe segmente raportabile bazate pe formatul primar al întreprinderii (această cerință este valabilă doar dacă o întreprindere aplică IAS 14, *Raportarea pe segmente*).

IAS 36 impune prezentarea suplimentară de informații dacă pierderile din depreciere recunoscute (reluate) în timpul perioadei sunt semnificative pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare luate ca întreg.

Comentarii

Așa cum vom vedea, prevederile IAS 36 privind prezentarea informațiilor sunt consecvente cu cerințele IAS 1, *Prezentarea situațiilor financiare*, precum și cu IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile*. Cerințele de prezentare din IAS 36 vin să detalieze informațiile obligatoriu a fi prezentate conform IAS 1.

Scanned with OKEN Scanner

13. La prima adoptare, IAS 36 trebuie aplicat doar pe o bază prospectivă. Pierderile din depreciere recunoscute (reluate) trebuie tratate pe baza IAS 36 și nu conform tratamentului contabil de bază sau tratamentului contabil alternativ permis pentru alte modificări ale politicilor contabile, prezentate în IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile*.

Comentarii

Pentru că este aproape, dacă nu chiar imposibil de estimat retroactiv valorile recuperabile ale activelor, IAS 36 se aplică prospectiv. Asta înseamnă că adoptarea IAS 36 iese de sub incidența IAS 8, nefiind afectate situațiile financiare ale exercițiilor anterioare și, de asemenea, nefiind necesare informații proforma. Entitatea trebuie să estimeze valorile recuperabile pentru activele pentru care există indicii că ar putea fi depreciate și eventualele deprecieri (peste cele deja înregistrate) să le recunoască în contul de rezultate al exercițiului de aplicare pentru prima dată a Standardului.

14. IAS 36 intră în vigoare pentru situațiile financiare aferente perioadelor începând de la 1 iulie 1999. Se încurajează aplicarea acestui Standard anterior acestei date.

Comentarii

Deși de relativ puțin timp în vigoare, deja există propuneri pentru modificarea IAS 36, precum și pentru omogenizarea evaluării în situațiile financiare pentru majoritatea categoriilor de active.

Scanned with OKEN Scanner

1.1. Obiectiv

Obiectivul acestui Standard este de a prescrie procedurile pe care o întreprindere le aplică pentru a se asigura că activele ei nu sunt înregistrate la o valoare mai mare decât valoarea lor recuperabilă. Un activ este înregistrat la o valoare mai mare decât valoarea recuperabilă dacă valoarea sa contabilă depășește valoarea recuperabilă din folosirea sau vânzarea activului. Dacă există o astfel de situație, activul este descris ca depreciat și Standardul impune întreprinderii să recunoască o pierdere din depreciere. Standardul specifică, de asemenea, când o întreprindere trebuie să reia o pierdere din depreciere și recomandă prezentarea anumitor informații referitoare la activele depreciate.

Scanned with OKEN Scanner

1.2. Arie de aplicabilitate

1. *Acest Standard trebuie aplicat în contabilitatea deprecierii tuturor activelor, altele decât:*

   (a) stocuri (a se vedea IAS 2, Stocuri);

   (b) active ce rezultă din contractele de construcții (a se vedea IAS 11, Contracte de construcții);

   (c) creanțe privind impozitul amânat (a se vedea IAS 12, Impozitul pe profit);

   (d) active rezultate din beneficii ale angajaților (a se vedea IAS 19, Beneficiile angajaților);

   (e) active financiare ce sunt incluse în aria de aplicabilitate a IAS 32, Instrumente financiare: prezentare și descriere;

   (f) investiții imobiliare evaluate la valoarea justă (a se vedea IAS 40, Investiții imobiliare); și

   (g) active biologice aferente activității agricole care sunt evaluate la valoarea justă minus costurile estimate la punctul de vânzare (a se vedea IAS 41, Agricultura).

2. Acest Standard nu se aplică stocurilor, activelor ce rezultă din contracte de construcții, creanțelor privind impozitul amânat sau activelor ce rezultă din beneficiile angajaților, pentru că Standardele Internaționale de Contabilitate exis-

Scanned with OKEN Scanner

tente aplicabile acestor active conțin deja cerințe specifice pentru recunoașterea și evaluarea acestor active.

3. Acest Standard se aplică pentru: ~~Pentru active financiare ce sunt incluse în aria de aplicabilitate a IAS 32, *Instrumente financiare: prezentare și descriere*, cerințele de contabilizare a pierderilor din depreciere vor depinde de rezultatul proiectului IASC în ceea ce privește contabilitatea instrumentelor financiare. Investițiile în:~~

(a) filiale, așa cum sunt definite de IAS 27, *Situații financiare consolidate și contabilitatea investițiilor în filiale*;

(b) întreprinderi asociate, așa cum sunt definite de IAS 28, *Contabilitatea investițiilor în întreprinderi asociate*; și

(c) asocieri în participație, așa cum sunt definite de IAS 31, *Raportarea financiară a intereselor în asocierile în participație*.;

Pentru deprecierea altor active financiare, se face trimitere la IAS 39, *Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare*. ~~sunt active financiare, dar sunt excluse din aria de aplicabilitate a IAS 32. Prin urmare, prezentul Standard se aplică unor astfel de investiții.~~

Comentarii

IAS 36 se aplică tuturor activelor corporale, necorporale și financiare, cu excepția stocurilor, activelor întâlnite în contractele de construcții, creanțelor privind impozitul amânat, activelor întâlnite în IAS 19, *Beneficiile angajaților*, și activelor financiare cuprinse

Scanned with OKEN Scanner

în aria de aplicabilitate a IAS 32, *Instrumente financiare: prezentare și descriere*, investițiilor imobiliare evaluate la valoarea justă și activelor biologice aferente activității agricole care sunt estimate la valoarea justă, mai puțin costurile evaluate la prețul de vânzare.

- Deși IAS 36 nu se aplică deprecierii stocurilor, în IAS 2 deprecierea stocurilor este tratată în spiritul IAS 36. Diferența constă în faptul că pentru stocurile ce sunt destinate în mare parte vânzării nu se estimează valoarea de utilizare, ci doar prețul net de vânzare.

Paragraful 29 din IAS 2 („Valoarea materialelor și a consumabilelor folosite în producție nu este diminuată sub cost dacă se estimează că produsele finite în care urmează să se încorporeze vor fi vândute pentru un preț mai mare sau egal cu costul lor. [...]") vorbește despre valoarea de utilizare a stocurilor destinate consumului și nu vânzării. După cum observăm, tratamentul lor este consecvent cu IAS 36.

Între IAS 2, *Stocuri*, care cere întreprinderilor să evalueze valoarea realizabilă netă a stocurilor, și IAS 36, care cere estimarea valorii recuperabile, nu există nici o diferență majoră, drept pentru care s-a considerat că nu este necesară revizuirea IAS 2. De fapt, stocurile sunt ori active care sunt deținute pentru a fi vândute, și atunci este justificată utilizarea valorii realizabile nete, ori deținute pentru a fi utilizate în procesul de producție, și, în această situație, IAS 2 recomandă o abatere de la utilizarea valorii realizabile nete, și anume, dacă produsul finit ce va fi obținut pe baza stocurilor depreciate nu este depreciat, nici stocul destinat utilizării nu este considerat depreciat (avem de-a face cu o valoare de utilizare).

O altă diferență între IAS 36 și IAS 2 este definirea prețului net de vânzare, respectiv a valorii realizabile nete. Valoarea realizabilă netă nu se referă explicit la o tranzacție încheiată de bunăvoie între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul căreia prețul este determinat obiectiv, ci se referă la condiții normale privind desfă-

Scanned with OKEN Scanner

șurarea activității. De regulă însă, prețul net de vânzare și valoarea realizabilă netă vor fi similare.

În ceea ce privește investițiile imobiliare, conform IAS 40, ele pot fi evaluate sau la valoarea justă, sau la costul istoric.

Dacă întreprinderea evaluează investițiile imobiliare la valoarea justă, atunci acestea sunt excluse din aria de aplicare a IAS 36 și orice variație a valorii juste (inclusiv o diminuare) este recunoscută în profitul sau în pierderea exercițiului curent.

Dacă întreprinderea evaluează investițiile imobiliare la costul istoric, atunci acestora li se aplică IAS 16 – tratamentul de bază privind evaluarea ulterioară, și implicit cad sub aria de aplicare a IAS 36.

- Ca regulă generală, activele financiare (cu puține excepții) nu cad sub incidența IAS 36. De asemenea, nici activele care sunt evaluate la valoarea justă sau la valori actualizate (cum ar fi activele rezultate din beneficiile angajaților). Marea majoritate a activelor ce se supun IAS 36 sunt cele evaluate la cost istoric.

Dacă nu există un standard care să reglementeze specific deprecierea unui anumit activ și acesta nu este exclus din sfera IAS 36, atunci entitatea va calcula deprecierea potrivit IAS 36. Dacă există un standard specific sau activul este exclus din sfera IAS 36, atunci entitatea va calcula deprecierea potrivit standardului specific. Există situații în care standardul specific poate impune cerințe suplimentare privind testarea deprecierii, pe lângă cele din IAS 36.

- Diferența fundamentală între IAS 11, *Contracte de construcții*, și IAS 12, *Impozitul pe profit*, care tratează deja deprecierea activelor care apar din contracte de construcții și respectiv creanțe privind impozitul amânat, este faptul că valoarea recuperabilă este determinată fără a fi actualizată. Deși este o inconsistență (se pierde omogenitatea valorii în situațiile financiare), deocamdată IAS 11 și IAS 12 nu sunt supuse revizuirii.

Scanned with OKEN Scanner

• IAS 19, *Beneficiile angajaților*, conține o limită superioară a valorii la care o întreprindere trebuie să recunoască un activ provenind din beneficiile angajaților, limită ce este determinată prin reactualizare, procedură total compatibilă cu cerințele IAS 36, și care nu depășește recunoașterea amânată a anumitor pierderi actuariale și costul anumitor servicii trecute. Între IAS 19 și IAS 36 există compatibilitate.

4. Acest Standard se aplică activelor ce sunt înregistrate la valoarea reevaluată (valoare justă) pe baza altor Standarde Internaționale de Contabilitate, cum este cazul tratamentului contabil alternativ permis, descris în IAS 16, *Imobilizări corporale*. Oricum, a identifica dacă un activ reevaluat poate fi depreciat depinde de baza folosită în determinarea valorii juste a acestuia:

(a) dacă valoarea justă a activului este valoarea de piață, singura diferență între valoarea justă a activului și prețul net de vânzare este dată de costurile suplimentare directe necesare pentru cedarea activului:

(i) în cazul în care costurile de cedare sunt neglijabile, valoarea recuperabilă a activului reevaluat este în mod necesar apropiată sau mai mare decât valoarea lui reevaluată (valoarea justă). În acest caz, după ce au fost aplicate cerințele de reevaluare, este puțin probabil ca activul să fie depreciat și valoarea recuperabilă nu trebuie estimată; și

(ii) în cazul în care costurile de cedare nu sunt neglijabile, prețul net de vânzare al activului reevaluat este în mod necesar mai mic decât valoarea lui justă.

Scanned with OKEN Scanner

Prin urmare, activul reevaluat va fi depreciat dacă valoarea lui de utilizare este mai mică decât valoarea reevaluată (valoarea justă). În acest caz, după ce au fost aplicate cerințele de reevaluare, o întreprindere aplică acest Standard pentru a determina dacă activul poate fi depreciat; și

(b) dacă valoarea justă a activului este determinată pe o altă bază decât valoarea de piață, valoarea reevaluată a activului (valoarea justă) poate fi mai mare sau mai mică decât valoarea sa recuperabilă. De aceea, după ce cerințele de reevaluare au fost aplicate, o întreprindere aplică acest Standard pentru a determina dacă activul poate fi depreciat.

Comentarii

Și activele care sunt evaluate la valoarea reevaluată fac obiectul IAS 36. Deprecierea unui astfel de activ depinde de modul în care este calculată valoarea justă (de regulă, baza pentru reevaluare). Atunci când valoarea justă este raportată la valoarea de piață, singura diferență între prețul net de vânzare și valoarea justă o reprezintă costurile de tranzacționare, deoarece, conform IAS, valoarea justă reprezintă suma la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv. Dacă considerăm că valoarea de piață presupune, asemenea valorii juste, o piață (aproape) perfectă, prețul net de vânzare este valoarea justă, mai puțin costurile estimate aferente cedării activului.

În cazul în care costurile estimate aferente cedării sunt neglijabile, prețul net de vânzare este aproximativ egal cu valoarea justă, deci nu există depreciere.

Scanned with OKEN Scanner

În cazul în care costurile estimate aferente cedării sunt semnificative, prețul net de vânzare este mai mic decât valoarea justă și o eventuală depreciere depinde de valoarea de utilizare. Dacă valoarea de utilizare este mai mare decât valoarea justă, nu există depreciere.

Dar valoarea justă nu presupune în mod obligatoriu o piață și respectiv o valoare de piață. Dacă valoarea justă nu se determină pe baza valorii de piață, atunci întreprinderea trebuie să estimeze valoarea de utilizare și prețul net de vânzare și să aplice IAS 36.

De regulă însă, pentru activele care sunt evaluate la valoarea justă, întreprinderea recunoaște câștigurile și pierderile datorate variației valorii juste ca un câștig sau o pierdere al (a) exercițiului curent, fie în rezultatul exercițiului, fie în capitalurile proprii.

Scanned with OKEN Scanner

1.3. Definiții

5. *Următorii termeni sunt folosiți în acest Standard, având sensurile specificate:*

Valoarea recuperabilă este maximul dintre prețul net de vânzare al unui activ și valoarea lui de utilizare.

Valoarea de utilizare este valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar estimate, ce se așteaptă să fie generate din utilizarea continuă a unui activ și din cedarea lui la sfârșitul duratei de viață utilă.

Prețul net de vânzare este valoarea ce se poate obține din vânzarea unui activ de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv.

Costurile cedării sunt costurile suplimentare atribuibile direct cedării unui activ, excluzând costurile de finanțare și cheltuielile cu impozitul pe profit.

O pierdere din depreciere este valoarea cu care valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea sa recuperabilă.

Valoarea contabilă este valoarea la care un activ este recunoscut în bilanț după scăderea oricărei amortizări cumulate și, în plus, a oricăror pierderi cumulate din depreciere.

Scanned with OKEN Scanner

Amortizarea este alocarea sistematică a valorii amortizabile a unui activ de-a lungul duratei sale de viață utilă.[1]

Valoarea amortizabilă este costul unui activ sau orice altă valoare substituită acestuia în situațiile financiare, mai puțin valoarea reziduală.

Durata de viață utilă este:

(a) fie perioada de timp de-a lungul căreia un activ se așteaptă a fi utilizat de către întreprindere; fie

(b) numărul unităților de producție sau al unităților similare ce se așteaptă a fi obținute de către întreprindere din utilizarea activului.

O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil de active care generează intrări de numerar din utilizarea continuă, intrări care sunt în mare măsură independente de intrările de numerar generate de alte active sau grupuri de active.

Activele corporațiilor sunt acele active, altele decât fondul comercial, care contribuie la fluxurile viitoare de numerar atât pentru unitatea generatoare de numerar pe baza revizuirii, cât și pentru alte unități generatoare de numerar.

[1] În cazul unui activ necorporal sau al fondului comercial, termenul de „amortizare" este în general utilizat în locul celui de „depreciere". Ambii termeni au însă același înțeles.

Scanned with OKEN Scanner

1.4. Identificarea unui activ ce poate fi depreciat

6. Paragrafele de la 7 la 14 specifică momentul în care valoarea recuperabilă trebuie determinată. Aceste cerințe folosesc termenul „un activ", dar se aplică în mod egal unui activ individual sau unei unități generatoare de numerar.

Comentarii

Standardul se aplică și activelor individuale, cum ar fi un echipament, dar se aplică deseori și așa-ziselor unități generatoare de numerar. În general, grupurile de active generează fluxuri de numerar mai degrabă decât activele individuale, în multe cazuri fiind imposibil de calculat valoarea de utilizare a unui activ individual.

În practică, valoarea recuperabilă a unui activ poate fi dificil de determinat, mai ales dacă activul respectiv nu generează fluxuri de numerar din utilizarea separată, ci numai ca parte a unui grup de active. De aceea, IAS 36 solicită în aceste cazuri stabilirea valorii recuperabile a unității generatoare de numerar din care face parte un activ atunci când fluxurile de numerar din utilizarea separată a activului nu sunt determinabile.

Chiar dacă majoritatea instrumentelor financiare sunt excluse de sub incidența IAS 36, anumite titluri sunt testate pentru depreciere conform IAS 36. Astfel, intră în sfera de aplicare a IAS 36 toate instrumentele financiare care rezultă din:

a) filiale, așa cum sunt definite de IAS 27, *Situații financiare consolidate și contabilitatea investițiilor în filiale*;
b) întreprinderi asociate, așa cum sunt definite de IAS 28, *Contabilitatea investițiilor în întreprinderile asociate*; și
c) asocieri în participație, așa cum sunt definite de IAS 31, *Raportarea financiară a intereselor în asocierile în participație*.

Scanned with OKEN Scanner

Remarcăm că majoritatea acestor active sunt active financiare pe termen lung. De asemenea, aceste active sunt excluse din aria de aplicare a IAS 32 și IAS 39.

De multe ori este foarte dificil să se estimeze valoarea recuperabilă pentru un activ în parte. Una dintre cele mai importante schimbări pe care le aduce noul IAS 36 se referă la detalierea și accentuarea noțiunii de unitate generatoare de numerar. De regulă, activele aduc beneficii economice prin utilizarea lor în comun, drept pentru care valoarea de utilizare (și uneori prețul net de vânzare) este mult mai ușor de estimat pentru întregul grup privit ca un tot și nu pentru active luate individual. Și, în plus, datorită forței de sinergie, de regulă, un complex funcțional de active are o valoare diferită față de suma valorilor activelor luate individual.

Prin valoare contabilă Standardul se referă la valoarea contabilă netă, adică valoarea contabilă din care s-a scăzut amortizarea cumulată și deprecierile cumulate înregistrate.

Între valoarea de utilizare definită de IAS 36 și valoarea actualizată conform Cadrului general de întocmire și prezentare a situațiilor financiare nu există nici o diferență. Astfel, conform Cadrului: valoarea actualizată este valoarea actualizată a viitoarelor intrări nete de numerar, care urmează a fi generate în derularea normală a activității întreprinderii.

O întreprindere are două posibilități de a recupera valoarea activelor sale: prin utilizare sau prin vânzare. Dacă se alege prima variantă, valoarea recuperabilă coincide cu valoarea de utilizare. Dacă nu, ea se identifică cu prețul net de vânzare. În cazul în care ambele valori pot fi determinate și întreprinderea nu a luat încă decizia privind modul de recuperare a valorii activului, valoarea recuperabilă este maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare, pornind de la ipoteza că întreprinderea va alege calea cea mai profitabilă de valorificare a activului.

Valoarea realizabilă netă este definită în IAS 2, *Stocuri*, ca fiind: „prețul de vânzare estimat ce ar putea fi obținut pe parcursul

Scanned with OKEN Scanner

desfășurării normale a activității, mai puțin costurile estimate pentru finalizarea bunului și costurile necesare vânzării". Diferențele între valoarea realizabilă netă și valoarea recuperabilă sunt:

a) definiția valorii realizabile nete nu se referă explicit la tranzacții încheiate de bunăvoie între părți aflate în cunoștință de cauză și în care prețul este determinat obiectiv (o valoare justă);
b) valoarea realizabilă se referă la un preț de vânzare estimat în cursul desfășurării normale a activității. În anumite cazuri, prețul net de vânzare va reflecta o vânzare fortuită, atunci când conducerea este obligată să vândă imediat, și va diferi de valoarea justă; și
c) prețul net de vânzare trebuie să utilizeze, ca punct de plecare, un preț de vânzare stabilit de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză și în condiții normale de concurență (valoarea justă).

Totuși, în majoritatea cazurilor, prețul net de vânzare și valoarea realizabilă netă vor fi similare; de aceea, IAS 2 nu este în prezent supus modificării.

7. Un activ este depreciat atunci când valoarea sa contabilă depășește valoarea recuperabilă. Paragrafele de la 9 la 11 dau unele indicii despre o pierdere din depreciere ce poate apărea: dacă oricare din aceste indicii este prezent, unei întreprinderi i se cere să efectueze o estimare formală a valorii recuperabile. Dacă nu există nici un indiciu despre o potențială pierdere din depreciere, prezentul Standard nu impune ca o întreprindere să realizeze acea estimare formală a valorii recuperabile.

Comentarii

Unul dintre cele mai importante și aplicate principii este principiul prudenței. IAS 36 se bazează pe acest principiu mai mult decât oricare alt Standard.

Scanned with OKEN Scanner

Dar testul de depreciere nu se face pentru fiecare activ individual și nici în absența unor indicii care să sugereze deprecierea. Acest lucru este în avantajul întreprinderii, deoarece testarea pentru depreciere este dificilă, subiectivă și de multe ori costisitoare. Principiul semnificației este aici de bază în ceea ce privește estimarea valorii recuperabile.

Indiciile pe care le poate folosi întreprinderea sunt date în paragraful 9.

Un activ este depreciat atunci când valoarea sa contabilă depășește valoarea recuperabilă. Conform prevederilor prezentului Standard, valoarea contabilă este dată de valoarea la care activul este recunoscut în bilanț după scăderea oricăror amortizări cumulate și a oricăror pierderi cumulate din depreciere.

Exemplu:

Pentru un activ cu durata de viață utilă de 10 ani se cunosc următoarele informații:

An	1	2	3	4
Valoarea contabilă de intrare	100.000	100.000	100.000	100.000
Amortizarea cumulată	10.000	20.000	30.000	40.000
Prețul net de vânzare estimat	50.000	50.000	60.000	20.000
Valoarea de utilizare	96.000	93.000	50.000	25.000
Valoarea contabilă	90.000	80.000	70.000	50.000
Valoarea recuperabilă	96.000	93.000	60.000	25.000
Concluzii	Nu se constată nici o pierdere din depreciere	Nu se constată nici o pierdere din depreciere	Se constată o pierdere din depreciere de 10.000 u.m.	Se constată o pierdere din depreciere de 25.000 u.m.

Scanned with OKEN Scanner

8. ***O întreprindere trebuie să stabilească la data fiecărui bilanț contabil dacă există vreun indiciu potrivit căruia un activ poate fi depreciat. Dacă orice astfel de indiciu există, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă a activului.***

Comentarii

Entitatea nu este obligată să estimeze valorile recuperabile ale tuturor activelor și unităților sale generatoare de numerar la data fiecărui bilanț. În schimb, anual trebuie căutate eventualele indicii privind deprecierea anumitor active și doar pentru acele active trebuie calculată valoarea recuperabilă.

Prevederile acestui Standard se aplică doar în anumite situații concrete, atunci când există indiciul unei deprecieri. Un indiciu al deprecierii nu reprezintă în mod obligatoriu o depreciere, dar impune estimarea valorii recuperabile. Există însă și excepții (vezi paragraful 13).

Aplicarea testului de depreciere cu o frecvență mare riscă să conducă la constatarea unor mini-deprecieri, urmată de reluarea acestora înainte ca valoarea activului să devină cu adevărat imposibil de recuperat în întregime. Din punctul de vedere al utilizatorilor de informații, contabilizarea și reluarea pierderilor din depreciere care intră în rutină denaturează relevanța și credibilitatea informațiilor cuprinse în situațiile financiare și îngreunează interpretarea datelor furnizate. De aceea, principiul pragului de semnificație se aplică pentru a stabili dacă este necesară recunoașterea unei pierderi din depreciere.

Există pericolul ca după o perioadă lungă de timp, în care au fost constatate și apoi reluate pierderi din depreciere referitoare la un activ, informațiile privind acest subiect să fie ignorate sau să își piardă relevanța exact în momentul în care deprecierea ar deveni

Scanned with OKEN Scanner

definitivă și ar avea implicații reale și serioase asupra situației firmei.

Deși IAS 36 presupune ca întreprinderea să facă testul de depreciere doar la data bilanțului, IAS 34, *Raportarea financiară interimară*, prevede ca întreprinderea să evalueze eventualele deprecieri la data oricărei situații financiare interimare. Chiar dacă nu vor fi efectuate în totalitate teste și calcule privind eventualele deprecieri, cel puțin deprecierile semnificative trebuie identificate și estimate în situațiile financiare interimare.

9. Pentru stabilirea prezenței oricărui indiciu potrivit căruia un activ poate fi depreciat, o întreprindere trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele indicații:

Surse externe de informații

(a) în cursul perioadei, valoarea de piață a unui activ a scăzut considerabil, mai mult decât se aștepta, ca rezultat al trecerii timpului sau al utilizării normale;

(b) în cursul perioadei au avut loc modificări semnificative cu efect negativ asupra întreprinderii sau vor avea loc astfel de modificări în viitorul apropiat, în mediul tehnologic, de piață, economic sau juridic în care întreprinderea își desfășoară activitatea sau pe piața pe care un activ este consacrat;

(c) ratele de piață ale dobânzilor sau alte rate ale rentabilității investițiilor de pe piață au crescut în cursul perioadei și este posibil ca aceste creșteri să afecteze rata de actualizare utilizată în calcularea valorii de utilizare a unui activ și să scadă semnificativ valoarea recuperabilă a acestuia;

Scanned with OKEN Scanner

(d) valoarea contabilă a activelor nete ale întreprinderii raportoare este mai mare decât capitalizarea sa pe piață;

Surse interne de informații

(e) este disponibilă dovada uzurii morale sau fizice a unui activ;

(f) în cursul perioadei au avut loc schimbări semnificative cu efect negativ asupra întreprinderii, sau se așteaptă să aibă loc în viitorul apropiat astfel de modificări în măsura sau maniera în care un activ este utilizat, sau se așteaptă să fie utilizat. Aceste modificări includ planuri de întrerupere sau restructurare a activității căreia îi aparține un activ, sau de cedare a unui activ înainte de data anterior așteptată; și

(g) este disponibilă dovada din raportarea internă care indică faptul că performanța economică a unui activ este sau va fi mai slabă decât se anticipase.

Comentarii

Sursele principale de informații externe sunt piețele, fie că sunt piețele activelor, bursele sau piețele de capital. Valoarea de piață este cel mai clar indiciu privind o eventuală depreciere. În cazul în care valoarea de piață a unui activ a scăzut mai mult decât se aștepta datorită uzurii sale fizice sau morale mai avansate, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă și să facă testul de depreciere.

Dacă mediul în care își desfășoară întreprinderea activitatea (tehnologic, economic, juridic) este afectat de diverși factori ce pot

Scanned with OKEN Scanner

influența negativ valoarea de utilizare a unui activ (de exemplu, fluxurile de numerar estimate ce vor fi încasate din utilizarea activului vor fi mai mici decât cele anticipate), întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă și să facă testul de depreciere.

Dacă rata dobânzii pe piața de capital sau ratele altor investiții au crescut și influențează rata de actualizare folosită de întreprindere, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă și să facă testul de depreciere. În cele mai multe cazuri, așa cum vom vedea, ratele de actualizate utilizate de întreprindere se bazează pe ratele dobânzilor. Drept pentru care, o eventuală variație (dacă rata dobânzii crește, atunci și rata de actualizare folosită de întreprindere va trebui crescută, ceea ce va duce la o valoare de utilizare mai mică, datorită scăderii valorii actualizate a fluxurilor de numerar estimate a fi obținute din utilizare continuă), dacă este semnificativă, poate duce la estimarea valorii recuperabile și la testul de depreciere. În cazul în care ratele dobânzii scad, acest lucru influențează pozitiv valoarea de utilizare (crescând-o) și implicit pe cea recuperabilă. În cazul unor active depreciate, la o eventuală creștere a ratei dobânzii, întreprinderea trebuie să estimeze dacă mai este necesară deprecierea sau nu.

În cazul în care valoarea contabilă netă a activelor întreprinderii este mai mare decât prețul acțiunilor la bursă (capitalizarea sa pe piață), întreprinderea privită ca un tot a fost depreciată și este necesar să efectuam testul de depreciere.

În ceea ce privește capitalizarea pe piață a societății, trebuie totuși ținut cont de faptul că există situații în care piața nu are cunoștințe necesare (nu este o transparență perfectă) sau prețul variază în funcție de factori care nu depind de întreprindere (speculații bursiere, eventuale variații incidentale etc.), drept pentru care nu în mod necesar o capitalizare de piață slabă înseamnă o depreciere. Ipoteza este însă corectă (în cazul capitalizării pe piață mai mici decât valoarea activelor nete, investitorii estimează fluxuri

Scanned with OKEN Scanner

actualizate de numerar mai mici decât valorile contabile, cu alte cuvinte, valoarea recuperabilă globală a întreprinderii este mai mică decât cea scriptică, cea contabilă) în condițiile unei piețe perfecte și perfect transparente.

Când situația este inversă, cu alte cuvinte, capitalizarea pe piață este mai mare decât activele nete ale întreprinderii, acest lucru nu absolvă entitatea de obligația de a aplica eventualele teste de depreciere, și aceasta deoarece nu se pot compensa eventualele minusuri de valoare apărute (deprecierea unor active) cu plusurile altor elemente.

Surse externe de informații

a) ***în cursul perioadei, valoarea de piață a unui activ a scăzut considerabil, mai mult decât se aștepta, ca rezultat al trecerii timpului sau al utilizării normale.***

Exemplu:

Grupul X deține în țara Y o filială Z care are ca obiect de activitate producția de mobilier din lemn. În ultimul an, datorită noii legislații privind protecția mediului din țara Y, procurarea de materii prime pentru Z s-a dovedit dificilă și producția s-a diminuat. Noua legislație reprezintă un indiciu că valoarea contabilă a titlurilor Z poate depăși valoarea lor recuperabilă, dată de prețul de vânzare pe piața financiară.

b) ***în cursul perioadei au avut loc modificări semnificative cu efect negativ asupra întreprinderii sau vor avea loc astfel de modificări în viitorul apropiat, în mediul tehnologic, de piață, economic sau juridic în care întreprinderea își desfășoară activitatea sau pe piața pe care un activ este consacrat.***

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

Societatea X a achiziționat în urmă cu 2 ani un utilaj performant specializat pentru obținerea produsului A. În ultima lună, societatea Y a lansat pe piață produsul B, care îndeplinește aceleași funcții ca și A, dar este fabricat din înlocuitori mai rezistenți și cu un cost cu 30% mai mic. Utilajul deținut de X nu poate fi modificat pentru a prelucra noua materie primă și va continua să producă produsul A cu costuri mai mari.

Existența noii tehnologii și lansarea pe piață a produsului B reprezintă indicii că utilajul societății X s-ar fi putut deprecia.

c) ***ratele de piață ale dobânzilor sau alte rate ale rentabilității investițiilor de pe piață au crescut în cursul perioadei și este posibil ca aceste creșteri să afecteze rata de actualizare utilizată în calcularea valorii de utilizare a unui activ și să scadă semnificativ valoarea recuperabilă a acestuia.***

<u>Comentarii</u>

Această prevedere nu este aplicabilă acelor active care sunt destinate vânzării, deoarece valoarea recuperabilă se determină prin referință la prețul net de vânzare.

Exemplu:

Societatea X deține participații la societățile Y și Z. Banca Națională a anunțat o serie de măsuri noi în urma cărora se estimează o creștere a ratei dobânzii cu 5% și reducerea inflației cu 2%. Astfel, plasamentele bancare și titlurile cu venit fix au devenit mai atractive decât participațiile, deoarece oferă o rentabilitate mai mare cu un risc mai scăzut. Noile măsuri ale Băncii Naționale oferă un indiciu că participațiile deținute de X ar fi putut pierde din valoare.

Scanned with OKEN Scanner

*d) **valoarea contabilă a activelor nete ale întreprinderii raportoare este mai mare decât capitalizarea sa pe piață.***

Exemplu:

Societatea X este cotată la bursă. Dacă la un moment dat valoarea contabilă a activelor sale nete este de 8.000 u.m. și capitalizarea bursieră este de 4.800 u.m., acesta este un indiciu că este posibil ca activele societății să fi înregistrat o pierdere de valoare. Aceasta poate însemna:

- fie că piața este dezinformată;
- fie că piața a oferit o informație corectă și că unele din activele întreprinderii nu reușesc să-și recupereze investiția inițială sub forma fluxurilor de numerar actualizate cu coeficientul de actualizare cerut de investitori, caz în care este indicată recunoașterea unei pierderi din depreciere.

Acest lucru trebuie făcut cu discernământ, deoarece problemele identificate într-o filială reduc nivelul capitalizării pe piață pentru întregul grup, fără ca acest lucru să însemne că toate societățile grupului se confruntă cu dificultăți de recuperare a investițiilor.

Sursele principale de informații interne sunt rapoartele generate de întreprindere pentru scopuri manageriale, de regulă. Astfel, dacă se constată o uzură fizică sau morală a unui activ mai accentuată decât se anticipase, acest lucru poate sugera o eventuală depreciere.

Dacă întreprinderea își schimbă planurile în ceea ce privește utilizarea activului respectiv, de asemenea, poate fi necesar un test de depreciere.

Pe baza rapoartelor interne se constată eventualele performanțe semnificativ mai slabe decât cele anticipate, precum și eventualele cheltuieli cu reparațiile sau întreținerea mai mari decât cele estimate inițial, ceea ce poate duce la un test de depreciere.

Scanned with OKEN Scanner

Surse interne de informații

e) este disponibilă dovada uzurii morale sau fizice a unui activ.

Exemplu:

În urma inventarierii anuale, societatea X a constatat că două dintre utilajele pe care nu le-a pus încă în funcțiune s-au deteriorat și necesită înlocuirea unor piese pentru a putea fi utilizate, iar alte trei utilaje specializate nu mai pot fi folosite pentru că firma nu mai are acces pe piața produselor respective.

Acestea reprezintă indicii că cele cinci utilaje ar fi putut pierde din valoare.

f) în cursul perioadei au avut loc schimbări semnificative cu efect negativ asupra întreprinderii, sau se așteaptă să aibă loc în viitorul apropiat astfel de modificări în măsura sau maniera în care un activ este utilizat, sau se așteaptă să fie utilizat. Aceste modificări includ planuri de întrerupere sau restructurare a activității căreia îi aparține un activ, sau de cedare a unui activ înainte de data anterior așteptată.

Exemplu:

Societatea X are ca obiect de activitate prestarea de servicii de telefonie fixă în țara A și a construit, în acest scop, o rețea performantă. În prezent, ea deține monopolul pe piață, în baza unui acord încheiat cu guvernul țării A, prin care acesta din urmă s-a angajat să nu acorde licență de funcționare altor firme care prestează același tip de servicii. Acordul este însă încheiat pe o durată de 6 ani și expiră în următoarele 3 luni, fără posibilitatea de reînnoire. X așteaptă apariția concurenței.

Scanned with OKEN Scanner

Schimbările așteptate în privința cotei de piață deținute de X reprezintă un indiciu că infrastructura construită ar fi putut pierde din valoare.

g) ***este disponibilă dovada din raportarea internă care indică faptul că performanța economică a unui activ este sau va fi mai slabă decât se anticipase.***

Exemplu:

Societatea X, care are ca obiect de activitate producția de aparatură de mare precizie, a investit în ultimii ani 300.000 u.m. în activități de cercetare și 200.000 u.m. în activități de dezvoltare pentru crearea unui nou produs cu performanțe de trei ori mai bune decât cele vechi. Cheltuielile de dezvoltare au fost capitalizate, ele figurând în bilanț la valoarea de 200.000 u.m.

În ultimele două luni, în urma reclamațiilor primite de la clienți, s-a constatat că noul produs funcționează la capacitate normală o perioadă scurtă de timp, după care funcționează la o capacitate aproape egală cu cea a vechilor produse, din cauza unor defecte de proiectare. De aceea, se așteaptă o reducere a cererii pe piață pentru noul produs.

Acest fapt reprezintă un indiciu că activul „Cheltuieli de dezvoltare" ar fi putut pierde din valoare.

Exemplu:

Societatea X are ca obiect de activitate pregătirea personalului în domeniul financiar-contabil și pentru utilizarea programelor informatice specializate existente pe piață. În acest scop, ea a achiziționat tehnică de calcul de ultimă generație, pentru a asigura condiții cât mai bune de pregătire pentru cursanți. În ultimele două luni, majoritatea producătorilor de astfel de programe au inițiat cursuri proprii de pregătire pentru utilizatori. De aceea, numărul înscrierilor la cursurile organizate de societatea X a scăzut semnificativ.

Scanned with OKEN Scanner

Acest fapt reprezintă un indiciu că echipamentele deținute de X ar fi putut pierde din valoare.

10. Lista din paragraful 9 nu este exhaustivă. O întreprindere poate identifica și alte indicii în legătură cu deprecierea unui activ și acestea ar putea, de asemenea, impune întreprinderii să determine valoarea recuperabilă a activului.

Comentarii

Alte indicii ce pot constitui semnale de alarmă privind eventuala depreciere sunt:

- apariția unor active mai performante;
- interzicerea utilizării unor active sau utilizării la parametrii normali (de exemplu, în cazul în care activele respective poluează sau au alte efecte nocive);
- scăderea cererii pe piață.

Exemplu:

O societate deține o platformă petrolieră la o valoare contabilă de 1.400. Fluxurile estimate de numerar, actualizate la anul 20X0, sunt de 1.450. În situațiile financiare din anul 20X0, platforma nu apare ca fiind depreciată. La sfârșitul anului 20X1, societatea constată că a apărut o lege care interzice extracția de petrol în cantități mai mari decât o limită impusă. Datorită acestei legi, entitatea recalculează valoarea de utilizare a platformei și din calcule reiese o depreciere, datorită scăderii fluxurilor de numerar estimate anuale.

Exemplu:

O societate deține o fabrică la o valoare contabilă de 400. Fluxurile estimate de numerar, actualizate la anul 20X0, sunt de

Scanned with OKEN Scanner

420. În situațiile financiare din anul 20X0, fabrica nu apare ca fiind depreciată. La sfârșitul anului 20X1, societatea constată că a apărut o lege care îi interzice utilizarea utilajelor existente în fabrică datorită noxelor pe care acestea le eliberează. Datorită acestei legi, entitatea recalculează valoarea de utilizare a fabricii și din calcule reiese o depreciere, datorită scăderii fluxurilor de numerar estimate anuale.

11. Dovada din raportarea internă care indică faptul că un activ poate fi depreciat include existența:

(a) fluxurilor de numerar pentru achiziționarea activului sau necesarul ulterior de numerar pentru exploatarea și întreținerea lui, care sunt semnificativ mai mari decât necesarul inițial previzionat;

(b) fluxurilor actuale nete de numerar sau a profitului sau pierderii din exploatare generate de activ, care sunt semnificativ mai slabe decât acelea previzionate;

(c) unui declin semnificativ al fluxurilor nete de numerar previzionate sau a unui profit din exploatare, sau existența unei creșteri semnificative a pierderilor previzionate, generate de activ; sau

(d) pierderilor din exploatare sau a ieșirilor nete de numerar pentru activul respectiv, atunci când cifrele perioadei curente sunt similare cu cele previzionate.

Comentarii

Remarcăm că toate indiciile ce rezultă din raportările interne depind de estimările managementului.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

Din cauza cererii scăzute pe piață producția va scădea, ceea ce va duce la beneficii economice mai scăzute și pe o perioadă mai lungă decât se estimase inițial. Valoarea de utilizare, în acest caz, va fi mai mică. Dacă întreprinderea începe o restructurare care nu a fost prevăzută inițial sau o cedare forțată într-o perioadă scurtă, aceste situații afectează, de asemenea, valoarea recuperabilă.

12. Conceptul pragului de semnificație se aplică pentru a se identifica dacă valoarea recuperabilă a unui activ trebuie să fie estimată. De exemplu, în situația în care calculele anterioare arată că valoarea recuperabilă a unui activ este semnificativ mai mare decât valoarea lui contabilă, întreprinderea nu trebuie să reestimeze valoarea recuperabilă a activului, dacă nu au avut loc evenimente care ar fi putut elimina acea diferență. În mod similar, analize anterioare pot arăta că valoarea recuperabilă a unui activ nu coincide cu unul (sau mai multe) din indiciile enumerate în paragraful 9.

Comentarii

Dacă se constată că eventualele descreșteri (potențiale) ale valorii recuperabile nu sunt semnificative, sau în perioadele anterioare valoarea recuperabilă este semnificativ mai mare decât cea contabilă, reestimarea noii valori recuperabile nu mai este necesară.

Exemplu:

O societate are ceasuri de epocă. Valoarea contabilă a unui ceas este de 5.000 lei, iar cea recuperabilă de 10.000. În mod evident, ceasurile nu sunt depreciate. Anul următor, datorită puterii scăzute de cumpărare a populației, se înregistrează o scădere a prețurilor ceasurilor de epocă, procentul mediu fiind de 5%. În această situație,

Scanned with OKEN Scanner

pentru că valoarea recuperabilă este net superioară celei contabile, întreprinderea nu va trebui să estimeze noua valoare recuperabilă.

Exemplu:

O societate are automobile de epocă. Valoarea contabilă a unui automobil este de 5.000 lei, iar cea recuperabilă de 1.000 USD, cursul dolarului fiind 10 lei. În mod evident, mașina nu este depreciată. Anul următor, cursul dolarului scade până la 9 lei. Pentru că valoarea recuperabilă este net superioară celei contabile, întreprinderea nu va trebui să estimeze noua valoare recuperabilă.

Nu este obligatorie estimarea valorii recuperabile o dată cu apariția unui indiciu că activul sau unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține activul a pierdut din valoare. Se aplică principiul pragului de semnificație pentru a stabili dacă valoarea recuperabilă trebuie estimată.

Dacă într-o perioadă anterioară valoarea recuperabilă era semnificativ mai mare decât valoarea contabilă și indiciile că activul a pierdut din valoare nu constau în evenimente care să poată reduce această diferență, valoarea recuperabilă nu se va mai estima.

Dacă o întreprindere intenționează să utilizeze un activ în următorii ani și nu există posibilitatea ca acesta să fie vândut, valoarea recuperabilă este cel mai probabil egală cu valoarea de utilizare. O creștere a ratei dobânzii pe piață nu impune reestimarea valorii recuperabile a activului dacă întreprinderea poate demonstra:

- fie că variația ratei dobânzii pe piață nu influențează rata de actualizare pe baza căreia s-au determinat fluxurile de numerar viitoare actualizate folosite în estimarea valorii de utilizare;
- fie că are posibilitatea de a contracara variația ratei de actualizare prin creșteri ale fluxurilor viitoare de numerar datorate, de exemplu, creșterii cotei de piață.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

Societatea X deține o linie de extracție și are ca obiect de activitate extracția și prelucrarea de minereu de fier. Datorită schimbării condițiilor legislative, este posibil ca în următorii 4 ani să nu poată exporta produse finite, ci numai minereu neprelucrat. X are motive să creadă că linia tehnologică necesară extracției ar fi pierdut din valoare, deoarece 20% din totalul veniturilor proveneau din export. Deoarece în anul precedent valoarea recuperabilă a liniei tehnologice depășea de cinci ori valoarea sa contabilă, X nu este obligată să estimeze valoarea recuperabilă a acesteia, deoarece reducerea de valoare probabilă nu va determina scăderea valorii recuperabile sub nivelul valorii contabile.

13. Ca o ilustrare a paragrafului 12, dacă ratele dobânzilor pe piață sau alte rate ale rentabilității investițiilor pe piață au crescut în cursul perioadei, unei întreprinderi nu i se impune să efectueze o estimare formală a valorii recuperabile a unui activ în următoarele cazuri:

(a) dacă rata de actualizare folosită în calcularea valorii de utilizare a activului este puțin probabil să fie afectată de creșterea acestor rate pe piață. De exemplu, creșterile ratelor dobânzilor pe termen scurt pot să nu aibă un efect semnificativ asupra ratei de actualizare folosite pentru un activ ce are o lungă durată de viață utilă rămasă; sau

(b) dacă rata de actualizare folosită în calcularea valorii de utilizare a activului este probabil să fie afectată de creșterile acestor rate pe piață, dar analize anterioare amănunțite în legătură cu valoarea recuperabilă arată că:

Scanned with OKEN Scanner

(i) este puțin probabil să existe o scădere semnificativă a valorii recuperabile datorită fluxurilor viitoare de numerar care este posibil să crească. De exemplu, în unele cazuri, o întreprindere poate fi capabilă să demonstreze că își ajustează veniturile pentru a compensa orice creștere a ratelor pe piață; sau

(ii) este puțin probabil ca scăderea valorii recuperabile să fie rezultatul unei pierderi semnificative din depreciere.

Comentarii

De regulă, consideră majoritatea specialiștilor, o variație a ratei dobânzii pe piață antrenează o modificare a ratei de actualizare și implicit o modificare în valoarea recuperabilă a unui activ. Și aceasta deoarece rata de actualizare se bazează pe rata dobânzii fără risc și, în general, ratele dobânzii sunt legate între ele. Este greu de presupus o modificare a ratei dobânzii pe termen scurt, dar nu și a celei pe termen lung.

Aceasta nu înseamnă că ratele dobânzii nu sunt indicatori ai deprecierii. Principiul fundamental enunțat în IAS 36 este acela conform căruia un activ trebuie să își recupereze valoarea investiției inițiale sub forma fluxurilor de numerar actualizate cu coeficientul de actualizare minim brut cerut de investitori. Dacă rata dobânzii crește, acești coeficienți se majorează și implicit activul se depreciază. În practică însă, variațiile pe termen scurt ale ratei dobânzii nu sunt relevante, iar uneori nici schimbările pe termen lung, mai ales dacă întreprinderea are capacitatea de a modifica fluxurile nete de trezorerie viitoare pentru a contracara influența ratei dobânzii.

Poate să nu fie necesară reestimarea valorilor recuperabile ale activelor în următoarele situații:

Scanned with OKEN Scanner

a) în cazul activelor pentru care valoarea recuperabilă este dată de prețul net de vânzare, nu de valoarea de utilizare (și atunci aceste valori recuperabile rămân relativ imune la variația ratei dobânzilor); sau

b) atunci când variația ratei dobânzilor nu duce la scăderi semnificative ale valorii recuperabile (acest lucru înseamnă că anterior valoarea recuperabilă a fost suficient de mare față de valoarea contabilă astfel încât să nu existe semnale de alarmă).

14. Dacă există un indiciu potrivit căruia un activ poate fi depreciat, acest lucru poate indica faptul că durata sa de viață utilă rămasă, metoda de amortizare sau valoarea reziduală a activului trebuie revizuite și ajustate pe baza Standardului Internațional de Contabilitate aplicabil activului, chiar dacă nu este recunoscută pentru acesta nici o pierdere din depreciere.

Comentarii

Uneori, chiar în lipsa înregistrării unei deprecieri, societatea poate modifica durata de viață utilă, metoda de amortizare sau valoarea reziduală în situația în care se constată că un activ poate fi depreciat.

Exemplu:

Reluând exemplul liniei de extracție a minereului de fier: dacă există indicii că linia tehnologică ar fi putut înregistra o pierdere de valoare, se pot reestima durata de viață utilă a acesteia și metoda de amortizare. Astfel, dacă înainte de schimbarea legislației referitoare la export aceasta era amortizată liniar pe o durată de 15 ani, se poate decide schimbarea duratei de viață utilă la 19 ani și menținerea regimului de amortizare. Aceste ajustări

Scanned with OKEN Scanner

vor fi considerate, conform IAS 16, schimbări de estimări contabile și vor fi contabilizate conform IAS 8, afectând exercițiul schimbării și exercițiile viitoare.

Exemplu:

O societate cumpără un automobil. Valoarea contabilă a automobilului este de 50.000 lei, iar cea reziduală de 5.000. Durata de viață utilă este de 5 ani.

Valoarea amortizabilă a activului este de 45.000 (conform IAS 16) și societatea va înregistra o amortizare anuală de 9.000. După 3 ani, societatea constată că în urma scăderii semnificative a prețurilor pe piața autoturismelor valoarea reziduală estimată a activului va fi doar 2.000. Fluxurile generate de activ sunt suficient de mari comparativ cu valoarea lui contabilă. Pentru că valoarea realizabilă a scăzut, începând cu amortizarea anului al treilea de funcționare, întreprinderea va trebui să recunoască o cheltuială cu amortizarea egală cu 10.000 (50.000 mai puțin 2 ani de amortizare a câte 9.000, mai puțin valoarea reziduală nou estimată de 2.000, de împărțit la 3 ani).

Exemplu:

O întreprindere are un utilaj pentru care estimează o durată de viață utilă de 10 ani. Valoarea contabilă este de 100.000. La sfârșitul celui de-al treilea an, se constată că durata de viață rămasă a utilajului este de numai 3 ani. Fluxurile generate de activ sunt suficient de mari comparativ cu valoarea lui contabilă.

Pentru primii 2 ani, societatea va înregistra o amortizare egală cu 10.000 pe an (100.000/10 ani). Valoarea netă contabilă la sfârșitul celui de-al doilea an va fi de 80.000 (100.000 lei mai puțin 2 ani de amortizare). Începând cu anul al treilea până în anul al șaselea, amortizarea recunoscută ca și cheltuială anuală va fi egală cu 20.000 (80.000/4 ani).

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate are o mină. Durata de amortizare a utilajelor utilizate este de 50 de ani, metoda de amortizare este liniară. În urma unor probleme, unica întreprindere concurentă a fost închisă. Drept urmare, se estimează că va crește cererea cu până la 70%, întreprinderea crescând producția în consecință.

În urma acestei situații, întreprinderea decide să schimbe metoda de amortizare a utilajelor de la liniară la degresivă și durata de amortizare de la 20 de ani la 10 ani.

Deși utilajele nu sunt depreciate, durata lor de viață utilă și metoda de amortizare au fost revizuite.

Scanned with OKEN Scanner

1.5. Evaluarea valorii recuperabile

15. Acest Standard definește valoarea recuperabilă ca fiind maximul dintre prețul net de vânzare al unui activ și valoarea de utilizare. Paragrafele de la 16 la 56 stabilesc cerințele pentru măsurarea valorii recuperabile. Aceste cerințe folosesc termenul „un activ", dar se aplică în mod egal unui activ individual sau unei unități generatoare de numerar.

Comentarii

O întreprindere are două posibilități evidente de a recupera valoarea activelor sale: prin vânzare sau prin utilizare. În cazul în care valoarea de utilizare ar fi mai mică decât cea de vânzare, orice întreprindere competitivă ar prefera să vândă activul în loc să îl utilizeze, și invers. De aceea, valoarea recuperabilă este maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea lui de utilizare.

La determinarea principiilor trebuie să analizăm ce va face o întreprindere dacă descoperă că un activ este depreciat. Întreprinderea are două opțiuni: fie păstrează activul, fie îl cedează. De exemplu, dacă o întreprindere descoperă că potențialul de exploatare al unui activ a scăzut:

a) întreprinderea poate decide să vândă activul dacă încasările nete din vânzare vor furniza o mai mare rentabilitate a investiției decât continuarea utilizării acestuia; sau
b) întreprinderea poate decide să păstreze activul și să-l utilizeze, chiar dacă potențialul de exploatare este mai scăzut decât se estimase inițial. Unele dintre motive pot fi:
   i) activul nu poate fi vândut sau cedat imediat;
   ii) activul nu poate fi vândut decât la un preț scăzut;

Scanned with OKEN Scanner

iii) potențialul de exploatare al activului poate fi încă recuperat, dar numai cu eforturi sau cheltuieli suplimentare; sau

iv) activul poate fi încă profitabil, chiar dacă nu în aceeași măsură cum se estimase inițial.

Decizia finală a unei întreprinderi este, în esență, o decizie investițională bazată pe fluxurile de numerar viitoare estimate așteptate să decurgă din activ.

Criteriul stabilit pentru determinarea valorii recuperabile a unui activ individual este valabil și pentru determinarea valorii recuperabile a unităților generatoare de numerar. Prețul net de vânzare se va determina pentru unitatea generatoare de numerar, deoarece activele care o compun nu pot fi vândute separat. Valoarea de utilizare se determină pentru unitatea generatoare de numerar, deoarece numai prin utilizarea în cadrul acesteia activele componente pot produce intrări de numerar.

Nu este necesară distincția între activele necesare vânzării și cele folosite pentru activitatea ulterioară. Problema este soluționată prin modul de determinare a valorii recuperabile ca maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare, prioritate având prețul net de vânzare, valoare mai ușor de determinat în anumite circumstanțe.

Acest mod de calcul al valorii recuperabile se bazează pe următoarele ipoteze:

- dacă valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar depășește prețul net de vânzare, un manager competent va decide să folosească în continuare activul pentru a obține fluxurile viitoare de numerar așteptate. În acest caz, valoarea recuperabilă se identifică cu valoarea de utilizare;
- dacă prețul net de vânzare depășește valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar, un manager competent va ceda activul imediat. În acest caz, valoarea recuperabilă se identifică cu prețul net de vânzare.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:[1)]

Se cunosc următoarele informații referitoare la activele deținute de o întreprindere:

Activul	A	B	C	D
Valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar	400	100	400	300
Costul de înlocuire	200	200	600	600
Prețul net de vânzare	100	400	300	400

Vom analiza în continuare, pentru fiecare activ, valoarea pe care o are pentru întreprindere și decizia corectă a managementului.

Activul	A	B	C	D
Costul de înlocuire	200	200	600	600
Valoarea recuperabilă	400	400	400	400
Valoarea pentru întreprindere = min (cost înlocuire, valoare recuperabilă)	200	200	400	400
Decizia managementului	Utilizare	Vânzare	Utilizare	Vânzare

Dacă întreprinderea ar pierde activele, ar fi motivată numai înlocuirea activelor A și B, deoarece în cazul acestora costul de înlocuire este situat sub nivelul valorii recuperabile. Activele permit deci recuperarea investiției. Înlocuirea pentru C și D nu este motivată, deoarece în prezent nu există motive care să anunțe recuperabilitatea investiției. A va fi utilizat în continuare, pentru că astfel el va aduce fluxuri viitoare de numerar superioare celor obținute în eventualitatea vânzării. B va fi vândut pentru a asigura maximizarea încasărilor produse de acest activ.

[1)] Exemplu preluat din *„Student accountant" – „Remeasurement and impairment of fixed assets and goodwill"*, John Richard Edwards, www.accaglobal.com

Scanned with OKEN Scanner

Cunoscând valoarea contabilă a activelor, decizia managementului poate fi prezentată astfel:

Activul	A	B	C	D
Valoarea contabilă	200	200	600	600
Valoarea recuperabilă	400	400	400	400
Valoarea pentru întreprindere = min (cost înlocuire, valoare recuperabilă)	200	200	400	400
Decizia managementului	Utilizare	Vânzare	Înregistrarea unei pierderi din depreciere de 200 și utilizare.	Înregistrarea unei pierderi din depreciere de 200 și vânzare.

16. Nu este întotdeauna necesar a se determina și prețul net de vânzare al unui activ și valoarea lui de utilizare. De exemplu, dacă una dintre aceste valori depășește valoarea contabilă a activului, activul nu este depreciat și nu este necesară estimarea celeilalte valori.

Comentarii

Valoarea recuperabilă este maximul dintre prețul net de vânzare al unui activ și valoarea lui de utilizare. În situația în care una dintre cele două valori (prețul net de vânzare sau valoarea de utilizare) este mai mare decât valoarea contabilă netă, estimarea celei de-a doua valori este inutilă, valoarea recuperabilă fiind oricum superioară valorii contabile nete. De regulă, este mai facil a se determina prețul net de vânzare decât valoarea de utilizare.

Exemplu:

O societate are un camion. Valoarea contabilă netă este de 152.000. Prețul net de vânzare estimat este de 155.000. În această

Scanned with OKEN Scanner

situație, întreprinderea nu mai trebuie să estimeze valoarea de utilizare, deoarece prețul net de vânzare, depășind valoarea contabilă netă, arată că activul nu este depreciat.

17. Este posibil să se determine prețul net de vânzare chiar dacă un activ nu este tranzacționat pe o piață activă. Totuși, câteodată nu este posibilă determinarea prețului net de vânzare datorită faptului că nu există o bază pentru a se face o estimare sigură a sumei obtenabile din vânzarea activului de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv. În acest caz, valoarea recuperabilă a activului poate fi considerată ca fiind valoarea lui de utilizare.

Comentarii

Deși Standardele Internaționale de Contabilitate operează destul de mult cu noțiuni ca valoare justă, preț net de vânzare, piață activă, din păcate, pentru majoritatea activelor nu există piețe active pe care să le putem evalua prețul net de vânzare.

Din acest motiv, IAS 36 permite estimarea prețului net de vânzare și în absența unei piețe.

Situațiile în care se poate determina prețul net de vânzare chiar fără să existe o piață activă pot apărea atunci când întreprinderea are cunoștințe despre tranzacții cu active similare și cunoaște prețurile de vânzare sau când există oferte făcute pentru active similare și prețurile sunt apropiate. De asemenea, dacă pentru activul respectiv există oferte de vânzare (fie că este un activ similar, fie că este nou), de regulă, prețul net de vânzare poate fi estimat. În cazul în care activul din ofertă este nou, se poate determina prețul net de vânzare al activului propriu prin corectarea cu un coeficient de uzură (atât morală, cât și fizică).

Dacă însă prețul net de vânzare nu poate fi estimat, valoarea recuperabilă coincide cu valoarea de utilizare. Situațiile în care prețul

Scanned with OKEN Scanner

net de vânzare nu poate fi estimat pot apărea pentru activele unicat sau foarte complexe. De exemplu, este cazul activelor necorporale (brevete, licențe, rețete de fabricație etc.) unicate prin natură sau al unor utilaje specializate și care se tranzacționează foarte rar.

18. Dacă nu există nici un motiv pentru a crede că valoarea de utilizare a unui activ depășește în mod semnificativ prețul net de vânzare, valoarea recuperabilă a activului poate fi considerată egală cu prețul său net de vânzare. Acesta va fi adesea cazul unui activ care este păstrat pentru a fi cedat. Acest lucru se întâmplă deoarece valoarea de utilizare a unui activ păstrat pentru a fi cedat va consta, în principal, din încasările nete din cedare, din moment ce fluxurile viitoare de numerar rezultate din folosirea continuă a activului până la cedare este posibil să fie neglijabile.

Comentarii

În cazul în care întreprinderea păstrează un anumit activ pentru vânzare, valoarea recuperabilă poate fi considerată egală cu prețul net de vânzare. Aceasta deoarece, pentru aceste active, valoarea de utilizare va consta, în principal, în prețul de vânzare mai puțin costurile aferente cedării.

Dacă privim prețul net de vânzare ca reflectând așteptările pieței în ceea ce privește valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare ce urmează a fi derivate din activ minus costurile marginale directe induse la cedarea activului, iar valoarea de utilizare ca fiind valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare estimată de întreprindere, ce urmează a fi derivate din continuarea utilizării și cedarea activului, între cele două valori diferențele nu pot fi mari. Diferențe apar în ceea ce privește costurile estimate privind cedarea activului, pentru că, de regulă, activele ce sunt destinate vânzării nu mai sunt utilizate.

Scanned with OKEN Scanner

Au existat păreri, înaintea adoptării IAS 36, care susțineau ideea conform căreia costul de înlocuire al unui activ trebuie să fie adoptat ca plafon maxim pentru valoarea sa recuperabilă. Se argumenta că, pentru o activitate, valoarea unui activ nu va depăși valoarea pe care întreprinderea va fi dispusă să o plătească pentru activ la data bilanțului. Dar, deoarece costul de înlocuire măsoară costul unui activ și nu beneficiile economice viitoare recuperabile din utilizarea și/sau din cedarea sa, s-a considerat că tehnicile costului de înlocuire nu sunt potrivite pentru măsurarea valorii recuperabile a unui activ.

În unele cazuri, întreprinderea poate solicita evaluări externe ale valorii recuperabile. Evaluarea externă nu este o tehnică separată prin ea însăși. Chiar dacă sunt utilizate evaluări externe, întreprinderea trebuie să verifice dacă acestea respectă cerințele IAS 36.

19. Valoarea recuperabilă este determinată pentru un activ individual, cu excepția activului care nu generează intrări de numerar din folosirea lui continuă, intrări ce sunt, în mare măsură, independente de cele provenind din alte active sau grupuri de active. Dacă aceasta este situația, valoarea recuperabilă este determinată pentru unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține activul (a se vedea paragrafele de la 64 la 87), în afară de cazul în care:

    (a) fie prețul net de vânzare al activului este mai mare decât valoarea contabilă; fie

    (b) valoarea de utilizare a activului poate fi estimată a fi apropiată de prețul net de vânzare și acesta din urmă poate fi determinat.

Comentarii

În cazul în care un activ nu generează în mod direct numerar din utilizarea continuă, valoarea lui recuperabilă, de regulă, nu poate

Scanned with OKEN Scanner

fi aflată și atunci se determină valoarea recuperabilă a celei mai mici unități generatoare de numerar căreia îi aparține activul.

Exemplu:

Într-o fabrică există un utilaj specializat care nu generează în mod direct intrări de numerar și care nu este tranzacționat pe o piață, drept pentru care nu i se poate afla prețul net de vânzare. În situația aceasta, nu se va estima valoarea recuperabilă pentru utilaj, ci pentru cea mai mică unitate generatoare de numerar căreia îi aparține utilajul (probabil fabrica).

Dacă, în schimb, pentru activul individual se poate estima prețul net de vânzare și acesta este mai mare decât valoarea contabilă netă, atunci valoarea recuperabilă a activului se poate determina individual și acesta nu este depreciat.

Exemplu:

Într-o fabrică există diferite mașini pentru transport. Deși acestea nu generează în mod direct intrări de numerar, există piețe active unde aceste mașini sunt tranzacționate și prețul lor poate fi determinat în mod credibil, de asemenea și costurile aferente cedării lor. În situația în care valoarea contabilă este mai mică decât prețul net de vânzare, mașinile respective nu sunt depreciate, valoarea lor recuperabilă putând fi determinată individual și fiind mai mare decât cea contabilă.

Dacă însă prețul net de vânzare este mai mic decât valoarea contabilă netă, trebuie analizată cea mai mică unitate generatoare de numerar căreia îi aparține activul, pentru a vedea dacă este depreciat sau nu.

20. În unele cazuri, estimările, mediile și metodele de calcul furnizează o aproximare rezonabilă a calculelor detaliate

Scanned with OKEN Scanner

ilustrate în acest Standard pentru determinarea prețului net de vânzare sau a valorii de utilizare.

Comentarii

Pentru motive de simplificare și ținând seama că în anumite situații determinarea valorii de utilizare sau a prețului net de vânzare este destul de laborioasă, entitatea poate utiliza aproximări rezonabile pentru determinarea acestor valori. Dar dificultatea estimării valorii recuperabile nu este o scuză pentru a nu efectua testul de depreciere.

1.5.1. Preț net de vânzare

Comentarii

Prețul net de vânzare este valoarea ce se poate obține din vânzarea unui activ de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv. Prețul net de vânzare reflectă așteptările pieței referitoare la fluxurile viitoare de numerar pentru un activ, după luarea în considerare de către piață a valorii-timp a banilor și a riscurilor inerente în primirea acelor fluxuri de numerar, minus costurile de cedare.

Au existat păreri, înaintea adoptării IAS 36, care susțineau ideea conform căreia nu trebuie deduse costurile marginale directe de cedare din suma ce poate fi obținută din vânzarea unui activ, deoarece, cu excepția cazului în care managementul a decis cedarea activului, principiul continuității activității trebuie aplicat. Cu alte cuvinte, activul va fi utilizat și estimarea valorii lui de piață este orientativă. S-a considerat, totuși, că este mai potrivit (cel puțin din punct de vedere economic) a se deduce costurile marginale directe de cedare în determinarea prețului net de vânzare, deoarece scopul este de a determina valoarea netă pe care o întreprindere o poate recupera din vânzarea unui activ la data estimării și de a o compara cu alternativa păstrării și utilizării în continuare a activului.

Scanned with OKEN Scanner

Beneficiile de încheiere a contractului de muncă (așa cum sunt definite în IAS 19, *Beneficiile angajaților*) și costurile asociate reducerii sau reorganizării unei întreprinderi ca urmare a cedării unui activ nu reprezintă costuri marginale directe de cedare a activului, ci sunt, mai degrabă, ocazionale (decât o consecință a cedării unui activ).

Definiția „prețului net de vânzare" este similară cu definiția „valorii juste nete".

21. Cel mai bun exemplu pentru prețul net de vânzare al unui activ este prețul într-un contract de vânzare în cadrul unei tranzacții cu preț determinat obiectiv, preț ce este ajustat în funcție de costurile suplimentare care ar fi direct atribuibile cedării activului.

Comentarii

Valoarea recuperabilă se bazează în principal pe valoarea actualizată a fluxurilor de numerar estimate a fi obținute din utilizarea activului. Acest lucru se remarcă în mod direct în cazul valorii de utilizare, dar și în cazul prețului net de vânzare. Deși acesta pornește de la valoarea justă (valoarea de piață), se presupune că piața evaluează tot în funcție de fluxurile de numerar estimate a fi obținute prin utilizare. Dacă este să acceptăm această ipoteză ca fiind adevărată, înseamnă că, în cazul variației ratelor dobânzii pe piață, nu se modifică doar valoarea de utilizare, ci și prețul net de vânzare, care implicit ține cont de ratele de actualizare bazate pe ratele dobânzii pe piață.

Exemplu:

O societate care închiriază automobile obișnuiește ca după 2 ani de utilizare să vândă mașinile unei alte societăți, la prețuri determinate în funcție de marcă, de capacitate și de kilometri parcurși. Există contracte ferme de vânzare-cumpărare, și, de exemplu,

Scanned with OKEN Scanner

pentru o anumită mașină prețul este de 100.000. Cheltuielile aferente vânzării sunt: comisioane de 10.000 și taxe privind ștergerea mașinii din proprietate de 3.000. În această situație, prețul net de vânzare este de 87.000 (100.000 – 13.000).

Exemplu:

O întreprindere specializată în transportul de mărfuri obișnuiește să vândă mașinile deținute după 3 ani de utilizare. Ea a încheiat, în acest scop, un contract ferm cu un vânzător de mașini uzate, în care se stipulează că prețul de vânzare va reprezenta 40% din valoarea inițială a mașinilor.

În anul 2000, firma de transport a achiziționat 20 de mașini noi la prețul de 30.000 u.m. fiecare. Dacă în 2003 costul taxelor și al comisioanelor aferente vânzării este de 1.000 u.m. pentru fiecare mașină, prețul net de vânzare al acestora va fi:

$20 \times (40\% \times 30.000 - 1.000) = 220.000$ u.m.

22. Dacă nu există nici un contract de vânzare, dar un activ este tranzacționat pe o piață activă, prețul net de vânzare este prețul de piață al activului, mai puțin costurile cedării. Prețul de piață adecvat este, de obicei, prețul curent oferit la licitație. Când prețurile curente de licitație nu sunt disponibile, prețul celei mai recente tranzacții poate furniza o bază pe care se poate estima prețul net de vânzare, ceea ce demonstrează că nu s-au înregistrat modificări semnificative ale circumstanțelor economice între data tranzacției și data la care este realizată estimarea.

Exemplu:

Se folosesc datele din exemplul precedent, cu mențiunea că nu există contracte de vânzare ferme, dar prețul mediu de vânzare al mașinii este cuprins între 90.000 și 105.000 (în cazul mașinilor

Scanned with OKEN Scanner

uzate, putem accepta că există o piață activă și întreprinderea are la dispoziție informații privind prețurile de vânzare fie din ziare, fie din locurile unde se tranzacționează astfel de mașini). Chiar dacă marca respectivă nu este tranzacționată în mod curent, în situația în care întreprinderea a mai efectuat o vânzare într-o perioadă recentă, prețul de vânzare obținut poate fi luat ca bază pentru calculul prețului net de vânzare al mașinii. Continuând exemplul și presupunând că mașina întreprinderii are anumite caracteristici medii (între cele tranzacționate pe piață), se poate estima prețul de vânzare ca fiind de 100.000. Cheltuielile aferente vânzării sunt comisioane de 10.000 și taxe privind ștergerea mașinii din proprietate de 3.000. În această situație, prețul net de vânzare este de 87.000 (100.000 – 13.000).

Exemplu:

Se folosesc datele din exemplul precedent, cu mențiunea că, dacă nu ar fi existat un contract ferm cu distribuitorul, știind că prețul de vânzare al unor mașini asemănătoare ca model este situat între 10.000 și 15.000 u.m. și comisioanele aferente vânzării sunt de 1.000, prețul net de vânzare ar putea fi estimat astfel: $20 \times 10.000 - 20 \times 1.000 = 180.000$ u.m. Prețul de piață al mașinilor a fost stabilit la limita inferioară, ținând cont de gradul avansat de uzură al autoturismelor, datorat utilizării intensive.

23. Dacă nu există nici un contract de vânzare sau o piață activă pentru un activ, prețul net de vânzare se bazează pe cele mai bune informații disponibile pentru a reflecta suma pe care o întreprindere ar putea să o obțină, la data bilanțului, din vânzarea activului de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv, după deducerea costurilor de cedare. Pentru determinarea acestei valori, o întreprindere ia în considerare rezultatul tranzacțiilor recente cu active

Scanned with OKEN Scanner

similare ce aparțin aceleiași ramuri economice. Prețul net de vânzare nu reflectă o vânzare forțată, cu excepția cazului în care conducerea este obligată să vândă imediat.

Comentarii

În cazul în care nu există nici piață activă, nici contracte de vânzare, întreprinderea trebuie să utilizeze informațiile disponibile pentru a estima prețul net de vânzare.

Aceste informații se pot referi la eventualele tranzacții recente cu active similare, eventualele tranzacții de vânzare de active noi, urmând a se face corectarea cu gradul de uzură fizică și morală, eventualele prețuri disponibile pentru licitații de active similare etc.

Prețul net de vânzare nu trebuie să fie cel pe care l-ar obține întreprinderea dacă ar fi obligată să vândă imediat, ci un preț aferent unei tranzacții normale.

Exemplu:

Prețul de piață al unei mașini a întreprinderii este de 100.000. Cheltuielile aferente cedării sunt de 5.000. La sfârșitul anului, de regulă, datorită cererii scăzute, prețul mediu de vânzare al mașinilor este mai mic cu 10%. Prețul aceleiași mașini este, la sfârșitul anului, de 90.000. În această situație, dacă întreprinderea nu are nici un motiv să vândă repede mașina, prețul net de vânzare va fi de 95.000 (100.000 – 5.000).

Dacă, în schimb, întreprinderea este forțată de împrejurări să vândă cât mai repede pentru a înlocui mașinile vechi cu unele noi, atunci prețul net de vânzare va fi de 85.000 (90.000 – 5.000).

Exemplu:

Societatea X deține o clădire în care a funcționat o secție de producție. După desființarea secției, întreprinderea a luat decizia să

Scanned with OKEN Scanner

vândă clădirea, deoarece întreținerea ei ar fi determinat costuri prea mari. S-a apelat la serviciile unui evaluator independent pentru a stabili prețul de vânzare estimat în funcție de tranzacțiile asemănătoare de pe piață în ultimii 10 ani. Evaluatorul a luat în calcul și condițiile specifice ale clădirii (amplasament, racordare la rețeaua de apă, încălzire și la rețeaua electrică, calitatea fundației, care dă posibilitatea construirii unor etaje suplimentare) și a stabilit un preț estimat de 110.000 u.m.

Cheltuielile efectuate după stoparea producției în secție pentru vânzarea clădirii sunt următoarele:

- costul dezasamblării utilajelor din secție 5.000 u.m.;
- costul restaurării interiorului clădirii în vederea vânzării 8.000 u.m.;
- costul mutării utilajelor 10.000 u.m.;
- onorariul evaluatorului 2.000 u.m.;
- taxe notariale pentru vânzare 10.000 u.m.

Prețul net de vânzare s-a determinat astfel: 110.000 – (5.000 + 8.000 + 10.000 + 2.000 + 10.000) = 75.000 u.m.

Se admite că prețul net de vânzare pentru unele active pentru care nu există o piață activă și nici tranzacții similare este greu de determinat. Pentru astfel de active, prețul net de vânzare trebuie determinat pe baza celor mai bune informații disponibile, fiind deci o valoare estimată. În unele situații, prețul net de vânzare este considerat zero sau foarte mic, astfel încât valoarea de utilizare, fiind mai mare, să reprezinte valoarea recuperabilă.

24. Costurile cedării, altele decât cele ce au fost deja recunoscute ca datorii, sunt deduse pentru a determina prețul net de vânzare. Exemple de astfel de costuri sunt costurile juridice, taxele poștale și taxe pentru tranzacții similare, costurile de deplasare a activului, costuri directe suplimentare pentru a aduce un activ în condiție optimă pentru vânzare. Oricum,

Scanned with OKEN Scanner

beneficiile pentru încheierea contractelor de muncă (așa cum sunt definite de IAS 19, *Beneficiile angajaților*) și costurile asociate reducerii sau reorganizării unei afaceri ce urmează cedării unui activ nu sunt costuri directe suplimentare pentru cedarea acestuia.

Comentarii

Orice efecte secundare ulterioare vânzării unui activ pot sau nu să constituie obligații. Ele nu trebuie să intre în calculul prețului net de vânzare al activului. Această prevedere este conformă cu IAS 37.

Din prețul estimat de vânzare se scad doar costurile ce nu au fost recunoscute ca datorii.

Exemplu:

O societate are un utilaj pentru care a recunoscut o datorie, la data achiziționării, în sumă de 100.000 pentru demontare la sfârșitul duratei de viață utilă. Cheltuiala estimată de 100.000 a fost inclusă în valoarea contabilă a utilajului. La data bilanțului, prețul estimat de vânzare al utilajului este de 500.000, iar cheltuielile necesare privind demontarea sunt de 150.000. Prețul net de vânzare pentru activul respectiv va fi de 450.000 (500.000 – 50.000, deoarece o parte din costul aferent cedării (100.000) a fost deja recunoscută ca datorie).

Exemplu:

Prețul de piață al unei mașini este de 50.000. Cheltuielile aferente cedării sunt de 5.000. Dacă întreprinderea cheltuiește 10.000 pentru a aranja mașina, prețul de piață crește până la 75.000. Intenția întreprinderii este să îmbunătățească mașina înaintea vânzării, în vederea obținerii unui preț mai bun.

Scanned with OKEN Scanner

În această situație, dacă întreprinderea dorește să repare înainte de vânzare mașina, prețul net de vânzare va fi de 60.000 (75.000 – 15.000).

Dacă, în schimb, întreprinderea dorește să vândă cât mai repede mașina, fără a o repara înainte de vânzare, atunci prețul net de vânzare va fi de 45.000 (50.000 – 5.000).

Exemplu:

O societate își vinde activele în vederea reorganizării activității. Prețul estimat de vânzare este de 10.000.000, cheltuieli aferente cedării (taxe notariale) 25.000, salarii plătite angajaților concediați ca despăgubire 100.000, alte cheltuieli plătite de societate, dar care vor fi recuperate de la cumpărător, 10.000.

Prețul net de vânzare va fi de 9.975.000 (10.000.000 – 25.000), neincluzând salariile plătite ca despăgubire și nici sumele ce vor fi recuperate de la cumpărător.

25. Uneori, cedarea unui activ solicită cumpărătorului să preia o datorie și doar un singur preț net de vânzare este disponibil atât pentru activ, cât și pentru datorie. Paragraful 77 explică modul în care se tratează astfel de cazuri.

Comentarii

În cazul în care cedarea unui activ presupune și cedarea unei datorii, prețul net de vânzare al activului trebuie corectat cu valoarea datoriei ce va fi cedată.

Exemplu:

O societate are o clădire de vânzare, valoare contabilă 100.000, provizion pentru demolarea clădirii capitalizat în cost 10.000. Un eventual cumpărător ar fi nevoit, conform legislației în vigoare, să

Scanned with OKEN Scanner

întreprindă lucrări de reabilitare, estimate la cca 10.000. Prețul net de vânzare al clădirii pe piață este de 95.000, potențialii cumpărători asumându-și și obligația restaurării sau demolării. Valoarea de utilizare a clădirii este de 120.000.

În această situație, valoarea de utilizare a clădirii pe care o luăm în calcul este de 110.000 (120.000 mai puțin obligația cedată de 10.000), iar valoarea contabilă 90.000 (100.000 mai puțin provizionul pentru demolare). Valoarea recuperabilă va fi de 110.000 (maximul dintre valoarea de utilizare de 110.000 și prețul net de vânzare de 95.000), drept urmare activul nu este depreciat.

1.5.2. Valoare de utilizare

26. Estimarea valorii de utilizare a unui activ implică următorii pași:

(a) estimarea viitoarelor intrări și ieșiri de numerar ce derivă din folosirea continuă a activului și din ultima lui cedare; și

(b) aplicarea ratei de actualizare adecvate pentru aceste fluxuri viitoare de numerar.

Comentarii

Valoarea de utilizare se determină matematic după formula:

$$V_u = \sum_{t=1}^{n} \frac{CF_t}{(1+a)^t} + \frac{VR_n}{(1+a)^n},$$

unde:
V_u = valoarea de utilizare;
CF_t = cash flow net estimat în perioada t;
t = perioada (de regulă, în ani);
n = durata pe care se face estimarea;

Scanned with OKEN Scanner

VR_n = valoarea reziduală estimată a fi obținută la sfârșitul duratei de estimare;

a = rata de actualizare.

Definirea fluxului CF_i considerat de noi constant în fiecare an:

- Amortizarea anuală (anuitatea amortizării)
+ Cota de beneficiu (marja de profit) corespunzătoare ratei rentabilității
– Cota de costuri de regie ce se atribuie în mod direct utilizării activului sau alocate acestuia pe o bază rezonabilă și consecventă
+ Costurile de întreținere și reparațiile necesare pentru a menține/susține un activ la standardul lui de performanță impus inițial
= Fluxul net de numerar

Pentru estimarea fluxului net de numerar se poate folosi și formula:

- Veniturile anuale realizate din utilizarea activului, alocate activului pe o bază rezonabilă și consecventă
– Amortizarea anuală a activului
– Cheltuielile necesare pentru funcționare și întreținere
= Fluxul net de numerar

Prin recurs la IAS 36, *Deprecierea activelor*, în evaluarea fluxurilor de numerar este necesar a se reține:

- fluxurile viitoare de numerar sunt estimate în termeni nominali deoarece rata de actualizare include efectul creșterilor de preț corespunzătoare inflației generale. Dacă rata de actualizare nu include un astfel de efect, fluxurile viitoare de numerar sunt estimate în termeni reali (include viitoare creșteri sau descreșteri de preț specifice);

Scanned with OKEN Scanner

- fluxurile viitoare de numerar nu includ intrările sau ieșirile de numerar din activități financiare sau încasări și plăți aferente impozitului pe profit;
- fluxurile viitoare estimate așteptate să apară dintr-o restructurare în care o întreprindere nu este încă angajată, precum și cheltuielile viitoare de capital care vor îmbunătăți sau mări activul peste standardul de performanță impus.

Pe baza precizărilor de mai sus, formula pentru determinarea fluxurilor de numerar poate fi:

- Marja de rezultat atribuită activului (înaintea impozitării și elementelor extraordinare)

+ Amortizarea și provizionul pentru depreciere
– Venituri din amortizări și provizioane pentru deprecieri
+ Pierderi din diferențe de curs valutar
+ Cheltuieli cu dobânzile
– Dobânzi și dividende plătite
+ Dobânzi și dividende încasate
– Venituri din plasamente
= Fluxul net de numerar

Toate elementele de mai sus, în măsura în care nu pot fi atribuite în mod direct utilizării activului, trebuie alocate pe o bază rezonabilă și consecventă.

Fluxurile viitoare de numerar în valută sunt estimate în valuta în care vor fi generate și apoi actualizate utilizând o rată de actualizare adecvată acelei valute. Valoarea curentă este convertită folosind cursul de schimb valutar disponibil la data bilanțului.

În literatura de specialitate, cel mai mult este reținută formula definirii directe a cash flow-ului, respectiv:

CF_t = Încasări generate de $activ_t$ – $Plăți_t$

Scanned with OKEN Scanner

În cadrul plăților intră atât cheltuielile plătibile și plătite în cursul perioadei t, cât și achizițiile de imobilizări sau alte plăți făcute, chiar dacă nu sunt înregistrate pe cheltuieli în perioada curentă. Estimarea valorii de utilizare presupune un concept de încasări și plăți, nu de angajamente.

Exemplu:

Luăm ca exemplu un autoturism care se închiriază. Valoarea redevenței estimate este de 10.000 în primii 2 ani și de 11.000 în următorii 3 ani. Chiria se încasează în anul următor utilizării. Cheltuiala cu amortizarea anuală este de 5.000. Anual este necesară o cheltuială suportată de întreprinderea proprietară în sumă de 3.000, pentru a menține mașina la parametrii normali de funcționare.

Fluxurile nete vor fi de:

An	Încasări	Plăți	Încasări nete
1	-	3.000	(3.000)
2	10.000	3.000	7.000
3	10.000	3.000	7.000
4	11.000	3.000	8.000
5	11.000	3.000	8.000
6	11.000	-	11.000
Total	**53.000**	**15.000**	**38.000**

Remarcăm că nu am luat în considerare cheltuiala cu amortizarea, care nu este plătibilă. De asemenea, chiar dacă estimarea se face pe 5 ani, fluxurile au fost prezentate pe 6 ani (deoarece în al șaselea an se încasează venitul din anul 5), pentru a putea face calculul valorii de utilizare.

Paragrafele de la 26 până la 56 stabilesc regulile de determinare a fluxurilor estimate de numerar și a ratei de actualizare.

Scanned with OKEN Scanner

1.5.2.1. Bază pentru estimările fluxurilor viitoare de numerar

27. Pentru determinarea valorii de utilizare:

(a) proiecțiile fluxului de numerar trebuie bazate pe ipoteze rezonabile și admisibile ce reprezintă cea mai bună estimare a conducerii în privința setului de condiții economice care vor exista în timpul duratei de viață utilă rămase a activului. O importanță mai mare trebuie acordată dovezilor externe;

(b) proiecțiile fluxului de numerar trebuie bazate pe cele mai recente previziuni și prognoze financiare ce au fost aprobate de conducere. Proiecțiile bazate pe aceste previziuni și prognoze trebuie să acopere o perioadă de maximum cinci ani, în afara cazului în care poate fi justificată o perioadă mai lungă; și

(c) proiecțiile pentru fluxul de numerar, în afara perioadei acoperite de cele mai recente previziuni și prognoze, trebuie estimate prin extrapolarea proiecțiilor bazate pe previziuni și prognoze ce folosesc o creștere constantă sau descrescătoare pentru anii ulteriori, în afara cazului în care o rată crescătoare poate fi justificată. Această rată de creștere nu trebuie să depășească rata medie de creștere pe termen lung pentru produsele, sectoarele sau pentru țara sau țările în care întreprinderea își desfășoară activitatea, sau pe piața pe care este folosit activul, cu excepția cazului în care o rată mai mare poate fi justificată.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Evaluarea fluxurilor de numerar este destul de subiectivă și depinde în totalitate de echipa managerială. Totuși, există anumite restricții care împiedică o viziune prea subiectivă asupra viitorului, viziune de așteptat din partea conducerii, și anume justificarea estimărilor pe baza dovezilor externe, precum și utilizarea unei rate de creștere constante sau descrescătoare pentru anii ulteriori estimării, în afara cazului în care o rată crescătoare poate fi justificată.

Rata medie de creștere pe termen lung pentru produsele, sectoarele sau pentru țara sau țările în care întreprinderea își desfășoară activitatea, sau pe piața pe care este folosit activul poate fi aflată ori din literatura de specialitate, scrisă sau de pe site-urile de specialitate, ori în urma angajării unor specialiști.

Cert este însă că estimarea fluxurilor de numerar are la bază rapoartele interne și planurile întocmite de conducere. Și, cum de regulă întreprinderea nu estimează fluxuri de numerar pentru fiecare activ în parte, în vederea stabilirii valorii de utilizare vor trebui întocmite suplimentar astfel de prognoze și planuri.

Fluxurile de numerar pot fi estimate și în afara perioadei acoperite de cele mai recente previziuni și prognoze, doar în situația în care durata de viață utilă și durata în care activul generează fluxuri de numerar depășesc durata pe care s-a făcut prognoza, în această situație folosindu-se o rată de creștere.

Exemplu:

O societate are un hotel cu patru etaje, cu 100 de camere, la țărmul mării. Fluxurile de numerar estimate de întreprindere sunt de 10.000 în primul an, și apoi crescătoare cu o rată de 5%. Rata medie de creștere pentru turism în zona respectivă este de 3%. Ținând cont însă de investițiile făcute în hotel și de zona de amplasare, precum și de contractele existente și de cererile anticipate, managementul consideră că este credibilă o creștere de 5% anual.

Scanned with OKEN Scanner

În cazul în care presupunerile managementului nu s-ar fi bazat pe dovezi externe solide (investițiile făcute în hotel, zona de amplasare, precum și contractele existente și cererile anticipate), nu s-ar fi putut utiliza o rată mai mare decât rata medie de creștere a ramurii.

Exemplu:

O societate are un iaht. Fluxurile de numerar estimate de întreprindere în următorii ani sunt:

Anul	Fluxuri
Anul 1	80.000
Anul 2	82.000
Anul 3	85.000
Anul 4	85.000
Anul 5	87.000

Durata de viață utilă a iahtului este de 20 de ani.

Deși previziunile detaliate sunt făcute pe 5 ani, întreprinderea poate estima fluxurile de numerar pe o perioadă mai mare (nici nu ar fi relevant să se ia în considerare doar 5 ani de viață utilă), așa că va folosi o rată de creștere pentru, de exemplu, încă 5 ani. Dacă nu sunt dovezi care să justifice o rată crescătoare, întreprinderea va utiliza o creștere egală cu zero sau chiar negativă, cu alte cuvinte, fluxurile estimate în anii 5-10 vor fi cel mult egale cu 87.000 anual.

Conducerea mai poate calcula creșterea medie din cei 5 ani previzionați (utilizând metode statistice) și în continuare să utilizeze această rată de creștere pentru anii 5-10, dar numai dacă există dovezi că va fi posibilă o creștere în același ritm.

28. Previziunile și prognozele financiare detaliate, explicite și credibile pentru fluxuri viitoare de numerar pe perioade mai

Scanned with OKEN Scanner

lungi de cinci ani nu sunt, în general, disponibile. Din acest motiv, estimările conducerii în legătură cu fluxuri viitoare de numerar sunt bazate pe cele mai recente previziuni și prognoze pe maximum cinci ani. Conducerea poate folosi proiecțiile fluxurilor de numerar bazate pe o previziune sau prognoză financiară pe o perioadă mai lungă de cinci ani dacă managementul este încrezător că aceste proiecții sunt credibile și-și poate demonstra abilitatea, bazată pe experiența anterioară, de a prevedea fluxurile de numerar, cu precizie, pe o perioadă mai lungă de cinci ani.

Comentarii

Pentru determinarea valorii de utilizare, previziunile fluxurilor de numerar trebuie să fie în primul rând realiste, acordând prioritate dovezilor externe, care constau în factori ce influențează fluxurile viitoare de numerar și asupra cărora întreprinderea nu poate acționa. De asemenea, previziunile trebuie făcute pornind de la ultimele previziuni aprobate de conducere pe o perioadă de maximum 5 ani sau chiar mai mică în domeniile mai puțin stabile. Previziunile pe o perioadă mai mare de 5 ani trebuie să poată fi justificate, de exemplu, de existența unor contracte ferme de desfacere pe termen lung. Rata de creștere trebuie aleasă cu prudență, pentru a se evita estimările exagerat de optimiste care ar putea denatura relevanța informațiilor obținute.

În unele domenii, estimările nu pot depăși orizontul de timp de 2 ani (de exemplu, pentru închirieri de mașini). Există însă și domenii care permit estimări pe o durată mai mare (servicii publice).

Cu cât experiența conducerii în ceea ce privește estimarea credibilă a fluxurilor de numerar este mai probabilă, cu atât este mai credibilă utilizarea unui orizont de timp mai mare de 5 ani. Se pune

Scanned with OKEN Scanner

problema dacă în lipsa experienței se poate face estimarea pe o perioadă mai mare de 5 ani.

29. Proiecțiile fluxului de numerar până la sfârșitul duratei de viață utilă a unui activ sunt estimate prin extrapolarea proiecțiilor fluxului de numerar bazate pe previziuni și prognoze financiare folosind o rată de creștere pentru anii următori. Această rată este constantă sau descrescătoare, cu excepția cazului în care o creștere a ratei corespunde informațiilor obiective despre structurile ciclului de viață al unui produs sau sector. Dacă este adecvat, rata de creștere este zero sau negativă.

Exemplu:

Departamentul financiar-contabil al societății X a pregătit următoarele informații referitoare la activitatea din următorii ani:

- activitatea se va desfășura pe baza contractelor încheiate cu clienții și furnizorii, contracte care au o durată medie de 5 ani și maximă de 8 ani. Totuși, pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar s-a ales perioada de 6 ani, deoarece, în afara acestui interval, pot interveni schimbări majore a căror influență nu poate fi deocamdată cuantificată;
- la nivelul întreprinderii pot fi identificate două unități generatoare de numerar, A și B;
- rata de actualizare pentru A a fost stabilită la 10%, iar pentru B la 12%, corelate cu riscurile specifice de pe piețele de desfacere pentru produsele celor două unități generatoare de numerar;
- pe baza previziunilor referitoare la încasările viitoare, se estimează o creștere cu 100.000 u.m. a încasărilor pentru

Scanned with OKEN Scanner

A, pe baza contractelor încheiate pe întreaga perioadă de previziune;

- excepție face un singur client, care a solicitat ca aprovizionarea cu produse A pentru anul N+1 să se facă tot în N;
- pentru desfacerea produselor unității generatoare de numerar B s-au încheiat contacte de desfacere suplimentare pentru anii 3 și 6, ceea ce justifică previzionarea de încasări mai mari în aceste perioade.

Previziunile privind fluxurile viitoare de numerar ale celor două unități generatoare de numerar se prezintă astfel:

Anul	A	B
Anul 1	800.000	2.000.000
Anul 2	600.000	2.200.000
Anul 3	900.000	2.700.000
Anul 4	1.000.000	2.400.000
Anul 5	1.100.000	1.500.000
Anul 6	1.200.000	3.000.000

Valoarea fluxurilor de trezorerie actualizate se determină astfel:

Anul	U.G.N. A			U.G.N. B		
	Fluxuri viitoare de numerar	Factor de actualizare (10%)	Fluxuri de numerar actualizate	Fluxuri viitoare de numerar	Factor de actualizare (10%)	Fluxuri de numerar actualizate
1	800.000	0,9090	727.000	2.000.000	0,8929	1.786.000
2	600.000	0,8264	496.000	2.200.000	0,7972	1.754.000
3	900.000	0,7513	676.000	2.700.000	0,7118	1.922.000
4	1.000.000	0,6830	683.000	2.400.000	0,6355	1.525.000
5	1.100.000	0,6209	683.000	1.500.000	0,5674	851.000
6	1.200.000	0,5644	677.000	3.000.000	0,5066	1.520.000
Valoarea de utilizare			3.942.000			9.358.000

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate are un aparat de copiat (multiplicat) pe care îl utilizează într-un centru de multiplicare. Fluxurile de numerar estimate de întreprindere în următorii ani sunt:

Anul	Fluxuri
Anul 1	1.000
Anul 2	1.030
Anul 3	1.061

Durata de viață utilă a echipamentului este de 5 ani. Cu toate că planurile detaliate făcute de conducere se întind pe 3 ani, este credibilă extrapolarea proiecțiilor fluxului de numerar pe restul duratei de viață utilă estimată pentru aparatul de copiat. În urma calculelor reiese că rata medie de creștere pentru cei 3 ani este de 3%.

Dacă există argumente solide în favoarea utilizării aceleiași rate de creștere, atunci fluxurile de numerar pentru cei 5 ani sunt:

Anul	Fluxuri
Anul 1	1.000
Anul 2	1.030
Anul 3	1.061
Anul 4	1.093
Anul 5	1.126
Total	**5.309**

30. Acolo unde se întâlnesc condiții foarte favorabile sunt probabile intrarea pe piață a competitorilor și limitarea creșterii de către aceștia. De aceea, întreprinderile vor avea dificultăți în depășirea ratei de creștere medii istorice pe o perioadă lungă de timp (să zicem douăzeci de ani), pentru produse, sectoare de activitate sau pentru țara sau țările în

Scanned with OKEN Scanner

care întreprinderea își desfășoară activitatea, sau pe piața pe care este folosit activul.

Exemplu:

O societate activează pe piața serviciilor Internet. Rata de creștere medie a pieței estimată este de 20%. Anterior, în ultimii 2 ani, societatea a înregistrat o rată de creștere de 25%. Cota de piață deținută este de 30%. Piața serviciilor Internet, estimează managementul și revistele de specialitate, este în continuă expansiune și va atrage o mulțime de noi competitori.

În această situație, entitatea nu poate utiliza o rată de creștere a fluxurilor sale de numerar de 25%, și nici măcar de 20% (rata medie estimată pentru piață), deoarece este mai mult ca probabil ca pe piața extrem de atrăgătoare să intre și concurența și, pe termen lung, cota de piață a entității să scadă sau să crească mai încet.

31. Pentru folosirea informațiilor rezultate din previziuni și prognoze, o întreprindere ia în considerare dacă informațiile reflectă teorii rezonabile și admisibile și reprezintă cea mai bună estimare a conducerii în legătură cu setul de condiții economice care vor exista în cursul duratei de viață utilă rămase a activului.

Comentarii

Pentru o reflectare mai bună a incertitudinilor privind sincronizarea și valoarea, inerente în estimarea fluxurilor de numerar, fluxurile de numerar așteptate trebuie folosite la determinarea valorii de utilizare. O abordare a valorii așteptate trebuie să ia în considerare toate așteptările privind viitoarele fluxuri de numerar în locul uneia singure, cel mai adesea fluxul de numerar așteptat.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate are o fabrică de pantofi considerată cea mai mică unitate generatoare de numerar. Valoarea contabilă netă a fabricii este de 50.000. Prețul net de vânzare al fabricii (estimat în urma studierii unor tranzacții similare) este de 45.000.

În urma estimării făcute de conducere în planul de afaceri pentru următorii 5 ani, încercăm să calculăm valoarea recuperabilă.

Din planul de afaceri reiese ca managementul a luat în considerare trei scenarii, pe care le vom numi Scenariul Pesimist, Scenariul Probabil și Scenariul Optimist, pe scurt, S1, S2 și S3. Fiecare dintre cele trei scenarii a ținut cont de probabilitățile de apariție a anumitor evenimente ce nu țin de întreprindere, cum ar fi: evoluția cererii, creșterile de preț, starea economiei etc. Managementul a estimat, de asemenea, probabilitățile de apariție a celor trei scenarii, dar neputând ști cu siguranță cursul evenimentelor.

Fiecare dintre cele trei scenarii duce la obținerea de încasări diferite, după cum urmează:

An	Încasări		
	S1	S2	S3
1	10.000	12.000	15.000
2	7.000	13.000	15.000
3	6.000	13.000	16.000
4	5.000	15.000	16.000
5	5.000	15.000	17.000
Total	**33.000**	**68.000**	**79.000**

Probabilitățile de apariție a celor trei scenarii sunt:
S1 – 10%, S2 – 85%, S3 – 5%.
Rata de actualizare folosită de întreprindere este de 10%.

Pentru a putea calcula valoarea recuperabilă, întreprinderea neavând suficiente informații pentru a putea evalua credibil fluxul

Scanned with OKEN Scanner

de numerar obținut de pe urma fabricii, vom pondera încasările aferente celor trei scenarii posibile cu probabilitățile lor de apariție. Apoi vom actualiza încasarea medie estimată, prin însumare obținând valoarea de utilizare.

An	Încasarea estimată	Factor de actualizare	Valoare actualizată
1	11.950	0,909	10.864
2	12.500	0,866	10.822
3	12.450	0,825	10.266
4	14.050	0,785	11.034
5	14.100	0,748	10.545
Total	**65.050**		**53.531**

După cum remarcăm, valoarea de recuperare este maximul dintre prețul net de vânzare de 48.000 și valoarea de utilizare de 53.531, adică 53.531. În concluzie, unitatea generatoare de numerar nu este depreciată.

Exemplu:

O societate are o unitate generatoare de numerar pentru care a prognozat trei stări posibile (una optimistă, alta medie și una pesimistă). Fluxul de numerar este estimat în valoare nominală, anual, pe 3 ani. La sfârșitul celor 3 ani, valoarea reziduală a unității va fi de 5.000.

Rata de actualizare este de 1%.

Probabilitățile de apariție și fluxurile anticipate sunt:

Stare	Flux	Probabilitate de apariție
Optimistă	40.000	10%
Medie	30.000	80%
Pesimistă	20.000	10%

Valoarea de utilizare a unității generatoare de numerar va fi:
$(40.000 \times 0,1 + 30.000 \times 0,8 + 20.000 \times 0,1) = 30.000$

Scanned with OKEN Scanner

An	Flux	Factor de actualizare	Valoare actuală
1	30.000	0,909	27.273
2	30.000	0,8264	24.793
3	35.000	0,7513	26.296
Total	**95.000**		**78.362**

În majoritatea cazurilor, este probabil ca prognozele și previziunile care reprezintă baza pentru estimarea fluxului de numerar să reflecte numai o singură estimare a fluxurilor de numerar viitoare. Din acest motiv, o aproximare a valorii așteptate este permisă, dar nu cerută.

1.5.2.2. Structura estimărilor fluxurilor viitoare de numerar

32. Estimările fluxurilor viitoare de numerar trebuie să includă:

(a) proiecții ale intrărilor de numerar din folosirea continuă a activului;

(b) proiecții ale ieșirilor de numerar ce generează în mod necesar intrări de numerar din utilizarea continuă a activului (incluzând ieșirile de numerar pentru pregătirea utilizării activului) și care pot fi direct atribuite sau alocate activului, pe o bază rezonabilă și consecventă; și

(c) fluxuri nete de numerar, dacă există, care urmează a fi primite (sau plătite) pentru cedarea activului la sfârșitul duratei de viață utilă.

Comentarii

Estimarea fluxurilor viitoare de numerar trebuie să includă proiecții ale intrărilor de numerar din utilizarea continuă a activului,

Scanned with OKEN Scanner

proiecții ale ieșirilor de numerar ce generează în mod automat intrări de numerar din utilizarea continuă a activului și fluxuri nete de numerar ce urmează a fi primite/plătite pentru cedarea activului la sfârșitul duratei de viață utilă.

Exemplu:

O societate comercială deține o linie tehnologică pentru care se cunosc următoarele informații:

- linia tehnologică este specializată în producția de materiale textile;
- la sfârșitul anului N-1, societatea a decis reducerea volumului de producție cu 50%, din cauza scăderii cererii pe piață. Acest lucru constituie un indiciu că linia tehnologică ar fi putut pierde din valoare;
- capacitatea de producție este de 1.800 buc./an;
- gradul de utilizare a capacității de producție în N-1 este de 100%;
- costul variabil pe unitatea de produs este de 1.300 u.m.;
- prețul de vânzare pe unitatea de produs este de 2.000 u.m.;
- pentru următorii 5 ani, firma a încheiat un contract cu statul pentru a furniza acestuia materialele necesare producției de uniforme pentru armată;
- pe baza contractelor se estimează o rată de creștere a volumului producției de 9% anual, în limitele capacității de producție disponibile;
- datorită creșterii prețurilor pe piață, se consideră că veniturile și cheltuielile se majorează anual cu 5%;
- în anul N-1, linia tehnologică va face obiectul unei revizii pentru menținerea performanțelor la nivel optim, al cărei cost este de 10.000 u.m.;
- valoarea reziduală a utilajului după o perioadă de 6 ani este estimată la 500.000 u.m.;

Scanned with OKEN Scanner

- valoarea contabilă de intrare este de 30.000.000 u.m., metoda de amortizare aleasă este cea liniară, pe o durată de 10 ani.

Valoarea fluxurilor de trezorerie pe care le generează linia tehnologică din utilizarea continuă și din cedare la sfârșitul duratei de viață utilă se poate determina astfel:

An	Producție (buc.)	Preț de vânzare unitar (u.m.)	Cost variabil unitar (u.m.)	Încasări (u.m.)	Plăți (u.m.)	Flux net de trezorerie (u.m.)
N	900	2.000	1.300	1.800.000	1.170.000	630.000
N+1	981	2.100	1.365	2.060.000	1.339.000 + 10.000	711.000
N+2	1.070	2.205	1.433	2.359.000	1.533.000	826.000
N+3	1.167	2.315	1.505	2.702.000	1.756.000	946.000
N+4	1.273	2.431	1.580	3.095.000	2.011.000	1.084.000
N+5	1.388	2.553	1.659	3.544.000 + 500.000	2.303.000	1.741.000
Total						5.938.000

Exemplu:

O societate deține un hotel de trei stele, pentru care estimează următoarele cheltuieli anuale, presupuse constante:

Încasări	40.000.000
Cheltuieli cu salariile personalului de serviciu	3.000.000
Cheltuieli cu amortizarea	5.000.000
Cheltuieli cu întreținerea	2.000.000
Cheltuieli generale de administrație ale firmei	10.000.000
Cheltuieli cu energia	1.000.000
Cheltuieli cu apa	1.000.000
Cheltuieli generale de administrație ale hotelului	2.000.000
Cheltuieli diverse în sezonul mort	1.000.000

Scanned with OKEN Scanner

Cheltuielile generale de administrație ale firmei se repartizează în funcție de veniturile generate de diverse active. Ponderea veniturilor generate de hotel este de 10%.

Pentru exemplul prezentat, fluxul net de numerar anual va fi de:

Încasări	40.000.000
Cheltuieli cu salariile personalului de serviciu	3.000.000
Cheltuieli cu întreținerea	2.000.000
Cheltuieli generale de administrație ale firmei	1.000.000
Cheltuieli cu energia	1.000.000
Cheltuieli cu apa	1.000.000
Cheltuieli generale de administrație ale hotelului	2.000.000
Cheltuieli diverse în sezonul mort	1.000.000
TOTAL încasări nete	**29.000.000**

Se poate pune problema dacă anumite cheltuieli, cum ar fi cele de publicitate, pot fi luate în calculul estimării fluxurilor de numerar, sau nu.

33. Estimările fluxurilor viitoare de numerar și rata de actualizare reflectă ipoteze consecvente despre creșterile de preț corespunzătoare inflației generale. De aceea, dacă rata de actualizare include efectul creșterilor de preț corespunzătoare inflației generale, fluxurile viitoare de numerar sunt estimate în termeni nominali. Dacă rata de actualizare exclude efectul creșterilor de preț corespunzătoare inflației generale, fluxurile viitoare de numerar sunt estimate în termeni reali (dar includ viitoare creșteri sau descreșteri de preț specifice).

Exemplu:

O societate estimează pentru următorii ani o rată de creștere a fluxului de numerar obținut de un activ în valori nominale de 55%. Fluxul anului anterior este de 100.000. Rata inflației prognozată

Scanned with OKEN Scanner

este de 20% anual. Rata reală a dobânzii fără risc la obligațiunile de stat este de 5%, iar prima de risc specifică întreprinderii estimată este de 2% în termeni reali.

Pentru că fluxurile de numerar sunt estimate în termeni nominali, rata de actualizare trebuie și ea estimată în termeni nominali, sau creșterea fluxurilor de numerar trebuie calculată în termeni reali. Rata reală de actualizare va fi de 7% (rata reală a dobânzii fără risc de 5% plus prima de risc specifică de 2%).

Aplicăm formula lui Fisher, deoarece rata inflației este ridicată:

$$Rr = \frac{Rn - Ri}{1 + Ri} = \frac{0{,}55 - 0{,}10}{1{,}10} = 40{,}91\%,$$

unde:
Rn = rata de creștere în termeni nominali;
Ri = rata inflației;
Rr = rata de creștere în termeni reali.

An	Flux de numerar	Factor de actualizare	Valoare actuală
	100.000	1,00	100.000
1	140.910	0,93	131.692
2	198.556	0,87	173.427
3	279.786	0,82	228.388
4	394.246	0,76	300.768
5	555.532	0,71	396.087
Total			**1.230.362**

unde:
CFt = fluxul de numerar din anul t și
FAt = factorul de actualizare din anul t.

CFt și FAt au fost calculați după cum urmează:
$CFt = 100.000 \times (1 + 0{,}4091)^t$ și
$FAt = 1/(1 + 0{,}7)^t$

Scanned with OKEN Scanner

Dacă doream, puteam corecta rata de actualizare în termeni reali și o aflam pe cea nominală, după aceeași formulă. Rata de actualizare în termeni reali utilizată este de 7% (2% + 5%).

$$Rr = \frac{Rn - Ri}{1 + Ri} \Rightarrow Rn = Rr \times Ri + Rr + Ri = 7\% \times 10\% + 17\% = 24\%,$$

unde:
Rn = rata de creștere în termeni nominali;
Ri = rata inflației;
Rr = rata de creștere în termeni reali.

An	Flux	Factor de actualizare	Valoare actuală
	100.000	1,00	100.000
1	155.000	0,81	125.000
2	240.250	0,65	156.250
3	372.388	0,52	195.313
4	577.201	0,42	244.141
5	894.661	0,34	305.176
Total			**1.025.879**

unde:
CFt = fluxul de numerar din anul t și
FAt = factorul de actualizare din anul t.

CFt și FAt au fost calculați după cum urmează:
$CFt = 100.000 \times (1 + 0,55)^t$ și
$FAt = 1/(1 + 0,24)^t$

Exemplu:

O societate care vinde tehnică de calcul estimează pentru următorii ani o rată de creștere a vânzărilor în valori reale de 10%. Fluxul mediu anual, calculat pe baza rezultatelor din ultimii 5 ani, este de 10.000. Rata inflației prognozată este de 20% anual. Rata reală a

Scanned with OKEN Scanner

dobânzii fără risc la obligațiunile de stat este de 10%; corecție pentru calculul ratei de actualizare 5%. Se estimează că în viitor indicii specifici de preț pentru tehnica de calcul vor fi subunitari, înregistrându-se o scădere cu 3% pe an.

În această situație, rata de actualizare utilizată de conducere va fi de 10,5% (adică 10% × (1 + 5%)). Indicele specific al prețurilor va fi de 97% (adică 100% – 3%). Creșterea fluxului de numerar va fi de 6,7% (adică 110% × 97% – 100%).

Fluxurile estimate de întreprindere vor fi:

An	Flux de numerar	Factor de actualizare	Valoare actuală
1	10.670	0,90	9.656
2	11.385	0,82	9.324
3	12.148	0,74	9.003
4	12.962	0,67	8.694
5	13.830	0,61	8.395
Total			**45.072**

unde:
CFt = fluxul de numerar din anul t și
FAt = factorul de actualizare din anul t.

CFt și FAt au fost calculați după cum urmează:
$CFt = 10.000 \times (1 + 0,067)^t$ și
$FAt = 1/(1 + 0,105)^t$

34. Proiecțiile ieșirilor de numerar includ cheltuieli de regie viitoare ce pot fi atribuite direct utilizării activului sau alocate acestuia pe o bază rezonabilă și consecventă.

Comentarii

Alocarea cheltuielilor de regie viitoare se face similar cu includerea cheltuielilor indirecte de producție, conform IAS 2,

Scanned with OKEN Scanner

Stocuri. Cu alte cuvinte, pot fi alocate doar cheltuielile de regie viitoare care au o legătură sau care participă la obținerea fluxurilor de numerar din utilizarea continuă a activului.

Exemplu:

O societate are un aparat de copiat (multiplicat) pe care îl utilizează într-un centru de multiplicare. Cheltuielile estimate anual sunt:

Cheltuieli cu salariile directe	3.000.000
Cheltuieli cu amortizarea	5.000.000
Cheltuieli cu întreținerea aparatelor	2.000.000
Cheltuieli cu chiria	10.000.000
Cheltuieli cu energia	1.000.000
Cheltuieli cu apa	1.000.000
Cheltuieli cu curățenia	2.000.000
Cheltuieli cu telefonul	1.000.000
Cheltuieli cu salariile conducerii	4.000.000

Pe exemplul prezentat, în estimarea fluxurilor de numerar putem include următoarele cheltuieli:

Cheltuieli cu salariile directe	În totalitate
Cheltuieli cu întreținerea aparatelor	Procent
Cheltuieli cu energia	Procent
Cheltuieli cu salariile conducerii	Procent

Alocarea cheltuielilor cu întreținerea aparatelor, cu energia sau cu salariile conducerii se face pe baza unui procent de repartizare sau de alocare, care poate ține cont, de exemplu, de ponderea încasărilor generate prin utilizarea aparatului de copiat în total încasări, sau poate avea ca referință alte baze pertinente de repartizare.

Scanned with OKEN Scanner

35. Când valoarea contabilă a unui activ nu include încă toate ieșirile de numerar care trebuie generate înainte de a fi gata pentru utilizare sau vânzare, estimarea ieșirilor viitoare de numerar include o estimare a oricărei ieșiri de numerar suplimentare ce este așteptată să aibă loc înainte ca activul să fie gata pentru utilizare sau vânzare. De exemplu, acesta este cazul unei clădiri în construcție sau al unui proiect de dezvoltare care nu este încă finalizat.

Comentarii

În această situație nu este vorba de cheltuieli ce vor îmbunătăți performanțele sau vor spori fluxurile de numerar, ci de niște ieșiri obligatorii de fluxuri de numerar în vederea obținerii intrărilor de numerar.

Exemplu:

O societate are un hotel care va fi pus în stare de folosință anul următor. Întreprinderea intenționează să mai aducă următoarele îmbunătățiri:

	Anul I	Anul II	Anul III
Aer condiționat	10.000	15.000	
Televizoare	7.000	3.000	
Fântână arteziană	20.000		
Jacuzzi			25.000
Piscină			15.000
Lift			10.000
Total	**37.000**	**18.000**	**50.000**

Hotelul va avea categoria de două stele. Până la punerea în folosință, se va construi fântâna arteziană și se vor face și investiții în aer condiționat și în televizoare de 17.000. Datorită lipsei de

Scanned with OKEN Scanner

fonduri, abia în al doilea an se va reuși terminarea investiției și dotării tuturor camerelor cu aer condiționat și cu televizor. Hotelul va fi dat în folosință în primul an.

Investiția din al treilea an va fi făcută în vederea trecerii într-o categorie suplimentară, și anume trei stele, ceea ce va asigura creșterea fluxurilor de numerar estimate cu cel puțin 20%.

Conform IAS 36, întreprinderea va include în proiecțiile fluxurilor de numerar estimate suma de 37.000, în primul an, și 18.000, în al doilea an, reprezentând ieșirea de numerar estimată pentru a aduce hotelul în stare normală de utilizare.

Chiar dacă o parte din cheltuieli apare în al doilea an de funcționare, nu avem de-a face cu o modernizare, ci tot cu cheltuieli necesare aducerii în stare normală de utilizare.

În schimb, cheltuielile estimate pentru cel de-al treilea an sunt cheltuieli ce vor crește performanțele hotelului și, conform paragrafului 37, nu sunt luate în considerare la estimarea fluxurilor nete de numerar ce vor fi generate de hotel.

Exemplu:

O societate are un autocar destinat transportului de persoane. Pentru a fi funcțional și a putea fi utilizat (conform normelor în vigoare), întreprinderea trebuie să facă următoarele investiții până la darea în folosință:

Cheltuieli cu instalația audio-video	15.000.000
Cheltuieli cu instalația de aer condiționat	20.000.000
Cheltuieli cu închiderea automată a ușilor	5.000.000
Cheltuieli cu catalizator Euro3	10.000.000
Total	**50.000.000**

Întreprinderea va include în proiecțiile fluxurilor de numerar estimate și suma de 50.000.000, reprezentând ieșirea de numerar estimată pentru a aduce autocarul în stare de utilizare.

Scanned with OKEN Scanner

Se pune însă problema dacă pot fi luate în considerare doar cheltuielile ce afectează valoarea contabilă (adică, potrivit IAS 16, *Imobilizări corporale*, cheltuielile ce cresc performanțele activului peste cele estimate inițial) sau toate cheltuielile ce urmează a fi făcute pentru a pune activul în stare de funcționare.

Pe exemplul prezentat anterior, în situația în care ar fi necesară o revizie tehnică sau schimbarea anvelopelor, deși aceste cheltuieli nu se capitalizează în valoarea contabilă a activului, ar fi pertinent ca ele să fie considerate ieșiri de numerar în estimarea fluxurilor nete de numerar, deoarece sunt determinate de punerea activului în stare de funcționare.

36. Pentru a evita dubla evidențiere, estimările fluxurilor viitoare de numerar nu includ:

(a) intrările de numerar din active care generează intrări de numerar din utilizarea continuă, care sunt în mare măsură independente de intrările de numerar din activele sub revizie (de exemplu, active financiare cum ar fi creanțele); și

(b) ieșirile de numerar aferente obligațiilor care au fost deja recunoscute ca datorii (de exemplu, datorii, pensii sau provizioane).

37. Fluxurile viitoare de numerar trebuie estimate pentru activul aflat în stare curentă. Estimările fluxurilor de numerar viitoare nu trebuie să includă ieșiri sau intrări de numerar viitoare estimate ce sunt așteptate să apară din:

(a) o restructurare viitoare, în care o întreprindere nu este încă angajată; sau

Scanned with OKEN Scanner

(b) cheltuieli viitoare de capital care vor îmbunătăți sau mări activul peste standardul de performanță inițial impus.

Comentarii

Estimarea fluxurilor viitoare de numerar se poate face pe baza bugetelor. Bugetele includ însă și previziuni referitoare la cheltuielile viitoare de capital, care vor mări performanțele activului. Conform prezentei norme, astfel de cheltuieli nu trebuie luate în calcul la previzionarea fluxurilor viitoare de numerar, deoarece întreprinderea nu este încă angajată nici pentru restructurări viitoare și nici pentru cheltuieli viitoare de capital. În schimb, sunt incluse în aceste estimări cheltuielile necesare menținerii activului la nivelul de performanță prevăzut inițial, deoarece, fără efectuarea acestor cheltuieli, estimările referitoare la fluxurile viitoare de numerar nu își mențin relevanța, activul nemaifiind capabil să producă la nivelul prevăzut.

Exemplu:

O societate are un iaht pentru care estimează creșterea fluxurilor de numerar cu o rată de 5%. Fluxul mediu anual, calculat pe baza rezultatelor din ultimii 5 ani, este de 100.000. Cheltuielile medii anuale, calculate pe baza rezultatelor din ultimii 5 ani, sunt:

	Valoare	Rată de creştere anuală
Cheltuieli cu salariile directe	20.000	3%
Cheltuieli cu întreținerea curentă	5.000	2%
Cheltuieli cu energia	15.000	5%
Cheltuieli cu reparațiile	10.000	1%
Total	**50.000**	

Scanned with OKEN Scanner

În anul al treilea de utilizare, societatea intenționează să înlocuiască motorul cu unul de putere mai mare și să crească capacitatea de transport prin modificarea carenei. Cheltuielile estimate sunt de 60.000. Creșterea ulterioară îmbunătățirii se așteaptă să fie de 7%, din anul al patrulea. Estimarea fluxurilor de numerar se face pe 10 ani. Rata de actualizare utilizată este de 3%. Valoarea contabilă a iahtului 610.000, durata de viață utilă rămasă 10 ani.

Conform paragrafului 37, societatea nu are dreptul să ia în considerare creșterea fluxului de numerar datorată cheltuielilor făcute cu scopul de a crește performanța iahtului.

Ieșirile anuale de numerar vor fi:

An	Cheltuieli cu salariile directe	Cheltuieli cu întreținerea curentă	Cheltuieli cu energia	Cheltuieli cu reparațiile	Total ieşiri de numerar
1	20.600	5.100	15.750	10.100	**51.550**
2	21.218	5.253	16.223	10.403	**53.097**
3	21.855	5.411	16.709	10.715	**54.689**
4	22.510	5.573	17.210	11.037	**56.330**
5	23.185	5.740	17.727	11.368	**58.020**
6	23.881	5.912	18.259	11.709	**59.761**
7	24.597	6.090	18.806	12.060	**61.553**
8	25.335	6.272	19.371	12.422	**63.400**
9	26.095	6.461	19.952	12.794	**65.302**
10	26.878	6.654	20.550	13.178	**67.261**
Total	**236.156**	**58.466**	**180.556**	**115.785**	**590.963**

Cheltuielile au fost calculate ținând cont de rata specifică de creștere.

Valoarea recuperabilă a iahtului va fi:

Scanned with OKEN Scanner

An	Intrări de numerar	Ieșiri de numerar	Flux de numerar	Factor de actualizare	Valoare actuală
1	2	3	4 = 2-3	5	6 = 4×5
1	105.000	51.550	53.450	0,97	51.893
2	110.250	53.097	57.154	0,94	53.873
3	115.763	54.689	61.073	0,92	55.891
4	121.551	56.330	65.221	0,89	57.948
5	127.628	58.020	69.608	0,86	60.045
6	134.010	59.761	74.249	0,84	62.182
7	140.710	61.553	79.157	0,81	64.362
8	147.746	63.400	84.346	0,79	66.583
9	155.133	65.302	89.831	0,77	68.848
10	162.889	67.261	95.628	0,74	71.157
Total	**1.320.679**	**590.963**	**729.716**		**612.780**

unde:
FAt = factor de actualizare din anul t și
FAt = $1/(1 + 0,03)^t$

Valoarea contabilă netă este de 610.000, în concluzie iahtul nu este depreciat.

Valoarea recuperabilă a iahtului va fi, la sfârșitul primului an de utilizare:

An	Intrări de numerar	Ieșiri de numerar	Flux de numerar	Factor de actualizare	Valoare actuală
1	2	3	4 = 2-3	5	6 = 4×5
1	110.250	53.097	57.154	0,97	55.489
2	115.763	54.689	61.073	0,94	57.567
3	121.551	56.330	65.221	0,92	59.686
4	127.628	58.020	69.608	0,89	61.846
5	134.010	59.761	74.249	0,86	64.048

Scanned with OKEN Scanner

6	140.710	61.553	79.157	0,84	66.292
7	147.746	63.400	84.346	0,81	68.581
8	155.133	65.302	89.831	0,79	70.913
9	162.889	67.261	95.628	0,77	73.291
Total	**1.215.679**	**539.413**	**676.266**		**577.714**

unde:
FAt = factor de actualizare din anul t și
FAt = $1/(1 + 0,03)^t$

Valoarea contabilă netă va fi, la sfârșitul anului, de 549.000, în concluzie iahtul nu este depreciat.

Valoarea recuperabilă a iahtului va fi, la sfârșitul celor 3 ani de utilizare, la performanțe inițiale, înainte de cheltuiala cu modernizarea:

An	Intrări de numerar	Ieșiri de numerar	Flux de numerar	Factor de actualizare	Valoare actuală
1	2	3	4 = 2-3	5	6 = 4×5
1	121.551	56.330	65.221	0,97	63.321
2	127.628	58.020	69.608	0,94	65.612
3	134.010	59.761	74.249	0,92	67.948
4	140.710	61.553	79.157	0,89	70.330
5	147.746	63.400	84.346	0,86	72.757
6	155.133	65.302	89.831	0,84	75.232
7	162.889	67.261	95.628	0,81	77.755
Total	**989.666**	**431.627**	**558.039**		**492.955**

unde:
FAt = factor de actualizare din anul t și
FAt = $1/(1 + 0,03)^t$

Scanned with OKEN Scanner

Valoarea contabilă netă va fi de 427.000 (610.000 mai puțin 3 ani de amortizare a 61.000 anual).

După efectuarea cheltuielii cu modernizarea, valoarea contabilă a iahtului ajunge la 487.000 (427.000 plus 60.000 cheltuielile capitalizate în costul iahtului).

Valoarea recuperabilă a iahtului va fi, după cheltuiala de modernizare:

An	Intrări de numerar	Ieșiri de numerar	Flux de numerar	Factor de actualizare	Valoare actuală
1	132.536	58.020	74.517	0,94	70.239
2	141.814	59.761	82.053	0,92	75.091
3	151.741	61.553	90.188	0,89	80.131
4	162.363	63.400	98.963	0,86	85.366
5	173.728	65.302	108.426	0,84	90.805
6	185.889	67.261	118.628	0,81	96.456
Total	**948.072**	**375.297**	**572.775**		**498.087**

unde:
FAt = factor de actualizare din anul t și
$FAt = 1/(1 + 0,03)^t$

Iahtul nu este depreciat nici în urma efectuării cheltuielilor de modernizare.

38. Deoarece fluxurile de numerar viitoare sunt estimate pentru activul aflat în stare curentă, valoarea de utilizare nu reflectă:

(a) ieșirile de numerar viitoare sau economiile aferente costului (de exemplu, reduceri ale costurilor cu perso-

Scanned with OKEN Scanner

nalul) sau beneficiile ce se așteaptă a fi generate dintr-o restructurare viitoare în care o întreprindere nu este încă angajată; sau

(b) cheltuieli viitoare de capital care vor îmbunătăți sau mări activul peste standardul de performanță inițial impus, sau beneficiile viitoare aferente generate din această cheltuială viitoare.

Comentarii

În estimarea fluxurilor nete de numerar trebuie să ținem cont de starea curentă a activului, neavând voie să luam în considerare creșteri viitoare de numerar datorate investițiilor ce vor crește performanțele activelor sau unităților generatoare de numerar. Cu toate acestea, toate cheltuielile necesare a fi efectuate pentru a se conserva capacitatea existentă de producție trebuie luate în calcul la determinarea fluxurilor nete de numerar estimate. Acest lucru presupune, de fapt, corectarea planurilor de afaceri și a rapoartelor pe care le prezintă o societate și care, de regulă, țin cont și de investiții ce vor crește performanța activului peste cea actuală.

Investițiile făcute și creșterea fluxurilor de numerar vor fi luate în calcul după efectuare, atunci când se poate vorbi de probabilitatea de realizare a surplusului de numerar.

39. Restructurarea este un program planificat și controlat de conducere și care schimbă în mod semnificativ fie aria de aplicabilitate a afacerilor în care întreprinderea este angajată, fie maniera în care sunt conduse afacerile. IAS 37, *Provizioane, datorii și active contingente*, va specifica momentul în care o întreprindere este angajată într-o restructurare.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

În conformitate cu IAS 37, *Provizioane, datorii și active contingente*, o obligație implicită de restructurare apare doar în cazul în care o întreprindere dispune de un plan oficial, detaliat, pentru restructurare, care să includă principalele informații privind restructurarea, și demararea implementării planului de restructurare sau comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectați de procesul de restructurare a indus așteptări referitoare la restructurare celor care vor avea de suportat efectele restructurării.

Cu alte cuvinte, nu pot fi estimate și luate în considerare eventualele ieșiri de numerar datorate restructurării. Și chiar dacă planul de restructurare este în curs de aplicare și societatea a recunoscut o datorie, aceste ieșiri de numerar nu sunt privite ca fiind legate direct de activul de generează fluxuri de numerar.

40. Când o întreprindere devine angajată într-o restructurare este probabil ca unele active să fie afectate de această restructurare. O dată ce întreprinderea este angajată în restructurare:

(a) estimările viitoarelor intrări și ieșiri de numerar pentru determinarea valorii de utilizare reflectă reducerile de cost și alte beneficii din restructurare (bazate pe cele mai recente previziuni și prognoze aprobate de conducere); și

(b) estimările ieșirilor viitoare de numerar pentru restructurare sunt tratate printr-o prevedere referitoare la restructurare, conform IAS 37, *Provizioane, datorii și active contingente*.

Scanned with OKEN Scanner

Anexa A, Exemplul 5, ilustrează efectul unei restructurări viitoare asupra calculării unei valori de utilizare.

Exemplu:

La sfârșitul lui N0, întreprinderea MINA testează o fabrică pentru a estima gradul de depreciere al acesteia. Fabrica este o unitate generatoare de numerar. Activele fabricii sunt înregistrate la cost istoric și au o durată de viață utilă rămasă de 10 ani. Valoarea contabilă a fabricii este de 25.000.

Conducerea apreciază că nu este posibil a determina prețul net de vânzare al fabricii. De aceea, valoarea recuperabilă a fabricii este valoarea ei de utilizare. Valoarea de utilizare este calculată folosind o rată de actualizare înainte de impozitare de 10%.

Planul de afaceri aprobate de conducere reflectă următoarele:

a) la sfârșitul lui N4, fabrica va fi restructurată la un cost estimat de 1.000. De vreme ce societatea nu este încă angajată în restructurare, nu a fost încă recunoscut un provizion pentru costurile de restructurare viitoare, în conformitate cu IAS 37;
b) beneficiile viitoare din această restructurare vor fi sub forma reducerii ieșirilor viitoare de numerar;
c) rata de creștere înaintea restructurării este negativă și egală cu -5%;
d) după restructurare, rata de creștere va fi pozitivă și egală cu 4% anual; și
e) fluxurile medii de numerar ce stau la baza previziunii în anul N0 sunt de 5.000.

Planul aprobat de conducere se prezintă astfel:

Scanned with OKEN Scanner

Anul	Rata de creștere	Fluxuri de numerar viitoare	Factor de actualizare	Flux actualizat la rata de 10%
		5.000		
1	-5%	4.750	0,91	4.318
2	-5%	4.513	0,83	3.729
3	-5%	4.287	0,75	3.221
4	-5%	3.073[1]	0,68	2.099
5	4%	4.235[2]	0,62	2.630
6	4%	4.405[2]	0,56	2.486
7	4%	4.581[2]	0,51	2.351
8	4%	4.764[2]	0,47	2.223
9	4%	4.955[2]	0,42	2.101
10	4%	5.153[2]	0,39	1.987
Total		**44.715**		**27.145**

[1] Inclusiv cheltuielile de restructurare estimate (1.000), reflectate în prognozele pregătite de management.

[2] Inclusiv beneficiile estimate în urma restructurării reflectate în prognozele pregătite de management.

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: societatea MINA = $1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 10% și n = perioada luată în calcul.

În anul N1, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de media anilor anteriori (5.000), și anume 5.000 × 95%, adică 4.750.

În anul N2, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de fluxul anului anterior (4.750), și anume 4.750 × 95%, adică 4.513 etc.

În anul N4, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de fluxul anului anterior (4.287), mai puțin cheltuiala de restructurare (1.000), și anume 4.287 × 95% – 1.000, adică 3.073.

În anul N5, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (pozitivă, 4%; deja restructurarea își produce efectul) și de

Scanned with OKEN Scanner

fluxul anului anterior (4.073, ignorând cheltuiala de restructurare de 1.000), și anume 4.073 × 104%, adică 4.235 etc.

La sfârșitul lui N3, societatea devine angajată în restructurare. Costurile, estimate în prezent a fi de 1.200, sunt recunoscute prin constituirea unui provizion. Fluxurile viitoare de numerar estimate ale fabricii reflectate în cele mai recente prognoze aprobate de conducere și rata curentă de actualizare sunt la fel cu cele de la sfârșitul lui N0.

La sfârșitul lui N4, costurile actuale de restructurare de 1.100 sunt realizate și plătite. Fluxurile viitoare de numerar estimate ale uzinei reflectate în cele mai recente prognoze aprobate de conducere și rata curentă de actualizare sunt la fel cu cele estimate la sfârșitul lui N0.

La sfârșitul N0

Pentru a putea calcula valoarea de utilizare a fabricii, trebuie să recalculăm fluxurile de numerar pe baza planului de afaceri aprobat de întreprindere, în așa fel încât să nu luăm în considerare beneficiile aferente restructurării.

Tabelul 1. Calcularea valorii de utilizare a fabricii, la sfârșitul anului N0

Anul	Rata de creștere	Fluxuri de numerar viitoare	Factor de actualizare	Flux actualizat la rata de 10%
		5.000		
1	-5%	4.750	0,91	4.318
2	-5%	4.513	0,83	3.729
3	-5%	4.287	0,75	3.221
4	-5%	4.073(1)	0,68	2.782
5	-5%	3.869(2)	0,62	2.402

Scanned with OKEN Scanner

6	-5%	3.675[2]	0,56	2.075
7	-5%	3.492[2]	0,51	1.792
8	-5%	3.317[2]	0,47	1.547
9	-5%	3.151[2]	0,42	1.336
10	-5%	2.994[2]	0,39	1.154
Total		**38.120**		**24.357**

[1] Exclude cheltuielile de restructurare estimate, reflectate în prognozele pregătite de management.

[2] Exclude beneficiile estimate în urma restructurării reflectate în prognozele pregătite de management.

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: societatea MINA = $1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 10% și n = perioada luată în calcul.

În anul N1, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de media anilor anteriori (5.000), și anume 5.000 × 95%, adică 4.750.

În anul N2, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de fluxul anului anterior (4.750), și anume 4.750 × 95%, adică 4.513 etc.

În anul N4, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de fluxul anului anterior (4.287), și anume 4.287 × 95%, adică 4.073; cu alte cuvinte, am ignorat cheltuiala de restructurare.

În anul N5, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%; ignorând restructurarea) și de fluxul anului anterior (4.073), și anume 4.073 × 95%, adică 3.869 etc.

Pentru că la sfârșitul anului N1 întreprinderea nu are nici o obligație privind restructurarea, conform IAS 37, efectele restructurării nu sunt luate în calcul la determinarea fluxurilor de numerar ce vor fi generate de fabrică. Valoarea recuperabilă estimată este de ***24.357***, egală cu valoarea de utilizare.

Scanned with OKEN Scanner

Valoarea recuperabilă (valoarea de utilizare) a fabricii este mai mică decât valoarea contabilă. Prin urmare, societatea MINA recunoaște o pierdere din depreciere pentru această fabrică.

Deprecierea recunoscută va fi în sumă de 643 (diferența dintre valoarea recuperabilă de 24.357 și valoarea contabilă de 25.000).

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 2.436 (24.357/10 ani). Pentru 3 ani amortizarea cumulată va fi de 7.307, ceea ce duce la o valoare contabilă netă de 17.050, la sfârșitul lui N3.

Tabelul 2. Calcularea pierderii din depreciere, la sfârșitul anului N4

	Fabrica
Valoarea contabilă înainte de pierderea din depreciere	25.000
Valoarea recuperabilă	24.357
Pierderea din depreciere	(643)
Valoarea contabilă după pierderea din depreciere	**24.357**

La sfârșitul N1, N2

Conform paragrafului 95 din Standard, pentru că la data bilanțului nu a apărut nici un eveniment care să arate că pierderea din depreciere a dispărut, nu este necesară nici o recalculare a valorii recuperabile. În continuare, întreprinderea nu are nici o obligație privind restructurarea.

La sfârșitul N3

Pentru că întreprinderea s-a angajat în procesul de restructurare și restructurarea are ca rezultat fluxuri de numerar mai mari, la

Scanned with OKEN Scanner

sfârșitul anului N3, conform paragrafelor 95-96 ale IAS 36, se reestimează valoarea recuperabilă, implicit de utilizare. În plus, vor fi luate în considerare efectele restructurării pentru estimarea fluxurilor de numerar.

Tabelul 3. Calcularea valorii de utilizare a fabricii, la sfârșitul anului N3

Anul	Rata de creștere	Fluxuri de numerar viitoare	Factor de actualizare	Flux actualizat la rata de 10%
		4.287		
4	-5%	4.073[1]	0,91	3.702
5	4%	4.236[2]	0,83	3.500
6	4%	4.405	0,75	3.310
7	4%	4.581	0,68	3.129
8	4%	4.764	0,62	2.958
9	4%	4.955	0,56	2.797
10	4%	5.153	0,51	2.644
Total		**32.167**		**22.041**

[1] Exclude cheltuielile de restructurare estimate, reflectate în prognozele pregătite de management.

[2] Include beneficiile estimate în urma restructurării reflectate în prognozele pregătite de management.

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: societatea MINA = $1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 10% și n = perioada luată în calcul.

În anul N4, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (negativă, -5%) și de fluxul anului anterior (4.287), ignorând cheltuiala de restructurare, adică 4.073.

În anul N5, fluxul estimat s-a calculat în funcție de rata de creștere (pozitivă, 4%) și de fluxul anului anterior (4.073), adică 4.513 etc.

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 4. Calculul reversării pierderii din depreciere, la sfârșitul anului N3

	Fabrica
Valoarea contabilă la sfârșitul N0	
Sfârșit N3	24.357
Cheltuiala cu amortizarea (pentru N1-N3, Tabelul 5)	(7.307)
Valoarea contabilă înainte de reluare	17.050
Valoarea recuperabilă (Tabelul 3)	**22.041**
Reluarea pierderii din depreciere	450
Valoarea contabilă după reluare	17.500
Valoarea contabilă: costul istoric depreciat	17.500

Valoarea recuperabilă a fabricii este mai mare decât valoarea sa contabilă (a se vedea Tabelul 4). Prin urmare, societatea MINA reia pierderea din depreciere recunoscută pentru fabrică la sfârșitul anului N3.

Valoarea recuperabilă excede valoarea contabilă netă cu 4.960 și depășirea este datorată unei schimbări favorabile (restructurarea duce la creșterea fluxurilor de numerar) în estimările utilizate, drept urmare, deprecierea va trebui reluată.

Reluarea deprecierii nu poate duce la obținerea unei valori contabile a fabricii mai mari decât valoarea sa contabilă care ar fi fost obținută după aplicarea amortizării la costul istoric.

Dacă întreprinderea nu ar fi înregistrat deprecierea, valoarea contabilă a fabricii ar fi fost de 17.500 (valoarea nedepreciată de 25.000, mai puțin 3 ani de amortizare la cota de 10%, corespunzătoare unei durate de viață utilă de 10 ani, adică 7.500). Reluarea deprecierii nu trebuie să ducă la creșterea valorii contabile a activelor identificabile peste 17.500.

Deși aprecierea valorii este de 4.960, reluarea deprecierii nu se poate face pentru toata suma, deoarece s-ar ajunge la depășirea costului istoric depreciat (amortizat), ci doar pentru suma de 450. Noua valoare contabilă a fabricii va fi de 17.500.

Scanned with OKEN Scanner

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 2.500 (17.500/7 ani).

La sfârșitul N4

Există o ieșire de numerar de 1.100, când se plătesc cheltuielile de restructurare. Fluxul de numerar aferent restructurării (ieșirea de 100) nu influențează estimările viitoare (efectele restructurării deja au fost luate în calcul), prin urmare, întreprinderea nu are motiv să reestimeze valoarea recuperabilă.

Tabelul 5. Situația în timp a valorii contabile a fabricii

Sfârșitul anului	Costul istoric amortizat	Valoarea recuperabilă	Cheltuiala cu amort. ajustată	Pierderea din depreciere	Valoarea contabilă după depreciere
N0	25.000(1)	24.357	0	(643)	24.357
N1	22.500(1)	NC	(2.436)	0	21.921(2)
N2	20.000(1)	NC	(2.436)	0	19.485(2)
N3	17.500(1)	NC	(2.436)	450	17.050(3)
N4	15.000	NC	(2.500)	0	15.000

NC = nu a fost calculat, deoarece nu există nici o indicație că pierderea din depreciere ar fi fost majorată/micșorată.

(1) Valoarea contabilă inițială minus amortizarea la cota de 10%.

(2) Valoarea contabilă depreciată de 24.357 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 10 ani.

(3) Valoarea contabilă în urma reluării deprecierii de 450 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 7 ani.

41. Până când o întreprindere efectuează cheltuieli de capital ce îmbunătățesc sau măresc un activ peste standardul de performanță inițial impus, estimările viitoarelor fluxuri de

Scanned with OKEN Scanner

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 2.500 (17.500/7 ani).

La sfârșitul N4

Există o ieșire de numerar de 1.100, când se plătesc cheltuielile de restructurare. Fluxul de numerar aferent restructurării (ieșirea de 100) nu influențează estimările viitoare (efectele restructurării deja au fost luate în calcul), prin urmare, întreprinderea nu are motiv să reestimeze valoarea recuperabilă.

Tabelul 5. Situația în timp a valorii contabile a fabricii

Sfârșitul anului	Costul istoric amortizat	Valoarea recuperabilă	Cheltuiala cu amort. ajustată	Pierderea din depreciere	Valoarea contabilă după depreciere
N0	25.000(1)	24.357	0	(643)	24.357
N1	22.500(1)	NC	(2.436)	0	21.921(2)
N2	20.000(1)	NC	(2.436)	0	19.485(2)
N3	17.500(1)	NC	(2.436)	450	17.050(3)
N4	15.000	NC	(2.500)	0	15.000

NC = nu a fost calculat, deoarece nu există nici o indicație că pierderea din depreciere ar fi fost majorată/micșorată.

(1) Valoarea contabilă inițială minus amortizarea la cota de 10%.

(2) Valoarea contabilă depreciată de 24.357 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 10 ani.

(3) Valoarea contabilă în urma reluării deprecierii de 450 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 7 ani.

41. Până când o întreprindere efectuează cheltuieli de capital ce îmbunătățesc sau măresc un activ peste standardul de performanță inițial impus, estimările viitoarelor fluxuri de

Scanned with OKEN Scanner

numerar nu includ estimările viitoarelor intrări de numerar ce se așteaptă a fi generate din această cheltuială (a se vedea Anexa A, Exemplul 6).

Exemplu:

La sfârșitul lui N0, întreprinderea MINA testează o fabrică pentru a estima gradul de depreciere al acesteia. Fabrica este o unitate generatoare de numerar. Activele fabricii sunt înregistrate la cost istoric și au o durată de viață utilă rămasă de 10 ani. Valoarea contabilă a fabricii este de 100.000.

Conducerea apreciază că nu este posibil a determina prețul net de vânzare al fabricii. De aceea, valoarea recuperabilă a fabricii este valoarea ei de utilizare.

Valoarea de utilizare este calculată folosind o rată de actualizare înainte de impozitare de 10%.

Planul de afaceri aprobate de conducere reflectă că:

a) la sfârșitul lui N2, fabrica va fi modernizată (introducerea unei linii automate de ambalare) la un cost estimat de 10.000;
b) beneficiile viitoare din această restructurare vor fi sub forma reducerii ieșirilor viitoare de numerar (economii anuale de salarii de 5.000);
c) rata de creștere înaintea modernizării este nulă;
d) după modernizare, rata de creștere va fi nulă; și
e) fluxul de numerar ce stă la baza previziunii în anul N0 este de 15.000.

Planul aprobat de conducere se prezintă astfel:

Scanned with OKEN Scanner

Anul	Fluxuri de numerar viitoare	Factor de actualizare	Flux actualizat la rata de 10%
	15.000		
1	15.000	0,91	13.650
2	5.000(1)	0,83	4.150
3	20.000(2)	0,75	15.000
4	20.000(2)	0,68	13.600
5	20.000(2)	0,62	12.400
6	20.000(2)	0,56	11.200
7	20.000(2)	0,51	10.200
8	20.000(2)	0,47	9.400
9	20.000(2)	0,42	8.400
10	20.000(2)	0,39	7.800
Total	**180.000**		**105.800**

(1) Inclusiv cheltuielile de modernizare estimate (1.000), reflectate în prognozele pregătite de management.

(2) Inclusiv beneficiile estimate în urma modernizării.

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 10% și n = perioada luată în calcul.

În anul N2, fluxul estimat s-a calculat scăzând cheltuiala de modernizare estimată de 10.000.

În anul N3, la fluxul estimat s-a ținut cont de economia de salarii ce generează o creștere a fluxului de numerar de 5.000.

La sfârșitul lui N2, cheltuielile de modernizare de 10.000 sunt realizate și plătite. Fluxurile viitoare de numerar estimate ale uzine reflectate în cele mai recente prognoze aprobate de conducere și rata curentă a actualizării sunt la fel cu cele estimate la sfârșitul lui N0.

Scanned with OKEN Scanner

La sfârșitul N0

Pentru a putea calcula valoarea de utilizare a fabricii, trebuie să recalculăm fluxurile de numerar pe baza planului de afaceri aprobat de întreprindere, în așa fel încât să nu luăm în considerare beneficiile aferente restructurării.

Tabelul 1. Calcularea valorii de utilizare a fabricii, la sfârșitul anului N0

Anul	Fluxuri de numerar viitoare	Factor de actualizare	Flux actualizat la rata de 10%
	15.000		
1	15.000	0,91	13.650
2	15.000	0,83	12.450
3	15.000	0,75	11.250
4	15.000	0,68	10.200
5	15.000	0,62	9.300
6	15.000	0,56	8.400
7	15.000	0,51	7.650
8	15.000	0,47	7.050
9	15.000	0,42	6.300
10	15.000	0,39	5.850
Total	**150.000**		**92.100**

(1) Exclude cheltuielile de modernizare estimate, reflectate în prognozele pregătite de management.

(2) Exclude beneficiile estimate în urma modernizării.

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 10% și n = perioada luată în calcul.

În anul N2, fluxul estimat s-a calculat ignorând cheltuielile de modernizare.

Scanned with OKEN Scanner

În estimarea fluxurilor de numerar nu am ținut cont de creșterea fluxurilor datorată cheltuielilor de modernizare.

Valoarea recuperabilă (valoarea de utilizare) a fabricii este mai mică decât valoarea contabilă. Prin urmare, societatea MINA recunoaște o pierdere din depreciere pentru această fabrică.

Deprecierea recunoscută va fi în sumă de 7.900 (diferența dintre valoarea recuperabilă de 92.100 și valoarea contabilă de 100.000).

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 9.210 (92.100/10 ani). Pentru 2 ani, amortizarea cumulată va fi de 18.420, ceea ce duce la o valoare contabilă netă de 73.680, la sfârșitul lui N2.

Tabelul 2. Calcularea pierderii din depreciere, la sfârșitul anului N2

	Fabrica
Valoarea contabilă înainte de pierderea din depreciere	100.000
Valoarea recuperabilă	92.100
Pierderea din depreciere	(7.900)
Valoarea contabilă după pierderea din depreciere	**92.100**

La sfârșitul N1

Conform paragrafului 95 din Standard, pentru că la data bilanțului nu a apărut nici un eveniment care să arate că pierderea din depreciere a dispărut, nu este necesară nici o recalculare a valorii recuperabile. În continuare, întreprinderea nu are nici o obligație privind restructurarea.

Scanned with OKEN Scanner

La sfârșitul N2

În urma cheltuielilor de modernizare, întreprinderea estimează creșterea fluxurilor de numerar viitoare și, în conformitate cu IAS 36, deoarece a apărut un indiciu privind o potențială apreciere a valorii (modernizarea), se recalculează valoarea de utilizare. Pentru că întreprinderea deja a modernizat fabrica, fluxurile de numerar vor ține cont de îmbunătățiri.

În urma cheltuielilor de modernizare, valoarea contabilă a fabricii va crește cu 10.000 (cheltuielile ce cresc performanța activului peste cea estimată inițial se capitalizează), aducând-o la suma de 83.680 (valoarea înaintea modernizării de 73.680 plus 10.000 cheltuiala capitalizată).

Tabelul 3. Calcularea valorii de utilizare a fabricii, la sfârșitul anului N2

Anul	Fluxuri de numerar viitoare	Factor de actualizare	Flux actualizat la rata de 10%
	15.000		
1	20.000	0,91	18.200
2	20.000	0,83	16.600
3	20.000	0,75	15.000
4	20.000	0,68	13.600
5	20.000	0,62	12.400
6	20.000	0,56	11.200
7	20.000	0,51	10.200
8	20.000	0,47	9.400
Total	**160.000**		**106.600**

(1) Exclude cheltuielile de modernizare.

(2) Include beneficiile estimate în urma modernizării.

Scanned with OKEN Scanner

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 10% și n = perioada luată în calcul.

Tabelul 4. Calculul reversării pierderii din depreciere, la sfârșitul anului N3

	Fabrica
Valoarea contabilă la sfârșitul N0	
Sfârșit N3	92.100
Cheltuiala cu amortizarea (pentru N1-N2, Tabelul 5)	(18.420)
Cheltuieli de modernizare	10.000
Valoarea contabilă înainte de reluare	83.680
Valoarea recuperabilă (Tabelul 3)	**106.600**
Reluarea pierderii din depreciere	16.600
Valoarea contabilă după reluare	90.000
Valoarea contabilă: costul istoric depreciat	90.000

Valoarea recuperabilă a fabricii este mai mare decât valoarea sa contabilă (a se vedea Tabelul 4). Prin urmare, societatea MINA reia pierderea din depreciere recunoscută pentru fabrică, la sfârșitul anului N3.

Valoarea recuperabilă excede valoarea contabilă netă cu 22.920 și depășirea este datorată unei schimbări favorabile (modernizarea duce la creșterea fluxurilor de numerar) în estimările utilizate, prin urmare, deprecierea va trebui reluată.

Reluarea deprecierii nu poate duce la obținerea unei valori contabile a fabricii mai mari decât valoarea sa contabilă care ar fi fost obținută după aplicarea amortizării la costul istoric și după capitalizarea cheltuielii de modernizare.

Dacă întreprinderea nu ar fi înregistrat deprecierea, valoarea contabilă a fabricii ar fi fost de 90.000 (valoarea nedepreciată de 100.000, mai puțin 2 ani de amortizare la cota de 10%, corespun-

Scanned with OKEN Scanner

zătoare unei durate de viață utilă de 10 ani, adică 20.000 plus 10.000 cheltuiala cu modernizarea capitalizată). Reluarea deprecierii nu trebuie să ducă la creșterea valorii contabile a activelor identificabile peste 90.000.

Deși aprecierea valorii este de 22.920, reluarea deprecierii nu se poate face pentru toată suma, deoarece s-ar ajunge la depășirea costului istoric depreciat (amortizat), ci doar pentru suma de 6.320. Noua valoare contabilă a fabricii va fi de 90.000.

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 11.250 (90.000/87 de ani).

Tabelul 5. Situația în timp a valorii contabile a fabricii

Sfârșitul anului	Costul istoric amortizat	Valoarea recuperabilă	Cheltuiala cu amort. ajustată	Pierderea din depreciere	Valoarea contabilă după depreciere
N0	100.000(1)	92.100	0	(7.900)	92.100
N1	90.000(1)	NC	(9.210)(2)	0	82.890
N2	80.000(1)	106.600	(9.210)(2)	0	73.680
Reînnoire	10.000(3)				83.680
	90.000	106.600		6.320	90.000

NC = nu a fost calculat, deoarece nu există nici o indicație că pierderea din depreciere ar fi fost majorată/micșorată.

(1) Valoarea contabilă inițială minus amortizarea la cota de 10%.

(2) Valoarea contabilă depreciată de 92.100 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 10 ani.

(3) Cheltuiala de modernizare în sumă de 10.000.

Recunoașterea intrărilor de numerar viitoare provenite din fondul comercial generat intern, din sinergia cu alte active sau din modernizări viitoare ar fi în contradicție cu principiul prudenței. Dar greșit ar fi și ca viitoarele intrări de numerar estimate să reflecte numai intrările de numerar viitoare legate de activul recunoscut inițial

Scanned with OKEN Scanner

(sau de partea rămasă din acel activ, dacă o parte din acesta a fost deja consumată sau vândută), deoarece propunerea ca intrările de numerar viitoare să reflecte numai acele intrări de numerar viitoare legate de activul care a fost recunoscut inițial intră în conflict cu cerința IAS 36 conform căreia *„proiecțiile fluxului de numerar trebuie să reflecte prezumțiile rezonabile și care pot fi susținute, care reprezintă cea mai bună estimare a conducerii în ceea ce privește setul de condiții economice ce vor exista de-a lungul duratei de viață utilă rămase a activului"*. Drept urmare, IAS 36 cere ca intrările de numerar viitoare pentru un activ să fie estimate în condiția actuală a acestuia, indiferent dacă aceste intrări de numerar viitoare provin de la activul care a fost inițial recunoscut sau din modificările ulterioare suferite de acesta.

În multe cazuri, nu va fi posibilă în practică distingerea intrărilor de numerar provenite din activul recunoscut inițial de cele provenite din fondul comercial generat intern sau dintr-o modificare a activului.

42. Estimările fluxurilor viitoare de numerar includ cheltuieli viitoare de capital necesare pentru a menține sau a susține un activ la standardul lui de performanță impus inițial.

Comentarii

Avem de-a face cu distincția cheltuieli de modernizare – cheltuieli de reparații. Pentru mai multe detalii, poate fi revăzut și IAS 16, *Imobilizări corporale*. În opinia noastră, termenii sunt greșit utilizați, deoarece o cheltuială poate fi considerată cheltuială de capital, conform IAS 16, *Imobilizări corporale*, doar dacă duce la creșterea performanțelor activului peste cele estimate inițial. Cheltuielile necesare pentru a menține sau a susține un activ la standardul lui de performanță impus inițial nu sunt cheltuieli de capital, nu se capitalizează.

Scanned with OKEN Scanner

Toate cheltuielile care mențin un activ la standardul lui de performanță impus inițial trebuie luate în considerare (cu alte cuvinte, conducerea va ține cont de cheltuielile cu reparațiile curente, indiferent de complexitatea lor).

Exemplu:

O societate are un autocar pentru care estimează un flux net anual de numerar de 10.000. În fiecare an societatea trebuie să investească 2.000 în reparații curente (revizie, schimbare plăcuțe de frână, schimbare anvelope etc.). În anul al treilea de funcționare, se estimează înlocuirea motorului cu unul de putere suplimentară și cu performanțe îmbunătățite, care va duce la creșterea duratei de viață cu 5 ani. Cheltuiala estimată este de 5.000.

În această situație, în estimarea fluxurilor viitoare de numerar se includ cheltuielile cu reparațiile curente, dar nu se include cheltuiala de modernizare (schimbarea motorului) și nici avantajele rezultate în urma înlocuirii motorului.

Exemplu:

O societate are un utilaj pentru care estimează un flux net anual de numerar de 5.000. În fiecare an societatea trebuie să investească 1.000 în reparații curente (revizie, schimbare de piese etc.). În anul al doilea de funcționare, se estimează înlocuirea unei piese cu alta ce are performanțe îmbunătățite, care va duce la scăderea costului de producție și, implicit, la creșterea fluxului de numerar cu 500 anual. Cheltuiala estimată este de 3.000.

În această situație, în estimarea fluxurilor viitoare de numerar se includ cheltuielile cu reparațiile curente, dar nu se include cheltuiala de modernizare.

43. Estimările viitoarelor fluxuri de numerar nu includ:

Scanned with OKEN Scanner

(a) intrările sau ieșirile de numerar din activități financiare; sau

(b) încasări sau plăți aferente impozitului pe profit.

Comentarii

Chiar dacă societatea se finanțează prin împrumuturi sau emisiune de capital, estimările viitoarelor fluxuri de numerar nu includ plățile de dobândă sau dividendele făcute, care de asemenea sunt determinate în valoare brută (înaintea deducerii impozitului pe profit).

Nici intrările sau ieșirile de numerar din activitățile financiare, nici încasările sau plățile aferente impozitului pe profit nu sunt considerate a fi generate direct de exploatarea activului sau unității generatoare de numerar.

44. Fluxurile viitoare de numerar estimate reflectă ipoteza că sunt consecvente cu modul în care este determinată rata de actualizare. Altfel, efectul unor astfel de ipoteze va fi evidențiat de două ori sau ignorat. Pentru că valoarea-timp a banilor este calculată prin scăderea fluxurilor estimate viitoare de numerar, aceste fluxuri de numerar exclud intrările sau ieșirile de numerar din activități financiare. În mod similar, din moment ce rata de actualizare este determinată înainte de impozitare, fluxurile viitoare de numerar sunt, de asemenea, estimate înainte de impozitare.

Comentarii

Conform Anexei B, paragraful B75, au fost specialiști care au recomandat să se evalueze valoarea recuperabilă înainte de impozitare pentru a se testa dacă se poate recupera în întregime valoarea

Scanned with OKEN Scanner

contabilă. Cu alte cuvinte, conform paragrafului B75, un activ la o valoare contabilă de 300, în condițiile unei rate a impozitului pe profit de 25%, ar trebui să genereze beneficii brute în sumă de 400, în așa fel încât beneficiile nete aferente (după scăderea impozitului pe profit de 25% din 400) să acopere valoarea contabilă de 300.

Sunt destul de puține însă situațiile în care acest principiu ar putea fi aplicat și folositor.

De regulă, societatea beneficiază de deductibilitatea amortizării la calculul impozitului pe profit, ceea ce înseamnă că eventualele beneficii de 300 generate de activ vor determina cheltuieli cu amortizarea în aceeași sumă. Cu alte cuvinte, efectul se anulează, economia de impozit este egală cu impozitul perceput asupra beneficiilor.

Problema s-ar pune în situația în care amortizarea activului nu ar fi deductibilă din punct de vedere fiscal deloc, nu ar fi deductibilă după aceeași metodă sau valoarea contabilă ar diferi de baza fiscală.

În situația în care amortizarea nu este deloc recunoscută în scopuri fiscale, dar beneficiile se impozitează, într-adevăr se poate porni de la valoarea recuperabilă brută, acest lucru fiind nu numai pertinent, ci și justificat din punct de vedere economic. Practic, acest lucru s-ar putea face nu estimând valoarea recuperabilă brută, ci comparând valoarea recuperabilă cu valoarea contabilă ajustată cu rata impozitului pe profit (valoarea contabilă × 100% + rata impozitului pe profit).

Situația se complică însă dacă există diferențe temporare între baza fiscală și valoarea contabilă (a se vedea și IAS 12, *Impozitul pe profit*).

Presupunem următoarele exemple:

Exemplul 1:

O societate are un activ direct generator de numerar, cu o valoare contabilă de 50.000. Amortizarea fiscală diferă de cea

Scanned with OKEN Scanner

raportată în situațiile financiare. Metodele de amortizare, precum și încasările pe care estimează societatea să le obțină de pe urma activului sunt:

An	Încasări	Amortizare în situațiile financiare	Valoare contabilă netă	Amortizare fiscală	Bază fiscală
			50.000		50.000
1	12.500	10.000	40.000	30.000	20.000
2	11.500	10.000	30.000	5.000	15.000
3	11.000	10.000	20.000	5.000	10.000
4	10.000	10.000	10.000	5.000	5.000
5	12.500	10.000	0	5.000	0
Total	57.500	50.000		50.000	

Rata de actualizare folosită de întreprindere este de 5%. Rata impozitului pe profit este de 25%.

Pentru a putea ține cont de impozit, trebuie să calculăm diferența între valoarea contabilă netă și baza fiscală.

An	Amort. contabilă	Valoare contabilă netă	Amort. fiscală	Bază fiscală	Diferențe temporare	Impozit scutit
1	2	3 = 3 precedent-2	4	5 = 5 precedent-4	6 = 2-4	7 = 6×25%
		50.000		50.000	-20.000	-5.000
1	10.000	40.000	30.000	20.000	5.000	1.250
2	10.000	30.000	5.000	15.000	5.000	1.250
3	10.000	20.000	5.000	10.000	5.000	1.250
4	10.000	10.000	5.000	5.000	5.000	1.250
5	10.000	0	5.000	0		
Total	50.000		50.000		0	0

În exemplul prezentat avem de-a face cu o diferență temporară impozabilă care duce la înregistrarea unor economii fiscale în primul an, și anume impozit scutit, plătit mai puțin, în valoare de 5.000.

Scanned with OKEN Scanner

Acest impozit scutit va duce la creșterea încasărilor în primul an, generate de activ.

În anii următori însă, activul va genera o plată suplimentară de impozit pe profit în sumă de 1.250, ceea ce va duce la diminuarea încasărilor generate de activ.

În continuare, calculăm încasările totale, ținând cont și de:

An	Factor de actualizare	Încasări directe	Încasări totale	Valoare actualizată încasări directe	Valoare actualizată încasări totale
1	2		3	4	5 = 3×2
1	0,952	12.500	17.500	11.905	16.667
2	0,907	11.500	10.250	10.431	9.297
3	0,864	11.000	9.750	9.502	8.422
4	0,823	10.000	8.750	8.227	7.199
5	0,784	12.500	11.250	9.794	8.815
Total		57.500	57.500	49.859	50.399

Remarcăm că, în cazul în care folosim doar încasările direct generate de activ, acesta apare ca fiind depreciat, pe când, dacă ținem cont de facilitatea fiscală generată de activ, acesta nu este depreciat. În măsura în care am ținut cont de plățile de impozit pe profit nu s-au modificat încasările totale directe. Dacă se ține cont și de impozitul pe profit se schimbă doar modul în care fluxul de numerar intră în întreprindere.

Exemplul 2:

În situația anterioară societatea beneficia de un avantaj fiscal. Să urmărim același exemplu, doar că de data aceasta în dezavantajul întreprinderii, inversând amortizarea fiscală cu cea prezentată în situațiile financiare.

Scanned with OKEN Scanner

An	Amort. contabilă	Valoare contabilă netă	Amort. fiscală	Bază fiscală	Diferențe temporare	Impozit scutit
1	4	5 = 5 precedent-4	2	3 = 3 precedent-2	6 = 2-4	7 = 6×25%
		50.000		50.000	20.000	5.000
1	30.000	20.000	10.000	40.000	-5.000	-1.250
2	5.000	15.000	10.000	30.000	-5.000	-1.250
3	5.000	10.000	10.000	20.000	-5.000	-1.250
4	5.000	5.000	10.000	10.000	-5.000	-1.250
5	5.000	0	10.000	0		
Total	50.000		50.000		0	0

În exemplul prezentat avem de-a face cu o diferență temporară deductibilă, care duce la înregistrarea unor plăți de impozit în primul an mai mari cu 5.000. Acest impozit plătit va duce la scăderea încasărilor în primul an, generate de activ.

Anii următori însă, activul va genera o scutire de impozit pe profit în sumă de 1.250, ceea ce va duce la creșterea încasărilor generate de activ.

În continuare calculăm încasările totale, ținând cont și de:

An	Factor de actualizare	Încasări directe	Încasări totale	Valoare actualizată încasări directe	Valoare actualizată încasări totale
1	2		3	4	5 = 3×2
1	0,952	12.500	7.500	11.905	7.143
2	0,907	11.500	12.750	10.431	11.565
3	0,864	11.000	12.250	9.502	10.582
4	0,823	10.000	11.250	8.227	9.255
5	0,784	12.500	13.750	9.794	10.773
Total		57.500	57.500	49.859	49.318

Scanned with OKEN Scanner

Remarcăm că, în cazul în care există diferențe temporare deductibile, activul apare ca fiind depreciat de la o sumă mai mică decât în cazul utilizării încasărilor directe.

Dacă valoarea contabilă diferă de baza fiscală:

Exemplul 3:

O societate are un activ direct generator de numerar, cu o valoare contabilă de 50.000. Amortizarea fiscală diferă de cea raportată în situațiile financiare. Metodele de amortizare, precum și încasările pe care societatea estimează să le obțină de pe urma activului sunt:

An	Încasări	Amortizare în situațiile financiare	Valoare contabilă netă	Amortizare fiscală	Bază fiscală	Diferențe temporare	Impozit plătit
			50.000		30.000		
1	13.000	10.000	40.000	6.000	24.000	4.000	1.000
2	12.000	10.000	30.000	6.000	18.000	4.000	1.000
3	11.000	10.000	20.000	6.000	12.000	4.000	1.000
4	10.000	10.000	10.000	6.000	6.000	4.000	1.000
5	13.000	10.000	0	6.000	0	4.000	1.000
Total	59.000	50.000		30.000		0	0

Rata de actualizare folosită de întreprindere este de 5%. Rata impozitului pe profit este de 25%.

Pentru a putea ține cont de impozit, trebuie să calculam diferența între valoarea contabilă netă și baza fiscală.

În exemplul prezentat, deoarece o parte din valoarea contabilă a activului nu este recunoscută din punct de vedere fiscal, societatea va plăti un impozit pe profit mai mare, scăzând încasările.

Scanned with OKEN Scanner

An	Factor de actualizare	Încasări directe	Încasări totale	Valoare actualizată încasări directe	Valoare actualizată încasări totale
1	0,952	13.000	12.000	12.381	11.429
2	0,907	12.000	11.000	10.884	9.977
3	0,864	11.000	10.000	9.502	8.638
4	0,823	10.000	9.000	8.227	7.404
5	0,784	13.000	12.000	10.186	9.402
Total		59.000	54.000	51.180	46.851

În această situație, încasările fiind mai mici datorită plăților de impozit pe profit, activul apare ca depreciat dacă ținem cont și de influența impozitului pe profit.

Dezavantajele utilizării acestei variante de calcul sunt:

- se însumează încasările brute, neimpozitate, cu economia, respectiv plata suplimentară de impozit pe profit, care este dată în sumă netă;
- calculele sunt deja destul de laborioase și se pune problema semnificației;
- ca o evitare a primului dezavantaj enunțat, se pot compara încasările nete și economia, respectiv plata suplimentară de impozit pe profit, cu valoarea contabilă rezultată în urma scăderii impozitului pe profit aferent amortizării.

În cazul în care detașăm impozitul pe profit de faptul generator, o abordare simplă, care exclude influența impozitului pe profit, poate fi justificată.

45. Estimarea fluxurilor nete de numerar ce urmează a fi plătite (sau încasate) pentru cedarea unui activ la sfârșitul duratei de viață utilă trebuie să fie suma pe care o întreprindere se așteaptă să o obțină din cedarea activului de

Scanned with OKEN Scanner

bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv, după deducerea costurilor de cedare estimate.

Comentarii

Valoarea pe care întreprinderea se așteaptă să o obțină din cedarea unui activ la sfârșitul duratei de viață utilă este, de fapt, o valoare justă estimată în viitor, iar definiția coincide cu cea a valorii reziduale nete. Ca o propunere de modificare, în viitor este posibil să se renunțe la estimarea și luarea în calcul a fluxurilor nete de numerar ce urmează a fi plătite (sau încasate) pentru cedarea unui activ la sfârșitul duratei de viață utilă.

46. Estimarea fluxurilor de numerar ce urmează a fi primite sau încasate pentru cedarea unui activ la sfârșitul duratei de viață utilă este determinată într-un mod similar cu prețul net de vânzare al activului, cu excepția cazului în care, la estimarea acelor fluxuri nete de numerar:

    (a) o întreprindere folosește prețuri predominante la data estimării pentru active similare care au atins sfârșitul duratei de viață utilă și care au fost exploatate în condiții similare cu acelea în care activul va fi folosit; și

    (b) acele prețuri sunt ajustate ținând cont de efectul creșterilor viitoare de preț corespunzătoare inflației generale, dar și de cel al creșterilor (descreșterilor) viitoare specifice ale prețurilor. Oricum, dacă estimările fluxurilor viitoare de numerar din folosirea continuă a activului și rata de actualizare exclud efectul inflației generale, acest efect este exclus, de asemenea, din estimarea fluxurilor nete de numerar la vânzare.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

În condițiile în care societatea nu are experiență cu active similare sau cu estimarea fluxurilor de numerar ce urmează a fi primite sau încasate pentru cedarea la sfârșitul duratei de viață utilă, această valoare poate fi ignorată. Este, de asemenea, cazul activelor care generează fluxuri de numerar nesemnificative la sfârșitul duratei de viață utilă. Cu cât perioada de timp este mai mare, cu atât estimarea este mai puțin credibilă, prin urmare, estimarea prețului net de vânzare este mai facilă și mai credibilă decât estimarea fluxurilor de numerar ce urmează a fi primite sau încasate pentru cedarea unui activ la sfârșitul duratei de viață utilă.

Estimarea fluxurilor de numerar ce urmează a fi primite sau încasate pentru cedarea unui activ la sfârșitul duratei de viață utilă trebuie făcută de o manieră consecventă cu estimarea fluxurilor viitoare de numerar din folosirea continuă a activului; cu alte cuvinte, dacă estimarea s-a făcut în termeni reali pentru fluxurile viitoare de numerar din folosirea continuă, atunci în termeni reali se estimează și fluxurile de numerar ce urmează a fi primite sau încasate la sfârșitul duratei de viață utilă. Dacă se folosește estimarea în valori reale, atunci toate fluxurile sunt estimate în valori reale.

Exemplu:

O societate estimează că va primi pentru un activ cu durata de viață utilă de 3 ani, la sfârșitul duratei de viață, o sumă de 5.000, în valori nominale. Conducerea are experiență în ceea ce privește estimarea, precum și vânzarea altor active similare ca natură și condiții de exploatare. În primul an de exploatare se prognozează un flux de numerar de 10.000 (valori nominale) și apoi un flux crescător cu rata de 5% (tot în valori nominale). Pentru că estimarea fluxurilor s-a făcut în valori nominale, și rata de actualizare pe care o va utiliza societatea va fi în valori nominale.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate estimează că va primi pentru un activ cu durata de viață utilă de 5 ani, la sfârșitul duratei de viață, o sumă de 2.000, în valori reale. Societatea și-a bazat estimarea pe sumele obținute din cedarea altor active similare ca natură și condiții de exploatare. Deoarece rata inflației este ridicată, estimările pe care le face întreprinderea sunt în termeni reali. În primul an de exploatare se prognozează un flux de numerar de 5.000 (valori reale) și apoi un flux crescător cu rata de 3% (tot în valori reale). Pentru că estimarea fluxurilor s-a făcut în valori reale, și rata de actualizare pe care o va utiliza societatea va fi în valori reale.

1.5.2.3. Fluxuri viitoare de numerar în valută

47. Fluxurile viitoare de numerar sunt estimate în valuta în care vor fi generate și apoi actualizate, utilizând o rată de actualizare adecvată acelei valute. O întreprindere transformă valoarea curentă folosind cursul de schimb valutar disponibil la data bilanțului (descris în IAS 21, *Efectele variației cursurilor de schimb valutar*, ca fiind curs de închidere).

Comentarii

Prevederile acestui paragraf se aplică și în cazul unei monede inflaționiste. Este mai simplu calculul fluxurilor viitoare de numerar într-o monedă stabilă, actualizarea lor conform cu o rată potrivită acesteia și transformarea folosind cursul de schimb disponibil la data bilanțului (cursul de închidere).

Este posibilă și previziunea fluxurilor viitoare de numerar în termeni reali, actualizarea cu o rată a dobânzii reală sau prognozarea în termeni nominali și actualizarea cu o rată a dobânzii nominală.

Scanned with OKEN Scanner

Totuși, în condiții hiperinflaționiste, este dificilă stabilirea ratei viitoare a inflației și a unei rate nominale a dobânzii potrivite situației. Este mai accesibilă determinarea fluxurilor viitoare de numerar în termeni reali sau într-o valută forte.

Exemplu:

O întreprindere are un autocar cu care transportă persoane din străinătate. Toate încasările se fac în valută. Există un contract cu o companie de turism străină, prin care aceasta se obligă, contra unui comision, să apeleze la serviciile întreprinderii în cauză. Încasările din ultimii 3 ani au fost de:

Anul	Fluxuri de numerar în valută
N-2	5.500
N-1	7.000
N	9.500

La data bilanțului, valuta în care se fac încasările era cotată la 2 u.m. naționale. Peste 3 ani, contractul cu compania străină de turism expiră. Rata de actualizare estimată este de 5%. Prețul net de vânzare pentru autocarele cu vechime similară cu vechimea autocarului în cauză peste 3 ani este de 2.000. Moneda națională este considerată pe piața financiară relativ constantă, comparativ cu valuta în care se fac încasările.

În primul rând, întreprinderea, pe baza informațiilor din anii precedenți, estimează încasările din următorii 3 ani. Pentru că va expira contractul cu compania străină peste 3 ani, estimările fluxurilor de numerar ce urmează a fi generate de autocar se fac pe 3 ani, indiferent de viața utilă rămasă a autocarului.

Dacă aplicăm o ecuație de regresie, rezultă că încasările pot fi extrapolate după polinomul de gradul doi: $5.000 + 500 \times T^2$, unde T este anul. Managementul consideră că sunt credibile creșterile viitoare de fluxuri de numerar datorită dezvoltării turismului național.

Scanned with OKEN Scanner

Prin urmare, fluxurile estimate pe următorii 3 ani vor fi:

Anul	Fluxuri de numerar în valută	Fluxuri de numerar în moneda națională
N+1	13.000	26.000
N+2	17.500	35.000
N+3	23.000	46.000

Fluxurile de numerar actualizate și respectiv valoarea de utilizare a autocarului vor fi de:

Anul	Fluxuri de numerar în moneda națională	Rata de actualizare	Fluxuri actualizate
N+1	26.000	1,05	24.762
N+2	35.000	1,10	22.676
N+3	46.000	1,16	39.737
	2.000	1,16	1.728
Total	99.000		88.902

Comentarii

IAS 36 arată că valoarea de utilizare în valută este convertită în moneda de raportare folosind cursul de schimb la vedere de la data bilanțului. Dacă o monedă este liber convertibilă și schimbată pe o piață activă, cursul de schimb reflectă cea mai bună estimare a pieței respective privind viitoarele evenimente ce pot afecta acea valută. De aceea, singura estimare disponibilă a unui curs de schimb viitor este valoarea curentă a monedei, ajustată cu diferența dintre ratele viitoare așteptate ale inflației din cele două țări cărora le aparțin respectivele monede.

O calculare a valorii de utilizare tratează deja efectul inflației generale încă din momentul în care aceasta este calculată prin una din următoarele metode:

a) estimarea fluxurilor de numerar viitoare în termeni nominali (de exemplu, prin includerea efectului inflației generale și a modificărilor specifice ale prețurilor și

Scanned with OKEN Scanner

actualizarea lor la o rată care include efectele inflației generale; sau

b) estimarea fluxurilor de numerar viitoare în termeni reali (de exemplu, prin excluderea efectului inflației generale, dar incluzând efectul modificărilor specifice prețului) și actualizarea lor la o rată care exclude efectul inflației generale.

Folosirea unui curs forward pentru convertirea valorii de utilizare exprimate în valută poate fi inadecvată. Acest fapt se întâmplă deoarece un curs forward reflectă ajustarea pieței pentru diferențierile ratelor dobânzii. Folosirea unui astfel de curs poate avea ca efect evidențierea de două ori a valorii-timp a banilor (mai întâi în rata de actualizare și mai apoi în cursul forward).

Chiar dacă o monedă nu este liber convertibilă sau nu este schimbată pe o piață activă – cu consecința că nu se mai poate presupune cursul de schimb la vedere ca reflectând cea mai bună estimare a viitoarelor evenimente ce pot afecta moneda respectivă – IAS 36 arată că o întreprindere folosește cursul de schimb la vedere de la data întocmirii bilanțului pentru a converti în valută valoarea de utilizare. Acest lucru se întâmplă deoarece este puțin probabil ca o întreprindere să poată face o estimare a viitoarelor cursuri de schimb mai credibilă decât actualul curs de schimb la vedere.

O alternativă pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare în moneda în care ele sunt generate ar putea fi exprimarea lor într-o altă monedă și actualizarea lor la o rată corespunzătoare acestei alte monede. Această soluție poate fi mai simplă, mai ales acolo unde fluxurile de numerar sunt generate în moneda unei economii hiperinflaționiste (în asemenea cazuri, unii preferă folosirea unei valute forte ca o aproximare) sau într-o altă monedă decât cea de raportare. Totuși, această soluție poate duce pe o pistă greșită dacă intervin variații ale cursului de schimb din alte motive decât modificările în diferența dintre ratele inflației generale în cele două țări cărora le

Scanned with OKEN Scanner

aparține moneda. În plus, această soluție nu este conformă cu abordarea din IAS 29, *Raportări financiare în economii hiperinflaționiste*, care nu permite, dacă moneda de raportare este moneda unei economii hiperinflaționiste, convertirea într-o valută forte ca o aproximare pentru retratarea în raport cu unitatea de măsură curentă de la data bilanțului.

1.5.2.4. Rata de actualizare

48. Rata (sau ratele) de actualizare trebuie să fie rata (sau ratele) înainte de impozitare ce reflectă evaluările pieței curente ale valorii-timp a banilor și riscurile specifice activului. Rata (ratele) de actualizare nu trebuie să reflecte riscurile pentru care estimările viitorului flux de numerar au fost ajustate.

Comentarii

Scopul actualizării fluxurilor de numerar viitoare este de a reflecta valoarea în timp a banilor, precum și incertitudinile privind respectivele fluxuri de numerar:

a) activele care generează curând fluxuri de numerar sunt mai valoroase decât cele care generează aceleași fluxuri de numerar mai târziu. Toate tranzacțiile economice raționale vor lua în considerare valoarea-timp a banilor. Costul neprimirii unei intrări de numerar până la o dată anume în viitor reprezintă un cost de oportunitate care poate fi evaluat prin considerarea acelui venit care a fost pierdut prin faptul că nu s-au investit acei bani în respectiva perioadă. Valoarea-timp a banilor, înaintea considerării riscului, este dată de rata de rentabilitate într-o investiție cu risc zero, cum ar fi obligațiunile guvernamentale de aceeași durată; și

Scanned with OKEN Scanner

b) valoarea fluxurilor de numerar viitoare este afectată de variabile (de exemplu, risc) asociate fluxului de numerar. De aceea, toate tranzacțiile economice raționale vor ține seama de risc.

Deoarece ratele istorice nu reflectă condițiile economice predominante, IAS 36 respinge o rată de actualizare bazată pe o rată istorică – de exemplu, rata efectivă apărută în momentul în care este achiziționat un activ. O estimare ulterioară a valorii recuperabile trebuie să fie bazată pe ratele predominante ale dobânzii, deoarece decizia conducerii privind păstrarea activului se bazează pe condițiile economice predominante. De asemenea, cu excepția cazului în care fluxurile de numerar viitoare au fost ajustate pentru toate riscurile specifice activului, conducerea nu poate utiliza o rată de actualizare bazată pe o rată lipsită de risc.

Rata de actualizare trebuie să fie o rată care reflectă estimările pieței curente cu privire la valoarea-timp a banilor, precum și riscurile specifice activului. Această rată reprezintă rentabilitatea pe care investitorii o cer dacă ar alege o investiție care ar genera fluxuri de numerar cu valoare, durată și profil de risc similare cu acelea pe care întreprinderea se așteaptă să le obțină de la acel activ.

În principiu, valoarea de utilizare trebuie să fie o unitate de măsură specifică întreprinderii, determinată în conformitate cu propriul punct de vedere în ceea ce privește cea mai bună folosire a acelui activ. De aceea, este posibil ca același activ să aibă valori de utilizare diferite pentru întreprinderi diferite. În mod logic, rata de actualizare trebuie să se bazeze pe evaluarea făcută de întreprindere, atât a valorii-timp a banilor, cât și a riscurilor specifice fluxurilor de numerar viitoare provenind de la acel activ. Deși o astfel de rată nu poate fi obiectiv verificată, întreprinderea trebuie să-și facă o estimare proprie a fluxurilor de numerar viitoare și trebuie să utilizeze o rată de actualizare care să reflecte, pe cât posibil, aprecierea pieței privind

Scanned with OKEN Scanner

valoarea-timp a banilor. În mod similar, rata de actualizare trebuie să reflecte prima pe care piața ar solicita-o de la fluxurile de numerar incerte bazate pe distribuția estimată de întreprindere.

Deoarece o rată curentă determinată de o piață pentru un activ specific va exista în situații extrem de rare, întreprinderea folosește rata curentă determinată de piață pentru alte active (similare, pe cât posibil, cu activul aflat sub revizuire), ca punct de plecare, și ajustează aceste rate pentru a reflecta riscurile specifice activului pentru care proiecțiile fluxului de numerar nu au fost ajustate.

49. O rată care reflectă evaluările pieței curente asupra valorii-timp a banilor și riscurile specifice activului este rentabilitatea pe care investitorii ar solicita-o dacă au ales o investiție care ar genera fluxuri de numerar cu valori, durată și profil al riscului echivalente cu acelea pe care întreprinderea le așteaptă să fie generate din activ. Această rată este estimată pornind de la rata implicită în tranzacțiile pieței curente pentru active similare sau de la media ponderată a costului capitalului pentru o întreprindere cotată ce are un activ unic (sau un portofoliu de active) similar cu activul aflat sub revizuire, în ceea ce privește serviciul potențial și riscurile.

Comentarii

Stabilirea ratei de actualizare, care reprezintă expresia exigenței de profitabilitate a investitorului pentru investiția făcută

Alegerea ratei de actualizare este, de regulă, dificilă și subiectivă, iar evaluatorul este cel căruia îi revine această sarcină. Din păcate, chiar o ușoară variație a ratei de actualizare poate avea efecte majore asupra valorilor calculate. După Pierrat, rata de actualizare este prin definiție o rată care permite convertirea valorilor viitoare

Scanned with OKEN Scanner

în valori actuale. Este vorba de o rată de rentabilitate pe o anumită perioadă, pentru care o persoană dată este indiferentă dacă ajunge la o sumă sigură azi sau la una viitoare cu caracteristici bine precizate. Rata de actualizare depinde, în principal, de durata perioadei de încasare a sumei și de incertitudinea care poate plana asupra percepерii acestei sume.

Se poate calcula rata de actualizare descompusă în două elemente: rata de bază și prima de risc.

Rata de capitalizare = Rata de bază × (1 + Prima de risc)

Rata de bază, denumită și rată neutră pentru că pornește de la dobânda pieței, se consideră că are un caracter obiectiv față de agentul economic. Mărimea acestei rate poate fi considerată rata dobânzilor reale practicate de către bănci, CEC sau alte instituții financiare, sau randamentul real al unor plasamente alternative.

Prima de risc se referă la gradul de vulnerabilitate al firmei, stabilit prin analiza diagnosticului. Aceasta reprezintă un randament specific legat de caracteristicile particulare ale întreprinderii și ale veniturilor așteptate și poate lua valori între 50% și 200%.

De asemenea, se poate descompune riscul luat în calculul ratei de actualizare în funcție de diverși factori: risc pentru mărimea întreprinderii, risc pentru sectorul de activitate, riscul afacerii, riscul de țară. Cumulând toate aceste riscuri, se obține prima de risc globală, cu care se majorează rata de bază.

50. Când rata specifică a unui activ nu este disponibilă direct de pe piață, o întreprindere folosește înlocuitori pentru a estima rata de actualizare. Scopul este de a estima, atât cât este posibil, o evaluare de piață pentru:

Scanned with OKEN Scanner

(a) valoarea-timp a banilor pentru perioadele până la sfârșitul duratei de viață utilă a activului; și

(b) riscurile ca fluxurile viitoare de numerar să difere de estimări, ca valoare sau durată.

Comentarii

De cele mai multe ori, rata de actualizare specifică unei întreprinderi sau, mai mult, unui activ nu este disponibilă, așa că întreprinderea trebuie să estimeze rata de actualizare pornind de la rata dobânzii pe piață fără risc, pe o perioadă apropriată de cea pe care se face estimarea (există situații în care această rată poate lipsi și atunci se extrapolează ratele disponibile), pe care o corectează cu diverse procente, ce reprezintă riscurile suplimentare identificate. De regulă, rata de actualizare este rentabilitatea așteptată și cerută de investitori, deoarece aceștia, la momentul investiției, iau în calcul toate riscurile, inclusiv acelea ca fluxurile de numerar să difere de cele estimate.

Exemplu:

O întreprindere are o unitate generatoare de numerar pentru care face estimările fluxurilor de numerar pe 3 ani. Intrarea de numerar din anul precedent este de 10.000; entitatea estimează că intrările de numerar vor crește cu o rată constantă de 8%. Rata dobânzii fără risc pe piața bancară este de 5%. Pentru că activitatea unității generatoare de numerar este considerată riscantă (piața este imatură și cererea este greu de anticipat), precum și ținând cont de lipsa de experiență a managementului (industrie tânără – conducere tânără), rata rentabilității promisă investitorilor a fost de 10%.

În această situație, rata de actualizare ce va fi utilizată va fi de 10%.

Scanned with OKEN Scanner

51. Ca punct de plecare, întreprinderea poate ține seama de următoarele rate:

(a) media ponderată a costului capitalului pentru întreprindere, determinată utilizând tehnici similare folosite în Modelul de evaluare a activelor financiare;

(b) rata de îndatorare suplimentară a întreprinderii; și

(c) alte rate de îndatorare.

Comentarii

Costul mediu ponderat al capitalului este dat de suma costurilor diferitelor surse de finanțare, ponderată cu cota parte a fiecăreia dintre ele în finanțarea totală:

$$CMPC = k_{fin}\frac{CPR}{CPR + DAT} + k_d\frac{DAT}{CPR + DAT}$$

unde:
k_{fin} = costul capitalurilor proprii;
k_d = costul datoriilor;
CPR = capitaluri proprii;
DAT = datorii.

Capitalurile proprii sunt formate din capitaluri sociale, rezerve diverse (legale, statutare, alte rezerve), diferențe din reevaluare, prime de capital diverse (din conversia obligațiunilor, din emisiune sau fuziune etc.), rezultate reportate (care pot fi atât profituri, cât și pierderi) și din rezultatul nereportat al exercițiului.

Costul capitalurilor proprii este, de fapt, rentabilitatea așteptată de investitori. Această rentabilitate trebuie estimată, de unde

Scanned with OKEN Scanner

și caracterul subiectiv al indicatorului cost mediu ponderat al capitalului.

Costul capitalurilor împrumutate se calculează ca medie ponderată între diferitele tipuri de împrumuturi obținute, de regulă, cu rate ale dobânzii diferite. Împrumuturile gratuite sunt ignorate.

$$kd = \frac{\sum_i Cr_i \times d\%}{\sum_i Cr_i}$$

unde:

Cr_i = datorii diverse, de la credite la împrumuturi obligatare sau alte tipuri de finanțare obținută;

d% = rata dobânzii.

Exemplul 1:

O societate are următorul portofoliu de datorii:

Explicații	Sume (mii lei)
Valoarea creditelor, din care:	130.000.000
- credite cu rata dobânzii 60%	70.000.000
- credite cu rata dobânzii 55%	60.000.000

Determinăm costul datoriilor, adică determinăm costul mediu ponderat al împrumuturilor contractate:

d% = (70.000.000 × 60% + 60.000.000 × 55%)/130.000.000 = 57,69%

Exemplul 2:

O societate are următorul portofoliu de datorii:

Scanned with OKEN Scanner

Împrumuturi	1997	1998	1999	2000
La începutul anului	130	130	130	80
• 60%	70	70	70	
• 55%	60	60	60	60
• 50%				20
La sfârșitul anului	130	130	80	80
• 60%	70	70		
• 55%	60	60	60	60
• 50%			20	20
Medie	130	130	105	80
• 60%	70	70	35	
• 55%	60	60	60	60
• 50%			10	20
Valoarea medie a dobânzii	57,69	57,69	56,19	53,75

Valoarea medie a dobânzii s-a calculat în funcție de valoarea medie a împrumutului, care la rândul ei a fost determinată ca medie aritmetică simplă, după formula:

(Datorie la începutul perioadei + Datorie la sfârșitul perioadei)/2

Exemplul 3:

O societate prezintă următoarea situație:

Active imobilizate	10.000
Active curente	5.000
Datorii curente	3.000
Datorii pe termen lung	7.000
Capitaluri proprii	5.000

Rata rentabilității așteptată de investitori este de 10%; rata medie a dobânzii pentru împrumuturile împrumutate (ignorându-le pe cele „gratuite") este de 6%.

Scanned with OKEN Scanner

Presupunând că datoriile curente nu au atașată nici o dobândă, costul mediu ponderat al capitalului este:

$$WACC = 10\% \times \frac{5.000}{5.000 + 7.000} + 6\% \times \frac{7.000}{5.000 + 7.000} = 7{,}67\%$$

În ceea ce privește valorile utilizate pentru capitaluri proprii și datorii, există două opțiuni: se pot folosi valorile contabile sau putem utiliza valorile de piață. În ceea ce privește valoarea de piață a capitalurilor, se poate lua în considerare capitalizarea de piață a întreprinderii (cursul bursier de înmulțit cu numărul de acțiuni puse în circulație), iar pentru datorii, valoarea de piață a împrumuturilor cu condiții de rambursare și rată a dobânzii similare. Împrumuturile întreprinderii pot avea o valoare de piață diferită de cea contabilă, datorită faptului că rata dobânzii pe piață variază, pe când, de regulă, împrumuturile sunt obținute la rate ale dobânzii fixe, istorice, diferite de cele actuale.

52. Aceste rate sunt ajustate:

(a) pentru a reflecta modul în care piața ar evalua riscurile specifice asociate fluxurilor de numerar planificate; și

(b) pentru a exclude riscuri care nu sunt relevante pentru fluxurile de numerar planificate.

Sunt luate în considerare și riscuri, cum ar fi riscul de țară, riscul monetar, riscul de preț și riscul fluxului de numerar.

Comentarii

Conform IAS 32, principalele categorii de riscuri sunt definite după cum urmează:

Scanned with OKEN Scanner

a) ***riscul de preț***, care poate fi de trei tipuri:

- riscul valutar;
- riscul ratei dobânzii;
- riscul de piață.

I. Riscul valutar este riscul ca valoarea unui activ să fluctueze datorită schimbărilor nivelului de piață al cursului valutar.

II. Riscul ratei dobânzii este riscul ca valoarea unui activ să fluctueze datorită schimbărilor nivelului de piață al ratei dobânzii.

III. Riscul de piață este riscul ca valoarea unui activ să fluctueze ca rezultat al schimbării prețurilor pieței, chiar dacă aceste schimbări sunt cauzate de factori specifici titlurilor de valoare individuale sau emitentului acestora sau factori care afectează toate titlurile de valoare tranzacționate de piață.

b) ***riscul fluxului de numerar*** este riscul ca valoarea fluxurilor de numerar viitoare asociate unui activ să fluctueze.

De regulă, cu cât fluxurile de numerar sunt obținute mai târziu în timp, cu atât prima de risc este mai mare.

Exemplu:

O societate de transport intern estimează pentru anul următor un flux de numerar de 10.000 și apoi fluxuri crescătoare cu o rată de creștere de 3%, pentru următorii 5 ani. Încasările și stabilirea biletelor se face în moneda națională. Toate estimările au fost făcute în termeni reali. Specialiștii estimează că moneda națională se va devaloriza în următorii ani, în raport cu moneda europeană. În această situație, pentru că fluxurile de numerar generate nu sunt supuse riscului valutar și pentru că estimările s-au făcut în termeni reali, întreprinderea nu va ține cont de riscul valutar în prognozele sale.

Scanned with OKEN Scanner

53. Pentru a evita dubla evidențiere, rata de actualizare nu reflectă riscuri pentru care estimările fluxului viitor de numerar au fost ajustate.

Comentarii

Spre exemplu, dacă în estimarea fluxurilor de numerar am luat în considerare riscul ca intrările de numerar să nu corespundă cu cele estimate, rata de actualizare nu va mai ține cont de acest risc. Este o situație întâlnită în special pentru riscurile ca indicii specifici prețurilor să varieze.

Exemplu:

O societate de transport intern estimează valoarea recuperabilă pentru un activ. Din planul de afaceri reiese că managementul a luat în considerare trei scenarii, pe care le vom numi Scenariul Pesimist, Scenariul Probabil și Scenariul Optimist, pe scurt, S1, S2 și S3. Fiecare dintre cele trei scenarii a ținut cont de probabilitățile de apariție a anumitor evenimente ce nu țin de întreprindere, cum ar fi: evoluția cererii, creșterile de preț, starea economiei etc. Managementul a estimat, de asemenea, probabilitățile de apariție a celor trei scenarii, dar neputând să știe cu siguranță cursul evenimentelor.

Fiecare dintre cele trei scenarii duce la obținerea de încasări diferite, după cum urmează:

An	Încasări		
	S1	S2	S3
1	10.000	12.000	15.000
2	7.000	13.000	15.000
3	6.000	13.000	16.000
4	5.000	15.000	16.000
5	5.000	15.000	17.000
Total	**33.000**	**68.000**	**79.000**

Scanned with OKEN Scanner

Probabilitățile de apariție a celor trei scenarii sunt:
S1 – 10%, S2 – 85%, S3 – 5%.

Pentru a putea calcula valoarea recuperabilă, întreprinderea neavând suficiente informații pentru a putea evalua credibil fluxul de numerar obținut de pe urma fabricii, vom pondera încasările aferente celor trei scenarii posibile cu probabilitățile lor de apariție. Apoi vom actualiza încasarea medie estimată, prin însumare obținând valoarea de utilizare.

An	Încasarea estimată
1	11.950
2	12.500
3	12.450
4	14.050
5	14.100
Total	**65.050**

În calculul ratei de actualizare, întreprinderea nu va mai ține cont de riscurile pe care le-a considerat deja în anticiparea celor trei situații.

54. Rata de actualizare este independentă de structura capitalului întreprinderii și de modul în care aceasta a finanțat cumpărarea activului, deoarece fluxurile viitoare de numerar ce se așteaptă a fi generate de un activ nu depind de modul în care întreprinderea a finanțat cumpărarea acestuia.

Comentarii

Fluxurile viitoare de numerar generate de un activ nu sunt influențate de modul în care întreprinderea a finanțat cumpărarea activului. Opțiunea pentru tratamentul de bază sau pentru tratamentul

Scanned with OKEN Scanner

alternativ permis din IAS 23, *Costurile îndatorării*, nu influențează modul de determinare a valorii recuperabile.

Exemplu:

Pentru achiziția unui utilaj, o întreprindere a folosit un credit bancar pe termen lung care generează cheltuieli cu dobânzile plătibile anual în valoare de 30.000 u.m. Pentru acest utilaj, valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar a fost stabilită la 1.972.000 u.m., fără a lua în calcul influența plăților privind dobânzile.

- Dacă s-a optat pentru tratamentul de bază prevăzut de IAS 23, cheltuielile privind dobânzile sunt înregistrate în contul de profit și pierdere la cheltuielile exercițiului și influențează fluxul de trezorerie din activitatea de finanțare, calculat conform IAS 7. Valoarea lor nu influențează fluxurile de trezorerie generate de utilizarea continuă a activului;
- Dacă s-a optat pentru tratamentul alternativ permis, aceste cheltuieli sunt parte a costului activului. Ele influențează valoarea amortizării anuale, dar nu și fluxurile de trezorerie provenite din utilizarea continuă a activului.

În ambele cazuri, presupunând că valoarea prețului net de vânzare nu poate fi determinată, valoarea recuperabilă a activului este de 1.972.000 u.m.

Totuși, dacă luăm ca punct de pornire în calculul ratei de actualizare costul mediu al capitalului, întreprinderi cu structuri diferite ale capitalurilor au rate de bază diferite. Dacă ne gândim însă că nici prețul de vânzare al unui activ, nici utilitatea sa sau modul în care generează beneficii pentru întreprindere nu diferă în funcție de structura capitalului întreprinderii sau de modul în care aceasta a finanțat cumpărarea activului, atunci trebuie să privim

Scanned with OKEN Scanner

rata de actualizare ca fiind independentă de modul de finanțare al întreprinderii.

55. Când baza pentru determinarea ratei este una ulterioară impozitării, acea bază este ajustată pentru a reflecta rata înainte de impozitare.

Comentarii

Pentru lămuriri suplimentare, a se vedea și paragraful 44. Poate fi cazul în care încasările se fac din străinătate și reprezintă suma netă (fără impozitul aferent reținut de compania străină). Altfel, destul de rar o entitate ajunge în situația să nu poată estima decât fluxurile nete de numerar.

56. Întreprinderea utilizează, în mod normal, o rată de actualizare unică pentru estimarea valorii de utilizare a unui activ. Totuși, o întreprindere utilizează rate de actualizare separate pentru perioade viitoare diferite acolo unde valoarea de utilizare reacționează la riscuri diferite pentru perioade diferite sau la termenele ratelor dobânzilor.

Comentarii

De regulă, cu cât fluxurile de numerar sunt obținute mai târziu în timp, cu atât prima de risc este mai mare.

Exemplu:

O societate are două active, unul cu o durată de viață utilă de 3 ani și altul de 10 ani. Rata dobânzii fără risc pentru 5 ani este de 5%, iar pentru 10 ani de 7%. Riscurile specifice pentru activul ce generează fluxuri de numerar în următorii ani duc la o primă de risc de 2%, iar pentru cel de-al doilea activ de 5%. Rata de actualizare

Scanned with OKEN Scanner

utilizată de întreprindere pentru primul activ va fi de 7% (rata dobânzii fără risc pentru 5 ani plus prima de risc), iar pentru cel de-al doilea va fi de 15% (rata dobânzii fără risc pentru 10 ani plus prima de risc specifică).

Exemplu:

O societate are două active, ambele cu o durată de viață utilă de 5 ani. Primul activ (un restaurant), fiind considerat mai puțin riscant, are o primă specifică de risc de 2%. Al doilea activ (un magazin de modă), fiind considerat mai riscant din cauza tendințelor în schimbare, are o primă specifică de risc de 7%. Rata dobânzii fără risc pentru 5 ani este de 5%. Rata de actualizare utilizată de întreprindere pentru primul activ va fi de 7% (rata dobânzii fără risc pentru 5 ani plus prima de risc), iar pentru cel de-al doilea va fi de 12% (rata dobânzii fără risc pentru 5 ani plus prima de risc specifică).

Scanned with OKEN Scanner

1.6. Recunoașterea și evaluarea unei pierderi din depreciere

57. Paragrafele de la 58 la 63 stabilesc cerințele pentru recunoașterea și evaluarea pierderilor din depreciere pentru un activ individual. Recunoașterea și evaluarea pierderilor din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar sunt tratate în paragrafele de la 88 la 93.

Comentarii

IAS 36 cere ca o pierdere din depreciere să fie recunoscută ori de câte ori valoarea recuperabilă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă. Inițial s-au avut în vedere mai multe criterii pentru recunoașterea unei pierderi din depreciere în situațiile financiare, și anume:

a) ***criteriul permanență*** – recunoașterea pierderii se face doar dacă pierderea din depreciere este permanentă;
b) ***criteriul probabilitate*** – recunoașterea pierderii se face doar dacă se consideră probabil ca un activ să fie afectat de pierdere din depreciere, adică dacă este probabil ca o întreprindere să nu recupereze valoarea contabilă a activului; și
c) ***criteriul economic*** – recunoașterea pierderii se face imediat, ori de câte ori valoarea recuperabilă este mai mică decât valoarea contabilă.

Argumentele pentru ***criteriul permanență*** sunt:

a) metoda evită recunoașterea unei descreșteri temporare a valorii recuperabile a unui activ; și
b) recunoașterea unei pierderi din depreciere se referă la operații viitoare; contabilizarea pentru evenimente viitoare

Scanned with OKEN Scanner

este contrară sistemului de cost istoric. De asemenea, amortizarea va reflecta aceste pierderi viitoare după terminarea duratei de viață utilă așteptate pentru un activ.

Contraargumentele care au dus la respingerea ***criteriului permanență*** sunt:

a) este dificil de identificat dacă o pierdere din depreciere este permanentă. La data constatării deprecierii, întreprinderea nu poate ști dacă este temporară sau permanentă, drept pentru care există riscul ca prin folosirea acestui criteriu recunoașterea unei pierderi din depreciere să fie întârziată; și

b) acest criteriu este în contradicție cu conceptul de bază conform căruia un activ este o resursă care va genera beneficii economice viitoare. Contabilitatea de angajamente bazată pe cost nu poate reflecta evenimentele fără a face referire la așteptările viitoare. Dacă deja au avut loc evenimente care au dus la micșorarea valorii recuperabile a unui activ, valoarea contabilă a acestuia trebuie să fie redusă în acea măsură.

Criteriul probabilitate susține folosirea unui prag de recunoaștere bazat pe totalul fluxurilor de numerar viitoare (neactualizate și fără alocarea costurilor cu dobânda) ca o abordare practică pentru implementarea criteriului probabilitate.

Unele standarde naționale stabilesc folosirea criteriului „probabilitate" ca bază pentru recunoașterea unei pierderi din depreciere și cer, ca abordare practică, implementarea acestui criteriu ca o pierdere din depreciere să fie recunoscută numai dacă totalul fluxurilor de numerar viitoare generate de un activ (neactualizate și fără alocarea costurilor cu dobânda) este mai mic decât valoarea contabilă a activului. O pierdere din depreciere, atunci când este recunoscută, este măsurată ca fiind diferența dintre valoarea contabilă a activului

Scanned with OKEN Scanner

și valoarea recuperabilă evaluată la valoarea justă (bazată pe prețurile cotate ale pieței sau, dacă acestea nu există, estimată luând în calcul prețurile unor active similare și rezultatele tehnicilor de evaluare, cum ar fi suma fluxurilor de numerar actualizate la valoarea actualizată, modelele de alegere a prețului, matricele de prețuri, modelele și analizele fundamentale de ajustare).

Una dintre caracteristicile acestei abordări este aceea că bazele pentru recunoaștere și măsurare ale unei pierderi din depreciere sunt diferite. De exemplu, chiar dacă valoarea justă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă, dacă totalul fluxurilor de numerar neactualizate (fără alocarea costurilor cu dobânda) este mai mare decât valoarea contabilă a activului, atunci nu va fi recunoscută nici o pierdere din depreciere. Această situație poate apărea mai ales dacă activul are o durată de viață utilă mare.

Argumentele pentru ***criteriul probabilitate***, bazat pe suma fluxurilor de numerar viitoare neactualizate (fără costurile cu dobânda), sunt:

a) folosirea unui prag de recunoaștere bazat pe valorile neactualizate este conformă cu cadrul general al costului istoric;

b) aceasta evită recunoașterea pierderilor din depreciere temporare și crearea de câștiguri potențiale volatile ce pot induce în eroare utilizatorii situațiilor financiare;

c) prețul net de vânzare și valoarea de utilizare sunt dificil de evidențiat – prețul pentru cedarea unui activ sau o rată de actualizare adecvată sunt dificil de estimat; și

d) reprezintă un prag mai înalt pentru recunoașterea pierderilor din depreciere. Ar trebui să fie relativ simplu de concluzionat că totalul fluxurilor de numerar viitoare neactualizate va egala sau va depăși valoarea contabilă a unui activ fără a genera costul alocării fluxurilor de numerar previzionate pentru anumite perioade viitoare.

Scanned with OKEN Scanner

Contraargumentele pentru ***criteriul probabilitate***, bazat pe suma fluxurilor de numerar viitoare neactualizate (fără costurile cu dobânda), sunt:

a) atunci când se constată faptul că un activ poate fi depreciat, o întreprindere rațională va lua o decizie de investiții. De aceea, atunci când se determină dacă un activ este depreciat, este relevant a se lua în considerare valoarea-timp a banilor și riscurile specifice respectivului activ. Acest fapt se adevărește, în special, atunci când un activ are o durată de viață utilă mare;

b) IAS 36 nu cere unei întreprinderi să estimeze valoarea recuperabilă a fiecărui activ în fiecare an, decât dacă există o indicație că un activ poate fi în mod semnificativ depreciat. Este puțin probabil ca un activ care este amortizat într-o manieră adecvată să fie semnificativ depreciat, cu excepția cazului în care evenimente sau modificări de circumstanțe cauzează o reducere bruscă a valorii recuperabile estimate;

c) factorii de probabilitate sunt deja conținuți în determinarea valorii de utilizare, în previzionarea fluxurilor de numerar viitoare și în cerința ca valoarea recuperabilă să fie maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare; și

d) dacă există o schimbare nefavorabilă în presupunerile făcute pentru determinarea valorii recuperabile, nevoile utilizatorilor sunt mai bine satisfăcute dacă aceștia sunt informați periodic despre această schimbare survenită.

Recunoașterea unei pierderi din depreciere pe baza criteriului economic

IAS 36 se bazează pe un „criteriu economic" pentru recunoașterea unei pierderi din depreciere. Aceasta înseamnă că o pierdere din depreciere este recunoscută ori de câte ori valoarea recuperabilă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă.

Scanned with OKEN Scanner

În estimarea valorii-timp a banilor și a riscurilor specifice unui activ, pentru a se determina dacă acesta este depreciat, factori cum ar fi probabilitatea sau permanența pierderii din depreciere sunt subînțeleși în această evaluare. Prin urmare, s-a ajuns la concluzia că un „criteriu economic" ar fi cel mai bun criteriu care oferă informații folositoare utilizatorilor în estimarea fluxurilor de numerar viitoare ce vor fi generate de întreprindere ca întreg.

58. Valoarea contabilă a unui activ trebuie adusă la valoarea lui recuperabilă dacă, și numai dacă, valoarea recuperabilă a activului este mai mică decât valoarea contabilă a acestuia. Această reducere constituie o pierdere din depreciere.

Comentarii

Potrivit Cadrului general de întocmire și prezentare a situațiilor financiare, entitatea nu poate recunoaște un plus probabil de valoare în situația în care valoarea recuperabilă este mai mare decât valoarea contabilă netă.

Ca excepții putem aminti:

- reevaluarea activelor imobilizate conform IAS 16;
- reluarea unei pierderi din depreciere pentru plusurile de valoare care arată că nu mai sunt motive pentru a prezenta un activ ca fiind depreciat.

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă de 100.000, cu o durată de viață utilă rămasă de 5 ani. Valoarea recuperabilă este de 80.000. În această situație activul este considerat depreciat, și deprecierea ce va fi prezentată de entitate va fi în sumă de 20.000.

Spre deosebire de reglementările vechilor standarde, nu se mai pune problema dacă pierderea din depreciere are caracter

Scanned with OKEN Scanner

temporar sau definitiv. Ea trebuie recunoscută și respectiv reluată în situația în care rămâne fără obiect. Stabilirea caracterului permanent sau temporar era o chestiune subiectivă ce rămânea la latitudinea conducerii, ceea ce înseamnă că putea fi interpretată în funcție de necesități sau dorințe.

În ceea ce privește înregistrarea deprecierii, IAS 36 nu recunoaște decât provizioanele pentru riscuri și cheltuieli, nefăcând nici o referire la provizioanele pentru depreciere utilizate în România.

Indiferent dacă deprecierea se înregistrează într-un cont specific, cont cu rol rectificativ (se scade din valoarea activului în situațiile financiare) sau afectează direct costul, în situațiile financiare valoarea activului depreciat este aceeași, indiferent de metodă.

Metoda I de înregistrare în conturi speciale sau metoda provizioanelor pentru deprecieri constă în folosirea unor conturi de deprecieri sau rectificative, în locul conturilor principale de activ, pentru înregistrarea diminuărilor de valoare.

Dacă ținem cont de faptul că în România încă mai există un plan de conturi obligatoriu și, conform O.M.F.P. nr. 94/2001, conturile de provizioane pentru deprecieri au fost detaliate, atunci această metodă pare adecvată în prezent.

Ca înregistrări contabile generale, vom avea:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Provizioane pentru deprecierea activelor

Ulterior, la reluarea deprecierilor de active, se face înregistrarea:

Provizioane pentru deprecierea activelor	=	Venituri din reluarea provizioanelor

Scanned with OKEN Scanner

O asemenea metodă are avantajul că menține informația privind costul istoric al activelor, adică informația privind costul consemnat la intrarea activului. Procedând astfel, se asigură o protecție împotriva relativismului propriu estimărilor privind evaluarea ulterioară, inclusiv în condițiile adoptării valorii juste.

Și totuși, o asemenea metodă, în condițiile adoptării variației calculului analitic pe fiecare element de activ, ridică problema înscrierii în raportul constrângere cost-beneficiu privind calitatea informațiilor contabile.

Metoda II a ajustării valorii activelor: conform acestei metode, deprecierea valorii și casarea pierderii din depreciere sunt recunoscute prin debitarea și creditarea, după caz, a conturilor de active, înregistrările fiind:

a) constatarea pierderilor de valoare:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Conturile de active depreciate

b) reluarea și casarea pierderii din depreciere:

Conturile de active depreciate	=	Cheltuieli sau venituri din reluarea deprecierilor de valoare

Metoda ajustării de valoare renunță parțial, numai pentru activele depreciate, la costul istoric ca bază de evaluare. Ajustările de valori sunt recunoscute în mod indirect ca o modalitate de menținere a nivelului capitalului.

Singura diferență care apare între cele două metode se referă la câștigul din cedare, conform IAS 16. Dacă utilizăm prima metodă,

Scanned with OKEN Scanner

eventuala reluare a deprecierii rămasă fără obiect (activul a fost cedat) nu face parte în mod direct din câștigul aferent cedării.

Dacă utilizăm a doua metodă, câștigul aferent cedării cuprinde implicit și reluarea deprecierii.

Aplicarea testului pentru deprecierea activelor reprezintă momentul în care se decide dacă este oportună menținerea activelor în contabilitate la cost istoric sau dacă baza de evaluare va fi schimbată. Catalizatorul acestui proces îl reprezintă obiectivul fundamental al contabilității enunțat în Cadrul Contabil Conceptual, și anume imaginea fidelă. Se poate aprecia uneori că sistemul de evaluare bazat pe costuri istorice este nerelevant, mai ales dacă activitatea unei entități nu permite recuperarea integrală a valorii activelor sale. În aceste condiții, sistemul de evaluare bazat pe valori actuale răspunde mai bine cerințelor informaționale ale utilizatorilor. Aceștia solicită informații care să țină cont de problema recuperabilității investiției. Implicația directă o constituie contabilizarea pierderilor din depreciere în spiritul acestei norme.

59. O pierdere din depreciere trebuie recunoscută imediat ca și cheltuială în contul de profit și pierdere, în afara cazului în care activul este înregistrat la valoarea reevaluată pe baza unui alt Standard Internațional de Contabilitate (de exemplu, conform tratamentului contabil alternativ permis de IAS 16, Imobilizări corporale). Orice pierdere din deprecierea unui activ reevaluat trebuie tratată ca o descreștere din reevaluare, conform acelui Standard Internațional de Contabilitate.

Comentarii

O pierdere din depreciere pentru un activ contabilizat la cost trebuie imediat recunoscută ca o cheltuială în contul de profit și

Scanned with OKEN Scanner

pierdere. Valoarea contabilă a activului trebuie adusă la nivelul valorii recuperabile.

Au existat specialiști care au argumentat că, atunci când există o reducere clară în potențialul de exploatare al activului reevaluat (de exemplu, deteriorări fizice), pierderea din depreciere trebuie recunoscută în contul de profit și pierdere. Acesta este și tratamentul recomandat de directivele europene.

Alți specialiști au argumentat că o pierdere din depreciere trebuie să fie recunoscută întotdeauna ca o cheltuială în contul de profit și pierdere. Logica acestui argument este că o pierdere din depreciere apare numai acolo unde există o reducere a fluxurilor de numerar viitoare care fac parte din activitățile de exploatare ale întreprinderii. Într-adevăr, în conformitate cu IAS 16, *Imobilizări corporale*, indiferent dacă un activ este reevaluat sau nu, cheltuiala cu amortizarea este întotdeauna recunoscută în contul de profit și pierdere. Susținătorii acestui punct de vedere au întrebat de ce tratamentul unei pierderi din depreciere asupra unui activ reevaluat trebuie să fie diferit în cazul amortizării.

Deoarece este dificil de identificat dacă o pierdere din depreciere reprezintă o reevaluare descendentă sau o reducere a potențialului de exploatare, IAS 36 aplică tratamentul folosit în IAS 16 – tratează o pierdere din depreciere a unui activ reevaluat ca o descreștere din reevaluare (și, în mod similar, o reluare a unei pierderi din depreciere ca o creștere ulterioară din reevaluare).

Pentru un activ reevaluat, distincția dintre o „pierdere din depreciere" („reluarea unei pierderi din depreciere") și o altă „descreștere din reevaluare" („creștere din reevaluare") este importantă în scopul prezentării de informații. Dacă o pierdere din depreciere care este reală pentru întreprindere ca întreg a fost recunoscută sau reluată, IAS 36 cere mai multe informații cu privire la modul în care este măsurată această pierdere din depreciere decât cu privire la recunoașterea unei reevaluări în conformitate cu IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate comercială deține o linie tehnologică cu valoarea contabilă de intrare de 30.000.000 u.m. și cu durata de viață utilă de 10 ani, achiziționată în anul N-2. Pentru această linie tehnologică s-a estimat că valoarea de utilizare în perioada N – N+5 este de 2.972.000 u.m. La sfârșitul anului N+5, prețul net de vânzare este estimat la 5.000.000 u.m.

Valoarea contabilă = 30.000.000 – (30.000.000/10 ani) × 8 ani = 6.000.000 u.m.

Prețul net de vânzare = 5.000.000 u.m.

Valoarea de utilizare = 2.972.000 u.m.

Valoarea recuperabilă = max. (preț net de vânzare, valoare de utilizare) = 5.000.000 u.m.

Pierderea din depreciere identificată pentru acest activ este de 1.000.000 u.m. și se contabilizează astfel:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Echipamente tehnologice	1.000.000 u.m.

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă de 100.000 u.m., cu durata de viață utilă rămasă de 5 ani. Valoarea recuperabilă este de 80.000 u.m. În această situație, se va recunoaște o pierdere din depreciere pe seama cheltuielilor exercițiului curent în sumă de 20.000 u.m.

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Provizioane pentru deprecierea activelor	20.000 u.m.

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă de 100.000 u.m., pentru care există o rezervă din reevaluare constituită în sumă de

Scanned with OKEN Scanner

50.000 u.m. Valoarea recuperabilă este de 80.000 u.m. În această situație se va recunoaște o scădere a rezervei din reevaluare în sumă de 20.000 u.m. și nu o cheltuială în rezultatul curent.

Rezerve din reevaluare	=	Active imobilizate	20.000 u.m.

60. Pierderea din deprecierea unui activ reevaluat este recunoscută ca o cheltuială în contul de profit și pierdere. Oricum, o pierdere din deprecierea unui activ reevaluat este recunoscută în mod direct în contul oricărui surplus din reevaluarea activului, în măsura în care pierderea din depreciere nu depășește suma păstrată în surplusul din reevaluare pentru același activ.

Exemplu:

O entitate are un activ imobilizat în valoare contabilă de 150.000 u.m., pentru care există o rezervă din reevaluare constituită în sumă de 50.000 u.m. Durata de viață utilă rămasă este de 5 ani. Valoarea recuperabilă este de 80.000 u.m. În această situație, se va recunoaște o scădere a rezervei din reevaluare în sumă de 50.000 u.m și o pierdere din depreciere pe seama cheltuielilor exercițiului curent în sumă de 20.000 u.m.

Rezerve din reevaluare	=	Active imobilizate	50.000 u.m.
Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Provizioane pentru deprecierea activelor	20.000 u.m.

61. Când valoarea estimată a unei pierderi din depreciere este mai mare decât valoarea contabilă a activului la care se referă, o întreprindere trebuie să recunoască o datorie dacă, și numai dacă, acest lucru este cerut de un alt Standard Internațional de Contabilitate.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

În principiu, avem de-a face cu IAS 37, *Provizioane, datorii și active contingente*. Situația ar trebui să fie destul de rară, ținând cont de faptul că la începutul duratei de viață utilă pentru activele imobilizate, conform IAS 16, entitatea poate capitaliza în costul de achiziție valoarea estimată a viitoarelor cheltuieli privind demontarea sau reecologizarea mediului.

În cazul în care totuși nu au fost recunoscute costurile estimate necesare a fi suportate la sfârșitul duratei de viață utilă, societatea recunoaște conform IAS 37 o datorie.

Exemplu:

O entitate are un teren petrolier, pentru care nu a recunoscut nici un provizion având ca obiect cheltuielile ulterioare cu reecologizarea. Conform legislației în vigoare, societatea este obligată ca la sfârșitul duratei de utilizare a terenului să asigure restaurarea mediului. Peste 3 ani, se estimează abandonarea terenului. Costurile estimate de restaurare sunt de 50.000. În această situație, entitatea recunoaște conform IAS 37 un provizion pentru datoria probabilă. În cazul în care această datorie ar fi fost deja inclusă în costul terenului, nu ar mai fi fost necesară recunoașterea ei.

Exemplu:

O entitate are titluri de participare la altă societate din grup și, deoarece aceasta a înregistrat pierderi, conform legislației în vigoare, este obligată să suporte datoriile neplătite în calitate de acționar. Nu se estimează nici măcar recuperarea investiției inițiale în titlurile de participare, cu atât mai puțin eventuale dividende sau alte venituri. Suma estimată a datoriilor probabile ce vor trebui suportate este de 150.000 u.m. În această situație, societatea va reduce valoarea contabilă a activelor financiare deținute la zero (le va derecunoaște

Scanned with OKEN Scanner

conform Cadrului general de întocmire și prezentare a situațiilor financiare) și, în plus, conform IAS 37, va recunoaște o datorie pentru suma de 150.000 u.m.

62. ***După recunoașterea unei pierderi din depreciere, amortizarea activului trebuie ajustată în perioade viitoare pentru a aloca valoarea contabilă revizuită a activului, mai puțin valoarea lui reziduală (dacă există vreuna), pe o bază sistematică de-a lungul duratei de viață utilă rămase.***

Comentarii

Spre deosebire de vechea lege a contabilității, entitatea nu amortizează valoarea contabilă brută a activului, ci valoarea contabilă netă.

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă de 100.000 u.m., cu o durată de viață utilă rămasă de 5 ani. Valoarea recuperabilă este de 80.000 u.m. În această situație se va recunoaște o pierdere din depreciere pe seama cheltuielilor exercițiului curent în sumă de 20.000 u.m.

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Provizioane pentru deprecierea activelor	20.000 u.m.

În continuare, entitatea va ajusta cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 16.000 u.m. (80.000 u.m./5 ani de viață rămași).

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă de 400.000 u.m., cu o durată de viață utilă rămasă de 4 ani. Valoarea recuperabilă

Scanned with OKEN Scanner

este de 350.000 u.m. Valoarea reziduală estimată la sfârșitul duratei de viață utilă este de 30.000 u.m. În această situație se va recunoaște o pierdere din depreciere pe seama cheltuielilor exercițiului curent în sumă de 20.000 u.m.

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Provizioane pentru deprecierea activelor	50.000 u.m.

Valoarea amortizabilă ajustată este de 320.000 u.m. În continuare, entitatea va ajusta și cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 80.000 u.m. (320.000 u.m./4 ani de viață rămași).

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă de 100.000 u.m., pentru care există o rezervă din reevaluare constituită în sumă de 50.000 u.m. Valoarea recuperabilă este de 80.000 u.m. Durata de viață utilă rămasă este de 5 ani. În această situație, se va recunoaște o scădere a rezervei din reevaluare în sumă de 20.000 u.m. și nu o cheltuială în rezultatul curent.

Rezerve din reevaluare	=	Active imobilizate	20.000 u.m.

În continuare, entitatea va ajusta cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 16.000 u.m. (80.000 u.m./5 ani de viață rămași).

63. Dacă este recunoscută o pierdere din depreciere, orice creanțe sau datorii aferente privind impozitul amânat sunt determinate pe baza IAS 12, *Impozitul pe profit*, prin compararea valorii contabile revizuite a activului cu baza lui fiscală (a se vedea Anexa A, Exemplul 3).

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

De cele mai multe ori, deprecierea activelor nu este recunoscută din punct de vedere fiscal datorită subiectivității evaluării ei. De regulă, societatea poate recunoaște fiscal pierderile din depreciere, implicit, la data cedării sau casării activului, prin nerecuperarea sau recuperarea parțială a costului. Datorită regulilor fiscale diferite de metodele contabile, între baza fiscală a activelor depreciate și valoarea lor contabilă netă apar diferențe temporare, care pot fi atât deductibile, cât și impozabile. În majoritatea cazurilor, deprecierea generează diferențe temporare deductibile.

În ceea ce privește evaluarea, recunoașterea și înregistrarea impozitelor amânate, entitatea trebuie să respecte IAS 12, *Impozitul pe profit*.

Exemplu:

O entitate are un activ (pentru care utilizează tratamentul contabil de bază conform IAS 16, privind evaluarea ulterioară) în valoare contabilă netă de 200.000, valoare recuperabilă 160.000. Din punct de vedere fiscal, deprecierea nu este recunoscută decât la momentul casării sau al cedării activului. Rata impozitului pe profit este de 25%.

Activul în cauză, având valoarea recuperabilă mai mică decât cea contabilă, este depreciat și, conform paragrafelor 58 și 59 din IAS 36, societatea trebuie să recunoască o cheltuială din depreciere în valoare de 40.000. Noua valoare contabilă netă a activului devine 160.000, în timp ce baza fiscală rămâne neschimbată, și anume 200.000. Apare o diferență temporară deductibilă, conform IAS 12 (baza fiscală este mai mare decât valoarea contabilă netă), și dacă este probabilă obținerea de suficient profit impozabil în viitor, astfel încât să se poată utiliza diferența temporară deductibilă, se va recunoaște o creanță privind impozitul amânat, precum și un venit din impozite amânate, în sumă de 10.000 (25% din 40.000).

Scanned with OKEN Scanner

Ca înregistrare contabilă avem:

Creanțe privind impozitele amânate	=	Venituri din impozite amânate	10.000 u.m.

Exemplu:

O entitate are un activ (pentru care utilizează tratamentul contabil alternativ permis conform IAS 16, privind evaluarea ulterioară) în valoare contabilă netă de 200.000, valoare recuperabilă 160.000. Pentru activul în cauză există o rezervă din reevaluare în valoare de 50.000. Din punct de vedere fiscal, deprecierea nu este recunoscută decât la momentul casării sau al cedării activului. Rata impozitului pe profit este de 25%.

Activul în cauză, având valoarea recuperabilă mai mică decât cea contabilă, este depreciat și, conform paragrafelor 58 și 59 din IAS 36, societatea trebuie să recunoască scăderea rezervei din reevaluare pentru suma de 40.000. Noua valoare contabilă netă a activului devine 160.000, în timp ce baza fiscală rămâne neschimbată, și anume 200.000. Apare o diferență temporară deductibilă, conform IAS 12 (baza fiscală este mai mare decât valoarea contabilă netă), și dacă este probabilă obținerea de suficient profit impozabil în viitor, astfel încât să se poată utiliza diferența temporară deductibilă, se va recunoaște o creanță privind impozitul amânat, în sumă de 10.000 (25% din 40.000). Dar, deoarece pierderea de valoare a fost imputată capitalurilor proprii, impozitul amânat va fi suportat pe seama capitalurilor proprii și nu în contul de profit și pierdere al exercițiului.

Ca înregistrare contabilă avem:

Creanțe privind impozitele amânate	=	Capitaluri proprii	10.000 u.m.

Scanned with OKEN Scanner

1.7. Unități generatoare de numerar

64. Paragrafele de la 65 la 93 stabilesc cerințele pentru identificarea unităților generatoare de numerar cărora le aparține un activ, precum și pentru determinarea valorii contabile a acestora și recunoașterea pierderilor din depreciere pentru unitățile generatoare de numerar.

Comentarii

O parte din specialiști susțin principiul determinării sumei recuperabile numai pe baza fiecărui activ în parte. Argumentele lor sunt:

a) va fi dificilă identificarea unităților generatoare de numerar la un alt nivel decât cel al afacerii considerate ca întreg și de aceea pierderile din depreciere nu vor fi recunoscute niciodată pentru fiecare activ în parte; și

b) trebuie să fie posibilă recunoașterea unei pierderi din depreciere indiferent dacă un activ generează intrări de numerar care sunt independente de cele ale altor active sau grupuri de active. Comentatorii au citat exemple de active care au devenit subutilizate sau învechite, dar care se află încă în folosință.

Deși identificarea celui mai scăzut nivel de intrări de numerar independente pentru un grup de active va fi mai dificilă, mai subiectivă și va implica raționamentul profesional, totuși, unitățile generatoare de numerar sunt, de fapt, activele care împreună ajută la generarea fluxurilor de numerar. Drept urmare, acolo unde nu se poate estima valoarea recuperabilă pentru un activ individual, se estimează valoarea recuperabilă a celei mai mici unități generatoare de numerar căreia îi aparține activul. Totuși, IAS 36 cere ca unitățile generatoare de numerar să fie identificate pentru cel mai scăzut nivel posibil de agregare a activelor, incluzând recomandări suplimentare

Scanned with OKEN Scanner

și exemple pentru identificarea unităților generatoare de numerar și pentru determinarea valorii contabile a unităților generatoare de numerar.

1.7.1. Identificarea unității generatoare de numerar căreia îi aparține un activ

65. Dacă există orice indiciu că un activ poate fi depreciat, valoarea recuperabilă trebuie estimată pentru activul individual. Dacă nu este posibil să fie estimată valoarea recuperabilă a activului individual, o întreprindere trebuie să determine valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar căreia îi aparține activul (unitatea generatoare de numerar a activului).

Comentarii

Dacă valoarea recuperabilă a unui activ individual nu poate fi determinată, o întreprindere trebuie să determine valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar căreia îi aparține activul. Aceasta nu înseamnă că nu trebuie estimată valoarea recuperabilă a activelor individuale dacă presupune calcule prea complicate și nici că trebuie făcute prezumții prea optimiste pentru a demonstra că nu există deprecieri. Se admite că posibilele prețuri de vânzare, fluxuri viitoare de numerar și rate de actualizare sunt estimări și nu fapte. De aceea, întreprinderea trebuie să facă estimări cât mai realiste și nu calcule de o corectitudine îndoielnică.

Dacă o întreprindere poate fi divizată pe componente reprezentând active individuale, atunci acest lucru trebuie făcut. Dacă o astfel de întreprindere este considerată o unitate generatoare de numerar, când de fapt ea poate fi divizată, acest lucru poate ascunde deprecierea unui activ sau a unei unități generatoare de numerar mai mici prin surplusurile obținute de altele.

Scanned with OKEN Scanner

Dacă activele sunt folosite împreună și produc fluxuri de trezorerie pozitive împreună, valoarea individuală a acestora nu este relevantă.

66. Valoarea recuperabilă a unui activ individual nu poate fi determinată dacă:

(a) valoarea de utilizare a activului nu poate fi estimată ca o valoare apropiată prețului net de vânzare al acestuia (de exemplu, când fluxuri viitoare de numerar rezultate din utilizarea continuă a activului nu pot fi estimate ca fiind neglijabile); și

(b) activul nu generează intrări de numerar din folosirea continuă, intrări ce sunt în mare măsură independente de acelea din alte active. În astfel de cazuri, valoarea de utilizare și, prin urmare, valoarea recuperabilă pot fi determinate doar pentru unitatea generatoare de numerar a activului.

Exemplu

O întreprindere minieră deține o cale ferată pentru a susține activitățile sale miniere. Calea ferată poate fi vândută doar ca fier vechi și nu generează intrări de numerar din utilizarea continuă, intrări ce sunt, în mare măsură, independente de intrările de numerar rezultate din alte active ale minei.

Nu este posibilă estimarea valorii recuperabile a căii ferate, deoarece valoarea de utilizare a acesteia nu poate fi determinată și, probabil, este diferită de valoarea reziduală. Prin urmare, întreprinderea estimează valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar căreia îi aparține calea ferată, această unitate fiind reprezentată de mină, luată ca întreg.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

Un exemplu prezentat în continuare concretizează prevederile de mai sus:

Următoarele informații sunt legate de un element de echipament individual al unei întreprinderi la data bilanțului:

Specificare	Valoare contabilă	Preț net de vânzare	Valoare de utilizare
Microbuz de securitate	62.000	52.000	-

Microbuzul de securitate este utilizat pentru transportul banilor aduși de la bancă sau depuși în conturile bancare. Este imposibil de determinat valoarea de utilizare, deoarece microbuzul nu generează fluxuri de numerar din utilizarea sa neîntreruptă.

Analiză:

Valoarea recuperabilă nu poate fi determinată în conformitate cu prevederile acestui paragraf, deoarece valoarea de utilizare nu poate fi estimată la o valoare apropiată de prețul său net de vânzare și, de asemenea, nu generează intrări de fluxuri de numerar din continuarea activității, care sunt în mare măsură independente de cele provenite de la alte active.

În acest caz, conducerea va trebui să identifice unitățile generatoare de numerar cărora le aparține microbuzul și să estimeze valoarea recuperabilă a acestei unități ca întreg.

67. Așa cum este definită în paragraful 5, o unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup de active ce include activul și care generează intrări de numerar din folosirea continuă, intrări ce sunt în mare măsură independente de intrările de numerar din alte active sau grupe de active. Identificarea

Scanned with OKEN Scanner

unității generatoare de numerar căreia îi aparține un activ implică raționament profesional. Dacă valoarea recuperabilă nu poate fi determinată pentru un activ individual, o întreprindere identifică cea mai mică grupare de active ce generează, în mare măsură, intrări de numerar independente din folosirea continuă a activului.

Exemplu

O societate de transport, pe baza unui contract, furnizează servicii municipalității care impune efectuarea unor operațiuni minime de servicii la fiecare cinci trasee. Activele și fluxurile de numerar aferente fiecărui traseu pot fi identificate în mod separat. Unul din trasee desfășoară activități cu pierdere semnificativă.

Deoarece societatea nu are opțiunea de a reduce nici unul din trasee, cel mai scăzut nivel al intrărilor identificabile de numerar rezultate din utilizarea continuă, ce sunt în mare măsură independente de acele intrări de numerar rezultate din alte active sau grupuri de active, este reprezentat de intrările de numerar generate de cele cinci rute luate împreună. Unitatea generatoare de numerar pentru fiecare traseu este societatea de transport luată ca întreg.

Comentarii

În spiritul celor arătate mai sus, se presupune că o societate de transport, în baza unui contract, furnizează servicii unei societăți multinaționale aflate la mare distanță de oraș (transportul angajaților la și de la locul de muncă, transportul copiilor salariaților la școală etc.). Societatea multinațională impune efectuarea unor operații de revizie a microbuzelor la fiecare zece trasee. Activele și fluxurile de numerar aferente fiecărui traseu pot fi identificate în mod separat,

Scanned with OKEN Scanner

dar unul din trasee desfășoară activități cu pierdere semnificativă. Societatea nu dorește să reducă numărul traseelor.

Analiză:

Deoarece societatea nu dorește reducerea traseelor, cel mai mic nivel al intrărilor identificabile de numerar rezultate din utilizarea continuă, ce sunt în mare măsură independente de acele intrări de numerar rezultate din alte active sau grupuri de active, este reprezentat de intrările de numerar generate de cele zece rute la un loc. Unitatea generatoare de numerar pentru fiecare rută este societatea de transport luată ca întreg.

68. Intrările de numerar din utilizarea continuă sunt intrări de numerar și de echivalent de numerar primite de la terți din afara întreprinderii raportoare. Pentru a identifica dacă intrările de numerar dintr-un activ (sau grup de active) sunt, în mare măsură, independente de intrările de numerar din alte active (sau grupe de active), o întreprindere ia în considerare factori diverși, incluzând modul în care conducerea monitorizează activitățile întreprinderii (de exemplu, monitorizare pe linii de produse, pe afaceri, pe locații individuale, pe zonele districtuale sau regionale, sau în orice alt fel) sau modul în care conducerea ia decizii cu privire la continuarea sau cedarea activelor și a operațiunilor întreprinderii. Anexa A, Exemplul 1, exemplifică procedeul de identificare a unității generatoare de numerar.

Comentarii

Pentru întregirea situației de mai sus, în continuare este prezentat un exemplu convergent la cel din Anexa A, cazul 1.

Cinematograful „X" aparține unor studiouri de filmare. „X" își cumpără toate filmele de la studioul „Y". Stabilirea prețurilor,

Scanned with OKEN Scanner

marketingul, publicitatea (excepție – angajarea vânzătorilor de bilete) sunt decise de „Y". „Y" deține, de asemenea, alte trei cinematografe în același oraș (dar în cartiere diferite) și alte zece în alte orașe. Toate cinematografele sunt conduse în același mod ca și „X".

„X" și alte două cinematografe au fost achiziționate în urmă cu 10 ani și fondul comercial rezultat a fost recunoscut.

Analiză:

Pentru a identifica unitatea generatoare de numerar pentru „X" se are în vedere:

a) raportarea conducerii interne este organizată pentru a măsura performanța pe o bază cinematograf cu cinematograf; și
b) afacerea este condusă pe baza unui profit cinematograf cu cinematograf sau pe baza zonă-oraș.

Toate cinematografele lui „Y" sunt în cartiere diferite și au clienți diferiți. Astfel, deși „X" este condus la nivel central, generează fluxuri de numerar care sunt în mare măsură independente de cele ce provin de la alte cinematografe ale lui „Y". De aceea, este posibil la „X" să fie o unitate generatoare de numerar.

69. Dacă există o piață activă pentru producția realizată de un activ sau grup de active, acest activ sau grup de active trebuie identificat ca o unitate generatoare de numerar, chiar dacă o parte sau toată producția activului este folosită în circuit intern. Dacă situația îmbracă această formă, estimarea cea mai bună a conducerii asupra viitoarelor prețuri ale pieței pentru producție trebuie utilizată:

(a) la determinarea valorii de utilizare a acestei unități generatoare de numerar, când se estimează viitoarele intrări de numerar aferente folosirii în circuit intern a producției; și

Scanned with OKEN Scanner

(b) la determinarea valorii de utilizare a altor unități generatoare de numerar ale întreprinderii raportoare, când se estimează viitoarele ieșiri de numerar aferente folosirii în circuitul intern a producției.

70. Chiar dacă o parte sau toată producția realizată este folosită de alte unități ale întreprinderii raportoare (de exemplu, produse aflate într-un stadiu intermediar al procesului de fabricare), acest activ sau grup de active formează o unitate generatoare de numerar separată dacă întreprinderea ar putea vinde această producție pe o piață activă. Aceasta se întâmplă pentru că respectivul activ sau grup de active ar putea genera intrări de numerar din folosirea continuă care ar fi în mare măsură independente de intrările de numerar din alte active sau grupe de active. În folosirea informațiilor bazate pe previziunile și prognozele financiare ce se referă la o astfel de unitate generatoare de numerar, o întreprindere ajustează aceste informații dacă prețurile interne de transfer nu reflectă cea mai bună estimare a conducerii în legătură cu prețurile comerciale viitoare pentru producția unității generatoare de numerar.

Exemplu:

Pentru interpretare, se presupune că o societate comercială este specializată în producția unor articole de agrement: bărci, hidrobiciclete etc., pe care le vinde unor companii de turism.

La începutul anului, societatea achiziționează zece terenuri pe malul mării și amenajează campinguri. Ca atare, în această perioadă hidrobicicletele nu mai sunt vândute, ci utilizate în campingurile proprii.

Scanned with OKEN Scanner

Analiză:

Hidrobicicletele sunt vândute pe o piață activă, respectiv:

a) articolele de agrement sunt omogene;
b) companiile de turism reprezintă cumpărători și vânzători care se găsesc în permanență;
c) prețurile sunt cunoscute.

Ca atare, deși este utilizat de societatea de agrement în circuitul intern, grupul de hidrobiciclete trebuie identificat ca o unitate generatoare de numerar, deoarece ar putea genera intrări de numerar din folosirea continuă, care ar fi în mare măsură independente de intrările de numerar din alte active sau grupuri de active.

71. Unitățile generatoare de numerar trebuie identificate în mod consecvent de la o perioadă la alta pentru același activ sau tipuri de active, mai puțin în cazul în care este justificată o schimbare.

Exemplu:

Reluând exemplul de mai sus, societatea va trebui să identifice grupul de hidrobiciclete ca fiind o unitate generatoare de numerar în fiecare dintre perioadele contabile care vor urma, în măsura în care condițiile pieței active sunt îndeplinite.

Presupunem că peste câțiva ani cererea populației se îndreaptă către scutere și, ca atare, societățile de turism sunt în mai mare măsură interesate de achiziția acestora decât de hidrobiciclete.

Ca atare, societatea producătoare de articole de agrement cumpără licența și va produce scutere. Totodată, continuă să utilizeze hidrobicicletele în propriul camping.

Deoarece schimbarea este justificată de evoluția cererii pe piață, societatea nu mai trebuie să identifice grupul de hidrobiciclete ca fiind o unitate generatoare de numerar, ci pe cel de scutere.

Scanned with OKEN Scanner

72. Dacă o întreprindere determină apartenența unui activ la o unitate generatoare de numerar diferită față de perioadele precedente sau constată că s-au schimbat în totalitate tipurile de active pentru unitatea generatoare de numerar a activului, paragraful 117 impune anumite prezentări referitoare la unitatea generatoare de numerar dacă o pierdere din depreciere aferentă unității generatoare de numerar este recunoscută sau reluată și este semnificativă pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare, luată ca un întreg.

1.7.2. Valoarea recuperabilă și valoarea contabilă a unei unități generatoare de numerar

73. Valoarea recuperabilă a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre prețul net de vânzare al unității generatoare de numerar și valoarea de utilizare. În scopul de a determina valoarea recuperabilă a unei unități generatoare de numerar, orice referire din paragraful 16 la 56 la „un activ" este citită ca o referire la „o unitate generatoare de numerar".

Exemplu:

La sfârșitul anului 2000, societatea ALFA testează o uzină pentru a estima gradul de depreciere al acesteia. Uzina este o unitate generatoare de numerar. Prețul net de vânzare este de 1.000 u.m. iar valoarea de utilizare rezultată din calcul este de 800 u.m.

Valoarea recuperabilă = max. (prețul net de vânzare, valoarea de utilizare)

Valoarea recuperabilă = max. (1.000, 800) = 1.000 u.m.

Scanned with OKEN Scanner

74. Valoarea contabilă a unei unități generatoare de numerar trebuie determinată consecvent cu modul în care este determinată valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar.

75. Valoarea contabilă a unei unități generatoare de numerar:

(a) include doar valoarea contabilă a acelor active care pot fi atribuite în mod direct sau alocate pe o bază rezonabilă și logică unității generatoare de numerar, active care vor genera viitoarele intrări de numerar estimate pentru determinarea valorii de utilizare a unității generatoare de numerar; și

(b) nu include valoarea contabilă a oricărei datorii recunoscute, cu excepția cazului în care valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar nu poate fi determinată fără a lua în considerare această datorie.

Această situație se întâlnește deoarece prețul net de vânzare și valoarea de utilizare a unei unități generatoare de numerar sunt determinate excluzând fluxurile aferente activelor care nu sunt parte a unității generatoare de numerar și datoriilor care au fost deja recunoscute în situațiile financiare (a se vedea paragrafele 24 și 36).

Exemplu:

Pe baza exemplului de mai sus, se presupune că în perioada 2001-2004 nu a apărut nici un eveniment care să facă necesară reestimarea valorii recuperabile a uzinei. La sfârșitul anului 2005, uzina va fi restructurată la un cost estimat de 500 u.m. De vreme ce

Scanned with OKEN Scanner

uzina nu este încă angajată în restructurare, nu a fost încă recunoscut un provizion pentru costurile de restructurare viitoare și beneficiile viitoare din această restructurare vor fi sub forma reducerii ieșirilor viitoare de numerar. La sfârșitul anului 2004, uzina devine angajată în restructurare, costurile estimate sunt de 500 u.m. și se recunoaște un provizion pentru riscuri și cheltuieli.

Analiză:

La sfârșitul anului 2000, pentru a testa uzina la depreciere se estimează valoarea recuperabilă. În 2001-2004 nu a apărut nici un eveniment care să facă necesară reestimarea valorii recuperabile, implicit a valorii contabile.

La sfârșitul anului 2004, întreprinderea fiind angajată în procesul de restructurare, va recalcula valoarea recuperabilă și implicit valoarea contabilă la cost istoric amortizat.

76. Acolo unde activele sunt grupate în scopul estimării recuperabilității, este importantă includerea în unitatea generatoare de numerar a tuturor activelor care generează un flux relevant al intrărilor de numerar din utilizarea continuă. Altfel, unitatea generatoare de numerar poate apărea ca fiind în totalitate recuperabilă, când, de fapt, a fost suferită o pierdere din depreciere. În unele cazuri, deși anumite active contribuie la estimarea viitoarelor fluxuri de numerar ale unei unități generatoare de numerar, ele nu pot fi alocate respectivei unități generatoare de numerar pe o bază rezonabilă și logică. Acesta ar putea fi cazul fondului comercial sau al activelor unei corporații, cum sunt cele care aparțin sediului central al corporației. Paragrafele de la 79 la 87 explică modul în care se tratează aceste active, atunci când se testează la depreciere o unitate generatoare de numerar.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O unitate generatoare de numerar are două active „A" și „B", ale căror valori contabile sunt: pentru „A" 1.000 u.m. și pentru „B" 2.000 u.m., deci în total 3.000 u.m.

Se presupune că cele două active generează un flux relevant al intrărilor de numerar din utilizarea continuă.

Valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a fost de 2.500 u.m.

La efectuarea testului de depreciere, activul „B" nu a fost inclus în unitatea generatoare de numerar și rezultatul analizei se prezintă astfel:

Valoarea recuperabilă 2.500 > valoarea contabilă 1.000, deci unitatea generatoare de numerar nu este depreciată.

În realitate însă, situația se prezintă astfel:

Valoarea recuperabilă 2.500 < valoarea contabilă 3.000, deci unitatea generatoare de numerar este depreciată și se va recunoaște o pierdere din depreciere egală cu 500.

Comentarii

Pentru partea a doua a paragrafului, respectiv tratamentul fondului comercial și al activelor corporațiilor, se aplică paragrafele 79-87, analizate în cadrul exemplelor cifrice privind testarea unităților generatoare de numerar la depreciere.

77. În scopul determinării valorii recuperabile a unei unități generatoare de numerar, poate fi necesar a fi luate în considerare anumite datorii recunoscute. Aceasta se poate întâmpla dacă cedarea unei unități generatoare de numerar ar impune cumpărătorului să preia datoria. În acest caz, prețul net de vânzare (sau fluxul de numerar estimat din ultima cedare) al unității generatoare de numerar este prețul de

Scanned with OKEN Scanner

vânzare estimat pentru activele unității generatoare de numerar, dar și pentru datorie, mai puțin costurile cedării. Cu scopul de a efectua o comparație reușită între valoarea contabilă a unității generatoare de numerar și valoarea ei recuperabilă, valoarea contabilă a datoriei este dedusă atunci când se determină atât valoarea contabilă a unității generatoare de numerar, cât și valoarea ei recuperabilă.

Exemplu

O societate exploatează o mină într-o țară unde legislația impune ca proprietarul să restaureze șantierul la sfârșitul activităților miniere. Costul acestei restaurări include reamplasarea supraîncărcăturii ce trebuie mutată după începerea activităților miniere. Un provizion pentru costurile reamplasării supraîncărcăturii a fost recunoscut de îndată ce supraîncărcătura a fost mutată. Suma furnizată a fost recunoscută ca o parte a costului exploatării miniere și se amortizează de-a lungul duratei de viață utilă a acesteia. Valoarea contabilă a provizionului pentru restaurare este 500, valoare ce este egală cu valoarea actualizată a costurilor restaurării.

Întreprinderea testează exploatarea la depreciere. Unitatea generatoare de numerar pentru mină este mina însăși luată ca un întreg. Întreprinderea a primit oferte diverse de cumpărare a minei la un preț în jurul a 800 de unități; acest preț include și preluarea obligației de a restaura supraîncărcarea de către cumpărător. Costurile de vânzare ale minei sunt neglijabile. Valoarea de utilizare a acesteia este de aproximativ 1.200 de unități, excluzând costurile de refacere. Valoarea contabilă a minei este de 1.000 de unități.

Scanned with OKEN Scanner

Prețul net de vânzare pentru unitatea generatoare de numerar este de 800 unități. Această valoare consideră că au fost deja furnizate costurile restaurării. Ca o consecință, valoarea de utilizare a unității generatoare de numerar este determinată după luarea în considerare a costurilor restaurării și este estimată la 700 de unități (1.200 – 500). Valoarea contabilă a unității generatoare de numerar este de 500 unități, care este, de fapt, valoarea contabilă a minei (1.000) mai puțin valoarea contabilă a provizionului pentru costurile de restaurare (500).

78. Din motive practice, valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar este uneori determinată după ce se consideră că activele nu sunt parte a unității generatoare de numerar (de exemplu, creanțele sau alte active financiare) sau că datoriile au fost deja recunoscute în situațiile financiare (de exemplu, încasările, pensiile și alte provizioane). În astfel de cazuri, valoarea contabilă a unității generatoare de numerar este majorată cu valoarea contabilă a acelor active și micșorată de valoarea contabilă a acelor datorii.

Exemplu:

Se presupune că pentru unitatea generatoare de numerar „A" cu o valoare contabilă de 4.000 u.m. s-a determinat o valoare recuperabilă de 4.300 u.m., considerând că anumite creanțe în valoare de 1.000 u.m. nu sunt parte integrantă a unității generatoare de numerar și că datoriile în valoare de 600 u.m. au fost deja recunoscute în situațiile financiare (de exemplu, un provizion pentru restructurare).

Scanned with OKEN Scanner

Analiză:

În acest caz, valoarea contabilă devine:

•	Valoarea contabilă inițială	4.000 u.m.
+	Valoarea contabilă a creanțelor care nu au fost recunoscute ca făcând parte din unitatea generatoare de numerar	1.000 u.m.
–	Valoarea contabilă a datoriilor (provizion pentru restructurare) recunoscute în situațiile financiare	600 u.m.
=	Valoarea contabilă a unității generatoare de numerar	4.400 u.m.

În acest caz, valoarea recuperabilă 4.300 < valoarea contabilă 4.400 u.m. și se va recunoaște o pierdere din depreciere egală cu 100 u.m.

Dacă nu se luau în calcul elementele prevăzute la paragraful 78, valoarea recuperabilă 4.300 u.m. > valoarea contabilă 4.000 u.m. și unitatea generatoare de numerar se considera a fi nedepreciată.

1.7.2.1. Fond comercial

79. Fondul comercial generat de o achiziție reprezintă o plată făcută de dobânditor determinată de anticiparea beneficiilor economice viitoare. Beneficiile economice viitoare pot rezulta din sinergia dintre activele identificabile achiziționate sau din activele care, în mod individual, nu se califică pentru recunoașterea în situațiile financiare. Fondul comercial nu generează fluxuri de numerar în mod independent de alte active sau grupuri de active și de aceea valoarea recuperabilă

Scanned with OKEN Scanner

a acestuia, considerat ca un activ individual, nu poate fi determinată. Ca o consecință, dacă există un indiciu că fondul comercial poate fi depreciat, valoarea recuperabilă este determinată pentru unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține. Această valoare este apoi comparată cu valoarea contabilă a acestei unități generatoare de numerar și orice pierdere din depreciere este recunoscută în concordanță cu paragraful 88.

80. La testarea unei unități generatoare de numerar la depreciere, întreprinderea trebuie să identifice dacă fondul comercial aferent acestei unități generatoare de numerar este recunoscut în situațiile financiare. Dacă situația se prezintă în acest fel, o întreprindere trebuie:

(a) să efectueze un test „de la bază la vârf", ceea ce înseamnă că întreprinderea trebuie:

(i) să identifice dacă valoarea contabilă a fondului comercial poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar aflate sub revizuire; și

(ii) apoi să compare valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar aflate sub revizuire cu valoarea contabilă (incluzând valoarea contabilă a fondului comercial alocat, dacă există vreuna) și să recunoască orice pierdere din depreciere, în conformitate cu paragraful 88.

Întreprinderea trebuie să efectueze al doilea pas al testului „de la bază la vârf", chiar dacă valoarea

Scanned with OKEN Scanner

contabilă a fondului comercial nu poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar aflate sub revizuire; și

(b) dacă la efectuarea testului „de la bază la vârf" întreprinderea nu poate să aloce valoarea contabilă a fondului comercial pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar aflate sub revizuire, întreprinderea trebuie să efectueze, de asemenea, un test „de la vârf la bază", ceea ce înseamnă că întreprinderea trebuie:

(i) să identifice cea mai mică unitate generatoare de numerar care include unitatea generatoare de numerar aflată sub revizuire și căreia i se poate aloca pe o bază rezonabilă și consecventă valoarea contabilă a fondului comercial (unitatea „mai mare" generatoare de numerar); și

(ii) apoi să compare valoarea recuperabilă a unității „mai mari" generatoare de numerar cu valoarea ei contabilă (incluzând valoarea contabilă a fondului comercial alocat) și să recunoască orice pierdere din depreciere, în conformitate cu paragraful 88.

81. Ori de câte ori o unitate generatoare de numerar este testată la depreciere, o întreprindere consideră orice fond comercial aferent viitoarelor fluxuri de numerar ca fiind generat de unitatea generatoare de numerar. Dacă fondul comercial poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă, o întreprindere aplică doar testul „de la bază la vârf". Dacă nu este

Scanned with OKEN Scanner

posibil să se aloce fondul comercial pe o bază rezonabilă și consecventă, a întreprindere aplică atât testul „de la bază la vârf", cât și testul „de la vârf la bază" (a se vedea Anexa A, Exemplul 7).

82. Testul „de la bază la vârf" asigură că o întreprindere recunoaște orice pierdere din depreciere ce există pentru o unitate generatoare de numerar, incluzând-o pe aceea pentru fondul comercial ce poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă. Ori de câte ori nu este posibilă alocarea fondului comercial pe o bază rezonabilă și consecventă în testul „de la bază la vârf", combinarea testului „de la bază la vârf" cu testul „de la vârf la bază" dă asigurări că întreprinderea recunoaște:

(a) întâi, orice pierdere din depreciere care există pentru unitatea generatoare de numerar, excluzând orice considerare a fondului comercial; și

(b) apoi orice pierdere din depreciere care există pentru fondul comercial. Pentru că o întreprindere aplică întâi testul „de la bază la vârf" pentru toate activele ce pot fi depreciate, orice pierdere din depreciere identificată prin testul „de la vârf la bază" pentru unitatea generatoare de numerar mai mare se referă doar la fondul comercial alocat acestei unități.

83. Dacă testul „de la vârf la bază" este aplicat, o întreprindere determină în mod formal valoarea recuperabilă a unității mai mari generatoare de numerar, mai puțin când există o dovadă elocventă că nu este nici un risc ca unitatea mai mare generatoare de numerar să fie depreciată.

Scanned with OKEN Scanner

1.7.2.2. Active ale corporațiilor

84. Activele corporațiilor includ grupe sau categorii de active, cum ar fi clădirea sediului general sau unui compartiment al unei societăți, echipamente de generare a energiei sau un centru de cercetare. Structura unei întreprinderi determină dacă un activ corespunde definiției activelor unei corporații date în acest Standard pentru o unitate generatoare de numerar particulară. Caracteristicile-cheie ale activelor corporațiilor sunt acelea că ele nu generează intrări de numerar în mod independent de alte active sau grupuri de active și valoarea lor contabilă nu poate fi în totalitate atribuită unității generatoare de numerar aflate sub revizuire.

85. Pentru că activele corporațiilor nu generează intrări de numerar separate, valoarea recuperabilă a unui activ individual al unei corporații nu poate fi determinată decât dacă organele de conducere au decis cedarea acestui activ. Ca o consecință, dacă există un indiciu că un activ al unei corporații poate fi depreciat, valoarea recuperabilă este determinată pentru unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține activul, comparată cu valoarea contabilă a acestei unități generatoare de numerar și orice pierdere din depreciere este recunoscută, în conformitate cu paragraful 88.

86. Pentru testarea la depreciere a unei unități generatoare de numerar, o întreprindere trebuie să identifice toate activele corporațiilor aferente unității generatoare de numerar aflate sub revizuire. Pentru fiecare activ al corporației identificat, o întreprindere trebuie apoi să aplice paragraful 88, ceea ce înseamnă:

Scanned with OKEN Scanner

(a) dacă valoarea contabilă a activului corporației poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar aflate sub revizuire, o întreprindere trebuie să aplice doar testul „de la bază la vârf"; și

(b) dacă valoarea contabilă a activului corporației nu poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar aflate sub revizuire, o întreprindere trebuie să aplice atât testul „de la bază la vârf", cât și pe cel „de la vârf la bază".

87. Un exemplu de cum trebuie tratate activele corporațiilor poate fi găsit în Anexa A, Exemplul 8.

1.7.3. Pierdere din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar

88. O pierdere din depreciere trebuie recunoscută pentru o unitate generatoare de numerar dacă, și numai dacă, valoarea sa recuperabilă este mai mică decât valoarea contabilă. Pierderea din depreciere trebuie alocată pentru a reduce valoarea contabilă a activelor unității în următoarea ordine:

(a) mai întâi, fondului comercial alocat unității generatoare de numerar (dacă există vreunul); și

(b) apoi, altor active ale unității pe baza unei alocări proporționale (prorata) bazate pe valoarea contabilă a fiecărui activ din unitate.

Scanned with OKEN Scanner

Aceste reduceri ale valorilor contabile trebuie tratate ca pierderi din depreciere ale activelor individuale și recunoscute în conformitate cu paragraful 59.

89. În alocarea unei pierderi din depreciere pe baza paragrafului 88, valoarea contabilă a unui activ nu trebuie redusă mai mult de maximul dintre:

(a) prețul net de vânzare (dacă este determinabil);

(b) valoarea lui de utilizare (dacă este determinabilă); și

(c) zero.

Valoarea pierderii din depreciere care altfel ar fi fost alocată activului trebuie alocată altor active din unitate pe o bază proporțională.

90. Fondul comercial alocat unei unități generatoare de numerar este diminuat înainte de scăderea valorii contabile a altor active ce aparțin unității, datorită naturii lui.

91. Dacă nu există un mod practic de a estima valoarea recuperabilă a fiecărui activ individual ce aparține unei unități generatoare de numerar, acest Standard cere o alocare arbitrară a unei pierderi din depreciere între activele acelei unități, altele decât fondul comercial, deoarece toate activele unei unități generatoare de numerar lucrează împreună.

92. Dacă valoarea recuperabilă a unui activ individual nu poate fi determinată (a se vedea paragraful 66):

Scanned with OKEN Scanner

(a) pierderea din depreciere este recunoscută pentru activ dacă valoarea lui contabilă este mai mare decât maximul dintre prețul lui net de vânzare și rezultatele obținute din alocarea procedurilor descrise în paragrafele 88 și 89; și

(b) nici o pierdere din depreciere nu este recunoscută pentru activ dacă unitatea generatoare de numerar aferentă nu este depreciată. Aceasta se aplică chiar dacă prețul net de vânzare al activului este mai mic decât valoarea lui contabilă.

Exemplu

O mașină a suferit deteriorări fizice, dar încă funcționează, deși nu la fel de bine cum obișnuia. Prețul net de vânzare al mașinii este mai mic decât valoarea ei contabilă. Mașina nu generează intrări de numerar independente din utilizarea continuă. Cel mai mic grup identificabil de active care include mașina și generează intrări de numerar din utilizarea continuă, ce sunt în mare măsură independente de intrările de numerar din alte active, este linia de producție căreia îi aparține mașina. Valoarea recuperabilă a liniei de producție arată că aceasta, luată ca întreg, nu este depreciată.

Ipoteza 1: previziunile și prognozele aprobate de conducere nu reflectă nici un angajament al acesteia de a înlocui mașina.

Valoarea recuperabilă a mașinii singure nu poate fi estimată din moment ce valoarea de utilizare a mașinii:

(a) poate să difere de prețul ei net de vânzare; și

Scanned with OKEN Scanner

(b) poate fi determinat doar pentru unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține mașina (linia de producție).

Linia de producție nu este depreciată, de aceea nici o pierdere din depreciere nu este recunoscută pentru mașină. Cu toate acestea, întreprinderea poate să reevalueze perioada de depreciere sau metoda de depreciere pentru mașină. Este posibil ca o perioadă de depreciere mai scurtă sau o metodă de depreciere mai rapidă să fie solicitată pentru a reflecta viața utilă rămasă așteptată a mașinii sau modul în care beneficiile economice sunt folosite de către întreprindere.

Ipoteza 2: previziunile și prognozele aprobate de conducere reflectă un angajament al acesteia de a înlocui mașina și de a o vinde în viitorul apropiat. Fluxurile de numerar din utilizarea continuă a mașinii până la vânzare sunt estimate a fi neglijabile.

Valoarea de utilizare a mașinii poate fi estimată a fi apropiată prețului net de vânzare. De aceea, valoarea recuperabilă a mașinii poate fi determinată și nu se ia în considerare unitatea generatoare de numerar căreia îi aparține mașina (linia de producție). Cât timp prețul net de vânzare al mașinii este mai mic decât valoarea ei contabilă, este recunoscută o pierdere din depreciere pentru mașină.

93. După ce au fost aplicate recomandările din paragrafele 88 și 89, trebuie recunoscută o datorie pentru orice valoare rămasă a unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar dacă, și numai dacă, acest lucru este cerut de alte Standarde Internaționale de Contabilitate.

Scanned with OKEN Scanner

1.8. Reluarea unei pierderi din depreciere

94. Paragrafele de la 95 la 101 stabilesc cerințele referitoare la reluarea unei pierderi din depreciere recunoscute pentru un activ sau pentru o unitate generatoare de numerar în anii trecuți. Aceste cerințe folosesc termenul „un activ", dar se aplică în mod egal unui activ individual sau unei unități generatoare de numerar. Cerințele suplimentare sunt stabilite pentru un activ individual în paragrafele de la 102 la 106, pentru o unitate generatoare de numerar în paragrafele de la 107 la 108 și pentru fondul comercial în paragrafele de la 109 la 112.

Comentarii

Au existat specialiști care au considerat că nu este potrivită reluarea unei pierderi din depreciere recunoscute în anii trecuți pentru un activ, deoarece:

a) reluările pierderilor din depreciere sunt contrare sistemului de contabilizare în cost istoric. Când valoarea contabilă este redusă, valoarea recuperabilă devine noul cost de bază pentru un activ. În consecință, reluarea unei pierderi din depreciere nu este diferită de reevaluarea unui activ la o valoare mai ridicată. Într-adevăr, în multe cazuri, valoarea recuperabilă este similară bazelor de evaluare folosite pentru reevaluarea unui activ. Din acest motiv, reluările pierderilor de numerar trebuie sau să fie interzise sau să fie recunoscute direct în capitalurile proprii ca reevaluare;

b) reluările pierderilor din depreciere introduc volatilitate în rezultatul reportat. În mod periodic, evaluările pe termen scurt ale venitului nu trebuie să fie afectate de modificările

Scanned with OKEN Scanner

neobservate în aprecierea unui activ cu o mare durată de viață;

c) rezultatul reluărilor pierderilor din depreciere nu trebuie să fie folositor utilizatorilor situațiilor financiare, din moment ce valoarea unei reluări în conformitate cu IAS 36 este limitată la o valoare care nu mărește valoarea contabilă a unui activ peste costul său istoric depreciat. Nici valoarea reluată, nici valoarea contabilă revizuită nu au un conținut de informații;

d) în multe cazuri, reluările pierderilor din depreciere vor rezulta în recunoașterea implicită a fondului comercial generat intern;

e) reluările pierderilor din depreciere duc la apariția abuzului și la „netezirea" venitului în practică; și

f) verificarea dacă o pierdere din depreciere trebuie să fie reluată este costisitoare.

IAS 36 prevede însă ca tratament obligatoriu reluarea pierderilor din depreciere, deoarece:

a) sunt în conformitate cu cadrul general IASB și cu punctul de vedere conform căruia beneficiile economice viitoare care nu erau așteptate anterior să apară în urma unui activ au fost reevaluate ca fiind probabile;

b) o reluare a unei pierderi din depreciere nu este o reevaluare și este conformă cu sistemul de contabilizare în cost istoric; atât timp cât reluarea nu are ca rezultat o valoare contabilă ce depășește costul său inițial din care se scade amortizarea, pierderea din depreciere nu a fost recunoscută. În conformitate, reluarea unei pierderi din depreciere trebuie să fie recunoscută în contul de profit și pierdere și orice valoare ce depășește costul istoric depreciat trebuie să fie contabilizată ca reevaluare;

Scanned with OKEN Scanner

c) pierderile din depreciere sunt recunoscute și măsurate pe baza unor estimări. Orice modificare în evaluarea unei pierderi din depreciere este similară cu o modificare a estimării făcute. IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile*, cere ca o modificare în estimarea contabilă să fie inclusă în determinarea profitului net sau a pierderii nete în (a) perioada modificării, dacă modificarea afectează numai o perioadă, sau (b) perioada modificării și perioadele următoare, dacă modificarea afectează ambele perioade;

d) reluările pierderilor din depreciere oferă utilizatorilor o indicație mai folositoare a potențialului pentru beneficii viitoare al unui activ sau grup de active; și

e) rezultatele operațiunilor vor fi mai corect prezentate în perioada curentă și în perioadele viitoare, deoarece amortizarea nu va reflecta o pierdere din deprecierea anterioară care nu mai este relevantă în continuare. Interzicerea reluărilor pierderilor din depreciere poate conduce la abuzuri cum ar fi înregistrarea unei pierderi semnificative într-un an, cu o cheltuială rezultantă cu amortizarea mai mică și cu profituri mai mari în anii următori.

95. Întreprinderea trebuie să analizeze la data fiecărui bilanț dacă există un indiciu că o pierdere din depreciere recunoscută pentru un activ în anii trecuți poate să nu mai existe sau poate să se fi micșorat. Dacă oricare din aceste indicii există, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă a activului.

Comentarii

Entitatea nu este obligată să estimeze valorile recuperabile ale tuturor activelor și unităților sale generatoare de numerar la data fiecărui bilanț. În schimb, anual trebuie căutate eventualele indicii

Scanned with OKEN Scanner

privind reluarea deprecierii anumitor active și doar pentru acele active trebuie calculată valoarea recuperabilă.

Prevederile acestui Standard se aplică doar în anumite situații concrete, atunci când există indiciul unei reluări a deprecierii. Un indiciu al unei reluări a deprecierii nu reprezintă în mod obligatoriu o depreciere, dar impune estimarea valorii recuperabile.

Există pericolul ca după o perioadă lungă de timp în care au fost constatate și apoi reluate pierderi din depreciere referitoare la un activ, informațiile privind acest subiect să fie ignorate sau să își piardă relevanța exact în momentul în care deprecierea ar deveni definitivă și ar avea implicații reale și serioase asupra situației firmei.

Deși IAS 36 presupune ca întreprinderea să facă testul de depreciere doar la data bilanțului, IAS 34, *Raportarea financiară interimară*, prevede ca întreprinderea să evalueze eventualele reluări ale deprecierilor la data oricărei situații financiare interimare. Chiar dacă nu vor fi efectuate în totalitate testele și calculele privind eventualele reluări ale deprecierilor, cel puțin reluările semnificative trebuie identificate și estimate în situațiile financiare interimare.

96. În evaluarea existenței unui indiciu că o pierdere din depreciere recunoscută pentru un activ în anii trecuți poate să nu mai existe sau poate să se fi micșorat, o întreprindere trebuie să ia în considerare minim următoarele informații:

Surse externe de informații

(a) valoarea de piață a activului a crescut semnificativ în cursul perioadei;

(b) în cursul perioadei au avut loc modificări semnificative cu efect pozitiv asupra întreprinderii sau vor avea loc astfel de modificări în viitorul apropiat, în mediul tehnologic, de piață, economic sau juridic în

Scanned with OKEN Scanner

care întreprinderea își desfășoară activitatea sau pe piața pe care un activ este consacrat;

(c) ratele pe piață ale dobânzilor sau alte rate ale rentabilității investițiilor pe piață au scăzut în cursul perioadei și este posibil ca aceste descreșteri să afecteze rata de actualizare utilizată în calcularea valorii de utilizare a unui activ și să scadă semnificativ valoarea recuperabilă a acestuia;

Surse interne de informații

(d) în cursul perioadei au avut loc schimbări semnificative cu efect pozitiv asupra întreprinderii sau se așteaptă să aibă loc în viitorul apropiat astfel de modificări, în măsura sau maniera în care un activ este utilizat sau se așteaptă să fie utilizat. Aceste modificări includ cheltuieli de capital ce au fost făcute în timpul perioadei pentru a îmbunătăți sau dezvolta un activ peste standardul inițial de performanță impus sau un angajament de a întrerupe sau restructura operațiunea căreia îi aparține activul; și

(e) este disponibilă o dovadă din raportarea internă ce indică faptul că performanța economică a activului este sau va fi mai bună decât se aștepta.

Comentarii

Surse externe de informații

a) valoarea de piață a activului a crescut semnificativ în cursul perioadei.

Scanned with OKEN Scanner

Valoarea de piață este poate cel mai util indicator al aprecierii valorii unui activ, bineînțeles, în situația în care aceasta poate fi estimată.

Exemplu:

O societate are un teren pentru care a recunoscut anterior o pierdere din depreciere. În ultimul timp, prețurile terenurilor în zona în care este situat terenul întreprinderii au crescut semnificativ și sunt în continuă creștere. În această situație, creșterea prețurilor pe piață este un indiciu că activul poate să nu mai fie depreciat și întreprinderea trebuie să reestimeze valoarea recuperabilă.

b) în cursul perioadei au avut loc modificări semnificative cu efect pozitiv asupra întreprinderii sau vor avea loc astfel de modificări în viitorul apropiat, în mediul tehnologic, de piață, economic sau juridic în care întreprinderea își desfășoară activitatea sau pe piața pe care un activ este consacrat.

Dacă mediul în care își desfășoară întreprinderea activitatea (tehnologic, economic, juridic) este afectat de diverși factori ce pot influența pozitiv valoarea de utilizare a unui activ (de exemplu, fluxurile de numerar estimate ce vor fi încasate din utilizarea activului vor fi mai mari decât cele anticipate) sau dacă factorii ce au influențat negativ valoarea de utilizare au dispărut sau s-au atenuat, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă și să facă testul de depreciere.

Exemplu:

Datorită unei legi care limita durata de viață a unui activ, o societate a recunoscut o pierdere din depreciere pentru un activ al

Scanned with OKEN Scanner

său. După un timp, legea a fost abrogată și societatea a reluat pierderea din depreciere recunoscută anterior.

Exemplu:

Datorită creșterii taxelor vamale, societatea estimează că va crește cererea pentru produsele ei (obținute la intern) și implicit fluxurile de numerar ce vor fi încasate. Un astfel de indiciu poate duce la recalcularea valorii recuperabile pentru unitatea generatoare de numerar depreciată ce produce și distribuie astfel de produse.

Exemplu:

Datorită lansării unui produs nou de către concurență, o fabrică a unei societăți este considerată depreciată datorită fluxurilor mici de numerar pe care le generează. După un timp, se dovedește că produsele respective nu erau suficient testate și sunt retrase de pe piață. Un astfel de indiciu poate duce la recalcularea valorii recuperabile a fabricii respective.

c) ***ratele pe piață ale dobânzilor sau alte rate ale rentabilității investițiilor pe piață au scăzut în cursul perioadei și este posibil ca aceste descreșteri să afecteze rata de actualizare utilizată în calcularea valorii de utilizare a unui activ și să scadă semnificativ valoarea recuperabilă a acestuia.***

Această prevedere nu este aplicabilă acelor active care sunt destinate vânzării, deoarece valoarea recuperabilă se determină prin referință la prețul net de vânzare.

Dacă rata dobânzii pe piața de capital sau ratele altor investiții au scăzut și influențează rata de actualizare folosită de întreprindere, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă și să facă testul de depreciere. În cele mai multe cazuri, așa cum vom vedea,

Scanned with OKEN Scanner

ratele de actualizate utilizate de întreprindere se bazează pe ratele dobânzilor. Drept pentru care, o eventuală variație (dacă rata dobânzii scade, atunci și rata de actualizare folosită de întreprindere va trebui scăzută, ceea ce va duce la o valoare de utilizare mai mare, datorită creșterii valorii actualizate a fluxurilor de numerar estimate a fi obținute din utilizare continuă), dacă este semnificativă, poate duce la estimarea valorii recuperabile și la testul de depreciere.

Exemplu:

Rata de actualizare utilizată de întreprindere în estimarea fluxurilor actualizate de numerar este de 10%. După 2 ani, rata de actualizare revizuită este de 7%. Scăderea ratei de actualizare s-ar fi putut datora:

- scăderii ratelor dobânzii de piața bancară;
- scăderii primelor specifice de risc ale întreprinderii (se înnoiește conducerea și noua echipă managerială este mai bine cotată, riscul ramurii în care își desfășoară întreprinderea activitatea este mai scăzut, scade riscul de țară unde își desfășoară întreprinderea activitatea, scade riscul valutar etc.);
- scăderii ratei rentabilității așteptate de acționari etc.

Surse interne de informații

(d) în cursul perioadei au avut loc schimbări semnificative cu efect pozitiv asupra întreprinderii sau se așteaptă să aibă loc în viitorul apropiat astfel de modificări, în măsura sau maniera în care un activ este utilizat sau se așteaptă să fie utilizat. Aceste modificări includ cheltuieli de capital ce au fost făcute în timpul perioadei pentru a îmbunătăți sau dezvolta un activ peste standardul inițial de performanță impus sau un angajament de a întrerupe sau restructura operațiunea căreia îi aparține activul.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate deține un activ depreciat pentru care, după un timp, recalculează valoarea recuperabilă deoarece:

- fie crește durata de viață utilă (ca urmare a unei modernizări, ca urmare a dispariției unei restricții (cum ar fi o lege), ca urmare a schimbării intenției întreprinderii în ceea ce privește activul sau din alte cauze);
- fie crește fluxul de numerar (ca urmare a unei modernizări sau restructurări în care întreprinderea deja s-a angajat, ca urmare a dispariției unei restricții (cum ar fi o lege sau de altă natură decât legală), ca urmare a unui climat concurențial mai favorabil decât se anticipase (încasări mai mari sau economii mai mari la cheltuielile ce duc la ieșiri de numerar, eliminarea concurenței, abilitatea noii conduceri superioare celei vechi etc.) sau din alte cauze);
- fie entitatea se hotărăște să vândă activul în loc să îl utilizeze și prețul net de vânzare este mai mare decât valoarea de utilizare, fie entitatea se hotărăște să utilizeze activul în loc să îl vândă și valoarea de utilizare este mai mare decât prețul net de vânzare.

e) ***este disponibilă o dovadă din raportarea internă care indică faptul că performanța economică a unui activ este sau va fi mai bună decât se aștepta.***

Acest lucru se poate datora în special modificărilor de estimări (vechile estimări trebuie revizuite și cele noi sunt mai favorabile sau efectele negative anticipate de conducere sunt mai puțin grave decât se credea etc.).

97. Indicii ale unei scăderi potențiale a pierderii din depreciere din paragraful 96 oglindesc, în principal, indicii ale unei

Scanned with OKEN Scanner

pierderi potențiale din depreciere din paragraful 9. Conceptul pragului de semnificație se aplică pentru a identifica dacă trebuie reluată o pierdere din depreciere recunoscută pentru un activ în anii trecuți și dacă trebuie determinată valoarea recuperabilă a activului.

Comentarii

De regulă, atunci când a dispărut sau s-a atenuat factorul ce a stat la baza recunoașterii deprecierii, întreprinderea trebuie să estimeze valoarea recuperabilă a activului.

Din punctul de vedere al utilizatorilor de informații, contabilizarea și reluarea pierderilor din depreciere care intră în rutină denaturează relevanța și credibilitatea informațiilor cuprinse în situațiile financiare și îngreunează interpretarea datelor furnizate. De aceea, principiul pragului de semnificație se aplică pentru a stabili dacă este necesară recunoașterea unei pierderi din depreciere.

98. Dacă există un indiciu că o pierdere din depreciere recunoscută pentru un activ nu mai există sau a scăzut, aceasta poate indica faptul că durata de viață utilă rămasă, metoda de amortizare sau valoarea reziduală a activului trebuie să fie revizuite și ajustate în concordanță cu Standardul Internațional de Contabilitate aplicabil activului, chiar dacă nu este reluată nici o pierdere din depreciere pentru activul respectiv.

Exemplu:

O întreprindere are un carusel pentru care estima o durată de viață utilă de 10 ani. Valoare contabilă 100.000. Flux anual estimat 10.000. Rata de actualizare utilizată este de 10%

La sfârșitul anului, în urma unei legi noi, caruselul nu mai poate fi utilizat decât pe o perioadă de 4 ani de la data bilanțului.

Scanned with OKEN Scanner

În această situație, chiar fără a face calcule detaliate, este evident că activul este depreciat și societatea va aduce valoarea contabilă la valoarea recuperabilă estimată.

An	Flux	Rată de actualizare	Valoare actualizată
1	10.000	0,91	9.091
2	10.000	0,83	8.264
3	10.000	0,75	7.513
4	10.000	0,68	6.830
Valoare recuperabilă			**31.699**

În continuare, întreprinderea va ajusta durata de viață utilă (aducând-o la 4 ani) și va ajusta cheltuiala cu amortizarea (aducând-o la valoarea de 7.925).

La sfârșitul celui de-al treilea an, legea se modifică și durata de viață rămasă a utilajului este de încă 2 ani, dar încasările anuale sunt estimate a fi mai mici. Deși deprecierea s-a micșorat, întreprinderea nu o consideră semnificativă și nu consideră necesar a o relua. În schimb, întreprinderea revizuiește durata de viață utilă, aducând-o la 2 ani, în loc de un singur an.

Este destul de discutabilă această abordare a Standardului, deoarece intră în contradicție cu alte paragrafe. Și anume, dacă s-au modificat durata de viață utilă rămasă, metoda de amortizare sau valoarea reziduală a activului, întreprinderea trebuie să reestimeze valoarea recuperabilă, și dacă valoarea recuperabilă depășește valoarea contabilă, conform paragrafului 99, valoarea contabilă a activului trebuie crescută la valoarea lui recuperabilă.

99. Pierderea din depreciere recunoscută pentru un activ în anii trecuți trebuie reluată dacă, și numai dacă, a avut loc o modificare în estimările folosite pentru determinarea valorii recuperabile a activului, de când ultima pierdere din depreciere a fost recunoscută. Dacă situația este de acest gen, valoarea contabilă a activului trebuie crescută

Scanned with OKEN Scanner

la valoarea lui recuperabilă. Această creștere reprezintă o reluare a unei pierderi din depreciere.

Comentarii

Cu alte cuvinte, întreprinderea nu trebuie să recalculeze și să reia pierderea din depreciere anual sau periodic, ci doar atunci când există motive care arată că factorul care a dus la recunoașterea deprecierii a dispărut sau și-a atenuat efectul. Așa cum vom vedea într-un paragraf ulterior, pe măsură ce trece timpul, valoarea recuperabilă crește, nu ca urmare a unei schimbări în estimările folosite pentru determinarea valorii recuperabile a activului, ci ca urmare a modului de calcul al ratei de actualizare. Aceste creșteri de valoare nu trebuie recunoscute de către întreprindere.

Exemplu:

La sfârșitul anului N, o entitate are un trenuleț într-un parc de distracții în valoare contabilă de 450.000, cu o durată de viață utilă rămasă de 5 ani. Fluxurile anuale estimate sunt de 100.000. Există indicii care arată că trenulețul poate fi depreciat. Rata de actualizare utilizată este de 5%. Activului nu i se poate estima prețul net de vânzare.

La sfârșitul anului N+2, întreprinderea aduce o îmbunătățire trenulețului, îmbunătățire ce îi crește durata de viață cu încă 2 ani. Cheltuiala, capitalizată, este de 30.000.

La sfârșitul anului N, valoarea recuperabilă este:

An	Flux	Rată de actualizare	Valoare actualizată
1	100.000	0,952381	95.239
2	100.000	0,907029	90.703
3	100.000	0,863838	86.384
4	100.000	0,822702	82.270
5	100.000	0,783526	78.354
Valoare recuperabilă			**432.950**

Scanned with OKEN Scanner

În această situație, activul este depreciat și întreprinderea va aduce valoarea contabilă la valoarea recuperabilă estimată, recunoscând o depreciere de 17.050. În plus, va revizui cheltuiala cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 86.590 anual.

La sfârșitul anului N+2, valoarea recuperabilă este:

An	Flux	Rată de actualizare	Valoare actualizată
1	100.000	0,952381	95.239
2	100.000	0,907029	90.703
3	100.000	0,863838	86.384
4	100.000	0,822702	82.270
5	100.000	0,783526	78.354
Valoare recuperabilă			**432.950**

Valoarea contabilă netă la sfârșitul celui de-al doilea an va fi de 289.770 (valoarea recuperabilă de 432.950 mai puțin 2 ani de amortizare a câte 86.590 anual, plus cheltuiala capitalizată de 30.000). Dacă trenulețul nu ar fi fost depreciat, ar fi avut o valoare de 300.000 (valoarea contabilă nedepreciată de 450.000 mai puțin 2 ani de amortizare a câte 90.000 anual, plus cheltuiala capitalizată de 30.000).

Întreprinderea trebuie să reia deprecierea, dar noua valoare contabilă nu trebuie să depășească 300.000 (așa cum vom vedea într-un paragraf următor).

Se pune problema: conform IAS 16, întreprinderea ar fi trebuit să ajusteze amortizarea aferentă anului N+2, aducând-o la valoarea de 57.723. La sfârșitul anului N+1, valoarea contabilă netă era de 346.360 (valoarea recuperabilă de 432.950 mai puțin amortizarea de 86.590). Pentru că a crescut durata de viață utilă, întreprinderea trebuie să recalculeze amortizarea și să o ajusteze și pe cea aferentă exercițiului N+2, neîncheiat încă. Asta ar duce la o amortizare în N+2 de 57.723 și o valoare contabilă după capitalizare de 318.637.

Scanned with OKEN Scanner

Dacă trenulețul nu ar fi fost depreciat, ar fi avut o valoare de 330.000 (valoarea contabilă nedepreciată de 450.000 mai puțin un an de amortizare a 90.000 anual, mai puțin un an de amortizare a 60.000 plus cheltuiala capitalizată de 30.000).

Și în această situație întreprinderea trebuie să reia deprecierea, dar reluarea deprecierii se face pentru altă sumă, mai mare, și noua valoare contabilă nu trebuie să depășească 330.000.

100. Reluarea unei pierderi din depreciere reflectă o creștere a potențialului de deservire estimat al unui activ, fie prin folosire, fie prin vânzare, de când o întreprindere a recunoscut ultima dată o pierdere din depreciere pentru acel activ. O întreprindere este solicitată să identifice modificările în estimările ce cauzează creșterea potențialului estimat. Exemple de modificări ale estimărilor includ:

(a) modificarea bazei pentru determinarea valorii recuperabile (spre exemplu, dacă valoarea recuperabilă este bazată pe prețul net de vânzare sau pe valoarea de utilizare);

(b) dacă valoarea recuperabilă este bazată pe valoarea de utilizare: o modificare a valorii sau a duratei viitoarelor fluxuri de numerar sau a ratei de actualizare; sau

(c) dacă valoarea recuperabilă este bazată pe prețul net de vânzare: o modificare în estimarea componentelor prețului net de vânzare.

Exemple:

a) modificarea bazei pentru determinarea valorii recuperabile

O întreprindere deține un activ în scopul vânzării, activ ce este considerat depreciat, având un preț net de vânzare mic. Datorită

Scanned with OKEN Scanner

unei oportunități, întreprinderea decide să păstreze și să utilizeze activul, ajungând la concluzia că valoarea de utilizare este mai mare decât valoarea contabilă nedepreciată a activului.

b) modificarea valorii de utilizare

O întreprindere deține un activ în scopul utilizării, activ ce este considerat depreciat și pentru care nu se poate estima prețul net de vânzare. Valoarea de utilizare poate crește atunci când:

- crește durata de viață utilă (ca urmare a unei modernizări, ca urmare a dispariției unei restricții (cum ar fi o lege), ca urmare a schimbării intenției întreprinderii în ceea ce privește activul sau din alte cauze);
- crește fluxul de numerar (ca urmare a unei modernizări sau restructurări în care întreprinderea deja s-a angajat, ca urmare a dispariției unei restricții (cum ar fi o lege sau de altă natură decât legală), ca urmare a unui climat concurențial mai favorabil decât se anticipase (încasări mai mari sau economii mai mari la cheltuielile ce duc la ieșiri de numerar, eliminarea concurenței, abilitatea noii conduceri superioare celei vechi etc.) sau din alte cauze);
- scade rata de actualizare (ca urmare a scăderii ratelor dobânzii de piața bancară, ca urmare a scăderii primelor specifice de risc ale întreprinderii (se înnoiește conducerea și noua echipă managerială este mai bine cotată, riscul ramurii în care își desfășoară întreprinderea activitatea este mai scăzut, scade riscul de țară unde își desfășoară întreprinderea activitatea, scade riscul valutar etc.), ca urmare a scăderii ratei rentabilității așteptate de acționari etc.).

c) modificarea prețului net de vânzare

Întreprinderea deține un activ în scopul vânzării, activ ce este considerat depreciat. Prețul net de vânzare poate crește atunci când:

Scanned with OKEN Scanner

- crește prețul de vânzare al activului pe piață;
- scad semnificativ cheltuielile estimate pentru finalizarea vânzării;
- întreprinderea investește în activ și îl aduce într-o stare mai bună, ceea ce îi crește valoarea de piață etc.

101. Valoarea de utilizare a unui activ poate deveni mai mare decât valoarea contabilă a acestuia pentru simplul fapt că valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de numerar crește pe măsură ce devin mai apropiate. Oricum, serviciul potențial al activului nu a crescut. De aceea, o pierdere din depreciere nu este reluată doar o dată cu trecerea timpului (uneori, denumită „desfășurarea" ratei de actualizare), chiar dacă valoarea recuperabilă a activului devine mai mare decât valoarea lui contabilă.

Comentarii

IAS 36 nu permite unei întreprinderi să recunoască o reluare a unei pierderi din depreciere doar datorită derulării actualizării, și aceasta din motive practice. Altfel, dacă o pierdere din depreciere este recunoscută și valoarea recuperabilă se bazează pe valoarea de utilizare, o reluare a pierderii din depreciere trebuie să fie recunoscută în fiecare dintre următorii ani pentru derularea actualizării. Acest fapt se întâmplă deoarece, în majoritatea cazurilor, structura deprecierii unui activ este diferită față de structura valorii de utilizare. Prin urmare, acolo unde nu există modificări ale prezumțiilor folosite la estimarea valorii recuperabile, beneficiile din recunoașterea derulării actualizării în fiecare an, după ce o pierdere din depreciere a fost recunoscută, nu justifică deloc costurile implicate. Totuși, dacă o reluare este recunoscută deoarece prezumțiile s-au modificat, efectul derulării actualizării este inclus în valoarea reluării recunoscute.

Scanned with OKEN Scanner

Cu alte cuvinte, o întreprindere reia deprecierea doar dacă motivele care au stat la baza recunoașterii deprecierii au dispărut sau au fost înlăturate, cu alte cuvinte, dacă s-au îmbunătățit performanțele activului față de momentul recunoașterii deprecierii. Dar acest lucru este cumva evident dacă ținem cont de faptul că întreprinderea își estimează valoarea recuperabilă, conform paragrafelor 95 și 96, doar dacă la data bilanțului există un indiciu că o pierdere din depreciere recunoscută pentru un activ nu mai există sau a scăzut, ca urmare a unor motive întemeiate ce țin ori de creșterea valorii de utilizare, ori de creșterea prețului net de vânzare.

Exemplu:

La sfârșitul exercițiului N, o întreprindere estimează că va obține din utilizarea unui activ, pentru care nu există o modalitate de a determina prețul net de vânzare, în următorii 5 ani, un flux constant de numerar egal cu 10.000. Rata de actualizare utilizată este de 10%. Valoarea contabilă a activului este de 40.000, iar durata de viață rămasă a activului este de 5 ani. La sfârșitul anului N+1 nu se poate considera că există vreun indiciu, conform paragrafului 96, privind schimbarea ipotezelor care au stat inițial la estimarea valorii recuperabile a activului.

În exercițiul N, valoarea recuperabilă este calculată în tabelul următor:

An	Flux	Rată de actualizare	Valoare actualizată
1	10.000	0,91	9.091
2	10.000	0,83	8.264
3	10.000	0,75	7.513
4	10.000	0,68	6.830
5	10.000	0,62	6.209
Valoare recuperabilă			**37.908**

Scanned with OKEN Scanner

Conform paragrafului 58, activul este depreciat, prin urmare întreprinderea va recunoaște o pierdere din depreciere în valoare de 2.092, aducând valoarea contabilă la cea recuperabilă.

În conformitate cu paragraful 106, în continuare valoarea amortizării va fi ajustată, adică întreprinderea va recunoaște, în anul N+1, o cheltuială cu amortizarea egală cu 7.582.

La sfârșitul exercițiului N+1, deși nu are motive, presupunem că întreprinderea recalculează valoarea recuperabilă a activului:

An	Flux	Rată de actualizare	Valoare actualizată
1	10.000	0,91	9.091
2	10.000	0,83	8.264
3	10.000	0,75	7.513
4	10.000	0,68	6.830
Valoare recuperabilă			**31.699**

Valoarea contabilă netă a activului la sfârșitul exercițiului N+1 este de 30.320 (valoarea recuperabilă anterioară de 37.908 mai puțin amortizarea de 7.582). La prima vedere, valoarea contabilă este mai mică decât cea recuperabilă și întreprinderea ar putea relua deprecierea înregistrată anterior.

ATENȚIE! Efectul reluării deprecierii este datorat doar „desfășurării" ratei de actualizare și, în conformitate cu paragraful 101, întreprinderea NU VA RELUA deprecierea înregistrată anterior.

1.8.1. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru un activ individual

102. Valoarea contabilă majorată a unui activ ce se datorează reluării unei pierderi din depreciere nu trebuie să depă-

Scanned with OKEN Scanner

șească valoarea contabilă care ar fi fost determinată (după deducerea amortizării) pentru cazul în care o pierdere din depreciere nu a fost recunoscută pentru respectivul activ în anii trecuți.

Exemplu:

O întreprindere deține un utilaj specializat pentru producția de ambalaje din sticlă, cu valoarea contabilă de intrare de 800.000 u.m. și cu o durată de viață utilă de 10 ani. Nu se poate estima valoarea reziduală a activului. Utilajul a fost achiziționat și pus în funcțiune la data de 20.12.1999.

- La sfârșitul anului 2001, o firmă concurentă lansează pe piață o gamă de produse din plastic ce îndeplinesc aceleași funcții, cu rezistență sporită și la un preț mai mic. La această dată, se estimează valoarea recuperabilă a utilajului la 600.000 u.m. și durata de viață utilă rămasă la 5 ani;
- La sfârșitul anului 2003, firma concurentă este implicată într-un litigiu și își pierde credibilitatea și poziția pe piață. Vânzările societății cresc și valoarea recuperabilă a utilajului este estimată la 680.000 u.m.

Folosind Planul de Conturi General din România, înregistrările contabile și calculele implicate de aceste operațiuni se prezintă astfel:

➢ în anul 2000 și 2001 se înregistrează amortizarea anuală a utilajului:

6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor	=	2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	80.000 u.m.

Scanned with OKEN Scanner

- determinarea pierderii din depreciere la sfârșitul anului 2001:
  valoarea contabilă = 800.000 – 160.000 = 640.000
  valoarea recuperabilă = 600.000
  pierderea din depreciere = 40.000

- înregistrarea pierderii din depreciere:

6813 Cheltuieli de exploatare privind provizioanele pentru deprecierea imobilizărilor	=	2131 Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)	40.000 u.m.

- în 2002 și 2003 se înregistrează amortizarea anuală recalculată în funcție de noua valoare contabilă de la sfârșitul anului 2001: 600.000/5 ani = 120.000 anual

6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor	=	2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	120.000 u.m.

- determinarea pierderii din depreciere, care trebuie reluată la sfârșitul anului 2003:
  valoarea contabilă = 800.000 – 160.000 – 40.000 – 240.000 = 360.000 u.m.
  valoarea recuperabilă = 680.000 u.m.
  pierderea din depreciere înregistrată = 40.000 u.m.
  costul istoric depreciat = 800.000 – 160.000 – (640.000/5 ani) × 2 ani = 384.000 u.m.

Se poate relua o pierdere din depreciere de 384.000 – 360.000 = 24.000 u.m.

Scanned with OKEN Scanner

➢ înregistrarea pierderii din depreciere reluate:

2131 Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)	=	7813 Venituri din provizioane pentru deprecierea imobilizărilor	24.000 u.m.

În continuare, activul se va amortiza liniar pe durata rămasă.
Amortizarea anuală = 384.000/3 ani = 128.000 u.m. anual

➢ înregistrarea amortizării în următorii 3 ani:

6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor	=	2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	128.000 u.m.

103. Orice creștere a valorii contabile a unui activ peste valoarea contabilă care ar fi fost determinată (după deducerea amortizării) pentru cazul în care o pierdere din depreciere nu a fost recunoscută pentru activ în anii trecuți este o reevaluare. În contabilizarea unei astfel de reevaluări, o întreprindere trebuie să utilizeze acel Standard Internațional de Contabilitate aplicabil activului.

Comentarii

Creșterile valorii contabile a unui activ peste valoarea contabilă care ar fi fost determinată (după deducerea amortizării) pentru cazul în care o pierdere din depreciere nu ar fi fost recunoscută pentru un activ în anii trecuți pot fi recunoscute doar pentru activele pe care entitatea le reevaluează. Pentru activele prezentate la cost istoric depreciat, înregistrarea acestui plus de valoare ar contrazice principiul prudenței.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă netă de 100.000. La sfârșitul anului N, valoarea recuperabilă este de 80.000. Durata de viață rămasă este de 4 ani. Politica societății în ceea ce privește activele imobilizate este să le prezinte la cost istoric, conform IAS 16. La sfârșitul anului N+2, valoarea recuperabilă este de 60.000.

La sfârșitul anului N

Activul este depreciat și întreprinderea recunoaște o cheltuială de 20.000. În plus, valoarea amortizării recunoscută în anii următori va fi ajustată și va ajunge la 20.000 (80.000/4 ani).

La sfârșitul anului N+2

Valoarea contabilă netă este de 40.000 (80.000 mai puțin 2 ani de amortizare a 20.000 anual). Valoarea recuperabilă fiind mai mare decât cea contabilă, pierderea din depreciere va trebui reluată. Valoarea contabilă nedepreciată ar fi de 50.000 (valoarea contabilă nedepreciată de 100.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de 25%, adică 25.000 anual). În această situație, pentru activul în cauză poate fi reluată doar o pierdere din depreciere pentru suma de 10.000, deoarece nu se poate depăși în urma reluării valoarea contabilă nedepreciată.

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă netă de 100.000. La sfârșitul anului N, valoarea recuperabilă este de 80.000. Durata de viață rămasă este de 4 ani. Politica societății, în ceea ce privește activele imobilizate, este să le reevalueze, conform IAS 16. La sfârșitul anului N+2, valoarea recuperabilă este de 120.000.

La sfârșitul anului N

Activul este depreciat și întreprinderea recunoaște o cheltuială de 20.000. În plus, valoarea amortizării recunoscută în anii următori va fi ajustată și va ajunge la 20.000 (80.000/4 ani).

Scanned with OKEN Scanner

La sfârșitul anului N+2

Valoarea contabilă netă este de 40.000 (80.000 mai puțin 2 ani de amortizare a 20.000 anual). Valoarea recuperabilă fiind mai mare decât cea contabilă, pierderea din depreciere va trebui reluată. Valoarea contabilă nedepreciată ar fi de 50.000 (valoarea contabilă nedepreciată de 100.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de 25%, adică 25.000 anual). În această situație, pentru activul în cauză poate fi reluată doar o pierdere din depreciere pentru suma de 10.000, deoarece nu se poate depăși în urma reluării valoarea contabilă nedepreciată. Dar, politica firmei fiind să reevalueze activele, diferența între 50.000 și 60.000 constituie o creștere a rezervei din reevaluare.

104. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru un activ trebuie recunoscută imediat ca venit în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care activul este înregistrat la valoarea de reevaluare conform altui Standard Internațional de Contabilitate (de exemplu, conform tratamentului contabil alternativ permis de IAS 16, Imobilizări corporale). Orice reluare a unei pierderi din depreciere a unui activ reevaluat trebuie tratată ca o creștere a reevaluării, în conformitate cu acel Standard Internațional de Contabilitate.

Exemplu:

O entitate are un activ în valoare contabilă netă de 100.000. Valoarea recuperabilă este de 120.000. Valoarea contabilă nedepreciată este de 140.000. În această situație, pentru activul în cauză poate fi reluată pierderea din depreciere pentru întreaga sumă, deoarece nu se depășește în urma reluării valoarea contabilă nedepreciată.

Indiferent dacă deprecierea se înregistrează într-un cont specific, cont cu rol rectificativ (se scade din valoarea activului în

Scanned with OKEN Scanner

situațiile financiare) sau afectează direct costul, în situațiile financiare valoarea activului este aceeași, indiferent de metodă.

Metoda I – înregistrare în conturi speciale
Ca înregistrări contabile generale, vom avea:

Pierdere din depreciere (element rectificativ)	=	Venituri din reluarea deprecierii	20.000

Metoda II – afectarea directă a valorii activului
Ca înregistrări contabile generale, vom avea:

Active	=	Venituri din reluarea deprecierii	20.000

Exemplu:

O întreprindere deține un mijloc de transport cu valoarea contabilă de intrare de 200.000 u.m, durata de viață utilă de 10 ani, care a fost achiziționat la data de 01.01.2001.

La data de 31.12.2002, activul este reevaluat la valoarea de 190.000 u.m.

La data de 31.12.2004, datorită schimbărilor în condițiile de exploatare și de piață, valoarea recuperabilă a activului este estimată la 120.000 u.m.

La 31.12.2006, valoarea recuperabilă este estimată la 150.000 u.m.

Înregistrările contabile și calculele implicate de aceste operațiuni se prezintă astfel:

- în 2001 și 2002 se înregistrează amortizarea în valoare de 200.000/10 ani = 20.000 u.m.

Scanned with OKEN Scanner

6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor	=	2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	20.000 u.m.

➢ la sfârșitul anului 2002, se înregistrează plusul de valoare din reevaluare prin metoda valorii nete:

2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	=	2133 Mijloace de transport	40.000 u.m.

2133 Mijloace de transport	=	105 Rezerve din reevaluare	30.000 u.m.

➢ în 2003 și 2004 se înregistrează amortizarea în valoare de 190.000/8 ani = 23.750 u.m.

6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor	=	2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	23.750 u.m.

➢ la sfârșitul anului 2004, se determină valoarea pierderii din depreciere:
valoarea contabilă = 190.000 – 47.500 = 142.500 u.m.
valoarea recuperabilă = 120.000 u.m.
pierderea din depreciere = 22.500 u.m.

➢ înregistrarea pierderii din depreciere se face pe seama rezervelor din reevaluare:

Scanned with OKEN Scanner

105 Rezerve din reevaluare	=	2133 Mijloace de transport	22.500 u.m.

- în 2005 și 2006 se înregistrează amortizarea recalculată în funcție de noua valoare contabilă: 120.000/6 ani = 20.000 u.m.

6811 Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor	=	2813 Amortizarea instalațiilor, mijloacelor de transport, animalelor și plantațiilor	20.000 u.m.

- la sfârșitul anului 2006 se determină valoarea pierderii din depreciere care trebuie reluată:
  valoarea contabilă = 120.000 – 40.000 = 80.000 u.m.
  valoarea recuperabilă = 150.000 u.m.
  costul istoric depreciat = 190.000 – 23.750×4 = 95.000 u.m.

- se va relua o pierdere din depreciere de 95.000 – 80.000 = 15.000, înregistrată pe seama rezervelor din reevaluare:

2133 Mijloace de transport	=	105 Rezerve din reevaluare	15.000 u.m.

105. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru un activ reevaluat este creditată în mod direct în capitalurile proprii la titlul „surplus/rezerve din reevaluare". Oricum, în măsura în care o pierdere din depreciere a aceluiași activ reevaluat a fost anterior recunoscută ca o cheltuială în contul de profit și pierdere, o reluare a acelei pierderi din depreciere este recunoscută ca venit în contul de profit și pierdere.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

O societate are un activ imobilizat în valoare contabilă de 1.000.000. Durata de viață utilă este de 10 ani. Politica societății în ceea ce privește activele imobilizate este să le reevalueze, conform IAS 16. La sfârșitul primilor 2 ani de viață, valoarea justă este de 880.000. După alți 2 ani, valoarea justă ajunge la 540.000. După alți 2 ani, valoarea justă ajunge la 500.000. Valoarea justă este semnificativ egală cu valoarea recuperabilă a activului.

La sfârșitul anului N+2

La sfârșitul primilor 2 ani de viață utilă, valoarea contabilă netă va fi de 800.000 (valoarea contabilă de 1.000.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de amortizare de 10%, adică 100.000 anual). Valoarea justă fiind mai mare decât valoarea contabilă netă și întreprinderea aplicând tratamentul contabil alternativ permis conform IAS 16, privind măsurarea ulterioară recunoașterii inițiale, activul este apreciat și va fi reevaluat.

Valoare justă	880.000
Valoare contabilă netă	800.000
Diferență din reevaluare	80.000

Ca înregistrări, fără a se recurge la PCG, avem:

1) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	200.000

2) înregistrarea diferenței din reevaluare:

Active	=	Rezerve din reevaluare	80.000

Observație: Indiferent dacă întreprinderea folosește metoda valorii brute sau nete în înregistrarea reevaluării, rezerva din reevaluare

Scanned with OKEN Scanner

și valoarea netă a activului sunt identice de la o metodă la cealaltă. Metoda utilizată de noi în exemplul prezentat este cea a valorii nete.

La sfârșitul anului N+4

În continuare, pentru anii următori, întreprinderea ajustează amortizarea, aducând-o la valoarea de 110.000 anual (880.000/8 ani).

Conform IAS 16, rezerva din reevaluare poate fi virată la rezultatul reportat fie integral, la cedarea sau casarea activului, fie în timp, proporțional cu valoarea amortizării recunoscute.

Metoda I – virarea rezervei din reevaluare la rezultatul reportat integral la cedarea sau casarea activului

La sfârșitul anului N+4

După încă 2 ani de viață utilă, valoarea contabilă netă va fi de 660.000 (valoarea contabilă reevaluată de 880.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de amortizare de 110.000 anual). Valoarea justă, și implicit valoarea recuperabilă, fiind mai mică decât valoarea contabilă netă, activul este depreciat cu 120.000 (diferența dintre 660.000 și 540.000). Deoarece există o rezervă din reevaluare anterior constituită pentru activ, deprecierea va fi suportată întâi din rezerva din reevaluare, apoi pe seama cheltuielilor:

Valoare justă	540.000
Valoare contabilă netă	660.000
- Diferență din reevaluare	80.000
- Pierderi din depreciere	40.000
= Valoare recuperabilă	**540.000**

În ceea ce privește recunoașterea pierderii din depreciere, avem două posibilități:

(A) utilizarea unui cont distinct, rectificativ; sau

(B) afectarea direct a costului.

Scanned with OKEN Scanner

Varianta A – utilizarea unui cont distinct, rectificativ

Ca înregistrări contabile avem:

3) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	220.000

4) anularea diferenței din reevaluare:

Rezerve din reevaluare	=	Active	80.000

5) înregistrarea pierderii din depreciere:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Pierderi din depreciere	40.000

În continuare, pentru anii următori, întreprinderea ajustează amortizarea, aducând-o la valoarea de 90.000 anual (540.000/6 ani).

La sfârșitul anului N+6

După încă 2 ani de viață utilă, valoarea contabilă netă va fi de 360.000 (valoarea contabilă depreciată de 540.000 mai puțin 2 ani de amortizare a 90.000 anual). Valoarea justă fiind mai mare decât valoarea contabilă netă și întreprinderea aplicând tratamentul contabil alternativ permis, conform IAS 16, privind măsurarea ulterioară recunoașterii inițiale, activul este apreciat și va fi reevaluat. Aprecierea va afecta întâi veniturile exercițiului, deoarece anterior am recunoscut o cheltuială cu deprecierea, apoi rezerva din reevaluare.

Dacă activul nu ar fi fost depreciat ar fi avut o valoare de 440.000 (valoarea contabilă reevaluată de 660.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de amortizare de 110.000 anual). Reluarea pierderii nu trebuie să crească valoarea contabilă a activului peste 440.000.

Scanned with OKEN Scanner

Tot ce depășește 440.000 este considerat reevaluare. Prin urmare, reluarea pierderii din depreciere se poate face pentru toată suma.

Valoare justă	500.000
Valoare contabilă netă	360.000
+ Reluarea deprecierii	40.000
- Diferență din reevaluare	100.000
= Valoare recuperabilă	**540.000**

6) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	180.000

7) reluarea pierderii din depreciere:

Pierdere din depreciere	=	Venituri din deprecierea activelor	40.000

8) înregistrarea diferenței din reevaluare:

Active	=	Rezerve din reevaluare	100.000

Ca situație finală:

Activ			**Amortizare cumulată**	
Debit	**Credit**		**Debit**	**Credit**
1.000.000 (Si)				200.000
80.000 (2)			200.000 (1)	
	200.000 (1)			220.000
880.000 (N+2)	**SFD**		220.000 (3)	
	220.000 (3)			180.000
	80.000 (4)		180.000 (6)	
580.000 (N+4)	**SFD**			
	180.000 (6)			
100.000 (8)				
500.000 (N+6)	**SFD**			

Scanned with OKEN Scanner

Rezervă din reevaluare			Pierdere din depreciere	
Debit	Credit		Debit	Credit
	80.000 (2)			40.000 (5)
80.000 (4)			40.000 (7)	
	100.000 (8)			

Varianta B – afectarea direct a costului

Calculele sunt identice, prin urmare ne mulțumim să prezentam înregistrările contabile și situația finală:

La sfârșitul anului N+4
Ca înregistrări contabile avem:
3) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	220.000

4) anularea diferenței din reevaluare:

Rezerve din reevaluare	=	Active	80.000

5) înregistrarea pierderii din depreciere:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Active	40.000

La sfârșitul anului N+6
6) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	180.000

7) reluarea pierderii din depreciere:

Active	=	Venituri din deprecierea activelor	40.000

Scanned with OKEN Scanner

8) înregistrarea diferenței din reevaluare:

Active	=	Rezerve din reevaluare	100.000

Ca situație finală:

Activ			**Amortizare cumulată**	
Debit	**Credit**		**Debit**	**Credit**
1.000.000 (Si)				200.000
80.000 (2)			200.000 (1)	
	200.000 (1)			220.000
880.000 (N+2)	**SFD**		220.000 (3)	
	220.000 (3)			180.000
	80.000 (4)		180.000 (6)	
	40.000 (5)			
540.000 (N+4)	**SFD**			
	180.000 (6)			
40.000 (7)				
100.000 (8)				
500.000 (N+6)	**SFD**			

Rezervă din reevaluare	
Debit	**Credit**
	80.000 (2)
80.000 (4)	
	100.000 (8)

Metoda II – virarea rezervei din reevaluare la rezultatul reportat proporțional cu valoarea amortizării recunoscute

La sfârșitul anului N+4

După încă 2 ani de viață utilă, valoarea contabilă netă va fi de 660.000 (valoarea contabilă reevaluată de 880.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de amortizare de 110.000 anual). Valoarea justă, și implicit valoarea recuperabilă, fiind mai mică decât valoarea

Scanned with OKEN Scanner

contabilă netă, activul este depreciat cu 120.000 (diferența dintre 660.000 și 540.000).

Aplicând această metodă, întreprinderea a virat anual din rezerva din reevaluare la rezultatul reportat o sumă egală cu 10.000 (80.000/8 ani). Valoarea rezervei din reevaluare existente este de 60.000.

Ca înregistrare a virării, anual:

Rezerve din reevaluare	=	Rezultat reportat	10.000

Deoarece există o rezervă din reevaluare anterior constituită pentru activ, deprecierea va fi suportată întâi din rezerva din reevaluare, apoi pe seama cheltuielilor:

Valoare justă	540.000
Valoare contabilă netă	660.000
- Diferență din reevaluare	60.000
- Pierderi din depreciere	60.000
= Valoare recuperabilă	**540.000**

Varianta A – utilizarea unui cont distinct, rectificativ

Ca înregistrări contabile avem:

3) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	220.000

4) anularea diferenței din reevaluare:

Rezerve din reevaluare	=	Active	60.000

Scanned with OKEN Scanner

5) înregistrarea pierderii din depreciere:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Pierderi din depreciere	60.000

În continuare, pentru anii următori, întreprinderea ajustează amortizarea, aducând-o la valoarea de 90.000 anual (540.000/6 ani).

La sfârșitul anului N+6

După încă 2 ani de viață utilă, valoarea contabilă netă va fi de 360.000 (valoarea contabilă depreciată de 540.000 mai puțin 2 ani de amortizare a 90.000 anual). Valoarea justă fiind mai mare decât valoarea contabilă netă și întreprinderea aplicând tratamentul contabil alternativ permis, conform IAS 16, privind măsurarea ulterioară recunoașterii inițiale, activul este apreciat și va fi reevaluat. Aprecierea va afecta întâi veniturile exercițiului, deoarece anterior am recunoscut o cheltuială cu deprecierea, apoi rezerva din reevaluare.

Dacă activul nu ar fi fost depreciat ar fi avut o valoare de 440.000 (valoarea contabilă reevaluată de 660.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de amortizare de 110.000 anual). Reluarea pierderii nu trebuie să crească valoarea contabilă a activului peste 440.000. Tot ce depășește 440.000 este considerat reevaluare. Prin urmare, reluarea pierderii din depreciere se poate face pentru toată suma.

Valoare justă	500.000
Valoare contabilă netă	360.000
+ Reluarea deprecierii	60.000
- Diferență din reevaluare	80.000
= Valoare recuperabilă	**540.000**

Scanned with OKEN Scanner

6) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	180.000

7) reluarea pierderii din depreciere:

Pierdere din depreciere	=	Venituri din deprecierea activelor	60.000

8) înregistrarea diferenței din reevaluare:

Active	=	Rezerve din reevaluare	80.000

Ca situație finală:

Activ			**Amortizare cumulată**	
Debit	**Credit**		**Debit**	**Credit**
1.000.000 (Si)				200.000
80.000 (2)			200.000 (1)	
	200.000 (1)			220.000
880.000 (N+2)	**SFD**		220.000 (3)	
	220.000 (3)			180.000
	60.000 (4)		180.000 (6)	
600.000 (N+4)	**SFD**			
	180.000 (6)			
80.000 (8)				
500.000 (N+6)	**SFD**			

Rezervă din reevaluare			**Pierdere din depreciere**	
Debit	**Credit**		**Debit**	**Credit**
	80.000 (2)			60.000 (5)
20.000			60.000 (7)	
60.000 (4)				
	80.000 (8)			

Scanned with OKEN Scanner

Varianta B – afectarea direct a costului

Calculele sunt identice, prin urmare ne mulțumim să prezentam înregistrările contabile și situația finală.

La sfârșitul anului N+4

Ca înregistrări contabile avem:

3) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	220.000

4) anularea diferenței din reevaluare:

Rezerve din reevaluare	=	Active	60.000

5) înregistrarea pierderii din depreciere:

Cheltuieli cu deprecierea activelor	=	Active	60.000

La sfârșitul anului N+6

6) anularea amortizării cumulate:

Amortizare cumulată	=	Active	180.000

7) reluarea pierderii din depreciere:

Active	=	Venituri din deprecierea activelor	60.000

8) înregistrarea diferenței din reevaluare:

Active	=	Rezerve din reevaluare	80.000

Scanned with OKEN Scanner

Ca situație finală:

Activ			Amortizare cumulată	
Debit	**Credit**		**Debit**	**Credit**
1.000.000 (Si)				200.000
80.000 (2)			200.000 (1)	
	200.000 (1)			220.000
880.000 (N+2)	**SFD**		220.000 (3)	
	220.000 (3)			180.000
	60.000 (4)		180.000 (6)	
	60.000 (5)			
540.000 (N+4)	**SFD**			
	180.000 (6)			
60.000 (7)				
80.000 (8)				
500.000 (N+6)	**SFD**			

Rezervă din reevaluare	
Debit	**Credit**
	80.000 (2)
20.000	
60.000 (4)	
	80.000 (8)

106. După recunoașterea reluării unei pierderi din depreciere, amortizarea activului trebuie ajustată pentru perioadele contabile viitoare în vederea alocării valorii contabile revizuite a activului, mai puțin valoarea lui reziduală (dacă există vreuna), pe o bază sistematică pe timpul duratei de viață utilă rămase.

Exemplu:

În exercițiul N o entitate are un activ în valoare contabilă de 400.000, cu o durată de viață utilă rămasă de 4 ani. Valoarea recuperabilă este de 360.000. Activul nu este reevaluat. La sfârșitul exercițiului N+2 se constată că valoarea recuperabilă este de 200.000.

Scanned with OKEN Scanner

În această situație, în exercițiul N se va recunoaște o pierdere din depreciere pe seama cheltuielilor exercițiului curent în sumă de 40.000.

Cheltuieli cu deprecierea	=	Pierdere din depreciere	40.000

În continuare, entitatea va ajusta cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 90.000 (360.000/4 ani de viață rămași).

În exercițiul N+2, valoarea contabilă netă a activului este de 180.000 (360.000 mai puțin 2 ani de amortizare a 90.000 anual). Valoarea recuperabilă este de 200.000. Dacă activul nu ar fi fost depreciat în anul N, ar fi avut o valoare de 200.000 (400.000 mai puțin 2 ani de amortizare cu rata de 25%, adică 100.000 anual). Prin urmare, întreprinderea poate relua întreaga valoare a deprecierii, aducând valoarea contabilă a activului la valoarea sa recuperabilă, adică 200.000.

Pierdere din depreciere	=	Venituri din reluarea deprecierii	20.000

În continuare, entitatea va ajusta cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 100.000 (200.000/2 ani de viață rămași).

Exemplu:

În exercițiul N o entitate are un activ în valoare contabilă de 200.000, pentru care există o rezervă din reevaluare constituită în sumă de 40.000. Valoarea recuperabilă este de 180.000. Durata de viață utilă rămasă este de 6 ani. La sfârșitul exercițiului N+2 se

Scanned with OKEN Scanner

constată că valoarea recuperabilă, egală cu valoarea justă, este de 160.000.

În această situație se va recunoaște o scădere a rezervei din reevaluare în sumă de 20.000 și nu o cheltuială în rezultatul curent.

Rezerve din reevaluare	=	Active imobilizate	20.000

În continuare, entitatea va ajusta cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 30.000 (180.000/6 ani de viață rămași).

În exercițiul N+2, valoarea contabilă netă a activului este de 120.000 (180.000 mai puțin 2 ani de amortizare a 30.000 anual). Activul fiind reevaluat, întreprinderea poate relua întreaga valoare a deprecierii, mai mult, poate înregistra surplusul de valoare, aducând valoarea contabilă a activului la valoarea sa recuperabilă, adică 160.000.

Active imobilizate	=	Rezerve din reevaluare	40.000

În continuare, entitatea va ajusta cheltuiala anuală cu amortizarea, aducând-o la valoarea de 40.000 (160.000/4 ani de viață rămași).

1.8.2. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar

107. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar trebuie alocată pentru a crește

Scanned with OKEN Scanner

valoarea contabilă a activelor unității în următoarea ordine:

(a) întâi, activelor altele decât fondul comercial pe o bază proporțională, în funcție de valoarea contabilă a fiecărui activ al unității; și

(b) apoi, fondului comercial alocat unității generatoare de numerar (dacă există vreuna), dacă recomandările din paragraful 109 sunt îndeplinite.

Aceste creșteri ale valorilor contabile trebuie tratate ca fiind reluări ale pierderilor din depreciere pentru active individuale și recunoscute în concordanță cu paragraful 104.

108. În alocarea reluării unei pierderi din depreciere unei unități generatoare de numerar în baza paragrafului 107, valoarea contabilă a unui activ nu trebuie majorată peste minimul dintre:

(a) valoarea recuperabilă (dacă este determinabilă); și

(b) valoarea contabilă care ar fi fost determinată (după deducerea amortizării) pentru cazul când nu a fost recunoscută nici o pierdere din depreciere în anii trecuți.

Valoarea reluării unei pierderi din depreciere care altfel ar fi fost alocată activului trebuie alocată altor active ale unității pe o bază proporțională.

Scanned with OKEN Scanner

1.8.3. Reluarea unei pierderi din depreciere pentru fondul comercial

109. Ca o excepție a recomandărilor din paragraful 99, o pierdere din depreciere recunoscută pentru fondul comercial nu trebuie reluată într-o perioadă ulterioară decât dacă:

(a) pierderea din depreciere a fost cauzată de un eveniment extern specific de o natură excepțională ce nu se așteaptă a se repeta; și

(b) evenimente externe ulterioare care au avut loc au anulat efectul acelui eveniment.

110. IAS 38, *Active necorporale*, interzice recunoașterea fondului comercial generat în mod intern. Orice creștere ulterioară a valorii recuperabile a fondului comercial este probabil să fie o creștere a fondului comercial generat în mod intern, mai puțin dacă această creștere este legată în mod clar de anularea efectului unui eveniment extern specific de o natură excepțională.

111. Acest Standard nu permite ca o pierdere din depreciere să fie reluată pentru fondul comercial datorită unei modificări în estimări (de exemplu, o modificare a ratei de actualizare sau a valorii și duratei viitoarelor fluxuri de numerar ale unității generatoare de numerar la care se raportează fondul comercial).

112. Un eveniment extern specific este un eveniment care se realizează în afara controlului întreprinderii. Exemple de

Scanned with OKEN Scanner

evenimente externe de o natură excepțională includ noi reguli care reduc în mod semnificativ activitățile de exploatare sau micșorează rentabilitatea afacerii la care se raportează fondul comercial.

Comentarii

Exemplele prezentate în continuare concretizează paragrafele 79-112 din prezentul Standard.

Exemplul 1 ***privind calculul valorii de utilizare, recunoașterea unei pierderi din depreciere și reversarea (reluarea) pierderii.***

Informații generale și calcularea valorii de utilizare:

La sfârșitul lui 2000, întreprinderea ALFA achiziționează întreprinderea BETA pentru 15.000.000 lei. BETA are uzine de producție în trei țări. Durata utilă de viață anticipată a activității rezultate în urma fuziunii este de 15 ani. Date la sfârșitul lui 2000:

	Alocarea prețului de achiziție	Valoarea justă a activelor identificabile	Fondul comercial[1]
Activități în țara A	5.000.000	4.000.000	1.000.000
Activități în țara B	3.000.000	1.800.000	1.200.000
Activități în țara C	7.000.000	3.200.000	3.800.000
TOTAL	15.000.000	9.000.000	6.000.000

[1] Activitățile din fiecare țară sunt cele mai mici unități generatoare de numerar cărora le poate fi alocat fondul comercial pe o bază rezonabilă și consecventă (alocare bazată pe prețul de cumpărare al activităților din fiecare țară, așa cum este specificat în contractul de cumpărare).

ALFA utilizează amortizarea liniară pe o perioadă de 15 ani pentru activele din țara A și nici o valoare reziduală nu este anticipată.

Scanned with OKEN Scanner

În 2002, un nou guvern este ales în țara A. Acesta ignoră legislația și restricționează în mod semnificativ exportul principalului produs al lui ALFA. Ca rezultat, pentru viitorul prevăzut, producția lui ALFA va fi redusă cu 40%.

Restricția semnificativă de export și scăderea producției rezultate îl solicită pe ALFA să estimeze valoarea recuperabilă a fondului comercial și activele nete pentru operațiile din țara A. Unitatea generatoare de numerar pentru fondul comercial și activele identificabile pentru operațiile din țara A sunt chiar operațiile din țara A, de vreme ce nu pot fi identificate fluxuri independente de numerar pentru activele individuale.

Prețul net de vânzare al unității generatoare de numerar din țara A nu este determinabil, după cum este puțin probabil să se găsească un cumpărător pregătit să achiziționeze toate activele acelei unități.

Pentru a determina valoarea de utilizare a unității generatoare de numerar a țării A, ALFA:

a) întocmește previziuni ale fluxurilor de numerar, ținând cont de cele mai recente bugete/previziuni financiare pentru următorii 5 ani (anii 2003-2007) aprobate de conducere, fluxuri de numerar a căror evoluție este: 2003 – 250.000 lei; 2004 – 264.000 lei; 2005 – 295.000 lei; 2006 – 310.000 lei; 2007 – 325.000 lei;

b) estimează fluxuri de numerar ulterioare (anii 2008-2013) bazate pe rate de creștere în diminuare, rate a căror mărime este: 2003: +4%; 2004: -3%; 2005: -9%; 2006: -15%; 2007: -43%; 2008: -70%;

c) selectează o rată de actualizare de 20%, care reprezintă o rată înainte de impozitare ce reflectă evaluările curente pe piață ale valorii în timp a banilor și riscurile specifice țării unității generatoare de numerar A.

În 2005, guvernul este încă la conducerea țării A, dar situația afacerilor s-a îmbunătățit. S-a dovedit că efectele legilor privind

Scanned with OKEN Scanner

exportul asupra producției lui ALFA sunt mai puțin drastice decât se aștepta inițial de către conducere. Ca rezultat, conducerea estimează că producția va crește cu 50%. Această schimbare favorabilă cere ca ALFA să-și reestimeze valoarea recuperabilă a activelor nete corespunzătoare operațiilor din țara A. Unitatea generatoare de numerar a activelor nete corespunzătoare operațiilor din țara A este încă dată de operațiile din țara A.

Valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar din țara A este acum de 3.000.000 lei.

Etapa 1. Calcularea valorii de utilizare a unității generatoare de numerar a țării A la sfârșitul anului 2002:

Anul	Rate de creștere pe termen lung	Fluxuri viitoare de numerar	Factorul valorii prezente la rata de actualizare 20%	Fluxuri de numerar actualizate
0	1	2	3	4 = 2×3
2003		250.000	$1/(1+0,2)^1 = 0,83333$	208.000
2004		264.000	$1/(1+0,2)^2 = 0,69444$	183.000
2005		295.000	$1/(1+0,2)^3 = 0,57870$	171.000
2006		310.000	$1/(1+0,2)^4 = 0,48225$	149.000
2007		325.000	$1/(1+0,2)^5 = 0,40187$	131.000
2008	+4%	338.000 (1)	$1/(1+0,2)^6 = 0,33489$	113.000
2009	-3%	328.000 (2)	$1/(1+0,2)^7 = 0,27908$	92.000
2010	-9%	298.000 (3)	$1/(1+0,2)^8 = 0,23256$	69.000
2011	-15%	253.000 (4)	$1/(1+0,2)^9 = 0,19380$	49.000
2012	-43%	144.000 (5)	$1/(1+0,2)^{10} = 0,16150$	23.000
2013	-70%	43.000 (6)	$1/(1+0,2)^{11} = 0,13458$	6.000
TOTAL				1.194.000

(1) 338.000 lei = 325.000 lei + 325.000 lei × 4%
(2) 328.000 lei = 338.000 lei – 338.000 lei × 3%
(3) 298.000 lei = 328.000 lei – 328.000 lei × 9%
(4) 253.000 lei = 298.000 lei – 298.000 lei × 15%
(5) 144.000 lei = 253.000 lei – 253.000 lei × 43%
(6) 43.000 lei = 144.000 lei – 144.000 lei × 70%

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 2. Determinarea valorii recuperabile. Valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a țării A este de 1.149.000 lei: maximul dintre prețul net de vânzare al unității generatoare de numerar din țara A (nedeterminabil) și valoarea lui de utilizare de 1.149.000 lei.

Etapa 3. Determinarea pierderii din depreciere. ALFA compară valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a țării A cu valoarea ei contabilă.

Calcularea și alocarea pierderii din depreciere pentru unitatea generatoare de numerar a țării A la sfârșitul anului 2002 se prezintă astfel:

Sfârşitul anului 2002	Total	Active identificabile	Fond comercial
Cost istoric	5.000.000 lei	4.000.000 lei	1.000.000 lei
(-) Amortizare cumulată (2001-2002)	5.000.000 lei/15 ani × 2 ani = 667.000 lei	4.000.000 lei/15 ani × 2 ani = 533.000 lei	1.000.000 lei/15 ani × 2 sau 667.000 lei – 533.000 lei = 134.000 lei
(=) Valoare contabilă	4.333.000 lei	3.467.000 lei	866.000 lei
Se compară valoarea recuperabilă mai mică de 1.194.000 lei cu valoarea contabilă de 4.333.000 lei şi se recunoaşte o pierdere din depreciere egală cu 4.333.000 lei – 1.194.000 lei = 3.139.000 lei			
Pierdere din depreciere	(3.139.000 lei)		
Se elimină valoarea contabilă a fondului comercial:			
Pierdere din depreciere eliminată			(866.000 lei)
Se calculează pierderea din depreciere pentru activul identificabil astfel: 3.139.000 lei – 866.000 lei = 2.273.000 lei			
Pierdere din depreciere activ identificabil		(2.273.000 lei)	
Valoare contabilă după pierderea din depreciere	1.194.000 lei = 4.333.000 lei – 3.139.000 lei	1.194.000 lei = 3.467.000 lei – 2.273.000 lei	0 = 866.000 lei – 866.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

ALFA recunoaște imediat o pierdere prin depreciere de 3.139.000 lei în contul de profit și pierdere, pe baza formulei contabile:

Cheltuieli cu deprecierea	=	Active	3.139.000 lei

Etapa 4. Compararea noii valori recuperabile cu valoarea contabilă netă a unității generatoare de numerar la sfârșitul anului 2005

4.1. Calcularea valorii contabile a unității generatoare de numerar din țara A la sfârșitul anului 2005:

Sfârșitul anului 2002	Fond comercial	Active identificabile	Total
Cost istoric	1.000.000 lei	4.000.000 lei	5.000.000 lei
- Amortizare cumulată (2001-2002)	(134.000 lei)	(533.000 lei)	(667.000 lei)
Pierdere din depreciere	(866.000 lei)	(2.273.000 lei)	(3.139.000 lei)
Valoare contabilă după pierderea din depreciere	0	1.194.000.lei	1.194.000 lei
După recunoașterea pierderii din depreciere la sfârșitul anului 2002, conform IAS 36, ALFA revizuiește cheltuiala cu amortizarea pentru activele identificabile din țara A pe baza valorii contabile revizuite (1.194.000 lei) și a duratei utile rămase (13 ani).			
Depreciere suplimentară pe 3 ani	-	1.194.000 lei/ 13 ani × 3 ani = (276.000 lei)	1.194.000 lei/ 13 ani × 3 ani = (276.000 lei)
Valoarea contabilă	-	918.000 lei = 1.194.000 lei – 276.000 lei	918.000 lei = 1.194.000 lei – 276.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

4.2. Compararea valorii contabile noi cu valoarea recuperabilă:

Valoarea contabilă = 918.000 lei

Valoarea recuperabilă = 3.000.000 lei

Excesul valorii recuperabile peste valoarea contabilă 3.000.000 lei – 918.000 lei = 2.082.000 lei.

Deoarece valoarea recuperabilă este mai mare decât valoarea contabilă, în concordanță cu IAS 36, ALFA trebuie să recunoască o reluare (reversare) a pierderii din depreciere prin creșterea valorii activelor identificabile.

Această creștere nu trebuie să depășească minimul dintre valoarea recuperabilă (3.000.000 lei) și costul istoric amortizat al activelor identificabile.

Etapa 5. Determinarea costului istoric depreciat (amortizat) al activelor identificabile la sfârșitul anului 2003:

Sfârșitul anului 2003	Active identificabile
Cost istoric	4.000.000 lei
Depreciere cumulată	4.000.000 lei/15 ani × 5 ani (1.333.000 lei)
Cost istoric depreciat	2.667.000 lei = 4.000.000 lei – 1.333.000 lei
Valoarea contabilă determinată anterior	918.000 lei
Diferență	1.749.000 lei = 2.667.000 lei – 918.000 lei

ALFA crește valoarea contabilă a activelor identificabile cu 1.749.000 lei pe baza formulei:

Active identificabile	=	Venituri din provizioane	1.749.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 6. Calculul valorii contabile a activelor din țara A la sfârșitul anului 2005:

Sfârșitul anului 2005	Fond comercial	Active identificabile	Total
Valoare contabilă brută	1.000.000 lei	4.000.000 lei	5.000.000 lei
Amortizare cumulată	(134.000 lei)	533.000 lei + 276.000 lei = (809.000 lei)	667.000 lei + 276.000 lei = (943.000 lei)
Pierdere din depreciere cumulată	(866.000 lei)	(2.273.000 lei)	(3.139.000 lei)
Valoare contabilă	0	918.000 lei	918.000 lei
Reluare (reversare pierdere)	0	1.749.000 lei	1.749.000 lei
Valoare contabilă după reluare (nouă)	0	2.667.000 lei	2.667.000 lei

Exemplul 2 ***privind tratarea unei restructurări viitoare***

La sfârșitul lui 2000, întreprinderea ALFA testează o uzină pentru a estima gradul de depreciere al acesteia. Uzina este o unitate generatoare de numerar. Activele uzinei sunt înregistrate la cost istoric depreciat. Uzina are o valoare contabilă de 40.000.000 lei și o durată utilă rămasă de 10 ani. Uzina este atât de specializată că nu este posibil a se determina prețul ei net de vânzare.

Bugetele aprobate de conducere reflectă că:

a) la sfârșitul lui 2005, uzina va fi restructurată la un cost estimat de 1.000.000 lei. De vreme ce ALFA nu este încă angajată în restructurare, nu a fost încă recunoscut un provizion pentru costurile de restructurare viitoare; și

b) beneficiile viitoare din această restructurare vor fi sub forma reducerii ieșirilor viitoare de numerar.

Scanned with OKEN Scanner

La sfârșitul lui 2004, ALFA devine angajată în restructurare. Costurile sunt încă estimate a fi de 1.000.000 lei și este recunoscut un provizion în mod corespunzător. La sfârșitul anului 2002, valoarea de utilizare (recuperabilă) este de 60.000.000 lei. La sfârșitul anului 2004, valoarea recuperabilă recalculată este de 21.000.000 lei.

Etapa 1. Calcularea pierderii din depreciere la sfârșitul anului 2000:

Valoare contabilă înainte de pierderea din depreciere	40.000.000 lei
Valoare recuperabilă	28.000.000 lei
Pierdere din depreciere	12.000.000 lei (40.000.000 lei – 28.000.000 lei)

Valoarea recuperabilă a uzinei este mai mică decât valoarea contabilă, deci ALFA va recunoaște o pierdere din depreciere de 12.000.000 lei pe baza formulei:

Cheltuieli cu deprecierea	=	Active	12.000.000 lei

Etapa 2. În anii 2001-2004 nu a apărut nici un eveniment care să facă necesară reestimarea valorii recuperabile a uzinei.

Etapa 3. La sfârșitul anului 2004, întreprinderea este angajată în procesul de restructurare și deci se va recalcula valoarea recuperabilă, care se presupune a fi de 21.000.000 lei.

Etapa 4. Compararea noii valori recuperabile cu valoarea sa contabilă nouă:

Scanned with OKEN Scanner

Calculul noii valori contabile:

Valoarea contabilă la sfârșitul anului 2000 (devine noua valoare recuperabilă)	28.000.000 lei
La sfârșitul anului 2004	
Cheltuiala cu amortizarea (2001-2004)	(11.200.000 lei) = 28.000.000 lei/10 ani × 4 ani
Valoarea contabilă nouă (dacă nu există deprecierea) (înainte de reversare)	16.800.000 lei = 28.000.000 lei – 11.200.000 lei
Valoarea recuperabilă	**21.000.000 lei**
Valoarea recuperabilă este mai mare decât noua valoare contabilă.	

Etapa 5. Compararea valorii recuperabile cu valoarea contabilă calculată la cost istoric amortizat pentru a vedea valoarea reluării:

Valoarea contabilă calculată la cost istoric este: 40.000.000 lei – 3 ani × 4.000.000 lei (amortizare anuală) = 28.000.000 lei.

Valoarea de utilizare (21.000.000 lei) nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost calculată la costul istoric amortizat (28.000.000 lei). Deci reluarea se realizează integral:

Reluarea pierderii	4.200.000 lei = 21.000.000 lei – 16.800.000 lei

Active identificabile	=	Venituri din provizioane	16.800.000 lei

Etapa 6. Situația în timp a valorii contabile a uzinei (în lei):

Scanned with OKEN Scanner

Sfârșitul anului	Cost istoric amortizat	Valoare recuperabilă	Cheltuieli cu amortizarea ajustate	Pierdere din depreciere	Valoare contabilă după depreciere
2000	40.000.000	28.000.000	0	(12.000.000)	28.000.000
2001	36.000.000 = 40.000.000 – 4.000.000 (amortizare la cost istoric)	Nu se calculează	2.800.000*	0	25.200.000 = 28.000.000 – 2.800.000
2002	32.000.000 = 36.000.000 – 4.000.000	Nu se calculează	2.800.000*	0	22.400.000 = 25.200.000 – 2.800.000
2003	28.000.000 = 32.000.000 – 4.000.000	Nu se calculează	2.800.000*	0	19.600.000 = 22.400.000 – 2.800.000
2004	**24.000.000** = 28.000.000 – 4.000.000	21.000.000	2.800.000*	4.200.000	21.000.000
2005	20.000.000 = 24.000.000 – 4.000.000	Nu se calculează	3.500.000**	0	17.500.000 = 21.000.000 – 3.500.000

*) 2.800.000 = 28.000.000 lei/10 ani

**) 3.500.000 = 21.000.000/6 ani (număr de ani rămași)

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 3 ***privind tratamentul viitoarelor cheltuieli de capital***

La sfârșitul lui 2000, întreprinderea ALFA testează gradul de uzură a unui petrolier. Petrolierul fiind o unitate generatoare de numerar, este înregistrat la cost istoric amortizat și valoarea sa contabilă este de 75.000.000 lei. Are o durată utilă rămasă de viață estimată la 15 ani. Pentru acest exemplu, se presupune că prețul net de vânzare nu este determinabil. Prin urmare, valoarea recuperabilă a petrolierului este valoarea sa de utilizare. Bugetele aprobate de management reflecta următoarele:

a) în 2007, cheltuieli capitale de 30.000.000 lei vor fi realizate pentru a reînnoi motorul petrolierului; și

b) această cheltuială de capital va îmbunătăți performanțele petrolierului prin micșorarea consumului de combustibil.

La sfârșitul anului 2000 valoarea de utilizare a petrolierului se presupune a fi de 60.000.000 lei, iar la sfârșitul anului 2007 valoarea recuperabilă recalculată este de 90.000.000 lei.

Etapa 1. Determinarea la sfârșitul anului 2000 a pierderii din depreciere:

	PETROLIERUL
Valoare contabilă inițială	75.000.000 lei
Valoare recuperabilă (valoarea de utilizare)	60.000.000 lei
Valoarea recuperabilă este mai mică decât valoarea contabilă, deci ALFA recunoaște pentru acest petrolier o pierdere din depreciere.	
Pierdere din depreciere	15.000.000 lei = 75.000.000 lei – 60.000.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

Cheltuieli cu deprecierea	=	Active	15.000.000 lei

Etapa 2. Între anii 2001-2006 nu a apărut nici un eveniment care să facă necesară reestimarea valorii recuperabile, deci ea nu se calculează.

Etapa 3. La sfârșitul anului 2007 se efectuează cheltuieli capitale, deci cresc viitoarele fluxuri de numerar și se reestimează valoarea recuperabilă la 90.000.000 lei.

Aceste cheltuieli capitale care au dus la scăderea consumului au mărit valoarea contabilă de intrare prin formula:

Active identificabile	=	Furnizori de imobilizări	30.000.000 lei

Etapa 4. Compararea noii valori recuperabile cu valoarea sa contabilă:

Calculul noii valori contabile:

SPECIFICARE	PETROLIERUL
Valoarea contabilă la sfârșitul anului 2000 (noua valoare recuperabilă)	60.000.000 lei
- Cheltuiala cu amortizarea (pentru anii 2001-2007)	60.000.000 lei/15 ani × 7 ani = 28.000.000 lei
+ Cheltuieli de reînnoire	30.000.000 lei
Noua valoare contabilă (dacă nu există deprecierea) (înainte de reversare)	62.000.000 lei (60.000.000 lei – 28.000.000 lei + 30.000.000 lei)
Valoarea recuperabilă	90.000.000 lei
Valoarea recuperabilă este mai mare decât valoarea contabilă.	

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 5. Compararea valorii recuperabile cu valoarea contabilă calculată la cost istoric amortizat pentru a vedea valoarea reluării:

Valoarea contabilă calculată la cost istoric este: 75.000.000 lei – 7 ani × 5.000.000 lei (amortizare anuală) + 30.000.000 lei reînnoirea = 70.000.000 lei.

Valoarea de utilizare (90.000.000 lei) depășește valoarea contabilă care ar fi fost calculată la costul istoric amortizat (70.000.000 lei). Deci reluarea se limitează la o valoare ce nu duce la obținerea unei valori contabile mai mari decât costul istoric amortizat, egală cu:

70.000.000 lei – 62.000.000 lei = 8.000.000 lei.

Active identificabile	=	Venituri din provizioane	8.000.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 6. Situația în timp a valorii contabile (în lei):

Sfârșitul anului	Cost istoric amortizat	Valoare recuperabilă	Cheltuială cu amortizarea ajustată	Pierdere din depreciere	Valoare contabilă după depreciere
2000	75.000.000	60.000.000	0	(15.000.000)	60.000.000
2001	70.000.000 = 75.000.000 – 5.000.000 (amortizarea calculată la cost istoric)	Nu se calculează	(4.000.000)*	0	56.000.000 = 60.000.000 – 4.000.000
2002	65.000.000 = 70.000.000 – 5.000.000	Nu se calculează	(4.000.000)*	0	52.000.000 = 56.000.000 – 4.000.000
2003	60.000.000 = 65.000.000 – 5.000.000	Nu se calculează	(4.000.000)*	0	48.000.000 = 52.000.000 – 4.000.000
2004	55.000.000 = 60.000.000 – 5.000.000	Nu se calculează	(4.000.000)*	0	44.000.000 = 48.000.000 – 4.000.000
2005	50.000.000 = 55.000.000 – 5.000.000	Nu se calculează	(4.000.000)*	0	40.000.000 = 44.000.000 – 4.000.000
2006	45.000.000 = 50.000.000 – 5.000.000	Nu se calculează	(4.000.000)*	0	36.000.000 = 40.000.000 – 4.000.000
2007	40.000.000 = 45.000.000 – 5.000.000 + 30.000.000 (reînnoire) = 70.000.000	90.000.000	(4.000.000)*	(8.000.000)	70.000.000
2008	61.250.000 = 70.000.000 – 8.750.000	Nu se calculează	(8.750.000)**	0	61.250.000

*) 4.000.000 lei = 60.000.000 lei (valoarea recuperabilă)/15 ani

**) 8.750.000 lei = 70.000.000 lei (valoarea contabilă)/8 ani (numărul de ani rămași)

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 4 ***privind aplicarea testelor „de la bază – la vârf" și „de la vârf – la bază" pentru diferența pozitivă din achiziție***

La sfârșitul anului 2000, întreprinderea ALFA achiziționează 100% din întreprinderea BETA pentru 50.000.000 lei. BETA are trei unități generatoare de numerar, A, B și C, a căror valoare justă este: total 50.000.000 lei, din care: valoare justă A 20.000.000 lei; valoare justă B 8.000.000 lei; valoare justă C 7.000.000 lei; diferența pozitivă din achiziție este de 15.000.000 lei.

La sfârșitul anului 2007, A a înregistrat pierderi semnificative, valoarea sa recuperabilă fiind de 30.000.000 lei.

Valorile contabile nete la sfârșitul anului 2007 sunt: valoare contabilă A 25.000.000 lei; valoare contabilă B 10.000.000 lei; valoare contabilă C 8.000.000 lei; diferență pozitivă 12.000.000 lei.

Cazul I. Diferența pozitivă din achiziție poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă.

Etapa 1. Calculul proporției de alocare a diferenței pozitive (la sfârșitul anului 2000):

Specificare	A	B	C	TOTAL
Valori juste nete	20.000.000 lei	8.000.000	7.000.000 lei	35.000.000 lei
Proporție	20.000.000 lei/ 35.000.000 lei = 57%	8.000.000 lei/ 35.000.000 lei = 22%	7.000.000 lei/ 35.000.000 lei = 21%	100%

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 2. Alocarea diferenței pozitive (la sfârșitul anului 2007):

Specificare	A	B	C	TOTAL
Diferența pozitivă la finele anului 2007 = 12.000.000 lei				
Proporție	57%	22%	21%	100%
Proporție alocată	6.840.000 lei = 12.000.000 lei × 57%	2.640.000 lei = 12.000.000 lei × 22%	2.520.000 lei = 12.000.000 lei × 21%	12.000.000 lei
Valoare netă contabilă	25.000.000 lei	10.000.000 lei	8.000.000 lei	43.000.000 lei
Valoare netă după alocare	**31.840.000** lei = 25.000.000 lei + 6.840.000 lei	12.640.000 lei = 10.000.000 lei + 2.640.000 lei	10.520.000 lei = 2.520.000 lei + 8.000.000 lei	55.000.000 lei

Etapa 3. Aplicarea IAS 36 test bază-vârf: ALFA compară valoarea recuperabilă a lui A cu valoarea contabilă după alocarea diferenței pozitive din achiziție:

Valoare contabilă după alocarea diferenței	31.840.000 lei
Valoare recuperabilă	30.000.000 lei
Pierdere din depreciere	**1.840.000 lei**

ALFA recunoaște o pierdere din depreciere de 1.840.000 lei pentru A, pierdere alocată integral asupra diferenței din achiziție, pe baza formulei construite potrivit Planului de Conturi General din România:

6813 Cheltuieli de exploatare privind provizioanele pentru deprecierea imobilizărilor	=	207 Fond comercial	1.840.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

Cazul II. Diferența pozitivă din achiziție nu poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă.

În acest caz considerăm că la sfârșitul anului 2007 valoarea recuperabilă a lui A este de 30.000.000 lei și valoarea recuperabilă a lui BETA luată ca întreg este de 50.000.000 lei.

Etapa 1. Aplicarea testului de la bază – la vârf: compararea valorii recuperabile a lui A cu valoarea contabilă (se exclude diferența):

Valoare contabilă A	25.000.000 lei
Valoare recuperabilă	30.000.000 lei
Valoarea recuperabilă este mai mare decât valoarea contabilă, deci nu se recunoaște o pierdere din depreciere.	

Etapa 2. Aplicarea testului de la vârf – la bază: compararea valorii contabile a lui BETA luată ca întreg cu valoarea recuperabilă:

Valoare contabilă BETA	55.000.000 lei
Valoare recuperabilă	50.000.000 lei

Valoarea recuperabilă este mai mică decât valoarea contabilă, deci se recunoaște o pierdere din depreciere egală cu 55.000.000 lei – 50.000.000 lei = 5.000.000 lei, alocată asupra diferenței pozitive pe baza formulei:

6813 Cheltuieli de exploatare privind provizioanele pentru deprecierea imobilizărilor	=	207 Fond comercial	5.000.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 5 *privind alocarea activelor*

Întreprinderea ALFA are trei unități generatoare de numerar, A, B și C. Au apărut niște schimbări nefavorabile ale condițiilor tehnologice în care ALFA își desfășoară activitatea. Prin urmare, ALFA aplică testele de verificare a gradului de depreciere a fiecărei unități generatoare de numerar. La sfârșitul anului 2000, valorile contabile ale lui A, B și C sunt: valoare contabilă A 150.000.000 lei; valoare contabilă B 200.000.000 lei; valoare contabilă C 300.000.000 lei.

Operațiunile sunt coordonate de la un sediu. Valoarea contabilă a activelor din acest sediu este de 300.000.000 lei: o ***clădire*** de 200.000.000 lei și un ***centru de cercetări*** de 100.000.000 lei. Valorile contabile relative ale unităților generatoare de numerar sunt un indicator bun al părților din clădirea sediului, care sunt dedicate fiecărei unități generatoare de numerar. Durata utilă rămasă a unității A este de 10 ani. Durata utilă rămasă a unităților B, C și a activelor sediului este de 20 de ani. Activele sediului sunt amortizate liniar.

Nu există o bază care ar putea fi folosită pentru calcularea prețului net de vânzare al fiecărei unități generatoare de numerar. Prin urmare, valoarea recuperabilă a fiecărei unități generatoare se bazează pe valoarea sa de utilizare. Valoarea de utilizare este: valoare de utilizare A 176.000.000 lei; valoare de utilizare B 200.000.000 lei; valoare de utilizare C 430.000.000 lei (134.000.000 lei reprezintă fluxuri de numerar adiționale generate de centrul de cercetare pentru întreprindere ca întreg); total ALFA 910.000.000 lei.

Etapa 1. Identificarea activelor. ALFA identifică mai întâi activele ce au legătură cu fiecare unitate generatoare de numerar ce face obiectul revizuirii. Activele sunt clădirea și centrul de cercetare.

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 2. Tratarea activelor. Valoarea contabilă a clădirii nu poate fi alocată pe o bază rezonabilă asupra fiecărei unități generatoare, deci pe lângă testul bază-vârf se va aplica și testul vârf-bază.

Etapa 3. Alocarea activelor întreprinderii (la sfârșitul anului 2000)

3.1. Calcularea valorilor contabile după aplicarea ponderii (în mii lei):

Specificare	A	B	C	TOTAL
Valoare contabilă	150.000	200.000	300.000	650.000
Durată utilă	10 ani	20 ani	20 ani	
Pondere pe baza duratei	1	2	2	
Valoare contabilă după aplicarea ponderii	150.000 = 150.000 × 1	400.000 = 200.000 × 2	600.000 = 300.000 × 2	1.150.000

3.2. Calculul proporției de alocare a valorii clădirii (la sfârșitul anului 2000) (în mii lei):

Specificare	A	B	C	TOTAL
Valoare contabilă după aplicarea ponderii	150.000	400.000	600.000	1.150.000
Proporție de alocare a valorii clădirii	150.000/ 1.150.000 = 13%	400.000/ 1.150.000 = 35%	600.000/ 1.150.000 = 52%	100%

3.3. Valoarea clădirii (la sfârșitul anului 2000) (în mii lei):

Scanned with OKEN Scanner

Specificare	A	B	C	TOTAL
Valoare clădire = 200.000 lei				
Proporție	13%	35%	52%	100%
Proporție alocată	26.000 = 200.000 × 13%	70.000 = 200.000 × 35%	104.000 = 200.000 × 52%	200.000
Valoare netă contabilă	150.000	200.000	300.000	650.000
Valoarea contabilă a clădirii după alocare	176.000 = 150.000 + 26.000	270.000 = 200.000 + 70.000	404.000 = 300.000 + 104.000	850.000

Etapa 4. Aplicarea IAS 36, test bază-vârf: ALFA compară valoarea recuperabilă a fiecărei unități generatoare de numerar cu valoarea contabilă după alocarea valorii contabile a clădirii (sfârșitul anului 2000) (în mii lei):

Specificare	A	B	C
Valoare contabilă după alocare	176.000 lei	270.000 lei	404.000 lei
Valoare recuperabilă	176.000 lei	200.000 lei	400.000 lei
Pierdere din depreciere	0	70.000 lei = 270.000 lei – 200.000 lei	4.000 lei = 404.000 lei – 400.000 lei

Etapa 5. Alocarea pierderilor din depreciere între activele unității generatoare de numerar și clădire (în mii lei):

Unitate generatoare	B	C
Clădire	70.000 × 70.000/270.000 = (18.148 lei)	4.000 × 104.000/404.000 = (1.030 lei)
Active din unitatea generatoare de numerar	70.000 × 200.000/270.000 = (51.852 lei)	4.000 × 300.000/404.000 = (2.970 lei)
Total	70.000 lei = 18.148 lei + 51.852 lei	4.000 lei = 1.030 lei + 2.970 lei

Scanned with OKEN Scanner

Etapa 6. Aplicarea testului de la vârf – la bază (în mii lei):

Specificare	A	B	C	Clădire	Centru cercetare	ALFA
Valoare contabilă	150.000	200.000	300.000	200.000	100.000	950
Pierdere din depreciere	-	(51.852)	(2.970)	(19.178) = (18.148) + (1.030)	-	74
Valoare contabilă după test	150.000	148.148 = 200.000 – 51.852	297.030 = 300.00 – 2.970	180.822 = 200.000 – 19.178	100.000	876 = 950 – 74
Valoare recuperabilă						910
Pierdere din depreciere						0

Nerezultând o pierdere suplimentară, este recunoscută numai pierderea de 74.000.000 lei = 70.000.000 lei + 4.000.000 lei.

Scanned with OKEN Scanner

1.9. Prezentarea informațiilor

113. Pentru fiecare clasă de active, situațiile financiare trebuie să prezinte:

(a) valoarea pierderilor din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere în timpul perioadei și elementul (elementele) – rând ale contului de profit și pierdere în care aceste pierderi din depreciere sunt incluse;

(b) valoarea reluării pierderilor din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere în timpul perioadei contabile și elementul (elementele) – rând ale contului de profit și pierdere în care aceste pierderi din depreciere sunt reluate;

(c) valoarea pierderilor din depreciere recunoscute în mod direct în capitalurile proprii în timpul perioadei; și

(d) valoarea reluărilor pierderilor din depreciere recunoscute în mod direct în capitalurile proprii, în timpul perioadei.

114. Clasa de active este o grupare de active de natură similară și care sunt folosite de către întreprindere în cadrul ciclului de exploatare.

Exemplu:

În cursul anului „N" o întreprindere care folosește metoda ajustării costurilor prin recurs la Planul de Conturi General a contabilizat următoarele:

Scanned with OKEN Scanner

(a) o pierdere din depreciere pentru un utilaj în valoare de 1.000 u.m., pe baza formulei:

6813 Cheltuieli de exploatare privind provizioanele pentru deprecierea imobilizărilor	=	2131 Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)	1.000 u.m.

(b) o casare a pierderilor din depreciere pentru un mijloc de transport în valoare de 800 u.m., pe baza formulei:

2133 Mijloace de transport	=	7813 Venituri din provizioane pentru deprecierea imobilizărilor	800 u.m.

(c) o pierdere din depreciere în valoare de 700 u.m. recunoscută direct în capitalurile proprii pentru o clădire care anterior a înregistrat un plus de valoare în urma unei reevaluări, pe baza formulei:

105 Rezerve din reevaluare	=	212 Construcții	700 u.m.

Analiză:

Pentru clasa de active 2 „Conturi de imobilizări" întreprinderea va prezenta în situațiile financiare:

a) în contul de profit și pierdere o pierdere din depreciere în valoare de 1.000 u.m., la rândul nr. 18 „Cheltuieli";
b) în contul de profit și pierdere un venit de 800 u.m., la rândul nr. 19 „Venituri", astfel:

Scanned with OKEN Scanner

7a) Ajustarea valorii imobilizărilor corporale și necorporale (18-19)		*200*
a1) Cheltuieli (ct. 6811 + 6813)	*18*	*1.000*
a2) Venituri (ct. 7813 + 7815)	*19*	*800*

(c) în bilanț un sold debitor la poziția „Rezerve din reevaluare", la rândul 69, în valoare de 700 u.m., astfel:

III. Rezerve din reevaluare (cont 105)	*Sc*	*68*	
	Sd	*69*	*700*

115. Informațiile cerute de paragraful 113 pot fi prezentate împreună cu alte informații furnizate pentru clasa de active. De exemplu, aceste informații pot fi incluse într-o reconciliere a valorii contabile a imobilizărilor corporale la începutul și sfârșitul perioadei, așa cum este cerut de IAS 16, *Imobilizări corporale*.

Comentarii

O astfel de prezentare în notele explicative oferă utilizatorilor informațiile necesare, însă nu le acordă o importanță mai mare decât trebuie.

116. O întreprindere care aplică IAS 14, Raportarea pe segmente, trebuie să prezinte următoarele date pentru fiecare segment raportabil bazat pe un format inițial al întreprinderii (așa cum este definit în IAS 14):

(a) valoarea pierderilor din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere, și în mod direct în capitalurile proprii, în timpul perioadei; și

(b) valoarea reluării pierderilor din depreciere recunoscute în contul de profit și pierdere, și în mod direct în capitalurile proprii, în timpul perioadei.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplu:

Reluând exemplul analizat la paragraful 68, se presupune că afacerea este condusă pe baza unui profit zonă-oraș.

Studiourile „Y" au înregistrat:
În orașul ALFA:

a) o pierdere din depreciere pentru cinematograful „X" situat în zona „0" în valoare de 1.000 u.m.;
b) o pierdere din depreciere pentru cinematograful „Z" situat în zona „1" în valoare de 800 u.m.

În orașul BETA:

c) o casare a pierderii din depreciere pentru cinematograful „T" situat în zona „2" în valoare de 900 u.m.

În orașul GAMA:

d) o pierdere din depreciere pentru cinematograful „V" situat în zona „0" în valoare de 700 u.m.

Analiză:

Presupunând că întreprinderea aplică IAS 14, *Raportarea pe segmente*, aceasta ar trebui să prezinte:

Date pe segmente de activitate și segmente geografice

Specificare	Zona „0"			Zona „1"			Zona „2"		
	ALFA	BETA	GAMA	ALFA	BETA	GAMA	ALFA	BETA	GAMA
Pierdere din depreciere	1.000/X		700/V	800/Z					
Casarea pierderii din depreciere								900/T	

Scanned with OKEN Scanner

117. Dacă o pierdere din depreciere pentru un activ individual sau o unitate generatoare de numerar este recunoscută sau reluată în timpul perioadei contabile și este esențială pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare luată ca un întreg, o întreprindere trebuie să prezinte:

(a) evenimentele și circumstanțele care au condus la recunoașterea sau reluarea pierderilor din depreciere;

(b) valoarea pierderilor din depreciere recunoscute sau reluate;

(c) pentru un activ individual:

(i) natura activului; și

(ii) segmentul raportabil căruia îi aparține activul, bazat pe formatul inițial al întreprinderii (așa cum este definit în IAS 14, Raportarea pe segmente, dacă întreprinderea aplică IAS 14);

(d) pentru o unitate generatoare de numerar:

(i) descrierea unității generatoare de numerar (ca de exemplu: linie de producție, uzină, afacere, zonă geografică, segment raportabil, așa cum sunt definite în IAS 14, Raportarea pe segmente, sau altele);

(ii) valoarea pierderii din depreciere recunoscută sau reluată pentru clasa de active, sau pentru segmentul raportabil bazat pe formatul inițial al

Scanned with OKEN Scanner

întreprinderii (așa cum este definit în IAS 14, dacă întreprinderea aplică IAS 14); și

(iii) dacă totalitatea activelor pentru identificarea unității generatoare de numerar s-a schimbat de la ultima estimare a valorii recuperabile a unității generatoare de numerar (dacă este vreuna), întreprinderea trebuie să descrie modul curent și trecut de totalizare a activelor și motivele pentru schimbarea modului în care este identificată unitatea generatoare de numerar;

(e) dacă valoarea recuperabilă a activului (unității generatoare de numerar) este prețul lui (ei) net de vânzare sau valoarea lui (ei) de utilizare;

(f) dacă valoarea recuperabilă este prețul net de vânzare, baza utilizată pentru determinarea prețului net de vânzare (dacă prețul de vânzare a fost determinat prin referire la o piață activă sau în alt mod); și

(g) dacă valoarea de recuperare este valoarea de utilizare, rata (ratele) de actualizare folosite în estimarea curentă și estimarea anterioară (dacă există vreuna) a valorii de utilizare.

Exemplu:

Reluând exemplul analizat la paragraful 71 și presupunând că în anul „N" societatea a înregistrat o pierdere din depreciere pentru unitatea generatoare de numerar „grup de scutere" în valoare de 1.000 u.m., conform paragrafelor 72 și 117, ea trebuie să prezinte următoarele:

Scanned with OKEN Scanner

a) tipurile de active s-au schimbat în totalitate pentru unitatea generatoare de numerar în următoarele circumstanțe:
   a1) nu mai există o piață activă pentru hidrobiciclete deoarece cererea populației s-a îndreptat către scutere;
   a2) societățile de turism nu mai sunt interesate de achiziția hidrobicicletelor, ci de cea a scuterelor;
   a3) schimbarea a fost justificată de cerere și unitatea generatoare de numerar este acum „grupul de scutere";
b) o pierdere din depreciere pentru unitatea generatoare de numerar „grup de scutere" de 1.000 u.m.

118. Dacă pierderile din depreciere recunoscute (reluate) în cursul perioadei sunt semnificative în totalitate pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare luată ca un întreg, o întreprindere trebuie să prezinte, pe scurt, descrierea următoarelor:

(a) clasele principale de active afectate de pierderile din depreciere (reluări ale pierderilor din depreciere) pentru care nu sunt prezentate informații ținând cont de paragraful 117; și

(b) principalele evenimente și circumstanțe care au condus la recunoașterea (reluarea) acestor pierderi din depreciere pentru care nu au fost prezentate informații, ținând cont de recomandările din paragraful 117.

Comentarii

Este necesară prezentarea în note și a deprecierilor care s-au produs fără a fi recunoscute în situațiile financiare, pentru ca

Scanned with OKEN Scanner

investitorii să nu reclame lipsa avertismentelor referitoare la o depreciere posibilă înainte ca aceasta să devină efectivă. Lipsa acestor informații ar afecta credibilitatea informațiilor.

119. Întreprinderea este încurajată să prezinte ipotezele-cheie folosite pentru a determina valoarea recuperabilă a activelor (unităților generatoare de numerar) în timpul perioadei.

Comentarii

Principalele ipoteze-cheie se pot referi la:

- modalitatea de calcul al ratei de actualizare (rata de bază și primele de risc specifice întreprinderii);
- modalitatea de grupare a activelor în unități generatoare de numerar;
- ipotezele care au stat la baza estimării fluxurilor de numerar (un fragment din planul de afaceri ce arată anticipările conducerii privind încasările viitoare, precum și fundamentele acestor anticipări);
- rata de creștere utilizată în estimarea fluxurilor de numerar, precum și justificarea acesteia;
- principalele indicii care au determinat testul de depreciere sau reestimarea unei valori recuperabile în vederea reluării pierderilor din depreciere;
- pe grupe de active: pe ce s-a bazat valoarea recuperabilă (pe prețul net de vânzare sau pe valoarea de utilizare);
- principalele modificări survenite în estimările întreprinderii, precum și efectul acestora în estimarea valorilor recuperabile ale activelor (unităților generatoare de numerar) etc.

Scanned with OKEN Scanner

1.10. Prevederi tranzitorii

120. Acest Standard trebuie aplicat doar pe o bază prospectivă. Pierderile din depreciere (reluări ale pierderilor din depreciere) ce rezultă din adoptarea acestui Standard Internațional de Contabilitate trebuie recunoscute în conformitate cu acest Standard (spre exemplu, în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care un activ este înregistrat la valoarea reevaluată. O pierdere din depreciere (reluarea unei pierderi din depreciere) a unui activ reevaluat trebuie tratată ca o creștere (scădere) a reevaluării).

Comentarii

Pentru că este aproape, dacă nu chiar imposibil de estimat retroactiv valorile recuperabile ale activelor, IAS 36 se aplică prospectiv. Asta înseamnă că adoptarea IAS 36 iese de sub incidența IAS 8, nefiind afectate situațiile financiare ale exercițiilor anterioare și, de asemenea, nefiind necesare informații proforma. Entitatea trebuie să estimeze valorile recuperabile pentru activele pentru care există indicii că ar putea fi depreciate și eventualele deprecieri (peste cele deja înregistrate) să le recunoască în contul de rezultate al exercițiului de aplicare pentru prima dată a Standardului.

În situațiile în care deprecierile deja constituite ar trebui reluate conform IAS 36, pentru activele pentru care există indicii în acest sens societatea le va relua, afectând rezultatele exercițiului de aplicare pentru prima dată a Standardului.

121. Înainte de adoptarea acestui Standard, diferite Standarde Internaționale de Contabilitate au inclus cerințe similare, în linii mari, cu acelea incluse în acest Standard cu privire

Scanned with OKEN Scanner

la recunoașterea și reluarea pierderilor din depreciere. Oricum, modificări pot apărea din analize anterioare pentru care acest Standard detaliază cum să se măsoare valoarea recuperabilă și cum să se considere o unitate generatoare de numerar pentru un activ. Ar putea fi dificil să se determine retrospectiv care a fost estimarea valorii recuperabile. De aceea, la adoptarea acestui Standard, o întreprindere nu aplică tratamentul contabil de bază sau pe cel alternativ permis pentru alte modificări în politicile contabile din IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile*.

Comentarii

Așa cum am spus, în primul an de aplicare entitatea va trebui doar să ajusteze eventualele deprecieri constituite sau care ar fi trebuit constituite, urmând ca în continuare să aplice consecvent IAS 36. Regulile privind deprecierea din standardele anterioare erau în mare măsură similare, de aceea ajustările din primul an nu ar trebui să fie semnificative și, aplicându-se prospectiv, nu se pune problema tratamentului de bază sau alternativ conform IAS 8.

Scanned with OKEN Scanner

1.11. Data intrării în vigoare

122. Acest Standard Internațional de Contabilitate intră în vigoare pentru situațiile financiare aferente perioadelor începând de la 1 iulie 1999. Se încurajează aplicarea acestui Standard anterior acestei date. Dacă o întreprindere aplică acest Standard pentru situațiile financiare aferente perioadelor începând înainte de 1 iulie 1999, întreprinderea trebuie să specifice acest lucru.

Comentarii

Deși Standardul este relativ nou, datorită gradului de dificultate destul de ridicat, precum și calculelor și estimărilor destul de laborioase pe care trebuie să le facă întreprinderea, deja există un proiect de modificare care a fost supus dezbaterii.

Scanned with OKEN Scanner

Anexa A

Exemple ilustrative

Anexa este doar ilustrativă și nu face parte din Standarde. Scopul acestei anexe este de a ilustra aplicarea Standardelor și de a ajuta la clarificarea înțelesului lor.

Toate exemplele din această anexă presupun că întreprinderile implicate nu au alte tranzacții în afara celor descrise.

Exemplul 1 – Identificarea unităților generatoare de numerar

Scopul acestui exemplu este:

(a) de a indica modul în care unitățile generatoare de numerar sunt identificate în situații diferite; și

(b) de a evidenția anumiți factori pe care o întreprindere îi ia în considerare pentru identificarea unității generatoare de numerar căreia îi aparține un activ.

A – Lanț de magazine pentru vânzare cu amănuntul

Informații generale

A1. Magazinul X aparține unui lanț de magazine pentru vânzare cu amănuntul M. X își achiziționează toată marfa prin centrul de achiziționare al lui M. Stabilirea prețurilor,

Scanned with OKEN Scanner

marketingul, publicitatea și resursele umane (excepție face angajarea casierilor și vânzătorilor lui X) sunt decise de M. M deține, de asemenea, alte 5 magazine în același oraș (deși în cartiere diferite) și 20 alte magazine în alte orașe. Toate magazinele sunt conduse în același mod ca și X. X și alte 4 magazine au fost achiziționate cu 5 ani în urmă și fondul comercial rezultat a fost recunoscut.

Care este unitatea generatoare de numerar pentru X (unitatea generatoare de numerar a lui X)?

Analiză

A2. Pentru identificarea unității generatoare de numerar a lui X, o întreprindere ia în considerare dacă, de exemplu:

(a) raportarea conducerii interne este organizată pentru a măsura performanța magazin – cu – magazin; și

(b) afacerea este condusă pe bază de profit magazin – cu – magazin sau pe bază regională/oraș.

A3. Toate magazinele lui M sunt în cartiere diferite și probabil au baze de clienți diferite. Astfel, deși X este condus la nivel central, X generează fluxuri de numerar care sunt în mare măsură independente de cele ce provin de la alte magazine ale lui M. De aceea, este probabil ca X să fie o unitate generatoare de numerar.

Comentarii

Problema care se pune este de a determina dacă fluxurile de numerar generate de X sunt determinabile și sunt în mare măsură

Scanned with OKEN Scanner

independente. Ambele criterii sunt satisfăcute. Fiind un magazin distinct, având clienți diferiți, fluxul de numerar generat poate fi estimat. Deși M acordă o autonomie redusă (stabilirea prețurilor, marketingul, publicitatea și resursele umane, excepție – angajarea casierilor și vânzătorilor, sunt decise de M) și își conduce toate magazinele central, M poate estima fluxurile de numerar generate de fiecare magazin în parte, care pot fi considerate cele mai mici unități generatoare de numerar.

A4. Dacă valoarea contabilă a fondului comercial poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar a lui X, M aplică testul „de la bază la vârf" descris în paragraful 80 din IAS 36. Dacă valoarea contabilă a fondului comercial nu poate fi alocată pe o bază rezonabilă și consecventă unității generatoare de numerar a lui X, M aplică testele „de la bază la vârf" și „de la vârf la bază".

Comentarii

În funcție de rezultatul testului (testelor), M decide dacă unitatea generatoare de numerar X este sau nu depreciată.

B – Fabrică pentru o etapă intermediară în procesul de producție

Informații generale

A5. O materie primă semnificativă folosită pentru obținerea produsului finit în fabrica lui Y este un produs intermediar cumpărat de la uzina X a aceleiași întreprinderi. Produsele lui X sunt vândute lui Y la un preț de transfer prin care X deține toate marjele apărute. 80% din producția finală a lui Y este vândută cumpărătorilor din afara întreprinderii

Scanned with OKEN Scanner

raportoare. 60% din producția finală a lui X este vândută lui Y și cea de 40% rămasă este vândută cumpărătorilor din afara întreprinderii raportoare.

Pentru fiecare din următoarele cazuri, care sunt unitățile generatoare de numerar pentru X și Y?

Cazul 1: X ar putea vinde produsele pe care i le vinde lui Y, pe o piață activă. Prețurile de transfer interne sunt mai mari decât prețurile pieței.

Cazul 2: Nu există o piață activă pentru produsele pe care X i le vinde lui Y.

Analiză

Cazul 1

A6. X ar putea să-și vândă produsele pe o piață activă și, astfel, să genereze fluxuri de numerar dintr-o continuă utilizare, care ar fi într-o mare măsură independente de fluxurile de numerar generate de Y. Prin urmare, este probabil ca X să fie o unitate generatoare de numerar separată, deși o parte a producției sale este folosită de Y (a se vedea paragraful 69 din IAS 36).

Comentarii

Conform paragrafului 69 din IAS 36: „Dacă există o piață activă pentru producția realizată de un activ sau grup de active, acest activ sau grup de active trebuie identificat ca o unitate generatoare de numerar, chiar dacă o parte sau toată producția este folosită în circuit intern". Existând o piață activă pentru produsul

Scanned with OKEN Scanner

finit obținut de X, înseamnă că X este o unitate generatoare de numerar.

A7. Este probabil ca Y să fie, de asemenea, o unitate generatoare de numerar separată. Y vinde 80% din produsele lui cumpărătorilor din afara întreprinderii raportoare. De aceea, fluxurile sale de numerar din utilizarea continuă pot fi considerate în mare măsură independente.

Comentarii

Existând o piață pentru produsul finit obținut de Y (indiferent dacă este activă sau nu, Y vinde majoritatea producției obținute în afara grupului, ceea ce înseamnă că își poate estima fluxurile de numerar, pe baza prețurilor utilizate în procesul de vânzare) și fluxurile de numerar fiind în mare măsură independente, înseamnă că Y este o unitate generatoare de numerar.

A8. Prețurile de transfer interne nu reflectă prețurile pieței pentru producția lui X. De aceea, în determinarea valorii de utilizare atât pentru X, cât și pentru Y, întreprinderea ajustează prognozele/previziunile financiare pentru a reflecta cea mai bună estimare a conducerii asupra prețurilor viitoare ale pieței pentru acele produse ale lui X care sunt utilizate la nivel intern (a se vedea paragraful 69 din IAS 36).

Comentarii

Conform paragrafului 69 din IAS 36, la estimarea valorii de utilizare a unității generatoare de numerar care generează producție ce va fi utilizată în circuit intern, cât și a unității generatoare de numerar care folosește această producție, trebuie să se folosească cea mai bună estimare a conducerii asupra viitoarelor prețuri ale pieței.

Scanned with OKEN Scanner

Cazul 2

A9. Este probabil ca valoarea recuperabilă a fiecărei uzine să nu poată fi stabilită în mod independent de valoarea recuperabilă a altei uzine, pentru că:

(a) producția lui X, în marea ei majoritate, este folosită la nivel intern și n-ar putea fi vândută pe o piață activă. Așadar, fluxurile de numerar ale lui X depind de cererea pentru produsele lui Y. Prin urmare, nu se poate considera că X generează fluxuri de numerar care sunt în mare măsură independente de acelea generate de Y; și

(b) cele două uzine sunt conduse împreună.

Comentarii

Neexistând o piață activă pentru produsele lui X și majoritatea producției lui X fiind vândută lui Y, fluxurile de numerar generate de X nu pot fi estimate și nu sunt independente, depinzând de cererea de la Y. În concluzie, X nu este o unitate generatoare de numerar separată. Pentru că cele două uzine, X și Y, sunt conduse centralizat, interdependent, nici Y nu poate fi considerată o unitate generatoare de numerar separată.

A10. Ca o consecință, este probabil ca X și Y împreună să fie cel mai mic grup de active care generează fluxuri de numerar din utilizarea continuă, ce sunt în mare măsură independente.

Comentarii

Y vânzând majoritatea producției în afara grupului, putem considera că sunt determinabile fluxurile de numerar ce vor fi gene-

Scanned with OKEN Scanner

rate din utilizarea continuă, mai ales dacă privim uzinele X și Y ca un tot; prin urmare, ele formează o unitate generatoare de numerar.

C – Întreprindere cu produs unic

Condiții

A11. Întreprinderea M are producție unică și deține uzinele A, B și C. Fiecare uzină este pe un alt continent. A produce o componentă ce este asamblată fie în B, fie în C. Capacitatea combinată a lui B și C nu este utilizată în întregime. Produsele lui M sunt vândute în lumea întreagă, fie prin B, fie prin C. De exemplu, producția lui B poate fi vândută pe continentul lui C dacă produsele pot fi livrate mai repede de la C decât de la B. Nivelurile de utilizare a lui B și C depind de alocarea vânzărilor între cele două zone.

Pentru fiecare dintre următoarele cazuri, care sunt unitățile generatoare de numerar pentru A, B și C?

Cazul 1: Există o piață activă pentru produsele lui A.

Cazul 2: Nu există o piață activă pentru produsele lui A.

Analiză

Cazul 1

A12. Este probabil ca A să fie o unitate generatoare de numerar separată pentru că există o piață activă pentru produsele ei (vezi exemplul B – O uzină pentru o etapă intermediară în procesul de producție, Cazul 1).

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Conform paragrafului 69 din IAS 36: „Dacă există o piață activă pentru producția realizată de un activ sau grup de active, acest activ sau grup de active trebuie identificat ca o unitate generatoare de numerar, chiar dacă o parte sau toată producția este folosită în circuit intern". Existând o piață activă pentru produsul obținut de A, înseamnă că A este o unitate generatoare de numerar.

A13. Deși există o piață activă pentru produsele asamblate de B și C, fluxurile de numerar către B și C depind de alocarea producției între cele două întreprinderi. Este puțin probabil ca fluxurile viitoare de numerar către B și C să poată fi determinate individual. Deci, este foarte probabil ca B și C împreună să fie cel mai mic grup identificabil de active care generează fluxuri de numerar din utilizare continuă, ce sunt în mare măsură independente.

Comentarii

Există o piață activă pentru produsul obținut fie în B, fie în C, doar că nu putem estima fluxul de numerar generat individual de B sau de C. Dar se poate estima fluxul de numerar generat de cele două puncte de asamblare împreună, deoarece ele sunt determinate împreună de producția lui A, care este o unitate generatoare de numerar separată. Alocarea fiind aleatoare între cele două puncte de asamblare, B și C împreună formează o unitate generatoare de numerar.

A14. Pentru determinarea valorii de utilizare a lui A și B plus C, M ajustează prognozele/previziunile financiare pentru a reflecta cea mai bună estimare a prețurilor viitoare ale pieței pentru produsele lui A (a se vedea paragraful 69 din IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Așa cum am precizat, A este o unitate generatoare de numerar separată și, la determinarea valorii ei de utilizare, trebuie să se folosească cea mai bună estimare a conducerii asupra viitoarelor prețuri ale pieței, conform paragrafului 69 din IAS 36. Fluxul de numerar generat de cele două puncte de asamblare împreună, B și C, fiind determinat de producția lui A, va avea la bază cea mai bună estimare a conducerii asupra viitoarelor prețuri ale pieței pentru produsele lui M.

Cazul 2

A15. Este probabil ca valoarea recuperabilă a fiecărei uzine să nu poată fi stabilită în mod individual pentru că:

(a) nu există a piață activă pentru produsele lui A. De aceea, fluxurile de numerar către A depind de vânzarea producției finale a lui B și C; și

(b) deși există o piață activă pentru produsele asamblate de B și C, intrările de numerar către B și C depind de alocarea producției între cele două regiuni. Este puțin probabil ca fluxurile viitoare de numerar către B și C să fie determinate în mod individual.

Comentarii

Neexistând o piață activă pentru produsele lui A și majoritatea producției lui A fiind destinată în totalitate lui B sau C, fluxurile de numerar generate de A nu pot fi estimate și nu sunt independente, depinzând de cererea venită fie de la B, fie de la C. În concluzie, A nu este o unitate generatoare de numerar separată. Așa cum am arătat anterior, nici cele două puncte de asamblare, B și C, nu pot fi considerate unități generatoare de numerar separate.

Scanned with OKEN Scanner

A16. Ca o consecință, este probabil ca A, B și C împreună (i.e., M ca un întreg) să fie cel mai mic grup identificabil de active ce generează fluxuri de numerar din utilizare continuă, ce sunt în mare măsură independente.

Comentarii

Pentru că cele trei uzine, A, B și C, sunt conduse împreună, interdependent, toate trei formează o unitate generatoare de numerar separată.

D – Titluri de publicații

Informații generale

A17. Un editor deține 150 de titluri de publicații din care 70 au fost cumpărate și 80 au fost create de el însuși. Prețul plătit pentru o publicație este recunoscut ca un activ necorporal. Costurile pentru crearea unor publicații noi și menținerea publicațiilor existente sunt recunoscute ca o cheltuială când au fost făcute. Fluxurile de numerar din vânzare directă și din marketing sunt identificabile pentru fiecare titlu de publicație. Publicațiile sunt gestionate în funcție de segmentul de cititori. Nivelul venitului din publicitate pentru o publicație depinde de tipul titlurilor corespunzătoare segmentului de clienți cărora li se adresează. Politica conducerii este de a abandona titlurile vechi înainte de sfârșitul duratei de viață economică și de a le înlocui imediat cu altele noi pentru același segment de piață.

Care este unitatea generatoare de numerar pentru un titlu individual de publicație?

Scanned with OKEN Scanner

Analiză

A18. Există posibilitatea estimării valorii recuperabile a unui titlu individual de publicație. Chiar dacă nivelul venitului din publicitate pentru o publicație este influențat, într-o anumită măsură, de celelalte titluri de publicații din același segment de piață, fluxurile de numerar provenite din vânzarea directă și publicitate sunt identificabile pentru fiecare titlu. În plus, deși titlurile sunt conduse în funcție de segmentul de piață, decizia de a abandona unele titluri este luată pe baza titlurilor individuale.

Comentarii

Problema care se pune este de a determina dacă fluxurile de numerar generate de X sunt determinabile și sunt în mare măsură independente. Ambele criterii sunt satisfăcute. Fiind un titlu individual distinct, având clienți diferiți, fluxul de numerar generat din vânzarea directă și din marketing poate fi estimat individual. Deși M influențează fluxul de numerar provenit din publicitate, totuși, fiecare titlu este gestionat individual și deciziile se iau individual.

A19. De aceea, este probabil ca titlurile de publicații independente să genereze fluxuri de numerar care sunt în mare măsură independente unele de altele și fiecare titlu de publicație în parte este o unitate generatoare de numerar.

E – Clădire jumătate închiriată la terți și jumătate ocupată pentru propria folosință

Informații generale

A20. M este o companie manufacturieră. Ea deține o clădire pentru sediul central, care era folosită în întregime pentru uz intern.

Scanned with OKEN Scanner

În urma unor restructurări, jumătate din clădire este acum folosită pentru uz intern, cealaltă jumătate este închiriată la terți. Contractul de închiriere cu locatarul este pe cinci ani.

Care este unitatea generatoare de numerar pentru clădire?

Analiză

A21. Scopul inițial al clădirii era de a servi ca un activ al societății, pentru a sprijini activitățile manufacturiere ale lui M. De aceea, clădirea, ca un întreg, nu poate fi considerată a genera fluxuri de numerar ce sunt în mare măsură independente de fluxurile de numerar generate de întreprindere ca un întreg. Așadar, este probabil ca unitatea generatoare pentru clădire să fie M, luat ca un întreg.

Comentarii

Această interpretare se bazează pe faptul că intenția întreprinderii nu este de a deține clădirea pentru a o închiria, și închirierea fiind pe termen scurt (5 ani, comparativ cu durata de viață utilă a clădirii), scopul deținerii clădirii este pentru utilizarea în producția de bunuri, prestarea de servicii sau în scopuri administrative, intrând sub incidența IAS 16 și IAS 36. Clădirea nu generează flux de numerar direct, deci nu poate fi considerată o unitate generatoare de numerar.

A22. Clădirea nu este păstrată ca o investiție. De aceea, nu ar fi adecvată determinarea valorii de utilizare a clădirii pe baza previziunilor nivelului de piață al chiriilor viitoare.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Conform IAS 40, o proprietate imobiliară este investiție imobiliară dacă este deținută mai degrabă în scopul închirierii sau pentru creșterea valorii capitalului decât pentru utilizarea în producția de bunuri, prestarea de servicii, în scopuri administrative sau pentru a fi vândută.

În cazul unor proprietăți utilizate atât în uz intern, cât și închiriate terților, se pune problema raționamentului profesional. Dacă proporția utilizată în scop propriu este nesemnificativă, atunci proprietatea imobiliară este investiție imobiliară.

În exemplul prezentat de Standard, lucrurile nu stau așa de simplu, deoarece proporția între utilizare și închiriere este de 1:1 (jumătate din clădire este acum folosită pentru uz intern, jumătate închiriată la terți). Rămâne, până la urmă, o problemă de raționament profesional.

IAS 40 oferă și o alternativă: dacă cele două părți ale clădirii (partea închiriată și cea utilizată de întreprindere) pot fi vândute sau închiriate în mod separat, atunci pot fi contabilizate separat și tratate separat.

Dacă acesta este cazul, partea ce este utilizată e considerată imobilizare corporală și cade sub incidența IAS 16 și IAS 36. Partea aceasta probabil nu este o unitate generatoare de numerar, deoarece, fiind destinată utilizării în producția de bunuri, prestarea de servicii sau în scopuri administrative, nu generează fluxuri de numerar în mod direct și atunci este probabil ca unitatea generatoare pentru clădire să fie M, luată ca un întreg.

Partea închiriată poate fi considerată investiție imobiliară și face obiectul IAS 40.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 2 – Calcularea valorii de utilizare și recunoașterea unei pierderi din depreciere

În acest exemplu, efectele impozitelor sunt ignorate.

Informații generale și calcularea valorii de utilizare

A23. La sfârșitul lui 20X0, întreprinderea T achiziționează întreprinderea M pentru 10.000. M are uzine de producție în 3 țări. Durata de viață utilă anticipată a activității rezultate în urma fuziunii este de 15 ani.

Tabelul 1. Date la sfârșitul lui 20X0

Sfârșitul lui 20X0	*Alocarea prețului de achiziționare*	*Valoarea justă a activelor identificabile*	*Fondul comercial*[1]
Activități în Țara A	3.000	2.000	1.000
Activități în Țara B	2.000	1.500	500
Activități în Țara C	5.000	3.500	1.500
Total	10.000	7.000	3.000

[1] Activitățile din fiecare țară sunt cele mai mici unități generatoare de numerar, cărora le poate fi alocat fondul comercial pe o bază rezonabilă și consecventă (alocare bazată pe prețul de cumpărare al activităților din fiecare țară, așa cum este specificat în contractul de cumpărare).

A24. T utilizează amortizarea liniară pe o perioadă de 15 ani pentru activele din Țara A și nici o valoare reziduală nu este anticipată.

Scanned with OKEN Scanner

A25. În 20X4, un nou guvern este ales în Țara A. Acesta ignoră legislația și restricționează în mod semnificativ exportul principalului produs al lui T. Ca rezultat, pentru viitorul previzibil, producția lui T va fi redusă cu 40%.

A26. Restricția semnificativă de export și scăderea producției rezultate îl solicită pe T să estimeze valoarea recuperabilă a fondului comercial și activele nete pentru operațiile din Țara A. Unitatea generatoare de numerar pentru fondul comercial și activele identificabile pentru operațiile din Țara A sunt chiar operațiile din Țara A, de vreme ce nu pot fi identificate fluxuri independente de numerar pentru activele individuale.

A27. Prețul net de vânzare al unității generatoare de numerar din Țara A nu este determinabil, după cum este puțin probabil să se găsească un cumpărător pregătit să achiziționeze toate activele acelei unități.

A28. Pentru a determina valoarea de utilizare a unității generatoare de numerar a Țării A (a se vedea Tabelul 2), T:

(a) întocmește previziuni ale fluxului de numerar, ținând cont de cele mai recente prognoze/previziuni financiare pentru următorii cinci ani (anii 20X5-20X9) aprobate de conducere;

(b) estimează fluxuri de numerar ulterioare (anii 20X10-20X15) bazate pe rate de creștere în diminuare. Rata de creștere pentru 20X10 este estimată a fi de 3%. Această rată este mai mică decât rata medie de creștere pe termen lung pentru piață din Țara A; și

Scanned with OKEN Scanner

(c) selectează o rată de actualizare de 15%, care reprezintă o rată înainte de impozitare ce reflectă evaluările curente pe piață ale valorii-timp a banilor și riscurile specifice țării unității generatoare de numerar A.

Recunoașterea și măsurarea pierderii prin depreciere

A29. Valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a Țării A este de 1.360: maximul dintre prețul net de vânzare a unității generatoare de numerar din Țara A (nedeterminabil) și valoarea lui de utilizare (1.360).

Comentarii

Valoarea de utilizare este calculată în Tabelul 2 pe baza fluxurilor de numerar estimate, utilizând o rată de actualizare de 15%. Fluxurile de numerar pentru primii 5 ani sunt estimate de conducere (se dau) iar cele din următorii 5 ani sunt calculate utilizând rata de creștere din coloana 2 (ratele de creștere se dau). După anul 20X10, rata de creștere este negativă.

A30. T compară valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a Țării A cu valoarea contabilă (a se vedea Tabelul 3).

Comentarii

Valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a Țării A de 1.360 este mai mică decât valoarea contabilă netă de 2.200 (coloana 4, Tabelul 3), drept pentru care avem de-a face cu o depreciere. În Tabelul 3, amortizările au fost determinate luând în calcul o durată de viață utilă de 15 ani, ceea ce înseamnă o cotă medie de amortizare anuală de 6,67%.

Scanned with OKEN Scanner

A31. T recunoaște imediat o pierdere din depreciere de 840 în contul de profit și pierdere. Valoarea contabilă a fondului comercial ce se referă la operațiile din Țara A este eliminată înainte de reducerea valorii contabile a altor active identificabile din unitatea generatoare de numerar a Țării A (a se vedea paragraful 88 din IAS 36).

Comentarii

Deprecierea de 840 a fost calculată ca diferență între valoarea contabilă netă (2.200) și valoarea recuperabilă (1.360).

Deprecierea afectează întâi fondul comercial, eliminându-l (în valoare contabilă netă de 733; a se vedea Tabelul 3, coloana 2), apoi valoarea contabilă a activelor identificabile (pentru diferența de 107 între deprecierea de 840 și suma imputată fondului comercial de 733).

A32. Efectele fiscale sunt contabilizate separat în concordanță cu IAS 12, *Impozitul pe profit* (a se vedea Exemplul 3A).

Comentarii

Fondul comercial nefiind recunoscut din punct de vedere fiscal, nu va genera impozite amânate. În schimb, activele identificabile au o valoare contabilă diferită de baza fiscală (de regulă, deprecierile activelor nu sunt recunoscute din punct de vedere fiscal), generând un impozit amânat.

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 2. Calcularea valorii de utilizare a unității generatoare de numerar a Țării A la sfârșitul lui 20X4

Anul	*Rate de creștere pe termen lung*	*Fluxuri viitoare de numerar*	*Factorul valorii actualiz. la rata de actualizare de 15%*[3]	*Fluxuri de numerar actualizate*
20X5 (n=1)		230[1]	0,86957	200
20X6		253[1]	0,75614	191
20X7		273[1]	0,65752	180
20X8		290[1]	0,57175	166
20X9		304[1]	0,49718	151
20X10	3%	313[2]	0,43233	135
20X11	-2%	307[2]	0,37594	115
20X12	-6%	289[2]	0,32690	94
20X13	-15%	245[2]	0,28426	70
20X14	-25%	184[2]	0,24719	45
20X15	-67%	61[2]	0,21494	13
Valoarea de utilizare				1.360

[1] Bazate pe cea mai bună estimare a conducerii a proiecțiilor fluxurilor nete de numerar (după reducerea de 40%).
[2] Bazate pe o extrapolare a fluxului din anul precedent folosind rate de creștere descrescătoare.
[3] Indicele de actualizare al valorii curente este calculat ca $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare și n = perioada luată în calcul.

Comentarii

În 20X10, fluxul de numerar este calculat pe baza fluxului din 20X9 și a ratei de creștere de 3% din coloana 2, după formula: $304 \times (100\% + 3\%) = 313$.

Scanned with OKEN Scanner

În 20X11, fluxul de numerar este calculat pe baza fluxului din 20X10 și a ratei de creștere de -2% din coloana 2, după formula: 313 × (100% – 2%) = 307 etc.

În 20X5, rata de actualizare este $1/(1+0,15)^1 = 0,86957$ etc.

Tabelul 3. Calcularea și alocarea pierderii din depreciere pentru unitatea generatoare de numerar a Țării A la sfârșitul lui 20X4

Sfârșitul lui 20X4	*Fond comercial*	*Active identificabile*	*Total*
Cost istoric	1.000	2.000	3.000
Amortizare cumulată (20X1-20X4)	(267)[1]	(533)[2]	(800)
Valoare contabilă	733	1.467	2.200
Pierdere din depreciere	(733)[4]	(107)[5]	(840)[3]
Valoarea contabilă după pierderea din depreciere	0	1.360	1.360[6]

Comentarii

[1] Amortizarea pentru 4 ani la cota de 6,67% (pentru o durată de viață utilă de 15 ani), adică 1.000 × 6,67% × 4.

[2] Amortizarea pentru 4 ani la cota de 6,67% (pentru o durată de viață utilă de 15 ani), adică 2.000 × 6,67% × 4.

[3] Diferența dintre valoarea contabilă de 2.200 și valoarea recuperabilă de 1.360.

[4] Întâi se afectează fondul comercial.

[5] Diferența se impută activelor identificabile.

[6] Valoarea contabilă după depreciere coincide cu valoarea recuperabilă.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 3 – Efectele impozitului amânat

A – Efectele impozitului amânat asupra recunoașterii unei pierderi din depreciere

Se folosesc datele pentru întreprinderea T, așa cum sunt prezentate în Exemplul 2, cu informații suplimentare furnizate de acest exemplu.

A33. La sfârșitul lui 20X4, baza fiscală pentru activele identificabile ale unității generatoare de numerar a Țării A este de 1.100. Pierderile din depreciere nu sunt deductibile fiscal. Rata impozitului este de 40%.

Comentarii

Înaintea deprecierii, activele identificabile aveau o valoare contabilă netă de 1.467 (valoarea contabilă inițială de 2.200 mai puțin 4 ani de amortizare cu cota de 6,67% anual; a se vedea Tabelul 3 din exemplul precedent). Baza fiscală era de 1.100, existând o diferență temporară impozabilă în sumă de 367 (1.467 – 1.100) pentru care întreprinderea avea constituită o datorie privind impozitul amânat în sumă de 146 (367 × 40%, rata impozitului).

A34. Recunoașterea unei pierderi din depreciere pentru activele unității generatoare de numerar din Țara A reduce diferențele temporare impozabile corespunzătoare acestor active. Impozitul amânat datorat este redus în mod corespunzător.

Comentarii

În urma deprecierii, valoarea activelor identificabile a scăzut la 1.360, dar baza fiscală nu s-a modificat, rămânând 1.100. Dife-

Scanned with OKEN Scanner

rența temporară este impozabilă, dar devine 260 (1.360 – 1.100), fiind necesară o datorie privind impozitul amânat în sumă de 104 (260 × 40%, rata impozitului). Prin urmare, întreprinderea ajustează datoria privind impozitul amânat pentru suma de 42 (diferența între 146 și 104), înregistrând un venit din impozite amânate, conform IAS 12, *Impozitul pe profit*.

Sfârșitul lui 20X4	*Active identificabile înainte de pierderea din depreciere*	*Pierderea din depreciere*	*Active identificabile după pierderea din depreciere*
Val. cont. (ex. 2)	1.467	(107)	1.360
Baza fiscală	1.100	-	1.100
Dif. temp. impozabilă	367	(107)	260
Dat. privind impozitul amânat la 40%	146	(42)	104

A35. În concordanță cu IAS 12, *Impozitul pe profit*, nu a fost recunoscut inițial nici un impozit amânat în legătură cu fondul comercial. De aceea, pierderea din depreciere ce se referă la fondul comercial nu dă naștere la o ajustare a unui impozit amânat.

Comentarii

Conform IAS 12, *Impozitul pe profit*, paragraful 15: „O datorie privind impozitul amânat se recunoaște pentru toate diferențele temporare impozabile, mai puțin datoria privind impozitul amânat rezultat din: (a) fondul comercial pentru care amortizarea nu este deductibilă în scopuri fiscale".

Scanned with OKEN Scanner

B – Recunoașterea unei pierderi din depreciere creează o creanță privind impozitul amânat

A36. O întreprindere are un activ cu o valoare contabilă de 1.000. Valoarea lui recuperabilă este de 650. Rata de impozitare este de 30% și baza fiscală este de 800. Pierderile din depreciere nu sunt deductibile. Efectul pierderii din depreciere este după cum urmează:

	Înainte de depreciere	*Efectul deprecierii*	*După depreciere*
Valoarea contabilă	1.000	(350)	650
Baza fiscală	800	-	800
Diferența temporară impozabilă (deductibilă)	200	(350)	(150)
Impozit amânat datorat (de recuperat) la 30%	60	(105)	(45)

Comentarii

Înaintea deprecierii, activul avea o valoare contabilă netă de 1.000 și o bază fiscală de 800, existând o diferență temporară impozabilă în sumă de 200 (1.000 – 800) pentru care întreprinderea avea constituită o datorie privind impozitul amânat în sumă de 60 (200 × 30%, rata impozitului).

A37. În concordanță cu IAS 12, *Impozitul pe profit*, întreprinderea recunoaște impozitul amânat de recuperat, în măsura în care este probabil ca profitul impozabil să fie disponibil, astfel încât din această valoare să se poată compensa diferența temporară deductibilă.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

În urma deprecierii, valoarea activului a scăzut la 650, dar baza fiscală nu s-a modificat, rămânând 800. Diferența temporară este deductibilă și devine 150 (800 – 650), fiind necesară o creanță privind impozitul amânat în sumă de 45 (150 × 30%, rata impozitului).

Prin urmare, întreprinderea anulează datoria privind impozitul amânat pentru suma de 60, înregistrând un venit din impozite amânate, conform IAS 12, *Impozitul pe profit*.

Dacă este probabil ca profitul impozabil în anii viitori să fie disponibil, astfel încât întreprinderea să poată utiliza diferențele temporare deductibile, se va înregistra și o creanță privind impozitul amânat în sumă de 45, pe seama venitului din impozite amânate.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 4 – Reluarea unei pierderi din depreciere

Se folosesc datele pentru întreprinderea T, așa cum sunt prezentate în Exemplul 2, cu informații suplimentare furnizate de acest exemplu. În acest exemplu, efectele impozitelor sunt ignorate.

Informații generale

A38. În 20X6, guvernul este încă la conducerea Țării A, dar situația afacerilor s-a îmbunătățit. S-a dovedit că efectele legilor privind exportul asupra producției lui T sunt mai puțin drastice decât se aștepta inițial de către conducere. Ca rezultat, conducerea estimează că producția va crește cu 30%. Această schimbare favorabilă cere ca T să-și reestimeze valoarea recuperabilă a activelor nete corespunzătoare operațiilor din Țara A (a se vedea paragrafele 95-96 din IAS 36). Unitatea generatoare de numerar a activelor nete corespunzătoare operațiilor din Țara A este încă dată de operațiile din Țara A.

A39. Calcule similare celor din Exemplul 2 arată că valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar din Țara A este acum de 1.710.

Reluarea unei pierderi din depreciere

A40. T compară valoarea recuperabilă și valoarea contabilă netă a unității generatoare de numerar din Țara A.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

După recunoașterea deprecierii, valoarea contabilă a activelor identificabile ale întreprinderii este de 1.360. Durata de viață rămasă este de 11 ani (15 ani – 4 ani). Întreprinderea, conform paragrafului 62: „După recunoașterea unei pierderi din depreciere, amortizarea activului trebuie ajustată în perioade viitoare pentru a aloca valoarea contabilă revizuită a activului, mai puțin valoarea lui reziduală (dacă există vreuna), pe o bază sistematică de-a lungul duratei de viață utilă rămase", va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 123,7 (1.360/11 ani). Pentru 2 ani amortizarea cumulată va fi de 247 (123,7 × 2), ceea ce duce la o valoare contabilă netă de 1.113.

Tabelul 1. Calcularea valorii contabile a unității generatoare de numerar din Țara A la sfârșitul lui 20X6

	Fondul comercial	*Active identificabile*	*Total*
Sfârşitul lui 20X4 (Exemplul 2)			
Cost istoric	1.000	2.000	3.000
Amortizarea cumulată (4 ani)	(267)	(533)	(800)
Pierderea din depreciere	(733)	(107)	(840)
Valoarea contabilă după pierderea din depreciere	0	1.360	1.360
Sfârşitul lui 20X6			
Amortizare suplimentară (2 ani)[1]	-	(247)[1]	(247)[1]
Valoarea contabilă	0	1.113	1.113
Valoarea recuperabilă			1.710
Excesul valorii recuperabile peste valoarea contabilă			597[2]

Scanned with OKEN Scanner

(1) După recunoașterea pierderii prin depreciere la sfârșitul lui 20X4, T revizuiește cheltuiala cu amortizarea pentru activele identificabile din Țara A (de la 133,3 per an la 123,7 per an), pe baza valorii contabile revizuite și a duratei de viață utilă rămase (11 ani).

(2) Prin diferență (1.710 – 1.113).

A41. S-a înregistrat o schimbare favorabilă în estimările utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă a activelor nete din Țara A de la momentul recunoașterii ultimei pierderi din depreciere. De aceea, în concordanță cu paragraful 99 din IAS 36, T recunoaște o reluare a pierderii recunoscute în 20X4.

Comentarii

Valoarea recuperabilă excede valoarea contabilă netă cu 597 și depășirea este datorată unei schimbări favorabile (restricțiile nu sunt așa de severe) în estimările utilizate; drept urmare, deprecierea va trebui reluată.

A42. În concordanță cu paragrafele 107 și 108 din IAS 36, T majorează valoarea contabilă a activelor identificabile din Țara A cu 87 (a se vedea Tabelul 3), i.e. până la minimul dintre valoarea recuperabilă (1.710) și costul istoric amortizat al activelor identificabile (1.200) (a se vedea Tabelul 2). Această creștere este recunoscută imediat în contul de profit și pierdere.

Comentarii

Dacă întreprinderea nu ar fi înregistrat deprecierea, valoarea contabilă a activelor identificabile ar fi fost de 1.200 (valoarea nedepreciată de 2.000 mai puțin 6 ani de amortizare la cota de 6,67%,

Scanned with OKEN Scanner

corespunzătoare unei durate de viață utilă de 15 ani, adică 800). Reluarea deprecierii nu trebuie să ducă la creșterea valorii contabile a activelor identificabile peste 1.200.

Deși există o apreciere de valoare în sumă de 597, societatea va relua o pierdere din depreciere pentru suma de 87 (1.200 – 1.113) pe veniturile exercițiului.

A43. În concordanță cu paragraful 109 din IAS 36, pierderea din depreciere a fondului comercial nu este reluată, pentru că evenimentele externe care au dus la recunoașterea pierderii din depreciere a fondului comercial nu au fost anulate. Legislația care a restricționat în mod semnificativ exportul producției lui T este încă în vigoare, chiar dacă efectul ei nu este atât de sever pe cât se aștepta.

Comentarii

Deprecierea fondului comercial neavând la bază un eveniment de natură excepțională și efectul fiind încă în vigoare, pierderea din depreciere a fondului comercial nu este reluată.

Tabelul 2. Determinarea costului istoric depreciat al activelor identificabile din Țara A la sfârșitul lui 20X6

	Active identificabile
Sfârșitul lui 20X6	
Cost istoric	2.000
Amortizare cumulată (133,3 × 6 ani)	(800)
Cost istoric amortizat	1.200
Valoarea contabilă (Tabelul 1)	1.113
Diferența	87

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 3. Valoarea contabilă a activelor din Țara A la sfârșitul lui 20X6

Sfârșitul lui 20X6	*Fondul comercial*	*Active identificabile*	*Total*
Valoare contabilă brută	1.000	2.000	3.000
Amortizare cumulată	(267)	(780)	(1.047)
Pierdere din depreciere cumulată	(733)	(107)	(840)
Valoare contabilă	0	1.113	1.113
Reluarea pierderii din depreciere	0	87	87
Valoarea contabilă după reluarea pierderii din depreciere	0	1.200	1.200

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 5 – Tratamentul unei restructurări viitoare

În acest exemplu, efectele impozitelor sunt ignorate.

Informații generale

A44. La sfârșitul lui 20X0, întreprinderea K testează o uzină pentru a estima gradul de depreciere al acesteia. Uzina este o unitate generatoare de numerar. Activele uzinei sunt înregistrate la cost istoric depreciat. Uzina are o valoare contabilă de 3.000 și o durată utilă rămasă de 10 ani.

A45. Uzina este atât de specializată încât nu este posibil a determina prețul ei net de vânzare. De aceea, valoarea recuperabilă a uzinei este valoarea ei de utilizare. Valoarea de utilizare este calculată folosind o rată de actualizare înainte de impozitare de 14%.

A46. Prognozele aprobate de conducere reflectă că:

(a) la sfârșitul lui 20X3, uzina va fi restructurată la un cost estimat de 100. De vreme ce K nu este încă angajată în restructurare, nu a fost încă recunoscut un provizion pentru costurile de restructurare viitoare; și

(b) beneficiile viitoare din această restructurare vor fi sub forma reducerii ieșirilor viitoare de numerar.

A47. La sfârșitul lui 20X2, K devine angajată în restructurare. Costurile sunt încă estimate la 100 și este recunoscut un provizion în mod corespunzător: Fluxurile viitoare de

Scanned with OKEN Scanner

numerar estimate ale uzinei reflectate în cele mai recente prognoze aprobate de conducere sunt date în paragraful A51 și rata curentă de actualizare este la fel cu cea de la sfârșitul lui 20X0.

A48. La sfârșitul lui 20X3, costurile actuale de restructurare de 100 sunt realizate și plătite. Din nou, fluxurile viitoare de numerar estimate ale uzine reflectate în cele mai recente prognoze aprobate de conducere și rata curentă a actualizării sunt la fel cu cele estimate la sfârșitul lui 20X2.

La sfârșitul lui 20X0

Tabelul 1. Calcularea valorii de utilizare a uzinei la sfârșitul anului 20X0

Anul	*Fluxuri de numerar viitoare*	*Factor de actualizare*	*Actualizare la rata 14%*
20X1	300	0,88	263
20X2	280	0,77	215
20X3	*420	0,67	283
20X4	**520	0,59	308
20X5	**350	0,52	182
20X6	**420	0,46	191
20X7	**480	0,40	192
20X8	**480	0,35	168
20X9	**460	0,31	141
20X10	**400	0,27	108
Valoarea de utilizare			2.051

* Exclude cheltuielile de restructurare estimate, reflectate în prognozele pregătite de management.
** Exclude beneficiile estimate în urma restructurării reflectate în prognozele pregătite de management.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 14% și n = perioada luată în calcul.

Pentru că la sfârșitul anului 20X1 întreprinderea nu are nici o obligație privind restructurarea, conform IAS 37, efectele restructurării nu sunt luate în calcul la determinarea fluxurilor de numerar ce vor fi generate de uzină. Valoarea recuperabilă estimată este de 2.051, egală cu valoarea de utilizare.

A49. Valoarea recuperabilă (valoarea de utilizare) a uzinei este mai mică decât valoarea contabilă. Prin urmare, K recunoaște o pierdere din depreciere pentru această uzină.

Comentarii

Deprecierea recunoscută va fi în sumă de 949 (diferența dintre valoarea recuperabilă de 2.051 și valoarea contabilă de 3.000).

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 205 (2.051/10 ani). Pentru 2 ani amortizarea cumulată va fi de 410 (205 × 2), ceea ce duce la o valoare contabilă netă de 1.641 în 20X2.

Tabelul 2. Calcularea pierderii din depreciere la sfârșitul anului 20X0

	Uzina
Valoarea contabilă înainte de pierderea din depreciere	3.000
Valoarea recuperabilă	2.051
Pierderea din depreciere	(949)
Valoarea contabilă după pierderea din depreciere	2.051

Scanned with OKEN Scanner

La sfârșitul lui 20X1

A50. Nu a apărut nici un eveniment care să facă necesară reestimarea valorii recuperabile a uzinei. Prin urmare, nu este necesară nici o recalculare a valorii recuperabile.

Comentarii

Conform paragrafului 95 din Standard, pentru că la data bilanțului nu a apărut nici un eveniment care să arate că pierderea din depreciere a dispărut, nu este necesară nici o recalculare a valorii recuperabile. În continuare, întreprinderea nu are nici o obligație privind restructurarea.

La sfârșitul lui 20X2

A51. Întreprinderea este acum angajată în procesul de restructurare. Prin urmare, pentru a determina valoarea de utilizare a uzinei, în calculul previziunilor privind fluxurile de numerar viitoare se vor lua în considerare beneficiile estimate spre a fi obținute în urma acestei restructurări. Aceasta va duce la majorarea valorii fluxurilor de numerar luate în calcul pentru obținerea valorii de utilizare la sfârșitul anului 20X0. Conform paragrafelor 95-96 ale IAS 36, valoarea recuperabilă a uzinei va fi recalculată la sfârșitul anului 20X2.

Comentarii

Pentru că întreprinderea s-a angajat în restructurare și restructurarea are ca rezultat fluxuri de numerar mai mari, la sfârșitul anului 20X2 se reestimează valoarea recuperabilă, implicit de utilizare. În plus, vor fi luate în considerare efectele restructurării pentru estimarea fluxurilor de numerar.

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 3. Calcularea valorii de utilizare a uzinei la sfârșitul anului 20X2.

Anul	*Fluxuri de numerar viitoare*	*Factor de actualizare*	*Actualizare la rata 14%*
20X3	*420	0,88	368
20X4	**570	0,77	439
20X5	**380	0,67	256
20X6	**450	0,59	266
20X7	**510	0,52	265
20X8	**510	0,46	232
20X9	**480	0,40	192
20X10	**410	0,35	144
Valoarea de utilizare			2.162

* Exclude cheltuielile de restructurare estimate pentru că s-a înregistrat deja o obligație.
** Include beneficiile estimate a fi obținute în urma restructurării.

Comentarii

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 14% și n = perioada luată în calcul.

A52. Valoarea recuperabilă a uzinei este mai mare decât valoarea sa contabilă (a se vedea Tabelul 4). Prin urmare, K reia pierderea din depreciere recunoscută pentru uzină la sfârșitul anului 20X0.

Comentarii

Valoarea recuperabilă excede valoarea contabilă netă cu 410 și depășirea este datorată unei schimbări favorabile (restructurarea

Scanned with OKEN Scanner

duce la creșterea fluxurilor de numerar) în estimările utilizate; drept urmare, deprecierea va trebui reluată.

Tabelul 4. Calculul reluării pierderii din depreciere la sfârșitul anului 20X2

	Uzina
Valoarea contabilă la sfârșitul lui 20X0	2.051
Sfârșit 20X2	
Cheltuiala cu amortizarea (pentru 20X0 și 20X2 – Tabel 5)	(410)
Valoarea contabilă înainte de reluare	1.641
Valoarea recuperabilă (Tabelul 3)	2.162
Reluarea pierderii din depreciere	521
Valoarea contabilă după reluare	2.162
Valoarea contabilă: costul istoric depreciat	2.400*

* Reluarea nu duce la obținerea unei valori contabile a uzinei mai mari decât valoarea sa contabilă care ar fi fost obținută după aplicarea deprecierii la costul istoric. Prin urmare, întreaga reluare a pierderii din depreciere este recunoscută.

Comentarii

Dacă întreprinderea nu ar fi înregistrat deprecierea, valoarea contabilă a uzinei ar fi fost de 2.400 (valoarea nedepreciată de 3.000 mai puțin 2 ani de amortizare la cota de 10%, corespunzătoare unei durate de viață utilă de 10 ani, adică 600). Reluarea deprecierii nu trebuie să ducă la creșterea valorii contabile a activelor identificabile peste 2.400.

Reluarea deprecierii se poate face pentru toată suma de 521, deoarece nu duce la depășirea costului istoric depreciat (amortizat). Noua valoare contabilă a uzinei va coincide cu cea recuperabilă și va fi de 2.162.

Scanned with OKEN Scanner

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 270 (2.162/8 ani).

La sfârșitul anului 20X3

A53. Există o ieșire de numerar de 100 când se plătesc cheltuielile de restructurare. Chiar dacă a existat o ieșire de numerar, nu se schimbă estimările fluxurilor de numerar viitoare utilizate pentru a determina valoarea de utilizare la sfârșitul lui 20X2. Prin urmare, valoarea recuperabilă a uzinei nu se calculează la sfârșitul lui 20X3.

Comentarii

Fluxul de numerar aferent restructurării (ieșirea de 100) nu influențează estimările viitoare (efectele restructurării deja au fost luate în calcul), prin urmare, întreprinderea nu are motiv să reestimeze valoarea recuperabilă.

Tabelul 5. Sumarul valorii contabile a uzinei

Sfârșitul anului	*Cost istoric depreciat*	*Valoarea recuperabilă*	*Cheltuiala cu amortizarea ajustată*	*Pierderea din depreciere*	*Valoarea contabilă după depreciere*
20X0	3.000[1]	2.051	0	(949)	2.051
20X1	2.700[1]	NC	(205)	0	1.846[2]
20X2	2.400[1]	2.162	(205)	521	2.162[2]
20X3	2.100[1]	NC	(270)	0	1.892[3]

NC = nu a fost calculat, deoarece nu există nici o indicație că pierderea din depreciere ar fi fost majorată/micșorată.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

(1) Valoarea contabilă inițială minus amortizarea la cota de 10%.

(2) Valoarea contabilă depreciată de 2.051 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 10 ani.

(3) Valoarea contabilă în urma reluării deprecierii de 521 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 8 ani.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 6 – Tratamentul cheltuielilor viitoare de capital

În acest exemplu efectele impozitelor sunt ignorate.

Informații generale

A54. La sfârșitul lui 20X0, întreprinderea F testează gradul de uzură a unei aeronave. Aeronava este o unitate generatoare de numerar; este înregistrată la cost istoric amortizat și valoarea sa contabilă este de 150.000. Are o durată utilă rămasă de viață estimată la 10 ani.

A55. Pentru acest exemplu, se presupune că prețul net de vânzare nu este determinabil. Prin urmare, valoarea recuperabilă a avionului este valoarea sa de utilizare. Valoarea de utilizare este calculată folosind o rată de actualizare înainte de impozitare de 14%.

A56. Prognozele aprobate de management reflectă următoarele:

a) în 20X4, cheltuieli capitale de 25.000 vor fi realizate pentru a reînnoi motorul aeronavei; și

b) această cheltuială de capital va îmbunătăți performanțele avionului prin micșorarea consumului de combustibil.

A57. La sfârșitul lui 20X4, se generează cheltuieli de renovare. Fluxurile de numerar estimate a fi generate de aeronavă sunt date în paragraful A60 și rata curentă de actualizare este aceeași ca la sfârșitul anului 20X0.

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 1

Anul	*Fluxuri de numerar viitoare*	*Factor de actualizare*	*Actualizare la rata 14%*
20X1	22.165	0,88	19.443
20X2	21.450	0,77	16.505
20X3	*20.550	0,67	13.871
20X4	**24.725	0,59	14.639
20X5	**25.325	0,52	13.153
20X6	**24.825	0,46	11.310
20X7	**24.123	0,40	9.640
20X8	**25.533	0,35	8.951
20X9	**24.234	0,31	7.542
20X10	**22.850	0,27	6.164
Valoarea de utilizare			121.128

* Exclude cheltuielile estimate de reînnoire reflectate în prognoză.
** Exclude beneficiile așteptate din reînnoirea motoarelor avionului.

Comentarii

Factorul de actualizare al valorii prezente este calculat după formula: $k = 1/(1+a)^n$, unde a = rata de actualizare de 14% și n = perioada luată în calcul.

A58. Valoarea recuperabilă (valoarea de utilizare) a aeronavei este mai mică decât valoarea sa contabilă. Prin urmare, F recunoaște pentru acest avion o pierdere din depreciere.

Comentarii

Deprecierea recunoscută va fi în sumă de 28.872 (diferența dintre valoarea recuperabilă de 121.128 și valoarea contabilă de 150.000).

Scanned with OKEN Scanner

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 12.113 (121.128/10 ani). Pentru 4 ani amortizarea cumulată va fi de 48.451 (12.113 × 4), ceea ce duce la o valoare contabilă netă de 72.676 în 20X4.

Tabelul 2. Calculul pierderii din depreciere la sfârșitul lui 20X0

	Aeronava
Valoarea contabilă înainte de pierderea din depreciere	150.000
Valoarea recuperabilă	121.128
Pierderea din depreciere	(28.872)
Valoarea contabilă după pierderea din depreciere	121.128

Anii 20X1-20X3

A59. Nu a apărut nici un eveniment care să facă necesară reestimarea valorii recuperabile a avionului. Prin urmare, nu este necesară recalcularea valorii recuperabile.

Comentarii

Conform paragrafului 95 din Standard, pentru că la data bilanțului nu a apărut nici un eveniment care să arate că pierderea din depreciere a dispărut, valoarea recuperabilă nu a apărut. În continuare întreprinderea nu are nici o obligație privind restructurarea.

La sfârșitul lui 20X4

A60. Se efectuează cheltuieli capitale. Prin urmare, pentru a determina valoarea de utilizare a avionului, viitoarele beneficii

Scanned with OKEN Scanner

așteptate în urma reînnoirii motorului trebuie luate în considerare atunci când se fac previziunile fluxului de numerar. Aceasta duce la o creștere a viitoarelor fluxuri de numerar utilizate în determinarea valorii de utilizare la sfârșitul anului 20X0. Drept consecință, în conformitate cu paragrafele 95-96 ale IAS 36, valoarea recuperabilă a avionului este recalculată la sfârșitul anului 20X4.

Comentarii

În urma cheltuielilor de modernizare, întreprinderea estimează creșterea fluxurilor de numerar viitoare și, în conformitate cu IAS 36, deoarece a apărut un indiciu privind o potențială apreciere a valorii (modernizarea), se recalculează valoarea de utilizare. Pentru că întreprinderea deja a modernizat aeronava, fluxurilor de numerar vor ține cont de îmbunătățiri. În urma cheltuielilor de modernizare, valoarea contabilă a aeronavei va crește cu 25.000 (cheltuielile ce cresc performanța activului peste cea estimată inițial se capitalizează), aducând-o la suma de 97.676 (valoarea înaintea modernizării de 72.676 plus 25.000 cheltuiala capitalizată).

Tabelul 3. Calculul valorii de utilizare a avionului la finele anului 20X4

Anul	*Fluxuri de numerar viitoare*[1]	*Factor de actualizare*	*Actualizare la rata 14%*
20X5	30.321	0,88	26.597
20X6	32.750	0,77	25.200
20X7	31.721	0,67	21.411
20X8	31.950	0,59	18.917
20X9	33.100	0,52	17.191
20X10	27.999	0,46	12.756
Valoarea de utilizare			122.072

Scanned with OKEN Scanner

(1) Include beneficiile estimate în urma reînnoirii motorului, reflectate în prognoză.

A61. Valoarea recuperabilă a avionului este mai mare decât valoarea sa contabilă și costul istoric depreciat (a se vedea Tabelul 4). Prin urmare, K reia pierderea din depreciere recunoscută pentru acest avion, la sfârșitul anului 20X0, astfel încât avionul va fi înregistrat la costul istoric depreciat.

Comentarii

Valoarea recuperabilă excede valoarea contabilă netă cu 24.396 și depășirea este datorată unei schimbări favorabile (modernizarea duce la creșterea fluxurilor de numerar) în estimările utilizate; drept urmare, deprecierea va trebui reluată.

Tabelul 4. Calculul reluării pierderii din depreciere la sfârșitul anului 20X4

	Avionul
Valoarea contabilă la sfârşitul 20X0 (Tabelul 2)	121.128
Sfârşit 20X4	
Cheltuiala cu amortizarea (pentru 20X1-20X4 – Tabel 5)	(48.452)
Cheltuieli de reînnoire	25.000
Valoarea contabilă înainte de reluare	97.676
Valoarea recuperabilă (Tabelul 3)	122.072
Reluarea pierderii din depreciere	17.324
Valoarea contabilă după reluare	115.000
Valoarea contabilă: costul istoric amortizat	115.000*

* Valoarea de utilizare a avionului depășește valoarea contabilă care ar fi fost calculată la costul istoric depreciat. Prin urmare, reluarea se limitează la o valoare care nu duce la obținerea unei valori contabile mai mari decât costul istoric depreciat.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Dacă întreprinderea nu ar fi înregistrat deprecierea, valoarea contabilă a aeronavei ar fi fost de 115.000 (valoarea nedepreciată de 150.000 mai puțin 4 ani de amortizare la cota de 10%, corespunzătoare unei durate de viață utilă de 10 ani, adică 60.000 plus cheltuiala de modernizare capitalizată de 25.000). Reluarea deprecierii nu trebuie să ducă la creșterea valorii contabile a activelor identificabile peste 115.000.

Deși există o apreciere de valoare în sumă de 24.396, societatea va relua o pierdere din depreciere pentru suma de 17.324 (115.000 – 97.676) pe veniturile exercițiului.

Întreprinderea, conform paragrafului 62, va revizui cheltuiala cu amortizarea anuală, aducând-o la 19.167 (115.000/6 ani).

Tabelul 5. Sumarul valorii contabile a avionului

Sfârșitul anului	*Cost istoric depreciat*	*Valoarea recuperabilă*	*Cheltuiala cu amort. ajustată*	*Pierderea din depreciere*	*Val. contabilă după depreciere*
20X0	150.000(1)	121.128	0	(28.872)	121.128
20X1	135.000(1)	NC	(12.113)(2)	0	109.015
20X2	120.000(1)	NC	(12.113)(2)	0	96.902
20X3	105.000(1)	NC	(12.113)(2)	0	84.789
20X4	90.000		(12.113)(2)		
Reînnoire	25.000(4)				
	115.000	122.072	(12.113)(2)	17.324	115.000
20X5	95.833	NC	(19.167)(3)	0	95.833

NC = nu a fost calculat, deoarece nu există nici o indicație că pierderea din depreciere ar fi fost majorată/micșorată.

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

(1) Valoarea contabilă inițială minus amortizarea la cota de 10%.

(2) Valoarea contabilă depreciată de 121.128 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 10 ani.

(3) Valoarea contabilă în urma reluării deprecierii de 115.000 minus amortizarea pentru durata rămasă de viață de 6 ani.

(4) Cheltuiala de modernizare în sumă de 25.000.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 7 – Aplicarea testelor „de la bază – la vârf" și „de la vârf – la bază" pentru fondul comercial

În acest exemplu se ignoră efectele impozitelor.

A62. La sfârșitul lui 20X0, întreprinderea M achiziționează 100% din întreprinderea Z pentru 3.000. Z are 3 unități generatoare de numerar, A, B și C, a căror valoare netă justă este de 1.200, 800 și respectiv 400. M înregistrează un fond comercial de 600 (3.000 – 2.400) corespunzător lui Z.

A63. La sfârșitul lui 20X5, A a înregistrat pierderi semnificative. Valoarea sa recuperabilă este estimată la 1.400. Valorile contabile sunt detaliate mai jos.

Tabelul 1. Valorile contabile la finele lui 20X5

Finele 20X5	*A*	*B*	*C*	*Fond comercial*	*Total*
Valoarea contabilă netă	1.300	1.200	800	450	3.750

A – Fondul comercial poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă

A64. La data achiziției lui Z, valorile juste nete ale lui A, B și C sunt considerate o bază rezonabilă pentru o alocare proporțională a fondului comercial asupra lui A, B și C.

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 2. Alocarea fondului comercial la sfârșitul lui 20X5

	A	*B*	*C*	*Total*
Finele lui 20X0				
Valori juste nete	1.200	800	400	2.400
Proporții	50%	33%	17%	100%
Finele lui 20X5				
Valoarea netă contabilă	1.300	1.200	800	3.300
Alocarea fondului comercial (pe baza proporțiilor de mai sus)	225	150	75	450
Valoarea netă (după alocare)	1.525	1.350	875	3.750

Comentarii

Proporțiile au fost calculate după cum urmează:

Pentru A:	*Pentru B:*	*Pentru C:*	*Total*
$\frac{1.200}{2.400} = 50\%$	$\frac{800}{2.400} = 33\%$	$\frac{400}{2.400} = 17\%$	100%

Alocarea fondului comercial s-a făcut astfel:

Pentru A:	*Pentru B:*	*Pentru C:*	*Total*
450 × 50% = 225	450 × 33% = 150	450 × 17% = 75	450

A65. Conform testului „de la bază – la vârf" din paragraful 80(a) al IAS 36, M compară valoarea recuperabilă a lui A cu valoarea sa contabilă, după alocarea valorii fondului comercial.

Scanned with OKEN Scanner

Tabel 3. Aplicarea testului „de la bază – la vârf"

Sfârșit 20X5	*A*
Valoarea contabilă după alocarea fondului comercial	1.525
Valoarea recuperabilă	1.400
Pierderea din depreciere	125

A66. M recunoaște o pierdere din depreciere de 125 pentru A. Pierderea este integral alocată asupra fondului comercial, conform paragrafului 88 al IAS 36.

Comentarii

Conform paragrafului 88 al IAS 36, pierderea din depreciere afectează întâi fondul comercial, apoi valoarea contabilă a activului. Cum fondul comercial al lui A (225) este mai mare decât pierderea din depreciere de 125 (diferența dintre valoarea contabilă după alocarea fondului comercial de 1.525 și valoarea recuperabilă de 1.400), rezultă că pierderea din depreciere este integral suportată din fondul comercial.

B – Fondul comercial nu poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă

A67. Nu există nici o cale rezonabilă de alocare a fondului comercial apărut în urma achiziției lui Z, asupra lui A, B și C. La sfârșitul lui 20X5, valoarea recuperabilă a lui Z este estimată la 3.500.

Comentarii

Neexistând nici o cale rezonabilă de alocare a fondului comercial apărut în urma achiziției lui Z, asupra lui A, B și C, unitățile

Scanned with OKEN Scanner

generatoare de numerar A, B și C își vor păstra valoarea contabilă netă și testul de depreciere se va face și „de la bază – la vârf" și „de la vârf – la bază".

A68. La sfârșitul lui 20X5, M aplică mai întâi testul „de la bază – la vârf" în acord cu paragraful 80(a) al IAS 36. Se compară valoarea recuperabilă a lui A cu valoarea sa contabilă, excluzând fondul comercial.

Tabelul 4. Aplicarea testului „de la bază – la vârf"

Sfârșitul lui 20X5	*A*
Valoarea contabilă	1.300
Valoarea recuperabilă	1.400
Pierderea din depreciere	0

A69. Prin urmare, nu se recunoaște pentru A nici o pierdere ca rezultat al aplicării testului „de la bază – la vârf".

Comentarii

Remarcăm că prin această metodă, spre deosebire de situația anterioară, unitatea generatoare de numerar A nu apare a fi depreciată.

A70. Deoarece fondul comercial nu poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă asupra lui A, M va aplica și testul „de la vârf – la bază", în acord cu paragraful 80(b) al IAS 36. Se compară valoarea contabilă a lui Z luat ca un întreg cu valoarea sa recuperabilă (Z ca un întreg este cea mai mică unitate generatoare de numerar care include A și asupra căreia fondul comercial poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă).

Scanned with OKEN Scanner

Comentarii

Deși unitatea generatoare de numerar A nu apare a fi depreciată, pe ansamblu Z este depreciat și trebuie recunoscută o pierdere din depreciere mai mică decât cea recunoscută în situația anterioară.

A71. Prin urmare, M recunoaște o pierdere din depreciere de 250 care este integral alocată asupra fondului comercial, în acord cu paragraful 88 al IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

Exemplul 8 – Alocarea activelor corporației

Efectele impozitelor sunt ignorate.

Informații generale

A72. Întreprinderea M are trei unități generatoare de numerar A, B și C. Au apărut niște schimbări nefavorabile ale condițiilor tehnologice în care M își desfășoară activitatea. Prin urmare, M aplică testele de verificare a gradului de depreciere a fiecărei unități generatoare de numerar. La sfârșitul anului 20X0, valorile contabile ale A, B și C sunt 100, 150 și respectiv 200.

A73. Operațiunile sunt coordonate de la un sediu. Valoarea contabilă a activelor din acest sediu este de 200: o clădire de 150 și un centru de cercetări de 50. Valorile contabile relative ale unităților generatoare de numerar sunt un indicator bun al părților din clădirea sediului, care sunt dedicate fiecărei unități generatoare de numerar.

A74. Durata de viață utilă rămasă a unității A este de 10 ani. Durata de viață utilă rămasă a unităților B, C și a activelor sediului este de 20 ani. Activele sediului sunt amortizate liniar.

A75. Nu există o bază care ar putea fi folosită pentru calcularea prețului net de vânzare a fiecărei unități generatoare de numerar. Prin urmare, valoarea recuperabilă a fiecărei unități generatoare se bazează pe valoarea sa de utilizare. Valoarea de utilizare se calculează folosind o rată înainte de impozitare de 15%.

Scanned with OKEN Scanner

Identificarea activelor întreprinderii

A76. În conformitate cu paragraful 86 al IAS 36, M identifică mai întâi toate activele întreprinderii care au legătură cu fiecare unitate generatoare de numerar ce face obiectul revizuirii. Activele întreprinderii sunt clădirea sediului și centrul de cercetare.

A77. M decide apoi cum să trateze fiecare dintre activele întreprinderii:

(a) valoarea contabilă a clădirii sediului nu poate fi alocată pe o bază rezonabilă asupra fiecărei unități generatoare în discuție. Prin urmare, testul „de la vârf – la bază" va fi aplicat pe lângă cel „de la bază – la vârf".

Alocarea activelor întreprinderii

A78. Valoarea contabilă a clădirii sediului este alocată asupra valorii contabile a fiecărei unități generatoare. Pentru alocare, se folosește o medie ponderată, deoarece durata de viață utilă rămasă a unității A este de 10 ani, în timp ce duratele rămase ale B și C sunt de 20 ani.

Tabelul 1. Calcularea alocării valorii clădirii sediului

	A	*B*	*C*	*Total*
Finele lui 20X0				
Valori contabile	100	150	200	450
Durata utilă	10 ani	20 ani	20 ani	
Ponderea pe baza duratei	1	2	2	
Valoarea contabilă după aplicarea ponderii	100	300	400	800

Scanned with OKEN Scanner

Proporția de alocare a valorii clădirii	12% (100/800)	38% (300/800)	50% (400/800)	100%
Alocarea proporțională a valorii clădirii (pe baza ratelor de mai sus)	19	56	75	(150)
Valoarea contabilă a clădirii după alocare	119	206	275	600

Determinarea valorii recuperabile

A79. Testul „de la bază – la vârf" cere calcularea valorii recuperabile a fiecărei unități generatoare de numerar. Testul „de la vârf – la bază" cere calcularea valorii recuperabile a lui M ca un întreg (cea mai mică unitate generatoare de numerar care include centrul de cercetare).

Tabelul 2. Calcularea valorii de utilizare a lui A, B, C și M, la sfârșitul lui 20X0

	A		*B*		*C*		*M*	
Anul	*Fluxuri viitoare*	*Actual. 15%*	*Fluxuri viitoare*	*Actual. 15%*	*Fluxuri viitoare*	*Actual. 15%*	*Fluxuri viitoare*	*Actual. 15%*
1	18	16	9	8	10	9	39	34
2	31	23	16	12	20	15	72	54
3	37	24	24	16	34	22	105	69
4	42	24	29	17	44	25	128	73
5	47	24	32	16	51	25	143	71
6	52	22	33	14	56	24	155	67
7	55	21	34	13	60	22	162	61
8	55	18	35	11	63	21	166	54
9	53	15	35	10	65	18	167	48
10	48	12	35	9	66	16	169	42
11			36	8	66	14	132	28
12			35	7	66	12	131	25
13			35	6	66	11	131	21
14			33	5	65	9	128	18

Scanned with OKEN Scanner

15		30	4	62	8	122	15
16		26	3	60	6	115	12
17		22	2	57	5	108	10
18		18	1	51	4	97	8
19		14	1	43	3	85	6
20		10	1	35	2	71	4
Valoarea de utilizare	199		164		271		720*

* Se presupune că și centrul de cercetare generează fluxuri de numerar suplimentare pentru întreprindere ca un întreg. Prin urmare, suma valorilor de utilizare a fiecărei unități generatoare este mai mică decât valoarea de utilizare a întregii întreprinderi. Fluxurile suplimentare nu sunt atribuibile clădirii sediului.

A80. Conform testului „de la bază – la vârf", M compară valoarea contabilă a fiecărei unități generatoare de numerar (după alocarea valorii contabile a clădirii) cu valoarea sa recuperabilă.

Tabelul 3. Aplicarea testului „de la bază – la vârf"

Sfârșitul lui 20X0	*A*	*B*	*C*
Valoarea contabilă după alocare (Tabelul 1)	119	206	275
Valoarea recuperabilă (Tabelul 2)	199	164	271
Pierderea din depreciere	0	(42)	(4)

A81. Următorul pas este alocarea pierderilor din depreciere între activele unităților generatoare de numerar și clădirea sediului.

Scanned with OKEN Scanner

Tabelul 4. Alocarea pierderii din depreciere asupra unităților generatoare B și C

Unitatea generatoare	*B*	*C*
Clădirii sediului	(12) (42×56/206)	(1) (4×75/275)
Activelor din unitatea generatoare de numerar	(30) (42×150/206)	(3) (4×200/275)
	(42)	(4)

A82. În conformitate cu testul „de la vârf – la bază", deoarece centrul de cercetare nu poate fi alocat pe o bază rezonabilă și consecventă asupra lui A, B și C, M compară valoarea contabilă a celei mai mici unități generatoare asupra căreia valoarea contabilă a centrului de cercetare poate fi alocată (i.e., M ca un întreg) cu valoarea sa recuperabilă.

Tabelul 5. Aplicarea testului „de la vârf – la bază"

Sfârșit 20X0	*A*	*B*	*C*	*Clădire*	*Centru cercetare*	*M*
Valoarea contabilă	100	150	200	150	50	650
Pierderea din depreciere rezultată în urma testului	-	(30)	(3)	(13)	-	(46)
Valoarea contabilă după aplicarea testului	100	120	197	137	50	604
Valoarea recuperabilă (Tabelul 2)						720
Pierderea din depreciere în urma testului						0

A83. Prin urmare, nu rezultă nici o pierdere suplimentară din depreciere în urma aplicării testului „de la vârf – la bază". Este recunoscută numai o pierdere de 46 ca urmare a aplicării acestui test.

Scanned with OKEN Scanner

Anexa B

Bază pentru concluzii

Această anexă oferă motivații pentru acceptarea sau respingerea anumitor soluții alternative referitoare la contabilitatea deprecierii activelor.

Informații generale

B1. În iunie 1996, Consiliul IASC a decis întocmirea unui Standard Internațional de Contabilitate cu privire la deprecierea activelor. Motivele creării unui Standard referitor la deprecierea activelor au fost:

(a) de a combina cerințele pentru identificarea, evaluarea, recunoașterea și reluarea unei pierderi din depreciere într-un singur Standard pentru a se asigura de consecvența acestor cerințe;

(b) cerințele și recomandările existente în Standardele Internaționale de Contabilitate nu erau suficient de detaliate pentru a garanta că întreprinderile au identificat, recunoscut și evaluat într-un mod similar pierderile din depreciere. De exemplu, exista necesitatea de a elimina anumite alternative referitoare la evaluarea pierderilor din depreciere, cum ar fi opțiunea de a nu utiliza actualizarea; și

(c) Consiliul a hotărât în martie 1996 să cerceteze dacă durata de amortizare a activelor necorporale și a

Scanned with OKEN Scanner

fondului comercial poate, în anumite circumstanțe rare, să depășească 20 de ani – limita specificată în IAS 22, *Combinări de întreprinderi*, și în proiectul de expunere E50, *Active necorporale* – dacă acele active erau supuse unor teste anuale de depreciere minuțioase și sigure. Această alternativă este expusă în Proiectul de Expunere E60, *Active necorporale*, și E61, *Combinări de întreprinderi*.[1]

B2. În aprilie 1997, Consiliul a aprobat Proiectul de Expunere E55, *Deprecierea activelor*. Consiliul a primit mai mult de 90 de scrisori cu comentarii din peste 20 de țări. De asemenea, Consiliul a organizat un test de teren pe marginea propunerilor la E55. Mai mult de 20 de societăți din diverse sectoare de activitate și din 10 țări au participat la respectivul test. Aproape jumătate din participanții la test și-au întocmit situațiile financiare pe baza Standardelor Internaționale de Contabilitate, cealaltă jumătate utilizând alte Standarde. Participanții la testare au completat un chestionar detaliat și majoritatea au fost vizitați de personalul IASC pentru a discuta rezultatele aplicării propunerilor legate de E55 asupra unora din activele lor. O sinteză sumară a scrisorilor de comentarii primite pe marginea E55, precum și rezultatele testării pe teren au fost publicate în *IASC Insight* în decembrie 1997.

B3. În octombrie 1997, IASC, împreună cu Consiliile Standardelor Contabile din Australia, Canada, Noua Zeelandă,

[1] Consiliul va aproba un Standard Internațional de Contabilitate cu privire la Active necorporale, precum și revizuirea IAS 22, *Combinări de întreprinderi*, în 1998 (a se vedea introducerea la IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

Marea Britanie și Statele Unite ale Americii au publicat un document intitulat „*Analiza internațională a standardelor de contabilitate care specifică testul valorii recuperabile pentru activele cu durată mare de viață*" (Jim Paul, din personalul Fundației australiene pentru cercetare contabilă, fiind principalul autor). Acest document de discuții a rezultat din dezbaterile unui „grup de lucru" format din unii membri ai Consiliului și membri din conducerea unor organisme de reglementare a standardelor numite mai sus și din IASC. Documentul:

(a) indică trăsăturile cheie ale standardelor contabile existente sau propuse de membrii grupului care necesită un test de depreciere și compară acele standarde; și

(b) propune punctele de vedere ale grupului de lucru asupra subiectelor majore.

B4. În aprilie 1998, după luarea în considerare a comentariilor primite în legătură cu E55 și a rezultatelor testului pe teren, Consiliul a aprobat IAS 36, *Deprecierea activelor* („IAS 36").

Modificări aduse cerințelor anterioare cu privire la deprecierea activelor

B5. Următoarele paragrafe indică schimbările majore ale cerințelor cu privire la deprecierea activelor care au fost (sunt) incluse în următoarele Standarde Internaționale de Contabilitate:

Scanned with OKEN Scanner

(a) IAS 9 (revizuit 1993), *Costuri de cercetare și dezvoltare*;

(b) IAS 16 (revizuit 1993), *Imobilizări corporale* (la care se face referire în această anexă ca fiind „fostul IAS 16");

(c) IAS 22 (revizuit 1993), *Combinări de întreprinderi*;

(d) IAS 28 (reformulat 1994), *Contabilitatea investițiilor în întreprinderile asociate*; și

(e) IAS 31 (reformulat 1994), *Raportarea financiară a intereselor în asocierile în participație.*

Toate aceste Standarde Internaționale de Contabilitate au fost revizuite sau sunt revizuite în prezent pentru a le armoniza cu IAS 36 și cu alte proiecte IASC (a se vedea introducerea la IAS 36).

B6. Precedentul IAS 16 definea valoarea recuperabilă ca „valoarea pe care o întreprindere estimează să o recupereze din utilizarea viitoare a unui activ, incluzând valoarea sa reziduală la cedare". Totuși, precedentul IAS 16 cuprindea recomandări destul de limitate asupra modului de determinare a valorii recuperabile. Similar, IAS 9, IAS 22, IAS 28 și IAS 31 cuprind principii pentru recunoașterea pierderilor din depreciere, dar nu și recomandări detaliate asupra modului în care aceste pierderi trebuie evaluate.

B7. Cea mai importantă trăsătură a IAS 36 este aceea că solicită ca valoarea recuperabilă să fie măsurată ca maximul dintre

Scanned with OKEN Scanner

prețul net de vânzare și valoarea de utilizare (a se vedea tratarea detaliată în paragrafele B20-B42). Standardul detaliază, de asemenea, modul în care trebuie determinate aceste valori. Ambele valori se bazează, implicit sau explicit, pe calculele valorii actualizate. În consecință, opțiunea explicită din precedentul IAS 16 (implicit în IAS 9, IAS 22, IAS 28 și IAS 31) de a utiliza valorile neactualizate pentru a calcula valoarea recuperabilă a unui activ nu mai este permisă.

B8. Principiul din IAS 36 conform căruia o pierdere din depreciere trebuie să fie recunoscută ori de câte ori valoarea recuperabilă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă exista deja în IAS 9, precedentul IAS 16 și IAS 22 (a se vedea tratarea detaliată în paragrafele B78-B96). Totuși, atât IAS 28, cât și IAS 31 solicită ca o pierdere din depreciere să fie recunoscută dacă este de „altă natură decât temporară". Așa cum a fost declarat mai sus, atât IAS 28, cât și IAS 31 sunt în prezent în curs de revizuire pentru a recunoaște pierderile din depreciere într-o manieră consecventă cu IAS 36.

B9. IAS 36 dezvoltă conceptul de unități generatoare de numerar care a fost inclus în precedentul IAS 16 mai detaliat (a se vedea tratarea suplimentară în paragrafele B97-B108). Precedentul IAS 16 specifica faptul că, dacă valoarea recuperabilă nu a putut fi determinată pentru un activ individual, întreprinderea a determinat valoarea recuperabilă pentru cel mai mic grup de active pentru care era posibilă estimarea valorii recuperabile.

B10. Precedentul IAS 16 solicita ca pierderile din depreciere să fie reluate atunci când circumstanțele și evenimentele care

Scanned with OKEN Scanner

au condus la recunoașterea pierderii din depreciere au încetat să existe și avem o dovadă convingătoare conform căreia noile circumstanțe și evenimente vor persista în viitorul previzibil. IAS 9, care este în prezent revizuit, include o reglementare similară. IAS 36 prevede că o pierdere din depreciere trebuie reluată dacă și numai dacă a apărut o modificare în estimările utilizate la determinarea valorii recuperabile de la ultima recunoaștere a pierderii din depreciere (a se vedea tratarea suplimentară în B109-B113).

B11. IAS 22, în curs de revizuire, interzice orice reluare a unei pierderi din depreciere pentru fondul comercial. IAS 36 reglementează ca o pierdere din depreciere pentru fondul comercial să nu fie reluată, cu excepția cazului în care pierderea din depreciere nu a fost cauzată de un eveniment extern specific de o natură excepțională care nu este probabil să se repete, iar evenimentele externe ulterioare au anulat efectul acelui eveniment (a se vedea tratarea suplimentară în paragrafele B114-B117).

B12. În cele din urmă, IAS 36 îmbogățește prezentările de informații în ceea ce privește pierderile din depreciere recunoscute (reluate) în cursul perioadei (a se vedea tratarea suplimentară în paragrafele B118-B124).

Sinteză a modificărilor la E55, *Deprecierea activelor*

B13. Majoritatea propunerilor din E55, *Deprecierea activelor*, au fost susținute de majoritatea comentatorilor E55 și participanților la testul de teren. Prin urmare, IAS 36 reflectă

Scanned with OKEN Scanner

doar câteva modificări minore ale principiilor propuse în E55. Totuși, în anumite domenii, ca răspuns la comentariile primite și rezultatele la testul efectuat pe teren, au fost adăugate recomandări suplimentare la IAS 36 și au fost incluse exemple în Anexa A, *Exemple ilustrative,* pentru a explica și ilustra modul în care trebuie aplicate aceste principii.

B14. IAS 36 reflectă următoarele schimbări majore și adăugiri la propunerile referitoare la E55:

(a) paragraful 4 din IAS 36 clarifică modul în care Standardul se aplică activelor care sunt înregistrate la valoarea reevaluată. Această recomandare derivă din propunerile pentru revizuirea precedentului IAS 16, *Imobilizări corporale*, care au fost incluse în E55, Anexa 2, *Amendamente propuse pentru alte Standarde Internaționale de Contabilitate*;

(b) pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar utilizate pentru determinarea valorii de utilizare:

(i) a fost adăugată cerința ca fluxurile viitoare de numerar să fie estimate pentru active la starea lor actuală (a se vedea dezbateri suplimentare în paragrafele B55-B57);

(ii) au fost adăugate cerințe și unele exemple pentru a trata viitoarele restructurări și cheltuieli de capital. IAS 36 cere ca estimarea fluxurilor de numerar viitoare să nu reflecte efectele unei viitoare restructurări până în momentul în care o

Scanned with OKEN Scanner

întreprindere nu se angajează într-o restructurare. Similar, estimarea fluxurilor de numerar viitoare nu trebuie să reflecte efectele cheltuielilor cu capitalul viitoare, care vor îmbunătăți un activ peste standardul de performanță calculat inițial până când are loc această cheltuială. Aceste cerințe sunt consecvente cu acea cerință care stipulează că fluxurile de numerar viitoare să fie estimate pentru un activ la starea sa prezentă și cu orientarea proiectului asupra Provizioanelor;[2] și

(iii) au fost adăugate recomandări pentru a trata cu inflația generală și proiecțiile în valută (a se vedea tratarea suplimentară în paragrafele B58-B63);

(c) recomandările cu privire la rata de actualizare au fost expuse din nou. Consiliul a decis ca aceste îndrumări să rămână succinte. În aprilie 1998, Consiliul a aprobat o propunere pentru un proiect pe tema actualizării. Printre altele, acest proiect va trata și cu calcularea valorii actualizate în detaliu;

(d) pentru unitățile generatoare de numerar:

(i) au fost adăugate cerințe, recomandări și exemple pentru identificarea unităților generatoare de numerar de care aparține un activ (unitatea generatoare de numerar a unui activ) și determinarea

[2] Consiliul intenționează să aprobe un Standard Internațional de Contabilitate cu privire la *Provizioane, datorii și active contingente* în 1998 (a se vedea Introducerea la IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

valorii contabile a unei unități generatoare de numerar. Printre alte adăugiri, IAS 36 include și reglementarea că, dacă există o piață activă pentru produsul finit al unui activ sau grup de active, acest activ sau grup de active va fi identificat ca unitate generatoare de numerar, chiar dacă unele din produsele sale finite sau chiar toate sunt utilizate pe plan intern;

(ii) au fost, de asemenea, adăugate cerințe, recomandări și exemple pentru a clarifica modul în care fondul comercial și activele corporațiilor vor fi considerate în testarea la depreciere a unei unități generatoare de numerar; și

(iii) cerințele propuse în E55 pentru alocarea pierderilor din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar au fost amendate. IAS 36 cere ca pierderile din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar să fie alocate întâi fondului comercial și apoi altor active ale unității generatoare de numerar, în mod proporțional (a se vedea tratarea detailată în paragrafele B105-B108);

(e) pentru reluarea pierderilor din depreciere:

(i) au fost adăugate cerințe pentru alocarea reluării unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar. Aceste cerințe sunt consecvente cu cerințele de alocare a unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar; și

Scanned with OKEN Scanner

(ii) au fost extinse cerințele și recomandările pentru a clarifica și acele cazuri rare în care o pierdere din depreciere pentru fondul comercial trebuie reluată (a se vedea dezbaterile suplimentare în paragrafele B114-B117);

(f) majoritatea cerințelor propuse din E55 cu privire la prezentarea informațiilor au fost înlocuite cu cerințe noi (a se vedea dezbaterile suplimentare din paragrafele B118-B124); și

(g) au fost adăugate prevederi tranzitorii care necesită aplicarea prospectivă a IAS 36. Prin urmare, la prima adoptare a IAS 36, întreprinderea nu va aplica tratamentul contabil de bază sau tratamentul contabil alternativ permis pentru alte modificări ale politicilor contabile din IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile.*

Aria de aplicabilitate (IAS 36: paragrafele 1-4)

B15. IAS 2, *Stocuri*, cere întreprinderilor să evalueze valoarea recuperabilă și valoarea realizabilă netă a stocurilor. Consiliul consideră că nu este nevoie să revizuiască această cerință deoarece este acceptată ca metodă de testare potrivită pentru recuperabilitatea stocurilor. Nu există nici o diferență majoră între IAS 2 și cerințele incluse în IAS 36 (a se vedea paragrafele B49-B51).

Scanned with OKEN Scanner

B16. IAS 11, *Contracte de construcții*, și IAS 12, *Impozitul pe profit*, tratează deja deprecierea activelor care apar din contracte de construcții și, respectiv, creanțe privind impozitul amânat. Atât conform IAS 11, cât și IAS 12, valoarea recuperabilă este determinată fără a fi actualizată. Consiliul recunoaște că această metodă nu este conformă cu cerințele din IAS 36. Totuși, Consiliul consideră că nu este posibil să fie eliminată această inconsecvență fără a modifica fundamental IAS 11 și IAS 12. Consiliul nu are în prezent intenția de a revizui IAS 11 sau IAS 12.

B17. IAS 19, *Beneficiile angajaților*, conține o limită superioară a valorii la care o întreprindere trebuie să recunoască un activ provenind din beneficiile angajaților. De aceea, IAS 36 nu tratează aceste active. Limita din IAS 19 este determinată prin reactualizare, procedură ce este total compatibilă cu cerințele IAS 36. Limita nu depășește recunoașterea amânată a anumitor pierderi actuariale și costul anumitor servicii trecute.

B18. Proiectul IASC privind instrumentele financiare este în curs de realizare. Cerințele privind deprecierea instrumentelor financiare vor fi tratate în cadrul acestui proiect.

B19. IAS 36 este aplicabil tuturor activelor, cu excepția cazului în care sunt excluse în mod special, indiferent de clasificarea lor ca fiind curente sau imobilizate. Înaintea emiterii IAS 36, nu a existat nici un Standard Internațional de Contabilitate care să trateze deprecierea activelor curente, altele decât stocurile.

Scanned with OKEN Scanner

Măsurarea valorii recuperabile (IAS 36: paragrafele 15-56)

B20. La determinarea principiilor care trebuie să guverneze măsurarea valorii recuperabile, Consiliul a luat în considerare, ca prim pas, ce va face o întreprindere dacă descoperă că un activ este depreciat. Consiliul a ajuns la concluzia că, în astfel de cazuri, întreprinderea fie va păstra activul, fie îl va ceda. De exemplu, dacă o întreprindere descoperă că potențialul de exploatare al unui activ a scăzut:

(a) întreprinderea poate decide să vândă activul dacă încasările nete din vânzare vor furniza o mai mare rentabilitate a investiției decât continuarea utilizării acestuia; sau

(b) întreprinderea poate decide să păstreze activul și să-l utilizeze, chiar dacă potențialul de exploatare este mai scăzut decât se estimase inițial. Unele dintre motive pot fi:

(i) activul nu poate fi vândut sau cedat imediat;

(ii) activul nu poate fi vândut decât la un preț scăzut;

(iii) potențialul de exploatare al activului poate fi încă recuperat, dar numai cu eforturi sau cheltuieli suplimentare; sau

(iv) activul poate fi încă profitabil, chiar dacă nu în aceeași măsură cum se estimase inițial.

Scanned with OKEN Scanner

Consiliul a ajuns la concluzia că decizia finală a unei întreprinderi este, în esență, o decizie investițională bazată pe fluxurile de numerar viitoare estimate așteptate să decurgă din activ.

B21. Consiliul a luat în considerare, apoi, care din următoarele patru alternative pentru determinarea valorii recuperabile a unui activ va reflecta cel mai bine această concluzie:

(a) valoarea recuperabilă trebuie să fie suma fluxurilor de numerar viitoare;

(b) valoarea recuperabilă trebuie să fie valoarea justă a activului: mai exact, valoarea recuperabilă trebuie să fie derivată în primul rând din valoarea de piață a activului. Dacă valoarea de piață nu poate fi determinată, atunci valoarea recuperabilă trebuie să se bazeze pe valoarea de utilizare a activului ca aproximație pentru valoarea de piață;

(c) valoarea recuperabilă trebuie să fie valoarea de utilizare a activului; sau

(d) valoarea recuperabilă trebuie să fie maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare a activului.

Fiecare dintre aceste alternative este tratată mai jos.

B22. Trebuie menționat că valoarea justă, prețul net de vânzare și valoarea de utilizare reflectă toate un calcul al valorii actualizate (implicit sau explicit) a fluxurilor viitoare de numerar estimate așteptate să decurgă dintr-un activ:

Scanned with OKEN Scanner

(a) valoarea justă reflectă așteptările pieței în ceea ce privește valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare ce urmează să derive din activ;

(b) prețul net de vânzare reflectă așteptările pieței în ceea ce privește valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare ce urmează a fi derivate din activ minus costurile marginale directe induse la cedarea activului; iar

(c) valoarea de utilizare reprezintă estimarea întreprinderii cu privire la valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare ce urmează a fi derivate din continuarea utilizării și cedarea activului.

Toate aceste baze iau în considerare valoarea-timp a banilor, iar riscurile pe care valoarea și momentul fluxurilor de numerar actuale ce urmează a fi încasate dintr-un activ poate diferi de estimări. Valoarea justă și prețul net de vânzare pot diferi de valoarea de utilizare deoarece piața poate porni de la alte considerente spre deosebire de o întreprindere individuală.

Valoarea recuperabilă bazată pe suma fluxurilor de numerar neactualizate

B23. Există unele păreri care susțin că valoarea recuperabilă trebuie calculată ca fiind suma fluxurilor de numerar neactualizate ce decurg din activ. Aceștia susțin că:

(a) contabilitatea bazată pe costul istoric nu urmărește măsurarea valorii economice a activelor. Prin urmare, valoarea-timp a banilor nu trebuie luată în considerare la estimarea valorii care va fi recuperată dintr-un activ;

Scanned with OKEN Scanner

(b) este prematur a se utiliza tehnici de actualizare fără continuarea cercetărilor și a dezbaterilor ample cu referire la:

(i) rolul actualizării în situațiile financiare; și

(ii) modul în care activele trebuie, în general, evaluate.

Dacă situațiile financiare includ active care sunt contabilizate prin diferite metode (cost istoric, valoare actualizată și altele), acest fapt va genera confuzii pentru utilizatori;

(c) identificarea unei rate de actualizare corecte va fi adesea dificil de realizat și în mod subiectiv; și

(d) actualizarea va crește numărul pierderilor din depreciere recunoscute. Aceasta, împreună cu cerințele pentru reluarea pierderilor din depreciere, introduc un element volatil în situațiile financiare. Va fi și mai dificil pentru utilizatori să înțeleagă activitatea unei întreprinderi.

Acest punct de vedere a fost susținut doar de o minoritate a analiștilor E55, *Deprecierea activelor.*

B24. Consiliul a respins măsurarea valorii recuperabile pe baza sumei fluxurilor de numerar neactualizate deoarece:

(a) obiectivul măsurării valorii recuperabile este să reflecte o decizie de investiții. Banii au o valoare-timp, chiar și atunci când prețurile sunt stabile. Dacă fluxurile de numerar viitoare nu au fost actualizate, două active care dau naștere la fluxuri de numerar de aceeași

Scanned with OKEN Scanner

valoare, dar diferite ca moment în timp, vor reflecta aceeași valoare recuperabilă. Totuși, valorile lor de piață curente vor fi diferite deoarece toate tranzacțiile comerciale raționale țin cont de valoarea-timp a banilor;

(b) calculele care iau în considerare valoarea-timp a banilor sunt mult mai relevante pentru investitori, alți utilizatori externi ai situațiilor financiare și managementului deciziilor pentru alocarea resurselor, indiferent de metoda generală de calcul adoptată în situațiile financiare;

(c) multe întreprinderi sunt deja familiarizate cu utilizarea tehnicilor de actualizare, în special pentru sprijinirea deciziilor de investiții;

(d) actualizarea este deja cerută în alte arii ale situațiilor financiare care se bazează pe estimarea fluxurilor de numerar viitoare, cum ar fi provizioanele pe termen lung și obligațiile aferente beneficiilor angajaților; și

(e) nevoile utilizatorilor sunt mult mai bine satisfăcute dacă ei cunosc periodic activele care nu vor genera suficiente încasări pentru a acoperi cel puțin valoarea-timp a banilor.

Valoarea recuperabilă bazată pe valoarea justă a unui activ

B25. IAS 32, *Instrumente financiare: prezentare și descriere*, precum și un număr de alte Standarde Internaționale de Contabilitate definesc valoarea justă ca fiind:

Scanned with OKEN Scanner

„... valoarea pentru care un activ poate fi tranzacționat sau o datorie poate fi decontată, de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv".

B26. Standardele Internaționale de Contabilitate includ următoarele cerințe sau recomandări pentru măsurarea valorii juste:

(a) în scopul reevaluării unui element al imobilizărilor corporale la valoarea lor justă, IAS 16 (revizuit 1998), *Imobilizări corporale*, indică faptul că, de obicei, valoarea justă este valoarea de piață a activului, de obicei determinată prin evaluarea efectuată de evaluatori profesioniști și, dacă nu există o piață, valoarea justă se bazează pe costul de înlocuire amortizat al activului;

(b) în scopul reevaluării unui activ necorporal la valoarea sa justă, Consiliul propune în E60, *Active necorporale*, ca valoarea justă să fie determinată prin raportare la valorile pieței obținute pe o piață activă. E60 propune o definiție a unei piețe active;[3]

(c) IAS 22, *Combinări de întreprinderi*, face referire la o gamă de tehnici utilizate pentru estimarea valorii juste. Aceste tehnici includ raportarea la valoarea de piață, calcularea valorii actualizate a fluxurilor de numerar viitoare estimate sau costul de înlocuire amortizat. Cu toate acestea, Consiliul intenționează în prezent să revizuiască IAS 22 (a se vedea E61, *Combinări de*

[3] Consiliul intenționează să aprobe un Standard Internațional de Contabilitate cu privire la *Active necorporale* în 1998 (a se vedea introducerea la IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

întreprinderi) astfel încât valoarea justă să fie determinată fără luarea în considerare a intențiilor dobânditorului de utilizare pe viitor a activului;[4] și

(d) IAS 32 indică faptul că, dacă există o piață activă, valoarea justă a unui instrument financiar se bazează pe prețul cotat la bursă. Dacă nu există o piață activă valoarea justă este determinată prin utilizarea tehnicilor de estimare, cum ar fi valorile de piață ale unor tipuri de instrumente financiare similare, analiza fluxurilor de numerar actualizate și modelele de evaluare opțională.

B27. Există păreri care argumentează că singura modalitate potrivită de măsurare a valorii recuperabile a unui activ este valoarea justă (pe baza prețurilor de piață observabile sau, dacă nu există nici un preț de piață observabil, estimând prin luarea în considerare a prețurilor pentru active similare și rezultatele calculelor fluxurilor de numerar viitoare actualizate). Susținătorii valorii juste argumentează că:

(a) scopul măsurării valorii recuperabile este de a estima o valoare de piață și nu o valoare specifică întreprinderii. O estimare a întreprinderii cu privire la valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare este subiectivă și, în unele cazuri, poate fi abuzivă. Prețurile de piață observabile care reflectă raționamentul pieței sunt o modalitate mult mai potrivită de evaluare a sumei care va fi recuperată dintr-un activ. Aceștia reduc utilizarea raționamentului conducerii;

[4] Consiliul intenționează să aprobe revizuirea IAS 22, *Combinări de întreprinderi*, în 1998 (a se vedea introducerea la IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

(b) dacă se așteaptă ca un activ să genereze pentru întreprindere intrări de numerar nete mai mari decât pentru alți participanți, rentabilitatea sporită este aproape întotdeauna generată de fondul comercial intern generat rezultat din sinergia dintre societate și echipa de conducere a acesteia. Pentru conformitate cu propunerile Consiliului din E60, *Active necorporale*, anume că fondul comercial intern generat nu trebuie să fie recunoscut ca activ, aceste fluxuri de numerar de pe piață trebuie să fie excluse din estimările valorii recuperabile a unui activ; și

(c) determinarea valorii recuperabile ca maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare este echivalentă cu determinarea a două evaluări divergente, în timp ce trebuie doar o singură evaluare pentru a estima valoarea recuperabilă.

O minoritate a celor care au exprimat comentarii la E55, *Deprecierea activelor*, au susținut măsurarea valorii recuperabile la valoarea justă (pe baza prețurilor de piață observabile sau, dacă nu există astfel de prețuri observabile, prețurile estimate pentru active similare și rezultatele calculării fluxurilor de numerar viitoare, actualizate).

B28. Consiliul a respins propunerea ca valoarea recuperabilă a unui activ să fie determinată prin raportare la valoarea sa justă (pe baza prețurilor de piață observabile sau, dacă nu există astfel de prețuri observabile, prețurile estimate pentru active similare și rezultatele calculării fluxurilor de numerar viitoare, actualizate). Motivele sunt următoarele:

Scanned with OKEN Scanner

(a) Consiliul consideră că nu trebuie acordat tratament preferențial așteptărilor pieței în ceea ce privește valoarea recuperabilă a unui activ (bază pentru valoarea justă, atunci când valorile pe piață sunt disponibile, și pentru prețul net de vânzare) față de estimarea rezonabilă realizată de o întreprindere individuală care deține activul (bază pentru valoarea justă, atunci când valorile de piață nu sunt disponibile, și pentru valoarea de utilizare). De exemplu, o întreprindere poate avea informații referitoare la fluxurile de numerar viitoare care este superioară informației disponibile pe piață. De asemenea, întreprinderea poate planifica să utilizeze activul într-o manieră diferită de opinia pieței referitoare la cel mai bun mod de utilizare a acelui tip de activ;

(b) valorile de piață sunt o modalitate de estimare a valorii juste doar dacă reflectă faptul că ambele părți, cumpărătorul și vânzătorul, sunt dispuse să încheie tranzacția. Dacă o întreprindere poate genera fluxuri de numerar mai mari prin utilizarea unui activ decât prin vânzarea sa, ar fi greșit să bazeze valoarea recuperabilă pe prețul de piață al activului deoarece o întreprindere rațională nu ar fi dispusă să vândă activul. Prin urmare, valoarea recuperabilă nu trebuie să se refere doar la tranzacția dintre două părți (care este puțin probabil să se producă), ci trebuie, de asemenea, să ia în considerare potențialul de exploatare al activului prin utilizarea sa de către întreprindere; și

(c) Consiliul consideră că, în evaluarea valorii recuperabile a unui activ, ceea ce este relevant este valoarea pe

Scanned with OKEN Scanner

care o întreprindere se așteaptă să o recupereze din acel activ, incluzând efectele sinergiei cu alte active.

Următoarele două exemple ilustrează propunerea (respinsă de Consiliu) ca o întreprindere să măsoare valoarea recuperabilă a activului la valoarea sa justă (în primul rând pe baza valorilor de piață observabile atunci când aceste valori sunt disponibile).

Exemplul 1

În urmă cu 10 ani, o întreprindere a cumpărat un imobil cu scopul de a deveni sediul central pentru 2.000. De atunci, piața imobiliară a căzut și valoarea de piață a imobilului la data bilanțului este estimată la 1.000. Costurile de cedare ale imobilului ar fi neglijabile. Valoarea contabilă a imobilului la data bilanțului este de 1.500 iar durata de viață utilă rămasă este de 30 de ani. Imobilul întrunește toate așteptările întreprinderii și este probabil ca aceste necesități să fie satisfăcute și în viitorul previzibil. Prin urmare, întreprinderea nu intenționează să-și mute sediul actual. Valoarea de utilizare a imobilului nu poate fi determinată deoarece acesta nu generează fluxuri de numerar independente. De aceea, întreprinderea evaluează valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar a imobilului, care este întreprinderea, ca întreg. Acest calcul ne arată că unitatea generatoare de numerar a imobilului nu este depreciată.

Susținătorii valorii juste (bazate în primul rând pe valorile de piață observabile atunci când acestea sunt disponibile) vor calcula valoarea recuperabilă a imobilului la valoarea sa de piață (1.000) și, de aceea, va recunoaște o pierdere din depreciere de 500 (1.500 minus 1.000), chiar dacă calculele arată că

Scanned with OKEN Scanner

unitatea generatoare de numerar a imobilului nu este depreciată. Consiliul nu susține această metodă și consideră că imobilul nu s-a depreciat.

Consiliul consideră că, în situația descrisă, întreprinderea nu va fi dispusă să vândă imobilul pentru 1.000, astfel încât presupunerea unei vânzări nu este relevantă.

Exemplul 2

La finele anului 20X0, o întreprindere a achiziționat un calculator cu 100 pentru utilizare generală în activitatea sa. Calculatorul este amortizat de-a lungul unei durate de patru ani prin metoda liniară. Valoarea reziduală este estimată a fi zero. La finele lui 20X2, valoarea contabilă a calculatorului este 50. Există o piață activă pentru calculatoare de acest tip „la mâna a doua". Valoarea pe piață a acestui calculator este de 30. Întreprinderea nu intenționează să înlocuiască acest calculator înaintea încheierii duratei de viață utilă. Unitatea generatoare de numerar a calculatorului nu este depreciată.

Susținătorii valorii juste (bazate în principal pe valorile de piață observabile dacă aceste valori sunt disponibile) vor calcula valoarea recuperabilă a calculatorului la valoarea sa de piață (30) și, prin urmare, vor recunoaște o pierdere din depreciere de 20 (50 minus 30) chiar dacă unitatea generatoare de numerar a calculatorului nu este depreciată.

Consiliul nu susține această metodă și consideră că acest calculator nu s-a depreciat atâta timp cât:

Scanned with OKEN Scanner

(a) întreprinderea nu este dispusă să cedeze calculatorul înainte de sfârșitul duratei de viață utilă; iar

(b) unitatea generatoare de numerar a computerului nu s-a depreciat.

B29. Dacă nu există o piață largă și lichidă pentru un activ, Consiliul consideră că valoarea de utilizare va fi reprezentată de o estimare rezonabilă a valorii juste. Este probabil să se întâmple așa pentru o multitudine de active din cadrul ariei de aplicabilitate a IAS 36: este puțin probabil să existe prețuri de piață observabile pentru fondul comercial, majoritatea activelor necorporale, precum și pentru multe imobilizări corporale. De aceea este probabil că valoarea recuperabilă a acestor active, determinate în conformitate cu IAS 36, va fi similară valorii recuperabile bazate pe valoarea justă a acestor active.

B30. Pentru unele active din aria de aplicabilitate a IAS 36, prețurile de piață observabile există sau este posibilă luarea în considerare a prețurilor pentru active similare. În astfel de cazuri, prețul net de vânzare al activului va diferi de valoarea justă a acestuia doar prin costurile marginale directe la cedare. Consiliul constată că valoarea recuperabilă, ca maxim dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare, va diferi uneori de valoarea justă bazată în primul rând pe prețul de piață (chiar dacă costurile de cedare sunt neglijabile). Aceasta este din cauză că, așa cum se explică în paragraful B28(a), piața poate să nu utilizeze aceleași presupuneri referitoare la fluxurile de numerar viitoare ca și o întreprindere individuală.

Scanned with OKEN Scanner

B31. Consiliul consideră că IAS 36 include suficiente cerințe pentru a preveni o întreprindere de la a utiliza presupuneri diferite de cele ale pieței, care sunt nejustificate. De exemplu, întreprinderea este obligată să determine valoarea de utilizare folosind:

(a) proiecții ale fluxurilor de numerar bazate pe supoziții rezonabile și care pot fi susținute [...] și conferă o mai mare greutate dovezilor externe (a se vedea paragraful 27(a) din IAS 36); și

(b) o rată de actualizare care reflectă raționamentele unei piețe curente asupra valorii în timp a banilor și a riscurilor specifice activului.

B32. Deși Consiliul a decis să respingă valoarea justă pentru calcularea valorii recuperabile a activelor acoperită de IAS 36, Consiliul nu a ajuns încă la concluzia dacă valoarea justă este o bază potrivită pentru calcularea valorii recuperabile a altor active, cum ar fi activele financiare pentru care există o piață activă.

Valoarea recuperabilă bazată pe valoarea de utilizare a unui activ

B33. Există păreri care consideră că valoarea de utilizare este singura cale de măsurare fidelă a valorii recuperabile a unui activ deoarece:

(a) situațiile financiare sunt întocmite în baza conceptului continuității activității. De aceea, nu trebuie dată nici

Scanned with OKEN Scanner

o importanță unei măsurări alternative care reflectă o cedare, cu excepția cazului în care aceasta reflectă intențiile întreprinderii; și

(b) activele nu trebuie contabilizate la valori mai mari decât potențialul de exploatare din utilizarea de către întreprindere. Spre deosebire de valoarea de utilizare, o valoare de piață nu reflectă neapărat potențialul de exploatare al unui activ.

Puțini dintre analiștii E55, *Deprecierea activelor*, au susținut acest punct de vedere.

B34. Consiliul a respins această propunere deoarece:

(a) dacă prețul net de vânzare este mai mare decât valoarea sa de utilizare, o întreprindere rațională va ceda activul. În această situație este logic ca valoarea recuperabilă să se bazeze pe prețul net de vânzare al activului pentru a evita recunoașterea unei pierderi din depreciere care nu este legată de realitatea economică; și

(b) dacă prețul de vânzare net al unui activ este mai mare decât valoarea sa de utilizare, dar conducerea decide să păstreze activul, pierderea suplimentară (diferența dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare) în mod firesc cade în perioadele ulterioare, ca urmare a rezultatelor sale apărute din deciziile managementului în aceste perioade ulterioare de a păstra activul.

Scanned with OKEN Scanner

Valoarea recuperabilă bazată pe maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare a unui activ

B35. Cerința conform căreia valoarea recuperabilă trebuie să fie maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare reiese din decizia ca măsurarea valorii recuperabile a unui activ să reflecte comportamentul economic probabil al unei conduceri raționale. Mai mult, nu trebuie să fie preferate așteptările pieței cu privire la valoarea recuperabilă a unui activ (bază pentru prețul net de vânzare) în fața unei estimări rezonabile efectuate de o întreprindere individuală care deține activul (bază pentru valoarea de utilizare) sau invers (a se vedea paragrafele B28-B31 și B34). Nu se poate stabili cu exactitate dacă presupunerile pieței sau cele ale întreprinderii este mai probabil să fie cele corecte. În mod curent, piețe perfecte nu există pentru multe din activele prevăzute în aria de aplicabilitate a IAS 36 și este puțin probabil ca previziunile viitorului să fie corecte în totalitate, indiferent cine realizează aceste previziuni.

B36. Consiliul ia notă de faptul că o întreprindere va folosi raționamente pentru a determina dacă este necesar ca o pierdere din depreciere să fie recunoscută. Din acest motiv, IAS 36 include unele măsuri de precauție pentru a limita riscul ca o întreprindere să realizeze estimări ale valorii recuperabile exagerat de optimiste (pesimiste):

(a) IAS 36 cere o estimare oficială a valorii recuperabile oricând există un indiciu asupra faptului că:

(i) un activ poate fi depreciat; sau

Scanned with OKEN Scanner

(ii) o pierdere din depreciere poate să nu mai existe sau să fi scăzut.

În acest scop, IAS 36 include o listă de indicatori destul de detaliată (chiar dacă nu exhaustivă) ai faptului că un activ poate să fie depreciat (a se vedea paragrafele 9 și 96 din IAS 36); și

(b) IAS 36 furnizează recomandări pentru baza proiecțiilor manageriale referitoare la fluxurile de numerar ce urmează a fi utilizate la estimarea valorii de utilizare (a se vedea paragraful 27 din IAS 36).

B37. Consiliul a luat în considerare costul de achiziționare al unei întreprinderi pentru a determina atât prețul net de vânzare, cât și valoarea de utilizare, dacă valoarea determinată întâi este mai mică decât valoarea contabilă a unui activ. Consiliul a ajuns la concluzia că beneficiile unei astfel de cerințe depășesc costurile.

B38. Majoritatea comentatorilor E55, *Deprecierea activelor*, au susținut punctul de vedere al Consiliului, și anume că valoarea recuperabilă trebuie evaluată la maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare.

Active deținute în vederea cedării

B39. Consiliul a luat în considerare dacă valoarea recuperabilă a unui activ deținut pentru cedare trebuie evaluată doar la prețul net de vânzare al activului. Când o întreprindere estimează să cedeze un activ în viitorul apropiat, prețul net de vânzare al activului este, în mod normal, apropiat de valoarea sa de utilizare. Într-adevăr, de obicei, valoarea de

Scanned with OKEN Scanner

utilizare constă, în cea mai mare parte, din încasările nete ce urmează a fi primite pentru activ, atâta timp cât fluxurile viitoare de numerar din continuarea utilizării sunt, de obicei, egale cu zero. De aceea, Consiliul consideră că definirea valorii recuperabile așa cum este inclusă în IAS 36 este potrivită pentru activele deținute în vederea cedării, fără a fi necesare cerințe sau recomandări suplimentare.

Alte detalii cu privire la măsurarea valorii recuperabile

Costul de înlocuire ca plafon maxim

B40. Există păreri care susțin ideea conform căreia costul de înlocuire al unui activ trebuie să fie adoptat ca plafon maxim pentru valoarea sa recuperabilă. Se argumentează că, pentru o activitate, valoarea unui activ nu va depăși valoarea pe care întreprinderea va fi dispusă să o plătească pentru activ la data bilanțului.

B41. Consiliul consideră că tehnicile costului de înlocuire nu sunt potrivite pentru măsurarea valorii recuperabile a unui activ. Aceasta deoarece costul de înlocuire măsoară costul unui activ și nu beneficiile economice viitoare recuperabile din utilizarea și/sau cedarea sa.

Evaluări

B42. În unele cazuri, întreprinderea poate solicita evaluări externe ale valorii recuperabile. Evaluarea externă nu este o tehnică separată prin ea însăși. Consiliul consideră că dacă sunt utilizate evaluări externe întreprinderea trebuie să verifice că evaluările externe respectă cerințele IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

Prețul net de vânzare (IAS 36: paragrafele 21-25)

B43. IAS 36 definește prețul net de vânzare ca fiind suma ce se poate obține din vânzarea unui activ, de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat în mod obiectiv, minus costurile marginale direct atribuibile cedării activului.

B44. Cu alte cuvinte, prețul net de vânzare reflectă așteptările pieței referitoare la fluxurile viitoare de numerar pentru un activ, după luarea în considerare de către piață a valorii-timp a banilor și a riscurilor inerente în primirea acelor fluxuri de numerar, minus costurile de cedare.

B45. Există păreri care susțin că nu trebuie deduse costurile marginale directe de cedare din suma ce poate fi obținută din vânzarea unui activ deoarece, cu excepția cazului în care managementul a decis cedarea activului, principiul continuității activității trebuie aplicat.

B46. Consiliul consideră că este potrivit a se deduce costurile marginale directe de cedare în determinarea prețului net de vânzare deoarece scopul acestui exercițiu este de a determina valoarea netă pe care o întreprindere o poate recupera din vânzarea unui activ la data calculării și de a o compara cu alternativa păstrării și utilizării în continuare a activului.

B47. IAS 36 indică faptul că beneficiile de încheiere a contractului de muncă (așa cum sunt definite în IAS 19, *Beneficiile*

Scanned with OKEN Scanner

angajaților) și costurile asociate reducerii sau reorganizării unei întreprinderi ca urmare a cedării unui activ nu reprezintă costuri marginale directe de cedare a activului. Consiliul consideră aceste costuri mai degrabă ca fiind ocazionale (decât o consecință a) cedării unui activ. În plus, această recomandare este conformă cu orientarea proiectului în ceea ce privește provizioanele.[5]

B48. Cu toate că definiția „prețului net de vânzare" va fi similară cu definiția „valorii juste nete", Consiliul a decis să utilizeze termenul de „preț net de vânzare" în locul „valorii juste nete". Consiliul consideră că termenul de „preț net de vânzare" descrie mai bine valoarea pe care o întreprindere trebuie să o determine și să o compare cu valoarea de utilizare a activului.

Valoarea realizabilă netă

B49. IAS 2, *Stocuri*, definește valoarea realizabilă netă ca fiind:

„... prețul de vânzare estimat în cursul desfășurării normale a activității, mai puțin costurile estimate necesare pentru realizarea vânzării..."

B50. În scopul determinării valorii recuperabile, Consiliul a decis să nu utilizeze termenul de „valoare realizabilă netă" așa cum este definit în IAS 2 deoarece:

[5] Consiliul intenționează să aprobe un Standard Internațional de Contabilitate despre *Provizioane, Datorii și Active Contingente* în 1998 (a se vedea introducerea la IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

(a) definiția IAS 2 a valorii realizabile nete nu se referă explicit la tranzacții încheiate de bunăvoie între părți aflate în cunoștință de cauză și în care prețul este determinat obiectiv;

(b) valoarea realizabilă se referă la un preț de vânzare estimat în cursul desfășurării normale a activității. În anumite cazuri, prețul net de vânzare va reflecta o vânzare fortuită, în cazul în care conducerea este obligată să vândă imediat; și

(c) este important ca prețul net de vânzare să utilizeze, ca punct de plecare, un preț de vânzare stabilit de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză și în condiții normale de concurență. Acest lucru nu este explicit menționat în definiția valorii realizabile nete.

B51. În majoritatea cazurilor, prețul net de vânzare și valoarea realizabilă netă vor fi similare. Totuși, Consiliul nu consideră necesar să modifice definiția valorii realizabile nete utilizată în IAS 2 deoarece pentru stocuri definiția valorii realizabile nete este bine înțeleasă și pare să funcționeze satisfăcător.

Valoarea de utilizare (IAS 36: paragrafele 26-56)

B52. IAS 36 definește valoarea de utilizare ca fiind valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de numerar estimate din folosirea continuă a unui activ și din cedarea acestuia la sfârșitul duratei de viață utilă.

Scanned with OKEN Scanner

Abordarea valorii așteptate

B53. Pentru o reflectare mai bună a incertitudinilor privind sincronizarea și valoarea, inerente în estimarea fluxurilor de numerar, fluxurile de numerar așteptate trebuie folosite la determinarea valorii de utilizare. O abordare a valorii așteptate trebuie să ia în considerare toate așteptările privind viitoarele fluxuri de numerar în locul uneia singure, cel mai adesea fluxul de numerar așteptat.

Exemplu

O întreprindere estimează că există două scenarii pentru fluxul de numerar viitor: o primă posibilitate de fluxuri de numerar viitoare în valoare de 120 cu o probabilitate de realizare de 40% și o a doua posibilitate în valoare de 80 cu o probabilitate de 60%.

Cel mai probabil flux de numerar viitor va fi în valoare de 80 și fluxul de numerar viitor va fi de 96 (80 × 60% + 120 × 40%).

B54. În majoritatea cazurilor este probabil ca prognozele și previziunile care reprezintă baza pentru estimarea fluxului de numerar să reflecte numai o singură estimare a fluxurilor de numerar viitoare. Din acest motiv, Consiliul a decis ca o aproximare a valorii așteptate să fie permisă, dar nu cerută.

Fluxurile de numerar viitoare provenite din fondul comercial generat intern și sinergia cu alte active

B55. Consiliul a respins propunerea ca viitoarele intrări de numerar estimate să reflecte numai intrările de numerar

Scanned with OKEN Scanner

viitoare legate de activul recunoscut inițial (sau de partea rămasă din acel activ dacă o parte din acesta a fost deja consumată sau vândută). Scopul unei asemenea cerințe va fi acela de evitare a includerii în valoarea unui activ care este folosit a intrărilor de numerar viitoare provenite din fondul comercial generat intern sau din sinergia acestuia cu alte active. Aceasta va fi în conformitate cu propunerea Consiliului în E60, *Active necorporale*, de a interzice recunoașterea ca activ a fondului comercial generat intern.[6]

B56. În multe cazuri, nu va fi posibilă în practică distingerea intrărilor de numerar provenite din activul recunoscut inițial de cele provenite din fondul comercial generat intern sau dintr-o modificare a activului. Acest fapt se confirmă, în special, atunci când activitățile fuzionează sau o dată cu îmbunătățirea unui activ printr-o cheltuială ulterioară. Consiliul a concluzionat că este mai important să se pună accent pe a se urmări dacă valoarea contabilă a unui activ va fi recuperată decât dacă recuperarea acesteia provine, în parte, din fondul comercial generat intern.

B57. Propunerea ca intrările de numerar viitoare să reflecte numai acele intrări de numerar viitoare legate de activul care a fost recunoscut inițial intră în conflict cu cerința IAS 36 conform căreia „proiecțiile fluxului de numerar trebuie să reflecte prezumțiile rezonabile și care pot fi susținute, care reprezintă cea mai bună estimare a conducerii în ceea ce privește setul de condiții economice ce vor exista de-a lungul duratei de viață utilă rămase a activului (a se vedea

[6] Consiliul a planificat să aprobe un IAS privind activele necorporale în 1998 (a se vedea introducerea la IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

paragraful 27 din IAS 36). De aceea, Standardul cere ca intrările de numerar viitoare pentru un activ să fie estimate în condiția actuală a acestuia, indiferent dacă aceste intrări de numerar viitoare provin de la activul care a fost inițial recunoscut sau din modificările ulterioare suferite de acesta.

Exemplu

Cu câțiva ani în urmă, o întreprindere a achiziționat o listă de clienți cu 10.000 de adrese, listă care este recunoscută ca un activ necorporal. Întreprinderea folosește această listă pentru vânzarea directă a produselor sale. De la recunoașterea inițială, aproximativ 2.000 de adrese ale clienților au fost șterse de pe listă și au fost adăugate aproximativ 3.000 de noi adrese. Întreprinderea determină valoarea de utilizare a listei de clienți.

Conform propunerii (respinsă de Consiliu) conform căreia o întreprindere trebuie să reflecte numai intrările de numerar viitoare legate de activul care a fost recunoscut inițial, întreprinderea va considera numai acele intrări de numerar generate de cele 8.000 de adrese rămase (10.000 minus 2.000) pe lista achiziționată.

Conform IAS 36, o întreprindere consideră intrările de numerar viitoare generate de lista de clienți în starea ei actuală, adică cu toți cei 11.000 de clienți (8.000 plus 3.000).

Valoarea de utilizare estimată în valută (IAS 36: paragraful 47)

B58. Ca răspuns la comentariile colectate de la participanții la un test de teren, paragraful 47 al IAS 36 include recomandări privind măsurarea valorii de utilizare a unui activ care

Scanned with OKEN Scanner

generează fluxuri de numerar viitoare în valută. IAS 36 arată că valoarea de utilizare în valută este convertită în moneda de raportare folosind cursul de schimb la vedere de la data bilanțului.

B59. Dacă o monedă este liber convertibilă și schimbată pe o piață activă, cursul de schimb reflectă cea mai bună estimare a pieței respective privind viitoarele evenimente ce pot afecta acea valută. De aceea, singura estimare disponibilă a unui curs de schimb viitor este valoarea curentă a monedei ajustată cu diferența dintre ratele viitoare așteptate ale inflației din cele două țări cărora le aparțin respectivele monede.

B60. O calculare a valorii de utilizare tratează deja efectul inflației generale încă din momentul în care aceasta este calculată prin una din următoarele metode:

(a) estimarea fluxurilor de numerar viitoare în termeni nominali (de exemplu, prin includerea efectului inflației generale și a modificărilor specifice ale prețului) și actualizarea lor la o rată care include efectele inflației generale; sau

(b) estimarea fluxurilor de numerar viitoare în termeni reali (de exemplu, prin excluderea efectului inflației generale, dar incluzând efectul modificărilor specifice prețului) și actualizarea lor la o rată care exclude efectul inflației generale.

B61. Folosirea unui curs forward pentru convertirea valorii de utilizare exprimată în valută poate fi inadecvată. Acest fapt se întâmplă deoarece un curs forward reflectă ajustarea

Scanned with OKEN Scanner

pieței pentru diferențierile ratelor dobânzii. Folosirea unui astfel de curs poate avea ca efect evidențierea de două ori a valorii-timp a banilor (mai întâi în rata de actualizare, și mai apoi în cursul forward).

B62. Chiar dacă o monedă nu este liber convertibilă sau nu este schimbată pe o piață activă – cu consecința că nu se mai poate presupune cursul de schimb la vedere ca reflectând cea mai bună estimare a viitoarelor evenimente ce pot afecta moneda respectivă – IAS 36 arată că o întreprindere folosește cursul de schimb la vedere de la data întocmirii bilanțului pentru a converti în valută valoarea de utilizare. Acest lucru se întâmplă deoarece Consiliul crede că este puțin probabil ca o întreprindere să poată face o estimare a viitoarelor cursuri de schimb mai credibilă decât actualul curs de schimb la vedere.

B63. O alternativă pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare în moneda în care ele sunt generate ar putea fi exprimarea lor într-o altă monedă și actualizarea lor la o rată corespunzătoare acestei alte monede. Această soluție poate fi mai simplă, mai ales acolo unde fluxurile de numerar sunt generate în moneda unei economii hiperinflaționiste (în asemenea cazuri, unii preferă folosirea unei valute forte ca o aproximare) sau într-o altă monedă decât cea de raportare. Totuși, această soluție poate duce pe o pistă greșită dacă intervin variații ale cursului de schimb din alte motive decât modificările în diferența dintre ratele inflației generale în cele două țări cărora le aparține moneda. În plus, această soluție nu este conformă cu abordarea din IAS 29, *Raportări financiare în economii hiperinflaționiste*, care nu permite, dacă moneda de raportare este moneda unei

Scanned with OKEN Scanner

economii hiperinflaționiste, convertirea într-o valută forte ca o aproximare pentru retratarea în raport cu unitatea de măsură curentă de la data bilanțului.

Rata de actualizare (IAS 36: paragrafele 48-56)

B64. Scopul actualizării fluxurilor de numerar viitoare este de a reflecta valoarea în timp a banilor, precum și incertitudinile privind respectivele fluxuri de numerar:

(a) activele care generează curând fluxuri de numerar sunt mai valoroase decât cele care generează aceleași fluxuri de numerar mai târziu. Toate tranzacțiile economice raționale vor lua în considerare valoarea-timp a banilor. Costul neprimirii unei intrări de numerar până la o dată anume în viitor reprezintă un cost de oportunitate care poate fi evaluat prin considerarea acelui venit care a fost pierdut prin faptul că nu s-au investit acei bani în respectiva perioadă. Valoarea-timp a banilor, înaintea considerării riscului, este dată de rata de rentabilitate într-o investiție cu risc zero, cum ar fi obligațiunile guvernamentale de aceeași durată; și

(b) valoarea fluxurilor de numerar viitoare este afectată de variabile (de exemplu, risc) asociate fluxului de numerar. De aceea, toate tranzacțiile economice raționale vor ține seama de risc.

B65. Ca o consecință, Consiliul a decis:

(a) să respingă o rată de actualizare bazată pe o rată istorică – de exemplu, rata efectivă apărută în momentul în

Scanned with OKEN Scanner

care este achiziționat un activ. O estimare ulterioară a valorii recuperabile trebuie să fie bazată pe ratele predominante ale dobânzii, deoarece decizia conducerii privind păstrarea activului se bazează pe condițiile economice predominante. Ratele istorice nu reflectă condițiile economice predominante;

(b) să respingă o rată de actualizare bazată pe o rată lipsită de risc, cu excepția cazului în care fluxurile de numerar viitoare au fost ajustate pentru toate riscurile specifice activului; și

(c) să ceară ca rata de actualizare să fie o rată care reflectă estimările pieței curente cu privire la valoarea-timp a banilor, precum și riscurile specifice activului. Această rată reprezintă rentabilitatea pe care investitorii o cer dacă ar alege o investiție care ar genera fluxuri de numerar cu valoare, durată și profil de risc similare cu acelea pe care întreprinderea se așteaptă să le obțină de la acel activ.

B66. În principiu, valoarea de utilizare trebuie să fie o unitate de măsură specifică întreprinderii, determinată în conformitate cu propriul punct de vedere în ceea ce privește cea mai bună folosire a acelui activ. În mod logic, rata de actualizare trebuie să se bazeze pe evaluarea făcută de întreprindere, atât a valorii-timp a banilor, cât și a riscurilor specifice fluxurilor de numerar viitoare provenind de la acel activ. Totuși, Consiliul crede că o astfel de rată nu poate fi obiectiv verificată. De aceea, IAS 36 cere ca întreprinderea să-și facă o estimare proprie a fluxurilor de numerar viitoare, dar prevede ca rata de actualizare să reflecte, pe cât posibil,

Scanned with OKEN Scanner

aprecierea pieței privind valoarea-timp a banilor. În mod similar, rata de actualizare trebuie să reflecte prima pe care piața ar solicita-o de la fluxurile de numerar incerte bazate pe distribuția estimată de întreprindere.

B67. Consiliul este conștient de faptul că o rată curentă determinată de o piață a unui activ specific va exista în situații extrem de rare pentru activele ce intră în aria de aplicabilitate a IAS 36. De aceea, o întreprindere folosește rata curentă determinată de piață pentru alte active (similare, pe cât posibil, cu activul aflat sub revizuire), ca punct de plecare, și ajustează aceste rate pentru a reflecta riscurile specifice activului pentru care proiecțiile fluxului de numerar nu au fost ajustate.

Impozitul pe profit

Luarea în considerare a fluxurilor de numerar viitoare din impozite

B68. Fluxurile de numerar viitoare din impozitul pe profit pot afecta valoarea recuperabilă. Este convenabil să se analizeze fluxurile de numerar viitoare din impozitul pe profit în două componente:

(a) fluxurile de numerar viitoare din impozit, care provin din orice diferențe dintre baza fiscală a unui activ (suma atribuită activului în scopuri fiscale) și valoarea sa contabilă, după recunoașterea oricăror pierderi din depreciere. Aceste diferențe sunt descrise în IAS 12, *Impozitul pe profit*, ca „diferențe temporare"; și

Scanned with OKEN Scanner

(b) fluxurile de numerar viitoare din impozit, care ar rezulta dacă baza fiscală a activului ar fi egală cu valoarea recuperabilă.

B69. Pentru majoritatea activelor, o întreprindere recunoaște consecințele diferențelor temporare asupra impozitului ca o datorie sau o creanță privind impozitul amânat, în conformitate cu IAS 12. De aceea, pentru evitarea dublei contabilizări, consecințele viitoare ale acestor diferențe temporare asupra impozitului – prima componentă la care s-a făcut referire în paragraful B68 – nu sunt luate în considerare în determinarea valorii recuperabile (a se vedea mai multe amănunte în paragrafele B73-B77).

B70. Baza fiscală a unui activ în momentul recunoașterii inițiale este, în mod normal, egală cu costul lui. Prin urmare, prețul net de vânzare reflectă implicit evaluările participanților pe piață cu privire la fluxurile viitoare de numerar din impozit, care ar rezulta dacă baza fiscală a activului ar fi egală cu valoarea recuperabilă. De aceea, nu este cerută nici o ajustare a prețului net de vânzare care să reflecte a doua componentă la care s-a făcut referire în paragraful B68.

B71. În principiu, valoarea de utilizare include valoarea actualizată a viitoarelor fluxuri de numerar din impozit care ar rezulta dacă baza fiscală a activului ar fi egală cu valoarea sa de utilizare – a doua componentă la care s-a făcut referire în paragraful B68. Cu toate acestea, poate fi greu de estimat efectul acelei componente. Acest fapt se întâmplă deoarece:

(a) pentru evitarea dublei contabilizări este necesară excluderea efectului diferențelor temporare; și

Scanned with OKEN Scanner

(b) valoarea de utilizare trebuie să fie determinată printr-un calcul repetat și posibil complex, astfel încât valoarea de utilizare în sine reflectă o bază fiscală egală cu acea valoare de utilizare.

Din aceste motive, Consiliul a decis să ceară unei întreprinderi să determine valoarea de utilizare folosind fluxurile de numerar viitoare înaintea impozitării și, de aici, o rată de actualizare înaintea impozitării.

Determinarea ratei de actualizare înaintea impozitării

B72. În teorie, actualizarea fluxurilor de numerar după impozitare la o rată de actualizare ulterioară impozitării și actualizarea fluxurilor de numerar înainte de impozitare la o rată de actualizare înainte de impozitare trebuie să aibă același rezultat, atâta timp cât rata de actualizare înainte de impozitare reprezintă rata de actualizare după impozitare ajustată pentru a reflecta valoarea și momentul specific al fluxurilor de numerar viitoare din impozit. Rata de actualizare înainte de impozitare nu reprezintă întotdeauna rata de actualizare după impozitare majorată cu o rată standard a impozitului.

Exemplu

Acest exemplu ilustrează faptul că o rată de actualizare după impozitare majorată cu o rată standard a impozitului nu reprezintă întotdeauna o rată adecvată de actualizare înainte de impozitare.

La sfârșitul anului 20X0, valoarea contabilă a unui activ este 1.757 și durata de viață utilă rămasă este de 5 ani. Baza fiscală în 20X0 este costul activului. Costul este deductibil în întregime

Scanned with OKEN Scanner

la sfârșitul anului 20X1. Rata impozitului este 20%. Rata de actualizare pentru activ poate fi determinată numai pe o bază după impozitare și este estimată la 10%. La sfârșitul anului 20X0, proiecțiile fluxului de numerar determinate pe o bază înainte de impozitare sunt după cum urmează:

	20X1	20X2	20X3	20X4	20X5
(1) Fluxurile de numerar (FN) înainte de impozitare	800	600	500	200	100

Valoarea de utilizare determinată folosind fluxurile de numerar după impozitare și o rată de actualizare după impozitare

Sfârșitul anului 20X0	*20X1*	*20X2*	*20X3*	*20X4*	*20X5*
(2) Deducerea costului activului	*(1.757)*	-	-	-	-
(3) FN din impozit [((1)-(2))×20%]	*(191)*	*120*	*100*	*40*	*20*
(4) FN din impozit [(1)-(3)]	*991*	*480*	*400*	*160*	*80*
(5) FN după impozit actualizat la 10%	*901*	*396*	*301*	*109*	*50*
Valoarea de utilizare [Σ(5)] =					*1.757*

Valoarea de utilizare folosind fluxurile de numerar înainte de impozitare și o rată de actualizare înainte de impozitare (determinate prin însumarea ratei de actualizare după impozitare)

Rata de actualizare înainte de impozitare (sumă brută) [10%/(100%-20%)]	*12,5%*

Sfârșitul anului 20X0	*20X1*	*20X2*	*20X3*	*20X4*	*20X5*
(6) FN înainte de impozitare actualizate la 12,5%	*711*	*475*	*351*	*125*	*55*
Valoarea de utilizare [Σ(6)] =					*1.717*

Scanned with OKEN Scanner

Determinarea ratei de actualizare „reale" înainte de impozitare

O rată de actualizare înainte de impozitare poate fi determinată cu ajutorul unui calcul repetat, astfel încât valoarea de utilizare determinată folosind fluxurile de numerar înainte de impozitare și o rată de actualizare înainte de impozitare să egaleze valoarea de utilizare determinată folosind fluxurile de numerar după impozitare și o rată de actualizare după impozitare. În exemplul dat rata de actualizare înainte de impozitare este de 11,2%.

Sfârșitul anului 20X0	*20X1*	*20X2*	*20X3*	*20X4*	*20X5*
(7) FN înainte de impozitare actualizate la 11,2%	*718*	*485*	*364*	*131*	*59*
Valoare de utilizare [Σ(7)] =					*1.757*

Rata de actualizare „reală" diferă de rata de actualizare după impozitare majorată cu rata de impozitare standard, în funcție de rata impozitului, de rata de actualizare după impozitare și de durata de viață utilă a activului.

A se reține că baza fiscală a activului din acest exemplu a fost egală cu costul său la sfârșitul anului 20X0. De aceea, în bilanț nu se consideră nici un impozit amânat.

Interacțiunea cu IAS 12, *Impozitul pe profit*

B73. IAS 36 prevede că valoarea recuperabilă trebuie să se bazeze pe calculul valorii actualizate acolo unde, conform cu IAS 12, *Impozitul pe profit*, o întreprindere determină datoriile și creanțele privind impozitul amânat prin com-

Scanned with OKEN Scanner

pararea valorii contabile a unui activ (o valoare actualizată, dacă valoarea contabilă se bazează pe valoarea recuperabilă) cu baza fiscală a acestuia (o valoare neactualizată).

B74. Singura posibilitate de eliminare a acestei neconformități ar fi aceea de măsurare a datoriilor și creanțelor privind impozitul amânat pe baze actualizate. La elaborarea versiunii revizuite a IAS 12 (aprobată în 1996) nu a existat o susținere suficientă a cerinței conform căreia datoriile și creanțele privind impozitul amânat să fie măsurate pe baze actualizate. Consiliul crede că încă nu există un consens care să sprijine o asemenea modificare a practicii existente. De aceea, IAS 36 cere unei întreprinderi să evalueze efectele diferențelor temporare asupra impozitului, folosind principiile stabilite în IAS 12.

B75. IAS 12 nu permite unei întreprinderi să recunoască anumite datorii și creanțe privind impozitul amânat. În aceste cazuri, unii consideră că valoarea de utilizare a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar trebuie ajustată pentru a reflecta consecințele recuperării valorii de utilizare înainte de impozitare asupra impozitului. De exemplu, dacă rata de impozitare este de 25%, o întreprindere trebuie să primească un flux de numerar înainte de impozitare cu o valoare actualizată de 400 în scopul de a recupera o valoare contabilă de 300.

B76. Cazul cel mai important în care o asemenea ajustare poate fi relevantă este acolo unde amortizarea fondului comercial nu este deductibilă în scop fiscal. IAS 12 interzice recu-

Scanned with OKEN Scanner

noașterea datoriilor privind impozitul amânat provenite din fondul comercial pentru care amortizarea nu este deductibilă în scop fiscal. În absența acestei interziceri, o întreprindere va recunoaște o datorie privind impozitul amânat și va crește valoarea contabilă a fondului comercial cu aceeași sumă. Din acest motiv, unii susțin, în estimarea unei pierderi din depreciere a unei unități generatoare de numerar care include fondul comercial, că o întreprindere trebuie să însumeze valoarea contabilă a fondului comercial cu suma ce reprezintă datoria nerecunoscută privind impozitul amânat. În viziunea lor, acesta ar permite o comparare validă cu valoarea de utilizare, care se bazează pe fluxurile de numerar înainte de impozitare.

Exemplu

Acest exemplu ilustrează propunerea (respinsă de către Consiliu) că o întreprindere trebuie să însumeze valoarea contabilă a fondului comercial în scopul testării la depreciere.

O unitate generatoare de numerar include un fond comercial de 225 și active identificabile de 1.300. Valoarea de utilizare este de 1.400 (bazată pe fluxurile de numerar înainte de impozitare). Rata de impozitare este de 40%. Prețul net de vânzare nu este determinabil pentru unitatea generatoare de numerar.

Înainte de orice comparare cu valoarea de utilizare a unității generatoare de numerar întreprinderea ajustează fondul comercial la o valoare contabilă înainte de impozitare:

Scanned with OKEN Scanner

(1) Valoarea contabilă (după impozitare) a fondului comercial	*225*
(2) Valoarea contabilă (înainte de impozitare) a fondului comercial [225/(1-40%)]	*375*
(3) Valoarea contabilă înainte de impozitare a activelor identificabile	*1.300*
(4) Valoarea contabilă totală a unității generatoare de numerar [(2)+(3)]	*1.675*

Întreprinderea este acum gata să compare valoarea contabilă înainte de impozitare a unității generatoare de numerar cu valoarea sa de utilizare înainte de impozitare.

Întreprinderea va recunoaște o pierdere din depreciere înainte de impozitare de 275 (1.675 mai puțin 1.400), care va fi atribuită în totalitate fondului comercial.

Valoarea contabilă noțională a fondului comercial va fi 100 (375 minus 275). Valoarea contabilă a fondului comercial după impozitare după recunoașterea pierderilor din depreciere va fi 60 (100 la (100%-40%)). O pierdere din depreciere va fi recunoscută pentru o reducere a valorii contabile a fondului comercial după impozitare, de exemplu, 165 (225 minus 60). În acest caz, pierderea din depreciere va reprezenta de asemenea o reducere a valorii contabile a fondului comercial înainte de impozitare minus efectul fiscal (275 la (100%-40%) = 165).

Nota 1: conform IAS 36 întreprinderea recunoaște o pierdere din depreciere de 125 (1.525 minus 1.400) în loc de 165.

Nota 2: dacă pierderea din depreciere este destul de mare pentru a elimina valoarea contabilă a fondului comercial, aplicarea IAS 36 va conduce la același rezultat ca și calculul prin însumarea brută respins de către Consiliu.

Scanned with OKEN Scanner

B77. Consiliul este conștient de meritul conceptual al unei asemenea ajustări, dar crede că ar aduce un grad mai mare de complexitate nedorită. De aceea, IAS 36 nici nu cere și nici nu permite asemenea ajustări.

Recunoașterea unei pierderi din depreciere (IAS 36: paragrafele 57-63)

B78. IAS 36 cere ca o pierdere din depreciere să fie recunoscută ori de câte ori valoarea recuperabilă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă. Consiliul are în vedere mai multe criterii pentru recunoașterea unei pierderi din depreciere în situațiile financiare:

(a) recunoașterea dacă se ia în considerare că pierderea din depreciere este permanentă („criteriul permanență");

(b) recunoașterea dacă se consideră probabil ca un activ să fie afectat de pierdere din depreciere, aceasta înseamnă dacă este probabil ca o întreprindere să nu recupereze valoarea contabilă a activului („criteriul probabilitate"); și

(c) recunoașterea imediată ori de câte ori valoarea recuperabilă este mai mică decât valoarea contabilă („criteriul economic").

Scanned with OKEN Scanner

Recunoașterea unei pierderi din depreciere pe baza criteriului „permanență"

B79. Suporterii criteriului „permanență" argumentează că:

(a) acest criteriu evită recunoașterea unei descreșteri temporare a valorii recuperabile a unui activ; și

(b) recunoașterea unei pierderi din depreciere se referă la operații viitoare; contabilizarea pentru evenimente viitoare este contrară sistemului de cost istoric. De asemenea, amortizarea va reflecta aceste pierderi viitoare după terminarea duratei de viață utilă așteptate pentru un activ.

Acest punct de vedere a fost împărtășit numai de câțiva comentatori în E55, *Deprecierea activelor.*

B80. Consiliul a decis să respingă criteriul „permanență" deoarece:

(a) este dificil de identificat dacă o pierdere din depreciere este permanentă. Există riscul ca prin folosirea acestui criteriu recunoașterea unei pierderi din depreciere să fie întârziată; și

(b) acest criteriu este în contradicție cu conceptul de bază conform căruia un activ este o resursă care va genera beneficii economice viitoare. Contabilitatea de angajamente bazată pe cost nu poate reflecta evenimentele fără a face referire la așteptările viitoare. Dacă deja au avut loc evenimente care au dus la micșorarea valorii

Scanned with OKEN Scanner

recuperabile a unui activ, valoarea contabilă a acestuia trebuie să fie redusă în aceeași măsură.

Recunoașterea unei pierderi din depreciere pe baza criteriului „probabilitate"

B81. Unii argumentează că o pierdere din depreciere trebuie să fie recunoscută numai dacă se consideră probabil ca valoarea contabilă a unui activ să nu poată fi recuperată în totalitate. Susținătorii criteriului „probabilitate" se împart în:

(a) cei care susțin folosirea unui prag de recunoaștere bazat pe totalul fluxurilor de numerar viitoare (neactualizate și fără alocarea costurilor cu dobânda) ca o abordare practică pentru implementarea criteriului „probabilitate"; și

(b) cei care susțin reflectarea cerințelor din IAS 10 (reformulat 1994), *Contingențe și evenimente ulterioare datei bilanțului.*

Suma fluxurilor de numerar viitoare neactualizate (fără costurile cu dobânda)

B82. Unele standarde naționale stabilesc folosirea criteriului „probabilitate" ca bază pentru recunoașterea unei pierderi din depreciere și cer, ca abordare practică, implementarea acestui criteriu ca o pierdere din depreciere să fie recunoscută numai dacă totalul fluxurilor de numerar viitoare generate de un activ (neactualizate și fără alocarea costurilor cu dobânda) este mai mic decât valoarea contabilă a

Scanned with OKEN Scanner

activului. O pierdere din depreciere, atunci când este recunoscută, este măsurată ca fiind diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea recuperabilă evaluată la valoarea justă (bazată pe prețurile cotate ale pieței sau, dacă acestea nu există, estimată luând în calcul prețurile unor active similare și rezultatele tehnicilor de evaluare, cum ar fi suma fluxurilor de numerar actualizate la valoarea actualizată, modelele de alegere a prețului, matricele de prețuri, modele și analize fundamentale de ajustare.

B83. Una dintre caracteristicile acestei abordări este aceea că bazele pentru recunoaștere și măsurare ale unei pierderi din depreciere sunt diferite. De exemplu, chiar dacă valoarea justă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă, dacă totalul fluxurilor de numerar neactualizate (fără alocarea costurilor cu dobânda) este mai mare decât valoarea contabilă a activului, atunci nu va fi recunoscută nici o pierdere din depreciere. Această situație poate apărea mai ales dacă activul are o durată de viață utilă mare.

B84. Cei care susțin folosirea totalului fluxurilor de numerar viitoare neactualizate (fără alocarea costurilor cu dobânda) ca prag de recunoaștere argumentează că:

(a) folosirea unui prag de recunoaștere bazat pe valorile neactualizate este conformă cu cadrul general al costului istoric;

(b) aceasta evită recunoașterea pierderilor din depreciere temporare și crearea de câștiguri potențiale volatile ce pot induce în eroare utilizatorii situațiilor financiare;

Scanned with OKEN Scanner

(c) prețul net de vânzare și valoarea de utilizare sunt dificil de evidențiat – prețul pentru cedarea unui activ sau o rată de actualizare adecvată sunt dificil de estimat; și

(d) reprezintă un prag mai înalt pentru recunoașterea pierderilor din depreciere. Ar trebui să fie relativ simplu de concluzionat că totalul fluxurilor de numerar viitoare neactualizate va egala sau va depăși valoarea contabilă a unui activ fără a genera costul alocării fluxurilor de numerar previzionate pentru anumite perioade viitoare.

Acest punct de vedere este susținut de o minoritate de comentatori ai E55, *Deprecierea activelor.*

B85. Consiliul a luat în considerare argumentele prezentate mai sus, dar a respins această abordare deoarece:

(a) așa cum s-a arătat în paragraful 20, când se identifică faptul că un activ poate fi depreciat, o întreprindere rațională va lua o decizie de investiții. De aceea, atunci când se determină dacă un activ este depreciat, este relevant a se lua în considerare valoarea-timp a banilor și riscurile specifice respectivului activ. Acest fapt se adeverește în special atunci când un activ are o durată de viață utilă mare;

(b) IAS 36 nu cere unei întreprinderi să estimeze valoarea recuperabilă a fiecărui activ în fiecare an, decât dacă există o indicație că un activ poate fi în mod semnificativ depreciat. Este puțin probabil ca un activ care este amortizat într-o manieră adecvată să fie semnificativ depreciat, cu excepția cazului în care evenimente

Scanned with OKEN Scanner

sau modificări de circumstanțe cauzează o reducere bruscă a valorii recuperabile estimate;

(c) factorii de probabilitate sunt deja conținuți în determinarea valorii de utilizare, în previzionarea fluxurilor de numerar viitoare și în cerința ca valoarea recuperabilă să fie maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare; și

(d) dacă există o schimbare nefavorabilă în presupunerile făcute pentru determinarea valorii recuperabile, nevoile utilizatorilor sunt mai bine satisfăcute dacă aceștia sunt informați periodic despre această schimbare survenită.

Criteriul probabilității pe baza IAS 10 (reformulat 1994), *Contingențe și evenimente ulterioare datei bilanțului*

B86. IAS 10 (reformulat în 1994), *Contingențe și evenimente ulterioare datei bilanțului*, cere ca „valoarea unei pierderi contingente să fie recunoscută ca o cheltuială și datorie dacă:

(a) este probabil ca evenimente viitoare să confirme faptul că, după considerarea oricărei posibile recuperări, un activ a fost depreciat sau o datorie generată la data bilanțului; și

(b) poate fi făcută o estimare rezonabilă a valorii pierderii rezultate."

B87. Consiliul a respins punctul de vedere conform căruia o pierdere din depreciere trebuie să fie recunoscută pe baza cerințelor din IAS 10, deoarece:

Scanned with OKEN Scanner

(a) cerințele din IAS 10 nu sunt suficient de detaliate și ar putea face dificil de aplicat „criteriul probabilității"; și

(b) aceste cerințe ar introduce un alt prag de probabilitate nedorit. Într-adevăr, așa cum s-a menționat mai sus, factorii de probabilitate sunt deja cuprinși în estimarea valorii de utilizare și în cerința ca valoarea recuperabilă să reprezinte maximul dintre prețul net de vânzare și valoarea de utilizare.

Recunoașterea unei pierderi din depreciere pe baza criteriului „economic"

B88. IAS 36 se bazează pe un „criteriu economic" pentru recunoașterea unei pierderi din depreciere, aceasta înseamnă că o pierdere din depreciere este recunoscută ori de câte ori valoarea recuperabilă a unui activ este mai mică decât valoarea sa contabilă. Acest criteriu a fost deja folosit în multe Standarde Internaționale de Contabilitate înaintea lui IAS 36, cum ar fi IAS 9, *Costurile de cercetare și dezvoltare*, IAS 22, *Combinări de întreprinderi*, și în fostul IAS 16, *Imobilizări corporale* (a se vedea discuția precedentă din paragraful B8).

B89. Consiliul consideră că un „criteriu economic" este cel mai bun criteriu care oferă informații folositoare utilizatorilor în estimarea fluxurilor de numerar viitoare ce vor fi generate de întreprindere ca întreg. În estimarea valorii-timp a banilor și a riscurilor specifice unui activ pentru a se determina dacă acesta este depreciat, factori, cum ar fi probabilitatea sau permanența pierderii din depreciere, sunt subînțeleși în această evaluare.

Scanned with OKEN Scanner

B90. Majoritatea comentatorilor la E55, *Deprecierea activelor*, au susținut punctul de vedere al Consiliului conform căruia o pierdere din depreciere trebuie să fie recunoscută pe baza unui criteriu economic.

Active reevaluate: recunoașterea unei pierderi din depreciere în contul de profit și pierdere, spre deosebire de recunoașterea direct în capitalurile proprii

B91. IAS 36 cere ca o pierdere din depreciere asupra unui activ reevaluat să fie recunoscută imediat ca o cheltuială în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care poate fi recunoscută direct în capitalurile proprii, în măsura în care reia o reevaluare anterioară asupra aceluiași activ.

B92. Unii argumentează că, atunci când există o reducere clară în potențialul de exploatare al activului reevaluat (de exemplu, deteriorări fizice), pierderea din depreciere trebuie recunoscută în contul de profit și pierdere.

B93. Alții argumentează că o pierdere din depreciere trebuie să fie recunoscută întotdeauna ca o cheltuială în contul de profit și pierdere. Logica acestui argument este că o pierdere din depreciere apare numai acolo unde există o reducere a fluxurilor de numerar viitoare care fac parte din activitățile de exploatare ale întreprinderii. Într-adevăr, în conformitate cu IAS 16, *Imobilizări corporale*, indiferent dacă un activ este reevaluat sau nu, cheltuiala cu amortizarea este întotdeauna recunoscută în contul de profit și pierdere.

Scanned with OKEN Scanner

Susținătorii acestui punct de vedere au întrebat de ce tratamentul unei pierderi din depreciere asupra unui activ reevaluat trebuie să fie diferit în cazul amortizării.

B94. Consiliul crede că este dificil de identificat dacă o pierdere din depreciere reprezintă o reevaluare descendentă sau o reducere a potențialului de exploatare. De aceea, Consiliul a hotărât să rețină tratamentul folosit în IAS 16 și să trateze o pierdere din depreciere a unui activ reevaluat ca o descreștere din reevaluare (și, în mod similar, o reluare a unei pierderi din depreciere ca o creștere ulterioară din reevaluare).

B95. Pentru un activ reevaluat, distincția dintre o „pierdere din depreciere" („reluarea unei pierderi din depreciere") și o alta „descreștere din reevaluare" („creștere din reevaluare") este importantă în scopul prezentării de informații. Dacă o pierdere din depreciere care este reală pentru întreprindere ca întreg a fost recunoscută sau reluată, IAS 36 cere mai multe informații cu privire la modul în care este măsurată această pierdere din depreciere decât cu privire la recunoașterea unei reevaluări în conformitate cu IAS 36.

B96. Consiliul a inițiat recent un proiect pentru rezolvarea problemelor legate de raportarea performanței financiare. Printre altele, acest proiect va considera care elemente trebuie să fie recunoscute în contul de profit și pierdere și care elemente, dacă există, trebuie să fie recunoscute fie direct în capitalurile proprii, fie într-o situație secundară privind performanța financiară.

Scanned with OKEN Scanner

Unități generatoare de numerar (IAS 36: paragrafele 64-93)

B97. Unii susțin principiul determinării sumei recuperabile numai pe baza fiecărui activ în parte. Acest punct de vedere a fost exprimat de câțiva comentatori în E55, *Deprecierea activelor*. Argumentele lor au fost:

(a) va fi dificilă identificarea unităților generatoare de numerar la un nivel altul decât cel al afacerii considerate ca întreg, și de aceea pierderile din depreciere nu vor fi recunoscute niciodată pentru fiecare activ în parte; și

(b) trebuie să fie posibilă recunoașterea unei pierderi din depreciere, indiferent dacă un activ generează intrări de numerar care sunt independente de cele ale altor active sau grupuri de active. Comentatorii au citat exemple de active care au devenit subutilizate sau învechite, dar care se află încă în folosință.

B98. Consiliul este conștient de faptul că identificarea celui mai scăzut nivel de intrări de numerar independente pentru un grup de active va implica raționamentul profesional. Totuși, Consiliul crede că unitățile generatoare de numerar sunt, de fapt: activele care împreună ajută la generarea fluxurilor de numerar.

B99. Ca răspuns la cererile comentatorilor la E55 și ale participanților la testele de teren, IAS 36 include recomandări suplimentare și exemple pentru identificarea unităților

Scanned with OKEN Scanner

generatoare de numerar și pentru determinarea valorii contabile a unităților generatoare de numerar. IAS 36 afirmă că unitățile generatoare de numerar trebuie să fie identificate pentru cel mai scăzut nivel posibil de agregare a activelor.

Ajustarea valorii contabile a unei unități generatoare de numerar prin diferența dintre prețul net de vânzare al activelor individuale și valoarea lor contabilă

B100. Unii argumentează că, pentru determinarea valorii contabile a unei unități generatoare de numerar, valoarea contabilă a unui activ individual din cadrul acelei unități trebuie să fie noțional crescută până la valoarea prețului net de vânzare dacă acest preț net este mai mare decât valoarea sa contabilă. Atunci când o unitate generatoare de numerar cuprinde fondul comercial și alte active, această cerință va asigura faptul că o pierdere din depreciere a fondului comercial nu este neobservată dacă un activ cu un preț net de vânzare evident este înregistrat în situațiile financiare la o valoare mult mai mică decât valoarea sa de piață.

B101. Consiliul a respins această propunere, deoarece o pierdere din depreciere trebuie să fie considerată pentru o unitate generatoare de numerar ca întreg și, în consecință, activele individuale din cadrul unei unități generatoare de numerar nu trebuie să fie considerate separat.

Scanned with OKEN Scanner

Pierderi din depreciere aferente fondului comercial generat intern nerecunoscut

B102. Un organism național de reglementare a standardelor a propus recent că, dacă o întreprindere achiziționată fuzionează cu o întreprindere existentă, astfel încât o unitate generatoare de numerar conține atât fondul comercial achiziționat, cât și pe cel generat intern (nerecunoscut), atunci:

(a) valoarea fondului comercial generat intern al întreprinderii existente la data fuzionării trebuie să fie estimată și adăugată noțional la valoarea contabilă a unității generatoare de numerar în scopul estimării unei pierderi din depreciere pentru unitatea generatoare de numerar;

(b) orice pierdere din depreciere care apare la fuzionarea întreprinderilor trebuie să fie alocată numai fondului comercial achiziționat din cadrul noii întreprinderi achiziționate;

(c) pierderile din depreciere ulterioare trebuie să fie alocate proporțional între fondul comercial al întreprinderii achiziționate și cel (noțional) al întreprinderii existente;

(d) pierderea din depreciere alocată întreprinderii existente trebuie să fie alocată mai întâi fondului comercial generat intern (noțional); și

(e) numai pierderile din depreciere repartizate fondului comercial achiziționat (și, dacă este necesar, oricărui

Scanned with OKEN Scanner

activ corporal sau necorporal) trebuie să fie recunoscute în contul de profit și pierdere.

B103. Scopul acestei propuneri este de a asigura faptul că, pentru o unitate generatoare de numerar fuzionată, o pierdere din depreciere la achiziționarea fondului comercial nu este omisă. Riscul apare deoarece atunci când întreprinderile fuzionează este probabil ca valoarea recuperabilă să poată fi estimată numai pentru unitatea generatoare de numerar fuzionată (incluzând sumele ce trebuie recuperate din fondul comercial generat intern) și comparată cu valoarea contabilă a unității care include numai fondul comercial achiziționat.

Exemplu

Societatea A cumpără societatea B cu 1.500. La momentul achiziției, valoarea justă a activelor identificabile din A și B minus datoriile identificabile este de 2.000 și respectiv 1.000. Un fond comercial de 500 este recunoscut la achiziționarea lui B și fondul comercial generat intern și nerecunoscut pentru A este estimat la 1.000.

La momentul achiziției	Active nete	Fond comercial	Total
Societatea A	2.000	1.000 (nerecunoscut)	3.000
Societatea B	1.000	500 (recunoscut)	1.500
Total	3.000	1.500	4.500

După achiziție, activitățile celor două societăți au fuzionat și nu mai pot fi distinse în continuare. Pentru exemplul dat se presu-

Scanned with OKEN Scanner

pune că 5 ani mai târziu activele nete nu s-au modificat și valoarea recuperabilă a întreprinderii (A plus B) este de 4.200. Pentru simplitatea exemplului nu se ia în considerare amortizarea fondului comercial.

Propunerea din paragraful B102 (respinsă de către Consiliu) ar impune ca o pierdere din depreciere noțională de 300 (4.200 minus 4.500) să fie alocată între fondul comercial nerecunoscut al lui A și fondul comercial achiziționat al lui B. O pierdere din depreciere de 100 trebuie recunoscută pentru fondul comercial atribuibil lui B:

În anul 5	*Active nete*	*Fond comercial*	*Pierdere din depreciere*	*Fond com. net*	*Total*
Societatea A	*2.000*	*1.000*	*(200)*	*800*	*2.800*
		(nerecunoscut)	*(nerecunoscut)*	*(nerecunoscut)*	
Societatea B	*1.000*	*500*	*(100)*	*400*	*1.400*
		(recunoscut)	*(recunoscut)*	*(recunoscut)*	
Total	*3.000*	*1.500*	*(300)*	*1.200*	*4.200*

B104. Consiliul este de acord cu teoria care stă în spatele propunerii din paragraful B102, deoarece crede că, acolo unde este posibil și dacă este posibil, o pierdere din depreciere trebuie să excludă pe cât posibil orice articol legat de fondul comercial generat intern (referire la paragrafele B55-B57). Totuși, Consiliul crede că ar fi dificilă și costisitoare, dacă nu chiar imposibilă, distingerea articolelor legate de fondul comercial generat intern, în special în cazul fuzionării de întreprinderi. Consiliul este conștient de faptul că este posibil ca fondul comercial generat intern să fie inclus în estimarea valorii recuperabile a unui activ și că, din acest motiv, pot apărea supraestimări sau subestimări ale valorii contabile a unui

Scanned with OKEN Scanner

activ. Consiliul crede că cerințele din IAS 36 reprezintă un compromis acceptabil între teorie și practică și de aceea acestea oferă informații rezonabile pentru utilizatori la un cost acceptabil.

Alocarea unei pierderi din depreciere între activele unei unități generatoare de numerar

B105. IAS 36 include cerințe privind alocarea unei pierderi din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar care diferă de propunerile din E55, *Deprecierea activelor*. În particular, E55 a propus ca o pierdere din depreciere să fie alocată astfel:

(a) mai întâi, fondului comercial;

(b) în al doilea rând, activelor necorporale pentru care nu există o piață activă;

(c) în al treilea rând, activelor al căror preț net de vânzare este mai mic decât valoarea contabilă; și

(d) în cele din urmă, altor active ale unității, proporțional, pe baza valorii contabile a fiecărui activ din acea unitate.

B106. Motivele subliniate în susținerea acestei propuneri au fost:

(a) o pierdere din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar trebuie să fie alocată prioritar activelor cu cele mai subiective valori. Fondul comercial și activele

Scanned with OKEN Scanner

necorporale pentru care nu există o piață activă au fost considerate ca făcând parte din această categorie. Activele necorporale pentru care nu există o piață activă au fost considerate similare fondului comercial (Consiliul a avut în vedere nume de mărci, titluri de publicații etc.); și

(b) dacă prețul net de vânzare al unui activ este mai mic decât valoarea contabilă, acest fapt a fost considerat o bază rezonabilă pentru alocarea unei părți a pierderii din depreciere acelui activ, decât altor active.

B107. Mulți comentatori au obiectat la această propunere adusă E55 pe motiv că:

(a) nu toate activele necorporale pentru care nu există o piață activă sunt similare fondului comercial (de exemplu, licențele și drepturile de franciză). Ei nu au fost de acord că valoarea activelor necorporale este întotdeauna mai subiectivă decât valoarea activelor corporale (de exemplu, instalații și echipamente specializate); și

(b) conceptul de unitate generatoare de numerar implică o abordare globală a activelor unității, și nu o abordare pentru fiecare activ în parte.

Ca răspuns la aceste comentarii, Consiliul a decis să retragă propunerea din E55 pentru alocarea unei pierderi din deprecierea activelor necorporale și activelor al căror preț net de vânzare este mai mic decât valoarea lor contabilă.

Scanned with OKEN Scanner

B108. Consiliul a respins o propunere conform căreia o pierdere din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar să fie alocată mai întâi oricărui activ care este în mod evident depreciat. Consiliul crede că dacă valoarea recuperabilă a unui activ care este în mod evident depreciat poate fi determinată pentru activul luat individual, atunci nu mai este nevoie să fie estimată valoarea recuperabilă a unității generatoare de numerar căreia îi aparține activul. Dacă valoarea recuperabilă a unui activ individual nu poate fi determinată, nu se poate afirma că activul este în mod evident depreciat deoarece o pierdere din depreciere pentru o unitate generatoare de numerar se referă la toate activele acelei unități.

Reluări ale unei pierderi din depreciere (IAS 36: paragrafele 94-112)

B109. IAS 36 cere ca o pierdere din depreciere să fie reluată dacă și numai dacă a avut loc o modificare în estimarea folosită pentru determinarea valorii recuperabile a unui activ din momentul în care ultima pierdere din depreciere a fost recunoscută. Acest principiu este în conformitate atât cu cerințele incluse în IAS 9, *Costurile de cercetare și dezvoltare*, cât și în fostul IAS 16, *Imobilizări corporale* (a se vedea discuția din paragrafele B5-B12).

B110. Oponenții reluărilor pierderilor din depreciere argumentează că:

(a) reluările pierderilor din depreciere sunt contrare sistemului de contabilizare în cost istoric. Când va-

Scanned with OKEN Scanner

loarea contabilă este redusă, valoarea recuperabilă devine noul cost de bază pentru un activ. În consecință, reluarea unei pierderi din depreciere nu este diferită de reevaluarea unui activ la o valoare mai ridicată. Într-adevăr, în multe cazuri, valoarea recuperabilă este similară bazelor de evaluare folosite pentru reevaluarea unui activ. Din acest motiv, reluările pierderilor de numerar trebuie sau să fie interzise, sau să fie recunoscute direct în capitalurile proprii ca reevaluare;

(b) reluările pierderilor din depreciere introduc volatilitate în rezultatul reportat. În mod periodic, evaluările pe termen scurt ale venitului nu trebuie să fie afectate de modificările neobservate în aprecierea unui activ cu o mare durată de viață;

(c) rezultatul reluărilor pierderilor din depreciere nu trebuie să fie folositoare utilizatorilor situațiilor financiare din moment ce valoarea unei reluări în conformitate cu IAS 36 este limitată la o valoare care nu mărește valoarea contabilă a unui activ peste costul său istoric depreciat. Nici valoarea reluată, nici valoarea contabilă revizuită nu au un conținut de informații;

(d) în multe cazuri, reluările pierderilor din depreciere vor rezulta în recunoașterea implicită a fondului comercial generat intern;

(e) reluările pierderilor din depreciere duc la apariția abuzului și la „netezirea" venitului în practică; și

(f) verificarea dacă o pierdere din depreciere trebuie să fie reluată este costisitoare.

Scanned with OKEN Scanner

B111. Motivele pentru care Consiliul cere reluări ale pierderilor din depreciere sunt următoarele:

(a) sunt în conformitate cu cadrul general IASC și cu punctul de vedere conform căruia beneficiile economice viitoare care nu erau așteptate anterior să apară în urma unui activ au fost reevaluate ca fiind probabile;

(b) o reluare a unei pierderi din depreciere nu este o reevaluare și este conformă cu sistemul de contabilizare în cost istoric, atâta timp cât reluarea nu are ca rezultat o valoare contabilă ce depășește costul său inițial din care se scade amortizarea, pierderea din depreciere nu a fost recunoscută. În conformitate, reluarea unei pierderi din depreciere trebuie să fie recunoscută în contul de profit și pierdere și orice valoare ce depășește costul istoric depreciat trebuie să fie contabilizată ca reevaluare;

(c) pierderile din depreciere sunt recunoscute și măsurate pe baza unor estimări. Orice modificare în evaluarea unei pierderi din depreciere este similară cu o modificare a estimării făcute. IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile*, cere ca o modificare în estimarea contabilă să fie inclusă în determinarea profitului net sau a pierderii nete în (a) perioada modificării, dacă modificarea afectează numai o perioadă, sau (b) perioada modificării și perioadele următoare, dacă modificarea afectează ambele perioade;

(d) reluările pierderilor din depreciere oferă utilizatorilor o indicație mai folositoare a potențialului pentru beneficii viitoare a unui activ sau grup de active; și

Scanned with OKEN Scanner

(e) rezultatele operațiunilor vor fi mai corect prezentate în perioada curentă și în perioadele viitoare deoarece amortizarea nu va reflecta o pierdere din deprecierea anterioară care nu mai este relevantă în continuare. Interzicerea reluărilor pierderilor din depreciere poate conduce la abuzuri cum ar fi înregistrarea unei pierderi semnificative într-un an, cu o cheltuială rezultantă cu amortizarea mai mică și cu profituri mai mari în anii următori.

B112. Majoritatea comentatorilor la E55, *Deprecierea activelor*, au sprijinit propunerile Consiliului pentru reluările pierderilor din depreciere.

B113. IAS 36 nu permite unei întreprinderi să recunoască o reluare a unei pierderi din depreciere doar datorită derulării actualizării. Consiliul sprijină această cerință numai din motive practice. Altfel, dacă o pierdere din depreciere este recunoscută și valoarea recuperabilă se bazează pe valoarea de utilizare, o reluare a pierderii din depreciere trebuie să fie recunoscută în fiecare dintre următorii ani pentru derularea actualizării. Acest fapt se întâmplă deoarece, în majoritatea cazurilor, structura deprecierii unui activ este diferită față de structura valorii de utilizare. Consiliul crede că, acolo unde nu există modificări ale prezumțiilor folosite la estimarea valorii recuperabile, beneficiile din recunoașterea derulării actualizării în fiecare an după ce o pierdere din depreciere a fost recunoscută nu justifică deloc costurile implicate. Totuși, dacă o reluare este recunoscută deoarece prezumțiile s-au modificat, efectul derulării actualizării este inclus în valoarea reluării recunoscute.

Scanned with OKEN Scanner

Reluări ale pierderii din depreciere pentru fondul comercial (IAS 36: paragrafele 109-112)

B114. IAS 22, *Combinări de întreprinderi*, interzice orice reluare a unei pierderi din depreciere pentru fondul comercial recunoscut în perioadele anterioare (așa cum s-a afirmat mai devreme în această anexă, IAS 22 se află permanent în revizuire – a se vedea discuția precedentă din paragrafele B5-B12). În majoritatea cazurilor, IAS 36 conduce la aceeași concluzie, cu excepția că cere unei întreprinderi să recunoască o reluare a unei pierderi din depreciere în fondul comercial, dacă și numai dacă:

(a) pierderea din depreciere a fost cauzată de un eveniment extern specific de o natură excepțională care se așteaptă să nu se mai repete; și

(b) au apărut evenimente externe ulterioare care schimbă efectul acelui eveniment.

B115. Unii comentatori argumentează că reluările pierderilor din depreciere pentru fondul comercial trebuie să fie interzise, deoarece ele au ca efect recunoașterea fondului comercial generat intern. Comentatorii proiectului E55, *Deprecierea activelor*, erau împărțiți în cei care au susținut interzicerea reluărilor pierderilor din depreciere pentru fondul comercial și cei care au simțit că propunerile din E55 erau prea restrictive și nu reflectă realitatea economică.

B116. Consiliul este de acord că, în majoritatea cazurilor, nu este posibilă distingerea unei măriri a valorii recuperabile a fondului comercial de o mărire a fondului comercial

Scanned with OKEN Scanner

generat intern. Ca rezultat, Consiliul a decis ca pierderile din depreciere pentru fondul comercial să nu fie aproape niciodată reluate. Totuși, Consiliul crede că sunt foarte rare cazurile în care este clar că nici o mărire a valorii recuperabile estimate a fondului comercial nu derivă dintr-o mărire a fondului comercial generat intern. Consiliul crede că, în asemenea cazuri, trebuie aplicate cerințele generale pentru reluările pierderilor din depreciere.

B117. E55 a propus restricționarea reluărilor pierderilor din depreciere pentru un activ necorporal pentru care nu există o piață activă la fel ca și pentru fondul comercial. Așa cum s-a explicat în paragraful B107, comentatorii proiectului E55 nu au fost de acord că trebuie făcută o distincție între activele necorporale și alte active, exceptând fondul comercial. Ca răspuns la aceste comentarii, Consiliul a decis să retragă propunerea.

Prezentarea informațiilor (IAS 36: paragrafele 113-119)

B118. IAS 36 reflectă propunerile făcute în E55, *Deprecierea activelor*, susținute de majoritatea comentatorilor la E55, ca informația privind valorile recunoscute ale pierderilor din depreciere sau reluate de-a lungul unei perioade să fie prezentate pe clase de active (a se vedea paragrafele 113-115 din IAS 36). IAS 36 cere, de asemenea, unei întreprinderi să prezinte valorile pierderilor din depreciere recunoscute sau reluate pe parcursul unei perioade prin segmentul raportabil bazat pe formatul primar al întreprinderii (a se vedea paragraful 116 din IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

B119. E55 a propus ca anumite informații să fie prezentate dacă o pierdere din depreciere „semnificativă" a fost recunoscută sau reluată în cursul perioadei. Mulți comentatori ai E55 au respins propunerea din E55, argumentând că este probabil ca informația să fie prea sensibilă, nicidecum practică și ușor de agregat. După analizarea comentariilor primite, Consiliul a decis ca IAS 36 să ceară prezentarea anumitor informații pentru o pierdere din depreciere recunoscută (reluată) pentru un activ individual sau o unitate generatoare de numerar în cursul perioadei, dacă pierderea din depreciere (reluarea) este „semnificativă pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare ca întreg" (a se vedea paragraful 117 din IAS 36). Aceasta este în conformitate cu cerința IAS 8, *Profitul net sau pierderea netă a perioadei, erori fundamentale și modificări ale politicilor contabile*, de a prezenta anumite informații atunci când elementele de venituri și cheltuieli sunt de o asemenea mărime, natură sau incidență încât prezentarea acestor informații este relevantă pentru explicarea performanței întreprinderii pe acea perioadă.

B120. În plus, Consiliul a decis ca IAS 36 să ceară ca atunci când pierderile din depreciere recunoscute (reluate) sunt semnificative pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare ca întreg, o întreprindere trebuie să prezinte, pe scurt, principalele clase de active de care sunt legate aceste pierderi din depreciere recunoscute (reluate) și principalele evenimente și circumstanțe care au dus la recunoașterea (reluarea) lor (a se vedea paragraful 118 din IAS 36).

B121. Consiliul crede că nivelul de agregare pentru informațiile de raportare este suficient de ridicat, astfel încât:

Scanned with OKEN Scanner

(a) beneficiile furnizării de informații vor depăși costurile. Utilizatorii vor fi în măsură să înțeleagă ce evenimente au dus la recunoașterea sau reluarea pierderilor din depreciere și unele dintre prezumțiile folosite pentru estimarea unei pierderi din depreciere (reluarea) care este semnificativă pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare ca întreg; și

(b) este puțin probabil ca informația furnizată să cauzeze probleme. În plus, dacă o pierdere din depreciere recunoscută (reluată) este semnificativă pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare ca întreg, o întreprindere cotată va face față presiunii exercitate de piață pentru a putea furniza informații cu privire la pierderea din depreciere recunoscută (reluată).

B122. Pentru a descuraja proiecțiile prea optimiste (pesimiste) privind fluxurile de numerar viitoare în determinarea valorii de utilizare, E55 a propus ca:

(a) dacă valoarea de utilizare determinată în timpul unei perioade contabile (indiferent dacă o pierdere din depreciere a fost recunoscută sau reluată sau nu), o întreprindere trebuie să prezinte:

(i) perioada pentru care conducerea a previzionat fluxuri de numerar viitoare pe termen scurt și justificarea pentru folosirea acestei perioade, dacă această perioadă a fost mai mare de cinci ani (de exemplu, dacă fluxurile de numerar s-au bazat pe previziuni sau prognoze financiare pentru o perioadă mai mare de cinci ani);

Scanned with OKEN Scanner

(ii) rata folosită pentru extrapolarea proiecțiilor pe termen scurt ale conducerii și justificarea pentru folosirea acestei rate, dacă această rată mărește sau depășește media ratei de creștere pe termen lung pentru produsele, sectoarele industriale și țara sau țările în care întreprinderea operează sau pentru piața căreia activul (unitatea generatoare de numerar) îi este destinat; și

(iii) faptul că valoarea de utilizare a unui activ (unitate generatoare de numerar) a depășit semnificativ prețul net de vânzare sau valoarea contabilă (dacă a fost cazul); și

(b) dacă, în determinarea valorii de utilizare în perioadele anterioare, folosirea fluxurilor de numerar actuale în locul estimărilor ar fi necesitat recunoașterea (reluarea) unei pierderi din depreciere în acele perioade, o întreprindere trebuie să prezinte:

(i) valoarea pierderii din depreciere care ar fi fost recunoscută (reluată) dacă fluxurile de numerar actuale erau folosite în estimarea valorii de utilizare în anii anteriori în loc de estimări;

(ii) valoarea oricărei pierderi din depreciere recunoscută (reluată) pentru activ în timpul perioadei curente; și

(iii) natura schimbărilor în prezumții care explică de ce valorile prezentate în conformitate cu punctele (i) și (ii) de mai sus diferă (dacă a fost cazul).

Scanned with OKEN Scanner

B123. O largă majoritate de comentatori ai E55 au respins prezentările propuse detaliate în paragraful anterior. Ei au argumentat că aceste prezentări:

(a) nu ar fi folositoare deoarece auditorii vor fi apreciat deja dacă prezumțiile sunt rezonabile;

(b) pot crea probleme competiționale;

(c) nu ar fi practice și ușor de agregat;

(d) pot induce în eroare și pot fi neînțelese. Comentatorii au argumentat că se pot ridica întrebări de prisos privind credibilitatea situațiilor financiare și că informația furnizată poate duce la cazuri în instanță împotriva conducerii și auditorilor privind acuratețea estimării fluxurilor de numerar;

(e) implică faptul că IASC nu a considerat valoarea de utilizare ca fiind o măsură relevantă și credibilă a valorii recuperabile; și

(f) nu erau în general cerute pentru alte active acolo unde ajustările valorii contabile a lor sunt făcute într-un mod similar ca pentru pierderile din depreciere (de exemplu, stocuri și creanțe comerciale).

După considerarea comentariilor primite, Consiliul a decis să retragă prezentările propuse.

B124. Consiliul a reconsiderat informația minimă pe care o întreprindere trebuie să o prezinte pentru a da posibilitatea

Scanned with OKEN Scanner

utilizatorilor să înțeleagă cum orientarea și viitoarele performanțe ale întreprinderii sunt sau vor fi afectate atunci când o pierdere din depreciere care este semnificativă pentru situațiile financiare ale întreprinderii raportoare ca întreg este recunoscută (reluată). Această informație este reflectată în paragraful 117 din IAS 36. Punctele (d), (f) și (g) ale paragrafului 117 din IAS 36 nu au fost propuse în E55.

Scanned with OKEN Scanner

CAPITOLUL 2

Addendă

Contabilitatea din România și deprecierea activelor imobilizate

Scanned with OKEN Scanner

2.1. Discursul normativ

În România, înaintea armonizării contabilității românești cu Standardele Internaționale de Contabilitate, evaluarea activelor se făcea la inventar și se punea mai degrabă accentul pe latura cantitativă decât pe cea calitativă, în special în practică.

Evaluarea activelor se făcea la valoarea de inventar (numită și valoare actuală), ce era definită ca o valoare care ținea cont de prețul pieței, de starea lor fizică, precum și de utilitatea lor.

La stabilirea valorii actuale se aplica principiul prudenței, potrivit căruia nu este admisă supraevaluarea activelor și a veniturilor, respectiv subevaluarea datoriilor și a cheltuielilor.

În cazul în care se constata că valoarea de inventar (actuală), stabilită în funcție de utilitatea bunului pentru unitate și prețul pieței, este mai mare decât valoarea cu care sunt evidențiate acestea în contabilitate, în situațiile financiare se păstrau valorile din contabilitate.

În cazul în care valoarea de inventar era mai mică decât valoarea din contabilitate, în situațiile financiare se păstra valoarea actuală.

Potrivit principiului prudenței, în cazul constatării unor deprecieri relative (nedefinitive, temporare), trebuia constituit un provizion pentru depreciere, care să reflecte situația reală existentă, indiferent de situația economică a întreprinderii (profit sau pierdere) sau de regimul fiscal al acelor provizioane (deductibile sau nu, de regulă nedeductibile). În cazul constatării unei deprecieri ireversibile (definitive) la imobilizări, trebuia recunoscută o amortizare suplimentară pentru a micșora valoarea contabilă netă până la nivelul valorii actuale.

În cazul imobilizărilor, corectarea valorii contabile a acestora și aducerea lor la nivelul valorii actuale se făcea fie prin recunoașterea unei amortizări excepționale, în cazul în care se constata o depreciere ireversibilă (definitivă, caz tipic pentru imobilizările inutilizabile propuse pentru a fi casate), fie prin constituirea unor provizioane

Scanned with OKEN Scanner

pentru deprecierea imobilizărilor, în cazul în care se constata o depreciere relativă a acestora, ca urmare a unor cauze cum sunt:

- apariția unei uzuri morale de care nu s-a ținut seama cu ocazia amortizării;
- supraevaluarea mijloacelor fixe, prin aplicarea unor coeficienți neadecvați cu ocazia reevaluării lor;
- lipsa de utilitate a acestora pentru unitate, în momentul inventarierii (aflate în conservare, neutilizabile pentru activitățile desfășurate în momentul inventarierii etc.);
- alte cauze care determină o evaluare actuală mai scăzută a mijloacelor fixe decât valoarea cu care acestea figurează în contabilitate.

Pentru evaluarea la inventar exista un ordin elaborat de Ministerul Finanțelor Publice, care prevedea ca:

- În cazul imobilizărilor corporale, cât și al celorlalte active pentru care au fost constituite provizioane pentru deprecieri, evaluarea se va face la valoarea contabilă netă a acestora, care se va compara cu valoarea lor actuală (valoarea de inventar).
  În cazul în care se constată că valoarea de inventar, stabilită în funcție de utilitatea bunului pentru unitate și prețul pieței, este mai mare decât valoarea cu care sunt evidențiate acestea în contabilitate, în situațiile financiare se vor păstra valorile din contabilitate.
- Evaluarea altor valori de trezorerie (mărci poștale, timbre fiscale) se face la valoarea lor nominală, cu excepția timbrelor cu valoare filatelică.
- Valorile materiale se vor evalua la valoarea lor actuală, numită și valoare de inventar, care se va înscrie în coloana corespunzătoare din lista de inventariere centralizatoare numai în cazul constatării deprecierilor.

Scanned with OKEN Scanner

- Evaluarea creanțelor și a datoriilor se face, de regulă, la valoarea lor probabilă de încasare sau de plată, constituindu-se, după caz, provizioane pentru deprecierea creanțelor, pentru creșterea datoriilor, precum și pentru sumele aflate în litigiu.
- Evaluarea imobilizărilor se efectuează la valoarea lor rămasă neamortizată, cu excepția celor constatate ca fiind depreciate, care se vor evalua la valoarea lor actuală (în funcție de prețul pieței, de starea lor fizică, precum și de utilitatea lor în cadrul unității).
- Cu ocazia inventarierii, activele financiare (titluri de participare, titluri imobilizate ale activității de portofoliu, titluri de plasament, alte titluri) se evaluează, în cazul celor cotate la bursă, la valoarea de cotare a acestora din ziua de 31 decembrie, iar al celor necotate, la valoarea lor probabilă de vânzare. În cazul în care valoarea lor de inventar este mai mică decât valoarea cu care acestea figurează în contabilitate, se va proceda la constituirea de provizioane pentru deprecierea acestor titluri.
- Titlurile de valoare, cum sunt: titlurile de participare, titlurile imobilizate ale activității de portofoliu, alte titluri imobilizate și titlurile de plasament, se evaluează cu respectarea principiului prudenței. În situația în care se apreciază că valoarea de vânzare este superioară valorii contabile, în situațiile financiare se înscrie valoarea contabilă. În cazurile în care se constată deprecieri determinate de înregistrarea de rezultate financiare necorespunzătoare la unitățile la care sunt deținute titlurile, situație care conduce la scăderea valorii probabile de vânzare, în situațiile financiare acestea se evaluează la valoarea probabilă de vânzare, urmând să se constituie provizioane pentru depreciere.

Scanned with OKEN Scanner

În prezent, ca efect al armonizării contabilității românești cu Standardele Internaționale de Contabilitate, elementele excepționale, atât bilanțiere cât și din contul de profit și pierdere, au dispărut și evaluarea în situațiile financiare se face în conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate, așa cum arată și Legea nr. 82/91, republicată, la art. 9 aliniatul (1): „Evaluarea elementelor deținute cu ocazia inventarierii și prezentarea acestora în situațiile financiare anuale se fac potrivit normelor și reglementărilor contabile".

Prin Ordinul M.F.P. nr. 94/2001, evaluarea elementelor de activ este aliniată cu prevederile standardelor. Evaluarea în situațiile financiare se face respectând principiul prudenței, care prevede că: „Valoarea oricărui element trebuie să fie determinată pe baza principiului prudenței. În mod special se vor avea în vedere următoarele aspecte: [...]

c) se va ține seama de toate ajustările de valoare datorate deprecierilor, chiar dacă rezultatul exercițiului financiar este profit sau pierdere".

La încheierea exercițiului, întreprinderea evaluează și reflectă activele în bilanțul contabil la valoarea de intrare, respectiv valoarea contabilă pusă de acord cu rezultatele inventarierii.

În acest scop, după cum prevede Ordinul M.F.P. nr. 94/2001: „valoarea de intrare sau contabilă se compară cu valoarea stabilită pe baza inventarierii, astfel:

- pentru elementele de activ diferențele constatate în plus între valoarea de inventar și valoarea de intrare nu se înregistrează în contabilitate, aceste elemente menținându-se la valoarea lor de intrare. Diferențele constatate în minus între valoarea de inventar stabilită la inventariere și valoarea de intrare a elementelor de activ se înregistrează în contabilitate pe seama amortizării, în cazul când deprecierea este ireversibilă, sau se constituie un provizion pentru depreciere, atunci când deprecierea este reversibilă, aceste elemente menținându-se, de asemenea, la valoarea lor de intrare".

Scanned with OKEN Scanner

După cum reiese din textul prezentat anterior, deprecierile sunt recunoscute și înregistrate doar în cazul scăderii reversibile a valorii activelor, pentru deprecierile ireversibile înregistrându-se o creștere a amortizării. Această soluție are la bază diferența temporar-permanent și contravine într-o oarecare măsură Standardului.

Dacă stăm să analizăm însă paragraful 14 din IAS 36, care spune că: „Dacă există un indiciu potrivit căruia un activ poate fi depreciat, acest lucru poate indica faptul că durata sa de viață utilă rămasă, metoda de amortizare sau valoarea reziduală a activului trebuie revizuite și ajustate pe baza Standardului Internațional de Contabilitate aplicabil activului, chiar dacă nu este recunoscută pentru acesta nici o pierdere din depreciere", tratamentul aplicat în România este în concordanță cu IAS 36.

Ordinul M.F.P. nr. 94/2001 prevede următoarele tratamente pentru principalele grupe de active:

- Pentru imobilizări, valoarea ce urmează să fie înscrisă în bilanț pentru fiecare element al imobilizărilor este reprezentată de costul de achiziție sau de costul de producție, cu excepția cazurilor în care s-a înregistrat un provizion pentru depreciere sau o reducere a valorii.
- Pentru deprecierea imobilizărilor financiare, articolul 5.18 prevede că: „În cazul diminuării valorii unei imobilizări financiare [...] se va constitui un provizion pentru depreciere corespunzător acestei diminuări, stabilit ca diferență între costul de achiziție și valoarea realizabilă netă. Valoarea înscrisă trebuie să fie cea diminuată, iar provizioanele astfel constituite trebuie să fie prezentate separat în notele explicative".

Așa cum specifică și articolul 5.19, este obligatorie constituirea de provizioane pentru depreciere pentru fiecare activ imobilizat a cărui valoare s-a diminuat, indiferent de durata de utilizare a acelei imobilizări. Valoarea care trebuie înscrisă în situațiile financiare va fi diminuată corespunzător.

Scanned with OKEN Scanner

În ceea ce privește reluarea unei pierderi din depreciere și evaluarea valorilor depreciate ulterior, articolul 5.20 specifică: „Dacă motivele care au dus la constituirea provizionului pentru depreciere [...] au încetat să mai existe într-o anumită măsură, atunci acel provizion se va relua corespunzător la venituri. [...]. În situația în care deprecierea este superioară provizionului constituit, se constituie un provizion suplimentar".

Spre deosebire de IAS 36, articolul 102, care specifică: „Valoarea contabilă majorată a unui activ ce se datorează reluării unei pierderi din depreciere nu trebuie să depășească valoarea contabilă care ar fi fost determinată (după deducerea amortizării) pentru cazul în care o pierdere din depreciere nu a fost recunoscută pentru respectivul activ în anii trecuți", în România reluarea provizionului se poate face la întreaga valoare, ajungându-se la situații în care valoarea nouă (în urma reluării deprecierii) este mai mare decât valoarea contabilă netă ce ar fi fost înregistrată în lipsa deprecierii. Acest tratament încalcă principiul prudenței, dând posibilitatea înregistrării plusurilor de valoare în cazul activelor.

Tratamentul aplicat activelor circulante este similar IAS 2, și anume, la data bilanțului, se estimează pentru activele curente valoarea realizabilă netă. Dacă valoarea realizabilă netă a unui activ circulant este mai mică decât costul de achiziție sau costul de producție, atunci acea valoare realizabilă netă corespunzătoare activului circulant este cea care trebuie prezentată în situațiile financiare, respectiv valoarea activului, mai puțin provizionul constituit.

În situația în care provizionul constituit devine total sau parțial fără obiect, întrucât motivele care au dus la constituirea acestuia au încetat să mai existe într-o anumită măsură, acel provizion trebuie reluat corespunzător la venituri.

Ca noutate, dar diferit față de IAS 36 și IAS 2, articolul 5.31 din ordin prevede că: „Dacă valoarea prezentată în bilanț la închiderea exercițiului diferă semnificativ de valoarea realizabilă netă (în

Scanned with OKEN Scanner

cazul în care întreprinderea intenționează să nu utilizeze activele în procesul de producție), respectiv de valoarea de recuperare (în situația în care intenționează să utilizeze activele respective), această diferență se va prezenta, pe total și pe categorii, în notele explicative".

Cu alte cuvinte, înainte de a testa activul dacă este sau nu depreciat, întreprinderea trebuie să stabilească destinația bunului și să utilizeze valori diferite în funcție de destinația probabilă. Dacă întreprinderea deține activul curent în vederea vânzării, atunci îl tratează ca pe un element de natura stocurilor și, conform IAS 2, calculează valoarea realizabilă netă, adică prețul de vânzare estimat ce ar putea fi obținut pe parcursul desfășurării normale a activității, mai puțin costurile estimate pentru finalizarea bunului și costurile necesare vânzării. Dacă întreprinderea deține activul în vederea utilizării, atunci se estimează valoarea de recuperare, care nu este definită, dar dacă ar fi să o asimilăm valorii recuperabile, cum este definită în ordin, ar fi suma pe care întreprinderea se așteaptă să o recupereze din utilizarea viitoare a unui activ, inclusiv valoarea sa reziduală în momentul înstrăinării.

Paragraful 5.32, aliniatul 2, dorește să clarifice într-o oarecare măsură lucrurile și merge pe aceeași idee, stipulând că: „Ajustarea pentru diminuarea valorii activelor se efectuează în funcție de intenția întreprinderii de a păstra activul în scopul utilizării sau neutilizării în producție. Dacă întreprinderea intenționează să utilizeze activul în procesul de producție, ajustarea pentru diminuarea valorii activelor este calculată prin compararea valorii de recuperare prin utilizare cu valoarea contabilă. Dacă întreprinderea nu intenționează să utilizeze activul în procesul de producție, ajustarea pentru diminuarea valorii activelor se calculează prin compararea valorii realizabile nete cu valoarea contabilă, în conformitate cu prevederile IAS 36."

Trebuie să remarcăm în primul rând că valoarea realizabilă netă este definită și analizată în IAS 2, nu în IAS 36, cum reiese de mai sus. Dacă ar fi să extragem o idee din paragraful prezentat,

Scanned with OKEN Scanner

aceasta ar fi că stabilirea valorii la data bilanțului se face în funcție de destinația probabilă, și anume: dacă bunul este destinat vânzării, se estimează valoarea realizabilă netă, care are la bază prețul pieței, iar dacă destinația este utilizarea în procesul de producție, se estimează valoarea de recuperare prin utilizare (valoarea recuperabilă), care are la bază utilitatea bunului, mai precis valoarea derivată prin utilizarea bunului.

Conceptul este de lăudat, deoarece ține cont de realitatea economică și de destinația bunului, dar este totuși vorba de o contradicție a standardelor.

Principalele definiții pe care le dă Ordinul M.F.P. nr. 94/2001 legate de calculul deprecierii sunt:

Ajustarea reprezintă orice modificare a valorii contabile prin creștere sau micșorare, alta decât cea rezultată din reevaluare. Toate diminuările de valori ale activelor, altele decât cele privind amortizarea, sunt tratate pe calea provizioanelor pentru deprecierea activelor. De asemenea, creșterile de valori privind datoriile sunt tratate pe baza principiului provizioanelor.

Valoarea de piață a unui activ reprezintă prețul care poate fi obținut pe o piață activă.

O piață activă există atunci când:

a) activele de pe piață sunt relativ omogene;
b) sunt cantități suficiente de asemenea active tranzacționate, în așa fel încât oricând pot fi găsiți potențiali cumpărători și vânzători;
c) prețurile sunt disponibile pentru a fi cunoscute de public.

Valoarea de utilizare este valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare, estimate din utilizarea continuă a unui activ și din cedarea sa la sfârșitul duratei de viață utilă.

Scanned with OKEN Scanner

Valoarea justă (engl. fair value) este suma la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, de bunăvoie, între părți aflate în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv.

Valoarea realizabilă a unui activ este valoarea în numerar sau în echivalente ale numerarului, care poate fi obținută în prezent prin vânzarea normală a activelor.

Valoarea realizabilă netă reprezintă prețul de vânzare estimat ce ar putea fi obținut pe parcursul desfășurării normale a activității, mai puțin costurile estimate pentru finalizarea bunului și costurile necesare vânzării.

Valoarea recuperabilă este suma pe care întreprinderea se așteaptă să o recupereze din utilizarea viitoare a unui activ, inclusiv valoarea sa reziduală în momentul înstrăinării.

Valoarea reziduală reprezintă valoarea netă pe care o întreprindere estimează să o obțină prin cedarea unui activ la încheierea duratei sale de utilizare, după deducerea cheltuielilor aferente cedării.

O altă diferență între contabilitatea românească și IAS 36 era tratamentul diferenței din reevaluare vizavi de depreciere. Pentru imobilizările depreciate și reevaluate, regula era destul de ambiguă: o depreciere de valoare putea duce la apariția unei diferențe din reevaluare negative și, în plus, conform Directivei a IV-a europene, deprecierea imobilizărilor reevaluate se înregistra direct pe cheltuielile exercițiului, neafectând rezerva din reevaluare deja constituită, conform IAS 36. După adoptarea Standardelor Internaționale de Contabilitate această diferență a dispărut, aplicându-se IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

2.2. Exemple și studii de caz

2.2.1. Deprecierea unui activ

O întreprindere a înregistrat în contul de profit și pierdere cheltuieli cu deprecierea unui activ în valoare de 800.000. În scopuri fiscale, aceste cheltuieli nu sunt deductibile. Întreprinderea va deduce din punct de vedere fiscal valoarea nedepreciată a activului pe o perioadă de 4 ani, liniar. Rata impozitului pe profit este de 25%.

Întreprinderea va recunoaște o creanță privind impozitul amânat pentru diferența temporară deductibilă în valoare de 200.000 (25% din 800.000) și un venit din impozite amânate pentru aceeași sumă, presupunând că este probabil să existe profit impozabil în viitor suficient pentru a utiliza diferențele temporare deductibile.

În timp, pe parcursul a 4 ani, pe măsura recuperării valorii activului prin amortizare, întreprinderea va relua pe cheltuieli o sumă egală cu o parte din creanța privind impozitul amânat în valoare de 50.000 (200.000/4 ani).

2.2.2. Deprecierea unui activ și impozitul amânat

O societate are un vapor cu o valoare contabilă brută de 500.000 lei, amortizare cumulată 100.000 lei. La data bilanțului, în urma estimărilor întreprinderii, valoarea de utilizare a vaporului este de 360.000 lei, iar prețul net de vânzare este de 340.000 lei. Durata rămasă de viață estimată a vaporului este de 10 ani.

Durata de viață rămasă conform legii fiscale este de 6 ani. Baza de impozitare a vaporului este de 240.000 lei. Orice eventuală pierdere din depreciere este nedeductibilă din punct de vedere fiscal, iar venitul rezultat din reluarea deprecierii va fi neimpozabil. Rata impozitului pe profit este de 25%.

Scanned with OKEN Scanner

După 2 ani, valoarea recuperabilă estimată de întreprindere este de 340.000 lei.

La data bilanțului, valoarea recuperabilă a vaporului va fi valoarea maximă dintre valoarea de utilizare și prețul net de vânzare, conform IAS 36, adică 360.000 lei. Valoarea contabilă netă este de 400.000 lei. Vaporul este considerat depreciat și, tot în conformitate cu IAS 36, întreprinderea va trebui să reducă valoarea net contabilă până la valoarea de 360.000 lei, pe seama cheltuielilor, urmând să ajusteze amortizările anilor viitori în funcție de această valoare. Înainte de ajustarea valorii pentru deprecierea constatată, pentru diferența dintre valoarea net contabilă și baza de impozitare, întreprinderea avea constituită o datorie în sumă de 40.000 lei (25% din diferența temporară impozabilă de 400.000 – 240.000 = 160.000).

În bilanțul anului curent trebuie ajustată această datorie privind impozitul amânat după cum urmează:

Valoare contabilă netă neajustată = 400.000 lei
Depreciere = 40.000 lei
Valoare contabilă netă nouă = 360.000 lei
Bază fiscală = 240.000 lei
Diferență temporară impozabilă = 120.000 lei
Impozit amânat necesar = 30.000 lei (25% din 120.000 lei)
Impozit amânat existent = 40.000 lei
Ajustări = 10.000 lei

Întreprinderea va trebui să scadă valoarea datoriei privind impozitul amânat în bilanț cu suma de 10.000 lei pe seama veniturilor.

În următorii 2 ani, întreprinderea va înregistra o amortizare în contabilitate în sumă de 36.000 lei (pe baza costului depreciat, în funcție de durata reală de viață estimată) și va deduce din punct de vedere fiscal o amortizare în sumă de 40.000 lei (în funcție de baza fiscală și de durata fiscală de amortizare).

Scanned with OKEN Scanner

Ajustările impozitului pe profit se prezintă astfel:

	N	N+1	N+2[1]
Valoare contabilă netă	360.000	324.000	288.000
Bază fiscală	240.000	200.000	160.000
Diferență temporară impozabilă	120.000	124.000	128.000
Impozit amânat necesar	30.000	31.000	32.000
Impozit amânat existent	40.000	30.000	31.000
Ajustări	(10.000)	1.000	-
Datorie privind impozitul amânat	30.000	31.000	-

[1] Înaintea constatării aprecierii activului

În anul N+1, întreprinderea va mări datoria cu impozitul amânat din bilanț cu 1.000, aducând-o la valoarea de 31.000 pe seama cheltuielilor cu impozite amânate.

În anul N+2, activul s-a apreciat. În spiritul IAS 36, întreprinderea nu va putea relua deprecierea la întreaga sumă constituită. Noua valoare a activului nu trebuie să depășească valoarea netă la data actuală a bilanțului, dacă deprecierea nu s-ar fi înregistrat. În concluzie, la data bilanțului, dacă nu am fi înregistrat în anul N o depreciere în sumă de 40.000, valoarea net contabilă după 2 ani ar fi fost de 320.000 lei (valoarea contabilă netă de 400.000 lei minus de două ori amortizarea calculată în funcție de durata estimată de viață de 10 ani, adică (400.000/10) × 2 = 80.000).

Valoarea maximă a deprecierii pe care o putem relua este de 32.000 lei, aducând valoarea net contabilă la suma de 320.000 lei. Întreprinderea va ajusta datoria privind impozitul amânat după cum urmează:

Valoare contabilă netă neajustată = 288.000 lei
Depreciere reluată = 32.000 lei
Valoare contabilă netă nouă = 320.000 lei
Bază fiscală = 160.000 lei

Scanned with OKEN Scanner

Diferență temporară impozabilă = 160.000 lei
Impozit amânat necesar = 40.000 lei (25% din 160.000 lei)
Impozit amânat existent = 31.000 lei
Ajustări = 9.000 lei

În anul N+2, întreprinderea va mări datoria cu impozitul amânat din bilanț cu 9.000, aducând-o la valoarea de 40.000 pe seama cheltuielilor cu impozite amânate.

2.2.3. Deprecierea unui activ și rezerva din reevaluare

O societate are o hală în valoare de 240.000 pentru care a estimat o durată de viață utilă de 12 ani. Metoda de amortizare utilizată este cea liniară, conform IAS 16. Tratamentul contabil adoptat de entitate pentru evaluarea ulterioară a imobilizărilor în situațiile financiare este cel alternativ permis, și anume societatea își reevaluează periodic construcțiile și clădirile (a se vedea IAS 16). După 2 ani, valoarea justă a halei (pe baza căreia se va face reevaluarea) este de 250.000. După încă 2 ani, valoarea justă ajunge la 120.000. După încă 2 ani, valoarea justă crește din nou până la 180.000. Presupunem că de la o reevaluare la alta durata de viață utilă nu s-a schimbat pentru activul în cauză.

După primii 2 ani, amortizarea cumulată recunoscută de entitate este în sumă de 40.000 (240.000 pe 12 ani, pentru 2 ani). Valoarea contabilă netă a halei înaintea primei reevaluări este de 200.000. Valoarea justă este de 250.000. Neexistând o pierdere precedentă din depreciere, tot surplusul de valoare de 50.000 se va înregistra conform IAS 16 la capitaluri proprii, și anume la postul Rezerve din reevaluare.

Amortizarea anuală în următorii 2 ani va fi de 25.000 (250.000/10 ani rămași de viață utilă). Valoarea contabilă netă a halei înaintea celei de-a doua reevaluări va fi de 200.000 (250.000 mai puțin 2 ani de amortizare a câte 25.000 anual).

Scanned with OKEN Scanner

În urma celei de-a doua reevaluări, se constată o pierdere de valoare în sumă de 80.000 (diferența între valoarea justă de 120.000 și valoarea contabilă netă de 200.000). Pentru că avem constituită o rezervă din reevaluare pentru activul depreciat, întâi micșorăm rezerva din reevaluare pentru suma de 50.000 (rezerva existentă) și abia apoi creștem cheltuielile exercițiului cu suma de 30.000 (diferența între pierderea de 80.000 și rezerva din reevaluare reluată de 50.000).

Amortizarea anuală în următorii 2 ani va fi de 15.000 (120.000/8 ani rămași de viață utilă). Valoarea contabilă netă a halei înaintea celei de-a doua reevaluări va fi de 90.000 (120.000 mai puțin 2 ani de amortizare a câte 15.000 anual).

În urma celei de-a treia reevaluări, se constată o creștere de valoare în sumă de 90.000, creștere ce vine să compenseze pierderea din depreciere recunoscută anterior. Pentru că am recunoscut anterior o cheltuială cu deprecierea pentru activul depreciat, întâi creștem veniturile din reluarea deprecierii și abia apoi vom crește rezerva din reevaluare.

IAS 36 este destul de vag în ce privește activele reevaluate conform IAS 16: nu specifică în ce măsură putem relua pierderea din depreciere pe seama veniturilor (vezi paragraful 102 din IAS 36).

Varianta 1

Dacă pornim de la premisa că depreciere înseamnă doar cheltuială și nu reducerea rezervei din reevaluare, atunci valoarea nedepreciată a activului este de 150.000 (200.000 mai puțin rezerva din reevaluare de 50.000).

Dacă activul nu ar fi fost depreciat la sfârșitul celui de-al patrulea an de funcționare, ar fi avut valoarea de 112.500 (150.000 mai puțin 2 ani de amortizare liniară de 18.750, adică 150.000/8 ani).

Scanned with OKEN Scanner

Venitul pe care îl vom recunoaște va fi de 22.500 (diferența între 112.500 și 90.000) și restul până la 90.000, adică 67.500, va constitui creșterea rezervei din reevaluare.

Varianta 2

Dacă pornim de la premisa că depreciere înseamnă atât cheltuială, cât și reducerea rezervei din reevaluare, atunci valoarea nedepreciată a activului este de 200.000.

Dacă activul nu ar fi fost depreciat la sfârșitul celui de-al patrulea an de funcționare, ar fi avut valoarea de 150.000 (200.000 mai puțin 2 ani de amortizare liniară de 25.000, adică 200.000/8 ani).

Venitul pe care îl vom recunoaște va fi de 30.000 (cheltuiala cu deprecierea înregistrată anterior) și restul până la 90.000, adică 60.000, va constitui creșterea rezervei din reevaluare.

2.2.4. Unități generatoare de numerar

Exemplul 1:

O întreprindere a achiziționat inițial un magazin pe un bulevard central. Magazinul a fost considerat o unitate generatoare de numerar. După un timp, în vederea extinderii, întreprinderea a achiziționat o altă clădire. Neputând să cumpere clădirea învecinată vechiului magazin, a cumpărat un spațiu la 30 de metri distanță, pe același bulevard. Ambele magazine sunt conduse central. Aprovizionarea se face pentru ambele magazine simultan, fără vreun criteriu aparte. Dacă un client nu găsește modelul sau numărul pe care îl caută într-unul din cele două magazine, o vânzătoare se duce și aduce ce dorește clientul din celălalt magazin. Există o evidență cu veniturile și încasările fiecărui magazin. Întreprinderea nu urmărește profitul pe cele două magazine, ci cumulat.

În această situație, este evident că cele două magazine împreună formează o unitate generatoare de numerar, deoarece nu putem

Scanned with OKEN Scanner

estima fluxurile de numerar pentru fiecare în parte (se face schimb de mărfuri, la nevoie) și ele sunt conduse și evaluate împreună.

Exemplul 2:

O întreprindere are două benzinării pe o autostradă, pe sensuri opuse de circulație. Înaintea unei benzinării de pe un sens, există o altă benzinărie deschisă de concurență. Pot fi considerate cele două benzinării active individuale sau formează o unitate generatoare de numerar?

Cele două active sunt active individuale și valoarea lor recuperabilă poate fi estimată individual. Aceasta deoarece pentru fiecare benzinărie în parte se poate estima fluxul de numerar ce va fi generat și, în plus, fluxul generat pentru una din benzinării (cea pe sensul cu benzinăria concurentă) este mai mic decât pentru cealaltă benzinărie.

Exemplul 3:

O întreprindere are o benzinărie prin care distribuie atât benzină, cât și diverse produse. Cum se va estima valoarea recuperabilă?

În această situație, magazinul de desfacere a diferitelor produse comercializate de întreprindere este considerat un activ individual distinct față de pompele de distribuție a benzinei. Aceasta deoarece fluxurile de numerar pot fi estimate și trebuie estimate distinct pentru cele două unități de gestiune. Chiar dacă există salariații angajați de benzinărie, care deservesc atât magazinul, cât și pompele, cele două sunt active distincte. Mai mult, deoarece pompele luate individual nu pot fi privite ca active individuale pentru că nu se poate estima fluxul de numerar generat de fiecare pompă (mașinile se alimentează de la pompa liberă), pompele formează o unitate generatoare de numerar. În estimarea fluxurilor de numerar pentru fiecare activ (unitate generatoare de numerar) în parte, trebuie să alocam o cotă din cheltuielile generale și comune ale benzinăriei.

Scanned with OKEN Scanner

CAPITOLUL 3

Standardul Internațional de Contabilitate nr. 36 (IAS 36), ediția 2002, versiunea originală

Scanned with OKEN Scanner

International Accounting Standard IAS 36

Impairment of Assets

This International Accounting Standard was approved by the IASC Board in April 1998 and becomes effective for financial statements covering periods beginning on or after 1 July 1999.

In July 1998, the approval of IAS 38, Intangible Assets, and IAS 22 (revised 1998), Business Combinations, resulted in changes in cross-references and terminology to the Introduction and paragraphs 39, 40 and 110. In addition, IAS 38 added a definition of "active market" to paragraph 5. Finally, a minor wording inconsistency in Appendix A, paragraphs A47, A48 and A57, was corrected.

In April 2000, IAS 40, Investment Property, amended paragraph 1.

Scanned with OKEN Scanner

Introduction

1. This Standard ("IAS 36") prescribes the accounting and disclosure for impairment of all assets. It replaces the requirements for assessing the recoverability of an asset and recognising impairment losses that were included in:

   (a) IAS 16 (revised 1993), Property, Plant and Equipment (see IAS 16 (revised 1998));

   (b) IAS 22 (revised 1993), Business Combinations (see IAS 22 (revised 1998));

   (c) IAS 28 (reformatted 1994), Accounting for Investments in Associates (see IAS 28 (revised 1998)); and

   (d) IAS 31 (reformatted 1994), Financial Reporting of Interests in Joint Ventures (see IAS 31 (revised 1998)).

   The major changes from previous requirements and explanations for the principles in IAS 36 are set out in a separate Basis for Conclusions.

2. IAS 36 does not cover impairment of inventories, deferred tax assets, assets arising from construction contracts, assets arising from employee benefits or most financial assets.

3. IAS 36 requires that the recoverable amount of an asset should be estimated whenever there is an indication that the asset may be impaired. In specific cases, the International Accounting Standard applicable to an asset may include requirements for

Scanned with OKEN Scanner

additional reviews. For example, IAS 38, Intangible Assets, and IAS 22 (revised 1998), Business Combinations, require that the recoverable amount of intangible assets and goodwill that are amortised over more than 20 years should be estimated annually.

4. IAS 36 requires an impairment loss to be recognised (an asset is impaired) whenever the carrying amount of an asset exceeds its recoverable amount. An impairment loss should be recognised in the income statement for assets carried at cost and treated as a revaluation decrease for assets carried at revalued amount.

5. IAS 36 requires recoverable amount to be measured as the higher of net selling price and value in use:

   (a) net selling price is the amount obtainable from the sale of an asset in an arm's length transaction between knowledgeable, willing parties, after deducting any direct incremental disposal costs; and

   (b) value in use is the present value of estimated future cash flows expected to arise from continuing use of an asset and from its disposal at the end of its useful life.

6. In determining an asset's value in use, IAS 36 requires that an enterprise should use, among other things:

   (a) cash flow projections based on reasonable and supportable assumptions that:

      (i) reflect the asset in its current condition; and

Scanned with OKEN Scanner

(ii) represent management's best estimate of the set of economic conditions that will exist over the remaining useful life of the asset; and

(b) a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. The discount rate should not reflect risks for which future cash flows have been adjusted.

7. Recoverable amount should be estimated for an individual asset. If it is not possible to do so, IAS 36 requires an enterprise to determine recoverable amount for the cash-generating unit to which the asset belongs. A cash-generating unit is the smallest identifiable group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets. However, if the output produced by an asset or group of assets is traded in an active market, this asset or group of assets should be identified as a separate cash-generating unit, even if some or all of the production of this asset or group of assets is used internally. Appendix A, Illustrative Examples, includes examples on the identification of cash-generating units.

8. In testing a cash-generating unit for impairment, IAS 36 requires that goodwill and corporate assets (such as head office assets) that relate to the cash-generating unit should be considered. IAS 36 specifies how this should be done.

9. Principles for recognising and measuring impairment losses for a cash-generating unit are the same as those for an individual asset. IAS 36 specifies how to determine the carrying amount of a cash-generating unit and how to allocate an impairment loss between the assets of the unit.

Scanned with OKEN Scanner

10. IAS 36 requires that an impairment loss recognised in prior years should be reversed if, and only if, there has been a change in the estimates used to determine recoverable amount since the last impairment loss was recognised. However, an impairment loss is reversed only to the extent that it does not increase the carrying amount of an asset above the carrying amount that would have been determined for the asset (net of amortisation or depreciation) had no impairment loss been recognised in prior years. A reversal of an impairment loss should be recognised in the income statement for assets carried at cost and treated as a revaluation increase for assets carried at revalued amount.

11. IAS 36 requires that an impairment loss for goodwill should not be reversed unless:

    (a) the impairment loss was caused by a specific external event of an exceptional nature that is not expected to recur; and

    (b) subsequent external events have reversed the effect of that event.

12. When impairment losses are recognised (reversed), IAS 36 requires certain information to be disclosed:

    (a) by class of assets; and

    (b) by reportable segments based on the enterprise's primary format (only required if an enterprise applies IAS 14, Segment Reporting).

    IAS 36 requires further disclosure if impairment losses recognised (reversed) during the period are material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole.

Scanned with OKEN Scanner

13. On first adoption, IAS 36 should be applied on a prospective basis only. Impairment losses recognised (reversed) should be treated under IAS 36 and not under the benchmark or the allowed alternative treatment for other changes in accounting policies in IAS 8, Net Profit or Loss for the Period, Fundamental Errors and Changes in Accounting Policies.

14. IAS 36 is effective for accounting periods beginning on or after 1 July 1999. Earlier application is encouraged.

Scanned with OKEN Scanner

Contents

International Accounting Standard IAS 36

Impairment of Assets

OBJECTIVE

SCOPE Paragraphs **1-4**

DEFINITIONS **5**

IDENTIFYING AN ASSET THAT MAY BE IMPAIRED **6-14**

MEASUREMENT OF RECOVERABLE AMOUNT **15-56**

Net Selling Price 21-25

Value in Use 26-56

Basis for Estimates of Future Cash Flows 27-31

Composition of Estimates of Future Cash Flows 32-46

Foreign Currency Future Cash Flows 47

Discount Rate 48-56

RECOGNITION AND MEASUREMENT OF AN IMPAIRMENT LOSS **57-63**

CASH-GENERATING UNITS **64-93**

Scanned with OKEN Scanner

Identification of the Cash-Generating Unit to Which an Asset Belongs 65-72

Recoverable Amount and Carrying Amount of a Cash-Generating Unit 73-87

Goodwill 79-83

Corporate Assets 84-87

Impairment Loss for a Cash-Generating Unit 88-93

REVERSAL OF AN IMPAIRMENT LOSS **94-112**

Reversal of an Impairment Loss for an Individual Asset 102-106

Reversal of an Impairment Loss for a Cash-Generating Unit 107-108

Reversal of an Impairment Loss for Goodwill 109-112

DISCLOSURE **113-119**

TRANSITIONAL PROVISIONS **120-121**

EFFECTIVE DATE **122**

APPENDICES

A. Illustrative Examples

B. Basis for Conclusions

Scanned with OKEN Scanner

International Accounting Standard IAS 36

Impairment of Assets

The standards, which have been set in bold italic type, should be read in the context of the background material and implementation guidance in this Standard, and in the context of the Preface to International Accounting Standards. International Accounting Standards are not intended to apply to immaterial items (see paragraph 12 of the Preface).

Objective

The objective of this Standard is to prescribe the procedures that an enterprise applies to ensure that its assets are carried at no more than their recoverable amount. An asset is carried at more than its recoverable amount if its carrying amount exceeds the amount to be recovered through use or sale of the asset. If this is the case, the asset is described as impaired and the Standard requires the enterprise to recognise an impairment loss. The Standard also specifies when an enterprise should reverse an impairment loss and it prescribes certain disclosures for impaired assets.

Scope

1. This Standard should be applied in accounting for the impairment of all assets, other than:

(a) inventories (see IAS 2, Inventories);

Scanned with OKEN Scanner

(b) assets arising from construction contracts (see IAS 11, Construction Contracts);

(c) deferred tax assets (see IAS 12, Income Taxes);

(d) assets arising from employee benefits (see IAS 19, Employee Benefits);

(e) financial assets that are included in the scope of IAS 32, Financial Instruments: Disclosure and Presentation;

(f) investment property that is measured at fair value (see IAS 40, Investment Property); and

(g) biological assets related to agricultural activity that are measured at fair value less estimated point-of-sale costs (see IAS 41, Agriculture).

2. This Standard does not apply to inventories, assets arising from construction contracts, deferred tax assets or assets arising from employee benefits because existing International Accounting Standards applicable to these assets already contain specific requirements for recognising and measuring these assets.

3. This Standard applies to: ~~For financial assets that are included in the scope of IAS 32, Financial Instruments: Disclosure and Presentation, accounting requirements for impairment losses will depend on the outcome of the IASC project on accounting for financial instruments. Investments in:~~

(a) subsidiaries, as defined in IAS 27, Consolidated Financial Statements and Accounting for Investments in Subsidiaries;

Scanned with OKEN Scanner

(b) associates, as defined in IAS 28, Accounting for Investments in Associates; and

(c) joint ventures, as defined in IAS 31, Financial Reporting of Interests in Joint Ventures.;

For impairment of other financial assets, refer to IAS 39, Financial Instruments: Recognition and Measurement. ~~are financial assets but are excluded from the scope of IAS 32. Therefore, this Standard applies to such investments.~~

4. This Standard applies to assets that are carried at revalued amount (fair value) under other International Accounting Standards, such as the allowed alternative treatment in IAS 16, Property, Plant and Equipment. However, identifying whether a revalued asset may be impaired depends on the basis used to determine fair value:

(a) if the asset's fair value is its market value, the only difference between the asset's fair value and its net selling price is the direct incremental costs to dispose of the asset:

(i) if the disposal costs are negligible, the recoverable amount of the revalued asset is necessarily close to, or greater than, its revalued amount (fair value). In this case, after the revaluation requirements have been applied, it is unlikely that the revalued asset is impaired and recoverable amount need not be estimated; and

(ii) if the disposal costs are not negligible, net selling price of the revalued asset is necessarily less than its

Scanned with OKEN Scanner

fair value. Therefore, the revalued asset will be impaired if its value in use is less than its revalued amount (fair value). In this case, after the revaluation requirements have been applied, an enterprise applies this Standard to determine whether the asset may be impaired; and

(b) if the asset's fair value is determined on a basis other than its market value, its revalued amount (fair value) may be greater or lower than its recoverable amount. Hence, after the revaluation requirements have been applied, an enterprise applies this Standard to determine whether the asset may be impaired.

Definitions

5. ***The following terms are used in this Standard with the meanings specified:***

Recoverable amount is the higher of an asset's net selling price and its value in use.

Value in use is the present value of estimated future cash flows expected to arise from the continuing use of an asset and from its disposal at the end of its useful life.

Net selling price is the amount obtainable from the sale of an asset in an arm's length transaction between knowledgeable, willing parties, less the costs of disposal.

Costs of disposal are incremental costs directly attributable to the disposal of an asset, excluding finance costs and income tax expense.

Scanned with OKEN Scanner

An impairment loss is the amount by which the carrying amount of an asset exceeds its recoverable amount.

Carrying amount is the amount at which an asset is recognised in the balance sheet after deducting any accumulated depreciation (amortisation) and accumulated impairment losses thereon.

Depreciation (Amortisation) is the systematic allocation of the depreciable amount of an asset over its useful life.[1]

Depreciable amount is the cost of an asset, or other amount substituted for cost in the financial statements, less its residual value.

Useful life is either:

(a) the period of time over which an asset is expected to be used by the enterprise; or

(b) the number of production or similar units expected to be obtained from the asset by the enterprise.

A cash-generating unit is the smallest identifiable group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets.

Corporate assets are assets other than goodwill that contribute to the future cash flows of both the cash-generating unit under review and other cash-generating units.

[1] In the case of an intangible asset or goodwill, the term "amortisation" is generally used instead of "depreciation". Both terms have the same meaning.

Scanned with OKEN Scanner

An active market is a market where all the following conditions exist:

(a) the items traded within the market are homogeneous;

(b) willing buyers and sellers can normally be found at any time; and

(c) prices are available to the public.

Identifying an Asset that may be Impaired

6. Paragraphs 7 to 14 specify when recoverable amount should be determined. These requirements use the term "an asset" but apply equally to an individual asset or a cash-generating unit.

7. An asset is impaired when the carrying amount of the asset exceeds its recoverable amount. Paragraphs 9 to 11 describe some indications that an impairment loss may have occurred: if any of those indications is present, an enterprise is required to make a formal estimate of recoverable amount. If no indication of a potential impairment loss is present, this Standard does not require an enterprise to make a formal estimate of recoverable amount.

8. An enterprise should assess at each balance sheet date whether there is any indication that an asset may be impaired. If any such indication exists, the enterprise should estimate the recoverable amount of the asset.

Scanned with OKEN Scanner

9. In assessing whether there is any indication that an asset may be impaired, an enterprise should consider, as a minimum, the following indications:

External sources of information

(a) during the period, an asset's market value has declined significantly more than would be expected as a result of the passage of time or normal use;

(b) significant changes with an adverse effect on the enterprise have taken place during the period, or will take place in the near future, in the technological, market, economic or legal environment in which the enterprise operates or in the market to which an asset is dedicated;

(c) market interest rates or other market rates of return on investments have increased during the period, and those increases are likely to affect the discount rate used in calculating an asset's value in use and decrease the asset's recoverable amount materially;

(d) the carrying amount of the net assets of the reporting enterprise is more than its market capitalisation;

Internal sources of information

(e) evidence is available of obsolescence or physical damage of an asset;

(f) significant changes with an adverse effect on the enterprise have taken place during the period, or are expected to take place in the near future, in the extent to

Scanned with OKEN Scanner

which, or manner in which, an asset is used or is expected to be used. These changes include plans to discontinue or restructure the operation to which an asset belongs or to dispose of an asset before the previously expected date; and

(g) evidence is available from internal reporting that indicates that the economic performance of an asset is, or will be, worse than expected.

10. The list in paragraph 9 is not exhaustive. An enterprise may identify other indications that an asset may be impaired and these would also require the enterprise to determine the asset's recoverable amount.

11. Evidence from internal reporting that indicates that an asset may be impaired includes the existence of:

(a) cash flows for acquiring the asset, or subsequent cash needs for operating or maintaining it, that are significantly higher than those originally budgeted;

(b) actual net cash flows or operating profit or loss flowing from the asset that are significantly worse than those budgeted;

(c) a significant decline in budgeted net cash flows or operating profit, or a significant increase in budgeted loss, flowing from the asset; or

(d) operating losses or net cash outflows for the asset, when current period figures are aggregated with budgeted figures for the future.

Scanned with OKEN Scanner

12. The concept of materiality applies in identifying whether the recoverable amount of an asset needs to be estimated. For example, if previous calculations show that an asset's recoverable amount is significantly greater than its carrying amount, the enterprise need not re-estimate the asset's recoverable amount if no events have occurred that would eliminate that difference. Similarly, previous analysis may show that an asset's recoverable amount is not sensitive to one (or more) of the indications listed in paragraph 9.

13. As an illustration of paragraph 12, if market interest rates or other market rates of return on investments have increased during the period, an enterprise is not required to make a formal estimate of an asset's recoverable amount in the following cases:

(a) if the discount rate used in calculating the asset's value in use is unlikely to be affected by the increase in these market rates. For example, increases in short-term interest rates may not have a material effect on the discount rate used for an asset that has a long remaining useful life; or

(b) if the discount rate used in calculating the asset's value in use is likely to be affected by the increase in these market rates but previous sensitivity analysis of recoverable amount shows that:

(i) it is unlikely that there will be a material decrease in recoverable amount because future cash flows are also likely to increase. For example, in some cases, an enterprise may be able to demonstrate that it adjusts its revenues to compensate for any increase in market rates; or

Scanned with OKEN Scanner

(ii) the decrease in recoverable amount is unlikely to result in a material impairment loss.

14. If there is an indication that an asset may be impaired, this may indicate that the remaining useful life, the depreciation (amortisation) method or the residual value for the asset need to be reviewed and adjusted under the International Accounting Standard applicable to the asset, even if no impairment loss is recognised for the asset.

Measurement of Recoverable Amount

15. This Standard defines recoverable amount as the higher of an asset's net selling price and value in use. Paragraphs 16 to 56 set out the requirements for measuring recoverable amount. These requirements use the term "an asset" but apply equally to an individual asset or a cash-generating unit.

16. It is not always necessary to determine both an asset's net selling price and its value in use. For example, if either of these amounts exceeds the asset's carrying amount, the asset is not impaired and it is not necessary to estimate the other amount.

17. It may be possible to determine net selling price, even if an asset is not traded in an active market. However, sometimes it will not be possible to determine net selling price because there is no basis for making a reliable estimate of the amount obtainable from the sale of the asset in an arm's length transaction between knowledgeable and willing parties. In this case, the recoverable amount of the asset may be taken to be its value in use.

Scanned with OKEN Scanner

18. If there is no reason to believe that an asset's value in use materially exceeds its net selling price, the asset's recoverable amount may be taken to be its net selling price. This will often be the case for an asset that is held for disposal. This is because the value in use of an asset held for disposal will consist mainly of the net disposal proceeds, since the future cash flows from continuing use of the asset until its disposal are likely to be negligible.

19. Recoverable amount is determined for an individual asset, unless the asset does not generate cash inflows from continuing use that are largely independent of those from other assets or groups of assets. If this is the case, recoverable amount is determined for the cash-generating unit to which the asset belongs (see paragraphs 64 to 87), unless either:

    (a) the asset's net selling price is higher than its carrying amount; or

    (b) the asset's value in use can be estimated to be close to its net selling price and net selling price can be determined.

20. In some cases, estimates, averages and computational shortcuts may provide a reasonable approximation of the detailed computations illustrated in this Standard for determining net selling price or value in use.

Net Selling Price

21. The best evidence of an asset's net selling price is a price in a binding sale agreement in an arm's length transaction, adjusted for incremental costs that would be directly attributable to the disposal of the asset.

Scanned with OKEN Scanner

22. If there is no binding sale agreement but an asset is traded in an active market, net selling price is the asset's market price less the costs of disposal. The appropriate market price is usually the current bid price. When current bid prices are unavailable, the price of the most recent transaction may provide a basis from which to estimate net selling price, provided that there has not been a significant change in economic circumstances between the transaction date and the date at which the estimate is made.

23. If there is no binding sale agreement or active market for an asset, net selling price is based on the best information available to reflect the amount that an enterprise could obtain, at the balance sheet date, for the disposal of the asset in an arm's length transaction between knowledgeable, willing parties, after deducting the costs of disposal. In determining this amount, an enterprise considers the outcome of recent transactions for similar assets within the same industry. Net selling price does not reflect a forced sale, unless management is compelled to sell immediately.

24. Costs of disposal, other than those that have already been recognised as liabilities, are deducted in determining net selling price. Examples of such costs are legal costs, stamp duty and similar transaction taxes, costs of removing the asset, and direct incremental costs to bring an asset into condition for its sale. However, termination benefits (as defined in IAS 19, Employee Benefits) and costs associated with reducing or reorganising a business following the disposal of an asset are not direct incremental costs to dispose of the asset.

25. Sometimes, the disposal of an asset would require the buyer to take over a liability and only a single net selling price is available

Scanned with OKEN Scanner

for both the asset and the liability. Paragraph 77 explains how to deal with such cases.

Value in Use

26. Estimating the value in use of an asset involves the following steps:

(a) estimating the future cash inflows and outflows to be derived from continuing use of the asset and from its ultimate disposal; and

(b) applying the appropriate discount rate to these future cash flows.

Basis for Estimates of Future Cash Flows

27. In measuring value in use:

(a) cash flow projections should be based on reasonable and supportable assumptions that represent management's best estimate of the set of economic conditions that will exist over the remaining useful life of the asset. Greater weight should be given to external evidence;

(b) cash flow projections should be based on the most recent financial budgets/forecasts that have been approved by management. Projections based on these budgets/forecasts should cover a maximum period of five years, unless a longer period can be justified; and

(c) cash flow projections beyond the period covered by the most recent budgets/forecasts should be estimated by

Scanned with OKEN Scanner

extrapolating the projections based on the budgets/ forecasts using a steady or declining growth rate for subsequent years, unless an increasing rate can be justified. This growth rate should not exceed the long-term average growth rate for the products, industries, or country or countries in which the enterprise operates, or for the market in which the asset is used, unless a higher rate can be justified.

28. Detailed, explicit and reliable financial budgets/forecasts of future cash flows for periods longer than five years are generally not available. For this reason, management's estimates of future cash flows are based on the most recent budgets/forecasts for a maximum of five years. Management may use cash flow projections based on financial budgets/forecasts over a period longer than five years if management is confident that these projections are reliable and it can demonstrate its ability, based on past experience, to forecast cash flows accurately over that longer period.

29. Cash flow projections until the end of an asset's useful life are estimated by extrapolating the cash flow projections based on the financial budgets/forecasts using a growth rate for subsequent years. This rate is steady or declining, unless an increase in the rate matches objective information about patterns over a product or industry lifecycle. If appropriate, the growth rate is zero or negative.

30. Where conditions are very favourable, competitors are likely to enter the market and restrict growth. Therefore, enterprises will have difficulty in exceeding the average historical growth rate over the long term (say, twenty years) for the products,

Scanned with OKEN Scanner

industries, or country or countries in which the enterprise operates, or for the market in which the asset is used.

31. In using information from financial budgets/forecasts, an enterprise considers whether the information reflects reasonable and supportable assumptions and represents management's best estimate of the set of economic conditions that will exist over the remaining useful life of the asset.

Composition of Estimates of Future Cash Flows

32. *Estimates of future cash flows should include:*

    (a) projections of cash inflows from the continuing use of the asset;

    (b) projections of cash outflows that are necessarily incurred to generate the cash inflows from continuing use of the asset (including cash outflows to prepare the asset for use) and that can be directly attributed, or allocated on a reasonable and consistent basis, to the asset; and

    (c) net cash flows, if any, to be received (or paid) for the disposal of the asset at the end of its useful life.

33. Estimates of future cash flows and the discount rate reflect consistent assumptions about price increases due to general inflation. Therefore, if the discount rate includes the effect of price increases due to general inflation, future cash flows are estimated in nominal terms. If the discount rate excludes the effect of price increases due to general inflation, future cash

Scanned with OKEN Scanner

flows are estimated in real terms (but include future specific price increases or decreases).

34. Projections of cash outflows include future overheads that can be attributed directly, or allocated on a reasonable and consistent basis, to the use of the asset.

35. When the carrying amount of an asset does not yet include all the cash outflows to be incurred before it is ready for use or sale, the estimate of future cash outflows includes an estimate of any further cash outflow that is expected to be incurred before the asset is ready for use or sale. For example, this is the case for a building under construction or for a development project that is not yet completed.

36. To avoid double counting, estimates of future cash flows do not include:

(a) cash inflows from assets that generate cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows from the asset under review (for example, financial assets such as receivables); and

(b) cash outflows that relate to obligations that have already been recognised as liabilities (for example, payables, pensions or provisions).

37. Future cash flows should be estimated for the asset in its current condition. Estimates of future cash flows should not include estimated future cash inflows or outflows that are expected to arise from:

(a) a future restructuring to which an enterprise is not yet committed; or

Scanned with OKEN Scanner

(b) future capital expenditure that will improve or enhance the asset in excess of its originally assessed standard of performance.

38. Because future cash flows are estimated for the asset in its current condition, value in use does not reflect:

(a) future cash outflows or related cost savings (for example reductions in staff costs) or benefits that are expected to arise from a future restructuring to which an enterprise is not yet committed; or

(b) future capital expenditure that will improve or enhance the asset in excess of its originally assessed standard of performance or the related future benefits from this future expenditure.

39. A restructuring is a programme that is planned and controlled by management and that materially changes either the scope of the business undertaken by an enterprise or the manner in which the business is conducted. IAS 37, Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets, gives guidance that may clarify when an enterprise is committed to a restructuring.

40. When an enterprise becomes committed to a restructuring, some assets are likely to be affected by this restructuring. Once the enterprise is committed to the restructuring:

(a) in determining value in use, estimates of future cash inflows and cash outflows reflect the cost savings and other benefits from the restructuring (based on the most recent financial budgets/forecasts that have been approved by management); and

Scanned with OKEN Scanner

(b) estimates of future cash outflows for the restructuring are dealt with in a restructuring provision under IAS 37, Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets.

Appendix A, Example 5, illustrates the effect of a future restructuring on a value in use calculation.

41. Until an enterprise incurs capital expenditure that improves or enhances an asset in excess of its originally assessed standard of performance, estimates of future cash flows do not include the estimated future cash inflows that are expected to arise from this expenditure (see Appendix A, Example 6).

42. Estimates of future cash flows include future capital expenditure necessary to maintain or sustain an asset at its originally assessed standard of performance.

43. ***Estimates of future cash flows should not include:***

(a) cash inflows or outflows from financing activities; or

(b) income tax receipts or payments.

44. Estimated future cash flows reflect assumptions that are consistent with the way the discount rate is determined. Otherwise, the effect of some assumptions will be counted twice or ignored. Because the time value of money is considered by discounting the estimated future cash flows, these cash flows exclude cash inflows or outflows from financing activities. Similarly, since the discount rate is determined on a pre-tax basis, future cash flows are also estimated on a pre-tax basis.

Scanned with OKEN Scanner

45. ***The estimate of net cash flows to be received (or paid) for the disposal of an asset at the end of its useful life should be the amount that an enterprise expects to obtain from the disposal of the asset in an arm's length transaction between knowledgeable, willing parties, after deducting the estimated costs of disposal.***

46. The estimate of net cash flows to be received (or paid) for the disposal of an asset at the end of its useful life is determined in a similar way to an asset's net selling price, except that, in estimating those net cash flows:

    (a) an enterprise uses prices prevailing at the date of the estimate for similar assets that have reached the end of their useful life and that have operated under conditions similar to those in which the asset will be used; and

    (b) those prices are adjusted for the effect of both future price increases due to general inflation and specific future price increases (decreases). However, if estimates of future cash flows from the asset's continuing use and the discount rate exclude the effect of general inflation, this effect is also excluded from the estimate of net cash flows on disposal.

Foreign Currency Future Cash Flows

47. Future cash flows are estimated in the currency in which they will be generated and then discounted using a discount rate appropriate for that currency. An enterprise translates the present value obtained using the spot exchange rate at the balance sheet date (described in IAS 21, The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates, as the closing rate).

Scanned with OKEN Scanner

Discount Rate

48. ***The discount rate (or rates) should be a pre-tax rate (or rates) that reflect(s) current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. The discount rate(s) should not reflect risks for which future cash flow estimates have been adjusted.***

49. A rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset is the return that investors would require if they were to choose an investment that would generate cash flows of amounts, timing and risk profile equivalent to those that the enterprise expects to derive from the asset. This rate is estimated from the rate implicit in current market transactions for similar assets or from the weighted average cost of capital of a listed enterprise that has a single asset (or a portfolio of assets) similar in terms of service potential and risks to the asset under review.

50. When an asset-specific rate is not directly available from the market, an enterprise uses surrogates to estimate the discount rate. The purpose is to estimate, as far as possible, a market assessment of:

    (a) the time value of money for the periods until the end of the asset's useful life; and

    (b) the risks that the future cash flows will differ in amount or timing from estimates.

51. As a starting point, the enterprise may take into account the following rates:

Scanned with OKEN Scanner

(a) the enterprise's weighted average cost of capital determined using techniques such as the Capital Asset Pricing Model;

(b) the enterprise's incremental borrowing rate; and

(c) other market borrowing rates.

52. These rates are adjusted:

(a) to reflect the way that the market would assess the specific risks associated with the projected cash flows; and

(b) to exclude risks that are not relevant to the projected cash flows.

Consideration is given to risks such as country risk, currency risk, price risk and cash flow risk.

53. To avoid double counting, the discount rate does not reflect risks for which future cash flow estimates have been adjusted.

54. The discount rate is independent of the enterprise's capital structure and the way the enterprise financed the purchase of the asset because the future cash flows expected to arise from an asset do not depend on the way in which the enterprise financed the purchase of the asset.

55. When the basis for the rate is post-tax, that basis is adjusted to reflect a pre-tax rate.

56. An enterprise normally uses a single discount rate for the estimate of an asset's value in use. However, an enterprise uses

Scanned with OKEN Scanner

separate discount rates for different future periods where value in use is sensitive to a difference in risks for different periods or to the term structure of interest rates.

Recognition and Measurement of an Impairment Loss

57. Paragraphs 58 to 63 set out the requirements for recognising and measuring impairment losses for an individual asset. Recognition and measurement of impairment losses for a cash-generating unit are dealt with in paragraphs 88 to 93.

58. ***If, and only if, the recoverable amount of an asset is less than its carrying amount, the carrying amount of the asset should be reduced to its recoverable amount. That reduction is an impairment loss.***

59. ***An impairment loss should be recognised as an expense in the income statement immediately, unless the asset is carried at revalued amount under another International Accounting Standard (for example, under the allowed alternative treatment in IAS 16, Property, Plant and Equipment). Any impairment loss of a revalued asset should be treated as a revaluation decrease under that other International Accounting Standard.***

60. An impairment loss on a revalued asset is recognised as an expense in the income statement. However, an impairment loss on a revalued asset is recognised directly against any revaluation surplus for the asset to the extent that the impairment loss does not exceed the amount held in the revaluation surplus for that same asset.

Scanned with OKEN Scanner

61. ***When the amount estimated for an impairment loss is greater than the carrying amount of the asset to which it relates, an enterprise should recognise a liability if, and only if, that is required by another International Accounting Standard.***

62. ***After the recognition of an impairment loss, the depreciation (amortisation) charge for the asset should be adjusted in future periods to allocate the asset's revised carrying amount, less its residual value (if any), on a systematic basis over its remaining useful life.***

63. If an impairment loss is recognised, any related deferred tax assets or liabilities are determined under IAS 12, Income Taxes, by comparing the revised carrying amount of the asset with its tax base (see Appendix A, Example 3).

Cash-Generating Units

64. Paragraphs 65 to 93 set out the requirements for identifying the cash-generating unit to which an asset belongs and determining the carrying amount of, and recognising impairment losses for, cash-generating units.

Identification of the Cash-Generating Unit to Which an Asset Belongs

65. ***If there is any indication that an asset may be impaired, recoverable amount should be estimated for the individual asset. If it is not possible to estimate the recoverable amount of the individual asset, an enterprise should determine the recoverable amount of the cash-generating unit to which the asset belongs (the asset's cash-generating unit).***

Scanned with OKEN Scanner

66. The recoverable amount of an individual asset cannot be determined if:

(a) the asset's value in use cannot be estimated to be close to its net selling price (for example, when the future cash flows from continuing use of the asset cannot be estimated to be negligible); and

(b) the asset does not generate cash inflows from continuing use that are largely independent of those from other assets. In such cases, value in use and, therefore, recoverable amount, can be determined only for the asset's cash-generating unit.

Example

A mining enterprise owns a private railway to support its mining activities. The private railway could be sold only for scrap value and the private railway does not generate cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows from the other assets of the mine.

It is not possible to estimate the recoverable amount of the private railway because the value in use of the private railway cannot be determined and it is probably different from scrap value. Therefore, the enterprise estimates the recoverable amount of the cash-generating unit to which the private railway belongs, that is, the mine as a whole.

67. As defined in paragraph 5, an asset's cash-generating unit is the smallest group of assets that includes the asset and that generates cash inflows from continuing use that are largely

Scanned with OKEN Scanner

independent of the cash inflows from other assets or groups of assets. Identification of an asset's cash-generating unit involves judgement. If recoverable amount cannot be determined for an individual asset, an enterprise identifies the lowest aggregation of assets that generate largely independent cash inflows from continuing use.

Example

A bus company provides services under contract with a municipality that requires minimum service on each of five separate routes. Assets devoted to each route and the cash flows from each route can be identified separately. One of the routes operates at a significant loss.

Because the enterprise does not have the option to curtail any one bus route, the lowest level of identifiable cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets is the cash inflows generated by the five routes together. The cash-generating unit for each route is the bus company as a whole.

68. Cash inflows from continuing use are inflows of cash and cash equivalents received from parties outside the reporting enterprise. In identifying whether cash inflows from an asset (or group of assets) are largely independent of the cash inflows from other assets (or groups of assets), an enterprise considers various factors including how management monitors the enterprise's operations (such as by product lines, businesses, individual locations, districts or regional areas or in some other way) or how management makes decisions about continuing or disposing of the enterprise's assets and operations. Appendix A,

Scanned with OKEN Scanner

Example 1, gives examples of identification of a cash-generating unit.

69. ***If an active market exists for the output produced by an asset or a group of assets, this asset or group of assets should be identified as a cash-generating unit, even if some or all of the output is used internally. If this is the case, management's best estimate of future market prices for the output should be used:***

(a) in determining the value in use of this cash-generating unit, when estimating the future cash inflows that relate to the internal use of the output; and

(b) in determining the value in use of other cash-generating units of the reporting enterprise, when estimating the future cash outflows that relate to the internal use of the output.

70. Even if part or all of the output produced by an asset or a group of assets is used by other units of the reporting enterprise (for example, products at an intermediate stage of a production process), this asset or group of assets forms a separate cash-generating unit if the enterprise could sell this output on an active market. This is because this asset or group of assets could generate cash inflows from continuing use that would be largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets. In using information based on financial budgets/forecasts that relates to such a cash-generating unit, an enterprise adjusts this information if internal transfer prices do not reflect management's best estimate of future market prices for the cash-generating unit's output.

Scanned with OKEN Scanner

71. Cash-generating units should be identified consistently from period to period for the same asset or types of assets, unless a change is justified.

72. If an enterprise determines that an asset belongs to a different cash-generating unit than in previous periods, or that the types of assets aggregated for the asset's cash-generating unit have changed, paragraph 117 requires certain disclosures about the cash-generating unit, if an impairment loss is recognised or reversed for the cash-generating unit and is material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole.

Recoverable Amount and Carrying Amount of a Cash-Generating Unit

73. The recoverable amount of a cash-generating unit is the higher of the cash-generating unit's net selling price and value in use. For the purpose of determining the recoverable amount of a cash-generating unit, any reference in paragraphs 16 to 56 to "an asset" is read as a reference to "a cash-generating unit".

74. The carrying amount of a cash-generating unit should be determined consistently with the way the recoverable amount of the cash-generating unit is determined.

75. The carrying amount of a cash-generating unit:

(a) includes the carrying amount of only those assets that can be attributed directly, or allocated on a reasonable and consistent basis, to the cash-generating unit and that will generate the future cash inflows estimated in determining the cash-generating unit's value in use; and

Scanned with OKEN Scanner

(b) does not include the carrying amount of any recognised liability, unless the recoverable amount of the cash-generating unit cannot be determined without consideration of this liability.

This is because net selling price and value in use of a cash-generating unit are determined excluding cash flows that relate to assets that are not part of the cash-generating unit and liabilities that have already been recognised in the financial statements (see paragraphs 24 and 36).

76. Where assets are grouped for recoverability assessments, it is important to include in the cash-generating unit all assets that generate the relevant stream of cash inflows from continuing use. Otherwise, the cash-generating unit may appear to be fully recoverable when in fact an impairment loss has occurred. In some cases, although certain assets contribute to the estimated future cash flows of a cash-generating unit, they cannot be allocated to the cash-generating unit on a reasonable and consistent basis. This might be the case for goodwill or corporate assets such as head office assets. Paragraphs 79 to 87 explain how to deal with these assets in testing a cash-generating unit for impairment.

77. It may be necessary to consider certain recognised liabilities in order to determine the recoverable amount of a cash-generating unit. This may occur if the disposal of a cash-generating unit would require the buyer to take over a liability. In this case, the net selling price (or the estimated cash flow from ultimate disposal) of the cash-generating unit is the estimated selling price for the assets of the cash-generating unit and the liability together, less the costs of disposal. In order to perform a meaningful comparison between the carrying amount of the cash-generating unit and its recoverable amount, the carrying

Scanned with OKEN Scanner

amount of the liability is deducted in determining both the cash-generating unit's value in use and its carrying amount.

Example

A company operates a mine in a country where legislation requires that the owner must restore the site on completion of its mining operations. The cost of restoration includes the replacement of the overburden, which must be removed before mining operations commence. A provision for the costs to replace the overburden was recognised as soon as the overburden was removed. The amount provided was recognised as part of the cost of the mine and is being depreciated over the mine's useful life. The carrying amount of the provision for restoration costs is 500, which is equal to the present value of the restoration costs.

The enterprise is testing the mine for impairment. The cash-generating unit for the mine is the mine as a whole. The enterprise has received various offers to buy the mine at a price of around 800; this price encompasses the fact that the buyer will take over the obligation to restore the overburden. Disposal costs for the mine are negligible. The value in use of the mine is approximately 1,200, excluding restoration costs. The carrying amount of the mine is 1,000.

The net selling price for the cash-generating unit is 800. This amount considers restoration costs that have already been provided for. As a consequence, the value in use for the cash-generating unit is determined after consideration of the restoration costs and is estimated to be 700 (1,200 less 500). The carrying amount of the cash-generating unit is 500, which is the carrying amount of the mine (1,000) less the carrying amount of the provision for restoration costs (500).

Scanned with OKEN Scanner

78. For practical reasons, the recoverable amount of a cash-generating unit is sometimes determined after consideration of assets that are not part of the cash-generating unit (for example, receivables or other financial assets) or liabilities that have already been recognised in the financial statements (for example, payables, pensions and other provisions). In such cases, the carrying amount of the cash-generating unit is increased by the carrying amount of those assets and decreased by the carrying amount of those liabilities.

Goodwill

79. Goodwill arising on acquisition represents a payment made by an acquirer in anticipation of future economic benefits. The future economic benefits may result from synergy between the identifiable assets acquired or from assets which, individually, do not qualify for recognition in the financial statements. Goodwill does not generate cash flows independently from other assets or groups of assets and, therefore, the recoverable amount of goodwill as an individual asset cannot be determined. As a consequence, if there is an indication that goodwill may be impaired, recoverable amount is determined for the cash-generating unit to which goodwill belongs. This amount is then compared to the carrying amount of this cash-generating unit and any impairment loss is recognised in accordance with paragraph 88.

*80. **In testing a cash-generating unit for impairment, an enterprise should identify whether goodwill that relates to this cash-generating unit is recognised in the financial statements. If this is the case, an enterprise should:***

*(a) **perform a "bottom-up" test, that is, the enterprise should:***

Scanned with OKEN Scanner

(i) identify whether the carrying amount of goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis to the cash-generating unit under review; and

(ii) then, compare the recoverable amount of the cash-generating unit under review to its carrying amount (including the carrying amount of allocated goodwill, if any) and recognise any impairment loss in accordance with paragraph 88.

The enterprise should perform the second step of the "bottom-up" test even if none of the carrying amount of goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis to the cash-generating unit under review; and

(b) if, in performing the "bottom-up" test, the enterprise could not allocate the carrying amount of goodwill on a reasonable and consistent basis to the cash-generating unit under review, the enterprise should also perform a "top-down" test, that is, the enterprise should:

(i) identify the smallest cash-generating unit that includes the cash-generating unit under review and to which the carrying amount of goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis (the "larger" cash-generating unit); and

(ii) then, compare the recoverable amount of the larger cash-generating unit to its carrying amount (including the carrying amount of allocated goodwill) and recognise any impairment loss in accordance with paragraph 88.

Scanned with OKEN Scanner

81. Whenever a cash-generating unit is tested for impairment, an enterprise considers any goodwill that is associated with the future cash flows to be generated by the cash-generating unit. If goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis, an enterprise applies the "bottom-up" test only. If it is not possible to allocate goodwill on a reasonable and consistent basis, an enterprise applies both the "bottom-up" test and "top-down" test (see Appendix A, Example 7).

82. The "bottom-up" test ensures that an enterprise recognises any impairment loss that exists for a cash-generating unit, including for goodwill that can be allocated on a reasonable and consistent basis. Whenever it is impracticable to allocate goodwill on a reasonable and consistent basis in the "bottom-up" test, the combination of the "bottom-up" and the "top-down" test ensures that an enterprise recognises:

(a) first, any impairment loss that exists for the cash-generating unit excluding any consideration of goodwill; and

(b) then, any impairment loss that exists for goodwill. Because an enterprise applies the "bottom-up" test first to all assets that may be impaired, any impairment loss identified for the larger cash-generating unit in the "top-down" test relates only to goodwill allocated to the larger unit.

83. If the "top-down" test is applied, an enterprise formally determines the recoverable amount of the larger cash-generating unit, unless there is persuasive evidence that there is no risk that the larger cash-generating unit is impaired (see paragraph 12).

Scanned with OKEN Scanner

Corporate Assets

84. Corporate assets include group or divisional assets such as the building of a headquarters or a division of the enterprise, EDP equipment or a research centre. The structure of an enterprise determines whether an asset meets this Standard's definition of corporate assets for a particular cash-generating unit. Key characteristics of corporate assets are that they do not generate cash inflows independently from other assets or groups of assets and their carrying amount cannot be fully attributed to the cash-generating unit under review.

85. Because corporate assets do not generate separate cash inflows, the recoverable amount of an individual corporate asset cannot be determined unless management has decided to dispose of the asset. As a consequence, if there is an indication that a corporate asset may be impaired, recoverable amount is determined for the cash-generating unit to which the corporate asset belongs, compared to the carrying amount of this cash-generating unit and any impairment loss is recognised in accordance with paragraph 88.

86. In testing a cash-generating unit for impairment, an enterprise should identify all the corporate assets that relate to the cash-generating unit under review. For each identified corporate asset, an enterprise should then apply paragraph 80, that is:

(a) if the carrying amount of the corporate asset can be allocated on a reasonable and consistent basis to the cash-generating unit under review, an enterprise should apply the "bottom-up" test only; and

(b) if the carrying amount of the corporate asset cannot be allocated on a reasonable and consistent basis to the

Scanned with OKEN Scanner

cash-generating unit under review, an enterprise should apply both the "bottom-up" and "top-down" tests.

87. An example of how to deal with corporate assets can be found in Appendix A, Example 8.

Impairment Loss for a Cash-Generating Unit

88. An impairment loss should be recognised for a cash-generating unit if, and only if, its recoverable amount is less than its carrying amount. The impairment loss should be allocated to reduce the carrying amount of the assets of the unit in the following order:

(a) first, to goodwill allocated to the cash-generating unit (if any); and

(b) then, to the other assets of the unit on a pro-rata basis based on the carrying amount of each asset in the unit.

These reductions in carrying amounts should be treated as impairment losses on individual assets and recognised in accordance with paragraph 59.

89. In allocating an impairment loss under paragraph 88, the carrying amount of an asset should not be reduced below the highest of:

(a) its net selling price (if determinable);

(b) its value in use (if determinable); and

(c) zero.

Scanned with OKEN Scanner

The amount of the impairment loss that would otherwise have been allocated to the asset should be allocated to the other assets of the unit on a pro-rata basis.

90. The goodwill allocated to a cash-generating unit is reduced before reducing the carrying amount of the other assets of the unit because of its nature.

91. If there is no practical way to estimate the recoverable amount of each individual asset of a cash-generating unit, this Standard requires an arbitrary allocation of an impairment loss between the assets of that unit, other than goodwill, because all assets of a cash-generating unit work together.

92. If the recoverable amount of an individual asset cannot be determined (see paragraph 66):

(a) an impairment loss is recognised for the asset if its carrying amount is greater than the higher of its net selling price and the results of the allocation procedures described in paragraphs 88 and 89; and

(a) no impairment loss is recognised for the asset if the related cash-generating unit is not impaired. This applies even if the asset's net selling price is less than its carrying amount.

Example

A machine has suffered physical damage but is still working, although not as well as it used to. The net selling price of the machine is less than its carrying amount. The machine does not

Scanned with OKEN Scanner

generate independent cash inflows from continuing use. The smallest identifiable group of assets that includes the machine and generates cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows from other assets is the production line to which the machine belongs. The recoverable amount of the production line shows that the production line taken as a whole is not impaired.

Assumption 1: budgets/forecasts approved by management reflect no commitment of management to replace the machine.

The recoverable amount of the machine alone cannot be estimated since the machine's value in use:

(a) may differ from its net selling price; and

(b) can be determined only for the cash-generating unit to which the machine belongs (the production line).

The production line is not impaired, therefore, no impairment loss is recognised for the machine. Nevertheless, the enterprise may need to reassess the depreciation period or the depreciation method for the machine. Perhaps, a shorter depreciation period or a faster depreciation method is required to reflect the expected remaining useful life of the machine or the pattern in which economic benefits are consumed by the enterprise.

Assumption 2: budgets/forecasts approved by management reflect a commitment of management to replace the machine and sell it in the near future. Cash flows from continuing use of the machine until its disposal are estimated to be negligible.

Scanned with OKEN Scanner

The machine's value in use can be estimated to be close to its net selling price. Therefore, the recoverable amount of the machine can be determined and no consideration is given to the cash-generating unit to which the machine belongs (the production line). Since the machine's net selling price is less than its carrying amount, an impairment loss is recognised for the machine.

93. After the requirements in paragraphs 88 and 89 have been applied, a liability should be recognised for any remaining amount of an impairment loss for a cash-generating unit if, and only if, that is required by other International Accounting Standards.

Reversal of an Impairment Loss

94. Paragraphs 95 to 101 set out the requirements for reversing an impairment loss recognised for an asset or a cash-generating unit in prior years. These requirements use the term "an asset" but apply equally to an individual asset or a cash-generating unit. Additional requirements are set out for an individual asset in paragraphs 102 to 106, for a cash-generating unit in paragraphs 107 to 108 and for goodwill in paragraphs 109 to 112.

95. An enterprise should assess at each balance sheet date whether there is any indication that an impairment loss recognised for an asset in prior years may no longer exist or may have decreased. If any such indication exists, the enterprise should estimate the recoverable amount of that asset.

Scanned with OKEN Scanner

96. In assessing whether there is any indication that an impairment loss recognised for an asset in prior years may no longer exist or may have decreased, an enterprise should consider, as a minimum, the following indications:

External sources of information

(a) the asset's market value has increased significantly during the period;

(b) significant changes with a favourable effect on the enterprise have taken place during the period, or will take place in the near future, in the technological, market, economic or legal environment in which the enterprise operates or in the market to which the asset is dedicated;

(c) market interest rates or other market rates of return on investments have decreased during the period, and those decreases are likely to affect the discount rate used in calculating the asset's value in use and increase the asset's recoverable amount materially;

Internal sources of information

(d) significant changes with a favourable effect on the enterprise have taken place during the period, or are expected to take place in the near future, in the extent to which, or manner in which, the asset is used or is expected to be used. These changes include capital expenditure that has been incurred during the period to improve or enhance an asset in excess of its originally assessed standard of performance or a commitment to

Scanned with OKEN Scanner

discontinue or restructure the operation to which the asset belongs; and

(e) evidence is available from internal reporting that indicates that the economic performance of the asset is, or will be, better than expected.

97. Indications of a potential decrease in an impairment loss in paragraph 96 mainly mirror the indications of a potential impairment loss in paragraph 9. The concept of materiality applies in identifying whether an impairment loss recognised for an asset in prior years may need to be reversed and the recoverable amount of the asset determined.

98. If there is an indication that an impairment loss recognised for an asset may no longer exist or may have decreased, this may indicate that the remaining useful life, the depreciation (amortisation) method or the residual value may need to be reviewed and adjusted in accordance with the International Accounting Standard applicable to the asset, even if no impairment loss is reversed for the asset.

99. An impairment loss recognised for an asset in prior years should be reversed if, and only if, there has been a change in the estimates used to determine the asset's recoverable amount since the last impairment loss was recognised. If this is the case, the carrying amount of the asset should be increased to its recoverable amount. That increase is a reversal of an impairment loss.

100. A reversal of an impairment loss reflects an increase in the estimated service potential of an asset, either from use or sale,

Scanned with OKEN Scanner

since the date when an enterprise last recognised an impairment loss for that asset. An enterprise is required to identify the change in estimates that causes the increase in estimated service potential. Examples of changes in estimates include:

(a) a change in the basis for recoverable amount (i.e., whether recoverable amount is based on net selling price or value in use);

(b) if recoverable amount was based on value in use: a change in the amount or timing of estimated future cash flows or in the discount rate; or

(c) if recoverable amount was based on net selling price: a change in estimate of the components of net selling price.

101. An asset's value in use may become greater than the asset's carrying amount simply because the present value of future cash inflows increases as they become closer. However, the service potential of the asset has not increased. Therefore, an impairment loss is not reversed just because of the passage of time (sometimes called the "unwinding" of the discount), even if the recoverable amount of the asset becomes higher than its carrying amount.

Reversal of an Impairment Loss for an Individual Asset

102. The increased carrying amount of an asset due to a reversal of an impairment loss should not exceed the carrying amount that would have been determined (net of amortisation or

Scanned with OKEN Scanner

depreciation) had no impairment loss been recognised for the asset in prior years.

103. Any increase in the carrying amount of an asset above the carrying amount that would have been determined (net of amortisation or depreciation) had no impairment loss been recognised for the asset in prior years is a revaluation. In accounting for such a revaluation, an enterprise applies the International Accounting Standard applicable to the asset.

104. A reversal of an impairment loss for an asset should be recognised as income immediately in the income statement, unless the asset is carried at revalued amount under another International Accounting Standard (for example, under the allowed alternative treatment in IAS 16, Property, Plant and Equipment). Any reversal of an impairment loss on a revalued asset should be treated as a revaluation increase under that other International Accounting Standard.

105. A reversal of an impairment loss on a revalued asset is credited directly to equity under the heading revaluation surplus. However, to the extent that an impairment loss on the same revalued asset was previously recognised as an expense in the income statement, a reversal of that impairment loss is recognised as income in the income statement.

106. After a reversal of an impairment loss is recognised, the depreciation (amortisation) charge for the asset should be adjusted in future periods to allocate the asset's revised carrying amount, less its residual value (if any), on a systematic basis over its remaining useful life.

Scanned with OKEN Scanner

Reversal of an Impairment Loss for a Cash-Generating Unit

107. A reversal of an impairment loss for a cash-generating unit should be allocated to increase the carrying amount of the assets of the unit in the following order:

(a) first, assets other than goodwill on a pro-rata basis based on the carrying amount of each asset in the unit; and

(b) then, to goodwill allocated to the cash-generating unit (if any), if the requirements in paragraph 109 are met.

These increases in carrying amounts should be treated as reversals of impairment losses for individual assets and recognised in accordance with paragraph 104.

108. In allocating a reversal of an impairment loss for a cash-generating unit under paragraph 107, the carrying amount of an asset should not be increased above the lower of:

(a) its recoverable amount (if determinable); and

(b) the carrying amount that would have been determined (net of amortisation or depreciation) had no impairment loss been recognised for the asset in prior years.

The amount of the reversal of the impairment loss that would otherwise have been allocated to the asset should be allocated to the other assets of the unit on a pro-rata basis.

Scanned with OKEN Scanner

Reversal of an Impairment Loss for Goodwill

109. As an exception to the requirement in paragraph 99, an impairment loss recognised for goodwill should not be reversed in a subsequent period unless:

(a) the impairment loss was caused by a specific external event of an exceptional nature that is not expected to recur; and

(b) subsequent external events have occurred that reverse the effect of that event.

110. IAS 38, Intangible Assets, prohibits the recognition of internally generated goodwill. Any subsequent increase in the recoverable amount of goodwill is likely to be an increase in internally generated goodwill, unless the increase relates clearly to the reversal of the effect of a specific external event of an exceptional nature.

111. This Standard does not permit an impairment loss to be reversed for goodwill because of a change in estimates (for example, a change in the discount rate or in the amount and timing of future cash flows of the cash-generating unit to which goodwill relates).

112. A specific external event is an event that is outside of the control of the enterprise. Examples of external events of an exceptional nature include new regulations that significantly curtail the operating activities, or decrease the profitability, of the business to which the goodwill relates.

Scanned with OKEN Scanner

Disclosure

113. For each class of assets, the financial statements should disclose:

(a) the amount of impairment losses recognised in the income statement during the period and the line item(s) of the income statement in which those impairment losses are included;

(b) the amount of reversals of impairment losses recognised in the income statement during the period and the line item(s) of the income statement in which those impairment losses are reversed;

(c) the amount of impairment losses recognised directly in equity during the period; and

(d) the amount of reversals of impairment losses recognised directly in equity during the period.

114. A class of assets is a grouping of assets of similar nature and use in an enterprise's operations.

115. The information required in paragraph 113 may be presented with other information disclosed for the class of assets. For example, this information may be included in a reconciliation of the carrying amount of property, plant and equipment, at the beginning and end of the period, as required under IAS 16, Property, Plant and Equipment.

116. An enterprise that applies IAS 14, Segment Reporting, should disclose the following for each reportable segment

Scanned with OKEN Scanner

based on an enterprise's primary format (as defined in IAS 14):

(a) the amount of impairment losses recognised in the income statement and directly in equity during the period; and

(b) the amount of reversals of impairment losses recognised in the income statement and directly in equity during the period.

117. If an impairment loss for an individual asset or a cash-generating unit is recognised or reversed during the period and is material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole, an enterprise should disclose:

(a) the events and circumstances that led to the recognition or reversal of the impairment loss;

(b) the amount of the impairment loss recognised or reversed;

(c) for an individual asset:

(i) the nature of the asset; and

(ii) the reportable segment to which the asset belongs, based on the enterprise's primary format (as defined in IAS 14, Segment Reporting, if the enterprise applies IAS14);

(d) for a cash-generating unit:

(i) a description of the cash-generating unit (such as whether it is a product line, a plant, a business

Scanned with OKEN Scanner

operation, a geographical area, a reportable segment as defined in IAS 14 or other);

(ii) the amount of the impairment loss recognised or reversed by class of assets and by reportable segment based on the enterprise's primary format (as defined in IAS 14, if the enterprise applies IAS 14); and

(iii) if the aggregation of assets for identifying the cash-generating unit has changed since the previous estimate of the cash-generating unit's recoverable amount (if any), the enterprise should describe the current and former way of aggregating assets and the reasons for changing the way the cash-generating unit is identified;

(e) whether the recoverable amount of the asset (cash-generating unit) is its net selling price or its value in use;

(f) if recoverable amount is net selling price, the basis used to determine net selling price (such as whether selling price was determined by reference to an active market or in some other way); and

(g) if recoverable amount is value in use, the discount rate(s) used in the current estimate and previous estimate (if any) of value in use.

118. If impairment losses recognised (reversed) during the period are material in aggregate to the financial statements of the reporting enterprise as a whole, an enterprise should disclose a brief description of the following:

Scanned with OKEN Scanner

(a) the main classes of assets affected by impairment losses (reversals of impairment losses) for which no information is disclosed under paragraph 117; and

(b) the main events and circumstances that led to the recognition (reversal) of these impairment losses for which no information is disclosed under paragraph 117.

119. An enterprise is encouraged to disclose key assumptions used to determine the recoverable amount of assets (cash-generating units) during the period.

Transitional Provisions

120. This Standard should be applied on a prospective basis only. Impairment losses (reversals of impairment losses) that result from adoption of this International Accounting Standard should be recognised in accordance with this Standard (i.e., in the income statement unless an asset is carried at revalued amount. An impairment loss (reversal of impairment loss) on a revalued asset should be treated as a revaluation decrease (increase)).

121. Before the adoption of this Standard, various International Accounting Standards included requirements broadly similar to those included in this Standard for the recognition and reversal of impairment losses. However, changes may arise from previous assessments because this Standard details how to measure recoverable amount and how to consider an asset's cash-generating unit. It would be difficult to determine retrospectively what the estimate of recoverable amount would have been. Therefore, on adoption of this Standard, an enterprise

Scanned with OKEN Scanner

does not apply the benchmark or the allowed alternative treatment for other changes in accounting policies in IAS 8, Net Profit or Loss for the Period, Fundamental Errors and Changes in Accounting Policies.

Effective Date

122. *This International Accounting Standard becomes operative for financial statements covering periods beginning on or after 1 July 1999. Earlier application is encouraged. If an enterprise applies this Standard for financial statements covering periods beginning before 1 July 1999, the enterprise should disclose that fact.*

Scanned with OKEN Scanner

Appendix A

Illustrative Examples

Contents

	Paragraphs
EXAMPLE 1 - IDENTIFICATION OF CASH-GENERATING UNITS	**A1-A22**
A - Retail Store Chain	A1-A4
B - Plant for an Intermediate Step in a Production Process	A5-A10
C - Single Product Enterprise	A11-A16
D - Magazine Titles	A17-A19
E - Building Half-Rented to Others and Half-Occupied for Own Use	A20-A22
EXAMPLE 2 - CALCULATION OF VALUE IN USE AND RECOGNITION OF AN IMPAIRMENT LOSS	**A23-A32**
EXAMPLE 3 - DEFERRED TAX EFFECTS	**A33-A37**
A - Deferred Tax Effects of the Recognition of an Impairment Loss	A33-A35

Scanned with OKEN Scanner

B - Recognition of an Impairment Loss Creates a Deferred TaxAsset A36-A37

EXAMPLE 4 - REVERSAL OF AN IMPAIRMENT LOSS A38-A43

EXAMPLE 5 - TREATMENT OF A FUTURE RESTRUCTURING A44-A53

EXAMPLE 6 - TREATMENT OF FUTURE CAPITAL EXPENDITURE A54-A61

EXAMPLE 7 - APPLICATION OF THE "BOTTOM-UP" AND "TOP-DOWN" TESTS TO GOODWILL A62-A71

A - Goodwill Can Be Allocated on a Reasonable and Consistent Basis A64-A66

B - Goodwill Cannot Be Allocated on a Reasonable and Consistent Basis A67-A71

EXAMPLE 8 - ALLOCATION OF CORPORATE ASSETS A72-A83

Scanned with OKEN Scanner

Appendix A

Illustrative Examples

The appendix is illustrative only and does not form part of the standards. The purpose of the appendix is to illustrate the application of the standards to assist in clarifying their meaning.

All the examples in this appendix assume the enterprises concerned have no transactions other than those described.

Example 1 – Identification of Cash-Generating Units

The purpose of this example is:

(a) to give an indication of how cash-generating units are identified in various situations; and

(b) to highlight certain factors that an enterprise may consider in identifying the cash-generating unit to which an asset belongs.

A – Retail Store Chain

Background

A1. Store X belongs to a retail store chain M. X makes all its retail purchases through M's purchasing centre. Pricing, marketing, advertising and human resources policies (except for hiring X's cashiers and salesmen) are decided by M. M also owns 5

Scanned with OKEN Scanner

other stores in the same city as X (although in different neighbourhoods) and 20 other stores in other cities. All stores are managed in the same way as X. X and 4 other stores were purchased 5 years ago and goodwill was recognised.

What is the cash-generating unit for X (X's cash-generating unit)?

Analysis

A2. In identifying X's cash-generating unit, an enterprise considers whether, for example:

(a) internal management reporting is organised to measure performance on a store-by-store basis; and

(b) the business is run on a store-by-store profit basis or on a region/city basis.

A3. All M's stores are in different neighbourhoods and probably have different customer bases. So, although X is managed at a corporate level, X generates cash inflows that are largely independent from those of M's other stores. Therefore, it is likely that X is a cash-generating unit.

A4. If the carrying amount of the goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis to X's cash-generating unit, M applies the "bottom-up" test described in paragraph 80 of IAS 36. If the carrying amount of the goodwill cannot be allocated on a reasonable and consistent basis to X's cash-generating unit, M applies the "bottom-up" and "top-down" tests.

Scanned with OKEN Scanner

B – Plant for an Intermediate Step in a Production Process

Background

A5. A significant raw material used for plant Y's final production is an intermediate product bought from plant X of the same enterprise. X's products are sold to Y at a transfer price that passes all margins to X. 80% of Y's final production is sold to customers outside of the reporting enterprise. 60% of X's final production is sold to Y and the remaining 40% is sold to customers outside of the reporting enterprise.

For each of the following cases, what are the cash-generating units for X and Y?

Case 1: X could sell the products it sells to Y in an active market. Internal transfer prices are higher than market prices.

Case 2: There is no active market for the products X sells to Y.

Analysis

Case 1

A6. X could sell its products on an active market and, so, generate cash inflows from continuing use that would be largely independent of the cash inflows from Y. Therefore, it is likely that X is a separate cash-generating unit, although part of its production is used by Y (see paragraph 69 of IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

A7. It is likely that Y is also a separate cash-generating unit. Y sells 80% of its products to customers outside of the reporting enterprise. Therefore, its cash inflows from continuing use can be considered to be largely independent.

A8. Internal transfer prices do not reflect market prices for X's output. Therefore, in determining value in use of both X and Y, the enterprise adjusts financial budgets/forecasts to reflect management's best estimate of future market prices for those of X's products that are used internally (see paragraph 69 of IAS 36).

Case 2

A9. It is likely that the recoverable amount of each plant cannot be assessed independently from the recoverable amount of the other plant because:

(a) the majority of X's production is used internally and could not be sold in an active market. So, cash inflows of X depend on demand for Y's products. Therefore, X cannot be considered to generate cash inflows that are largely independent from those of Y; and

(b) the two plants are managed together.

A10. As a consequence, it is likely that X and Y together is the smallest group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent.

Scanned with OKEN Scanner

C – Single Product Enterprise

Background

A11. Enterprise M produces a single product and owns plants A, B and C. Each plant is located in a different continent. A produces a component that is assembled in either B or C. The combined capacity of B and C is not fully utilised. M's products are sold world-wide from either B or C. For example, B's production can be sold in C's continent if the products can be delivered faster from B than from C. Utilisation levels of B and C depend on the allocation of sales between the two sites.

For each of the following cases, what are the cash-generating units for A, B and C?

Case 1: There is an active market for A's products.

Case 2: There is no active market for A's products.

Analysis

Case 1

A12. It is likely that A is a separate cash-generating unit because there is an active market for its products (see Example B – Plant for an Intermediate Step in a Production Process, Case 1).

A13. Although there is an active market for the products assembled by B and C, cash inflows for B and C depend on the allocation of production across the two sites. It is unlikely that the future

Scanned with OKEN Scanner

cash inflows for B and C can be determined individually. Therefore, it is likely that B and C together is the smallest identifiable group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent.

A14. In determining the value in use of A and B plus C, M adjusts financial budgets/forecasts to reflect its best estimate of future market prices for A's products (see paragraph 69 of IAS 36).

Case 2

A15. It is likely that the recoverable amount of each plant cannot be assessed independently because:

(a) there is no active market for A's products. Therefore, A's cash inflows depend on sales of the final product by B and C; and

(b) although there is an active market for the products assembled by B and C, cash inflows for B and C depend on the allocation of production across the two sites. It is unlikely that the future cash inflows for B and C can be determined individually.

A16. As a consequence, it is likely that A, B and C together (i.e., M as a whole) is the smallest identifiable group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent.

Scanned with OKEN Scanner

D – Magazine Titles

Background

A17. A publisher owns 150 magazine titles of which 70 were purchased and 80 were self-created. The price paid for a purchased magazine title is recognised as an intangible asset. The costs of creating magazine titles and maintaining the existing titles are recognised as an expense when incurred. Cash inflows from direct sales and advertising are identifiable for each magazine title. Titles are managed by customer segments. The level of advertising income for a magazine title depends on the range of titles in the customer segment to which the magazine title relates. Management has a policy to abandon old titles before the end of their economic lives and replace them immediately with new titles for the same customer segment.

What is the cash-generating unit for an individual magazine title?

Analysis

A18. It is likely that the recoverable amount of an individual magazine title can be assessed. Even though the level of advertising income for a title is influenced, to a certain extent, by the other titles in the customer segment, cash inflows from direct sales and advertising are identifiable for each title. In addition, although titles are managed by customer segments, decisions to abandon titles are made on an individual title basis.

A19. Therefore, it is likely that individual magazine titles generate cash inflows that are largely independent one from another and that each magazine title is a separate cash-generating unit.

Scanned with OKEN Scanner

E – Building Half-Rented to Others and Half-Occupied for Own Use

Background

A20. M is a manufacturing company. It owns a headquarter building that used to be fully occupied for internal use. After down-sizing, half of the building is now used internally and half rented to third parties. The lease agreement with the tenant is for five years.

What is the cash-generating unit of the building?

Analysis

A21. The primary purpose of the building is to serve as a corporate asset, supporting M's manufacturing activities. Therefore, the building as a whole cannot be considered to generate cash inflows that are largely independent of the cash inflows from the enterprise as a whole. So, it is likely that the cash-generating unit for the building is M as a whole.

A22. The building is not held as an investment. Therefore, it would not be appropriate to determine the value in use of the building based on projections of future market related rents.

Scanned with OKEN Scanner

Example 2 – Calculation of Value in Use and Recognition of an Impairment Loss

In this example, tax effects are ignored.

Background and Calculation of Value in Use

A23. At the end of 20X0, enterprise T acquires enterprise M for 10,000. M has manufacturing plants in 3 countries. The anticipated useful life of the resulting merged activities is 15 years.

Schedule 1. Data at the end of 20X0

End of 20X0	*Allocation of purchase price*	*Fair value of identifiable assets*	*Goodwill*[1]
Activities in Country A	3,000	2,000	1,000
Activities in Country B	2,000	1,500	500
Activities in Country C	5,000	3,500	1,500
Total	10,000	7,000	3,000

(1) Activities in each country are the smallest cash-generating units to which goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis (allocation based on the purchase price of the activities in each country, as specified in the purchase agreement).

A24. T uses straight-line depreciation and amortisation over a 15-year life for the Country A assets and no residual value is anticipated.

A25. In 20X4, a new government is elected in Country A. It passes legislation significantly restricting exports of T's main product. As a result, and for the foreseeable future, T's production will be cut by 40%.

Scanned with OKEN Scanner

A26. The significant export restriction and the resulting production decrease require T to estimate the recoverable amount of the goodwill and net assets of the Country A operations. The cash-generating unit for the goodwill and the identifiable assets of the Country A operations is the Country A operations, since no independent cash inflows can be identified for individual assets.

A27. The net selling price of the Country A cash-generating unit is not determinable, as it is unlikely that a ready buyer exists for all the assets of that unit.

A28. To determine the value in use for the Country A cash-generating unit (see Schedule 2), T:

(a) prepares cash flow forecasts derived from the most recent financial budgets/forecasts for the next five years (years 20X5-20X9) approved by management;

(b) estimates subsequent cash flows (years 20X10-20X15) based on declining growth rates. The growth rate for 20X10 is estimated to be 3%. This rate is lower than the average long-term growth rate for the market in Country A; and

(c) selects a 15% discount rate, which represents a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the Country A cash-generating unit.

Recognition and Measurement of Impairment Loss

A29. The recoverable amount of the Country A cash-generating unit is 1,360: the higher of the net selling price of the Country

Scanned with OKEN Scanner

A cash-generating unit (not determinable) and its value in use (1,360).

A30. T compares the recoverable amount of the Country A cash-generating unit to its carrying amount (see Schedule 3).

A31. T recognises an impairment loss of 840 immediately in the income statement. The carrying amount of the goodwill that relates to the Country A operations is eliminated before reducing the carrying amount of other identifiable assets within the Country A cash-generating unit (see paragraph 88 of IAS 36).

A32. Tax effects are accounted for separately in accordance with IAS 12, Income Taxes (see Example 3A).

Schedule 2. Calculation of the value in use of the Country A cash-generating unit at the end of 20X4

Year	*Long-term growth rates*	*Future cash flow*	*Present value factor at 15% discount rate*[3]	*Discounted future cash flows*
20X5 (n=l)		230[1]	0.86957	200
20X6		253[1]	0.75614	191
20X7		273[1]	0.65752	180
20X8		290[1]	0.57175	166
20X9		304[1]	0.49718	151
20X10	3%	313[2]	0.43233	135
20X11	-2%	307[2]	0.37594	115
20X12	-6%	289[2]	0.32690	94
20X13	-15%	245[2]	0.28426	70
20X14	-25%	184[2]	0.24719	45
20X15	-67%	61[2]	0.21494	13
Value in use				1,360

Scanned with OKEN Scanner

(1) Based on management's best estimate of net cash flow projections (after the 40% cut).
(2) Based on an extrapolation from preceding year cash flow using declining growth rates.
(3) The present value factor is calculated as $k = 1/(1+a)^n$, where a = discount rate and n = period of discount.

Schedule 3. Calculation and allocation of the impairment loss for the Country A cash-generating unit at the end of 20X4

End of 20X4	*Goodwill*	*Identifiable assets*	*Total*
Historical cost	1,000	2,000	3,000
Accumulated depreciation/ amortisation (20X1-20X4)	(267)	(533)	(800)
Carrying amount	733	1,467	2,200
Impairment loss	(733)	(107)	(840)
Carrying amount after impairment loss	0	1,360	1,360

Scanned with OKEN Scanner

Example 3 – Deferred Tax Effects

A – Deferred Tax Effects of the Recognition of an Impairment Loss

Use the data for enterprise T as presented in Example 2, with supplementary information as provided in this example.

A33. At the end of 20X4, the tax base of the identifiable assets of the Country A cash-generating unit is 1,100. Impairment losses are not deductible for tax purposes. The tax rate is 40%.

A34. The recognition of an impairment loss on the assets of the Country A cash-generating unit reduces the taxable temporary difference related to those assets. The deferred tax liability is reduced accordingly.

End of 20X4	*Identifiable assets before impairment loss*	*Impairment loss*	*Identifiable assets after impairment loss*
Carrying amount (Example 2)	1,467	(107)	1,360
Tax base	1,100	-	1,100
Taxable temporary difference	367	(107)	260
Deferred tax liability at 40%	146	(42)	104

A35. In accordance with IAS 12, Income Taxes, no deferred tax relating to the goodwill was recognised initially. Therefore, the impairment loss relating to the goodwill does not give rise to a deferred tax adjustment.

Scanned with OKEN Scanner

B – Recognition of an Impairment Loss Creates a Deferred Tax Asset

A36. An enterprise has an asset with a carrying amount of 1,000. Its recoverable amount is 650. The tax rate is 30% and the tax base of the asset is 800. Impairment losses are not deductible for tax purposes. The effect of the impairment loss is as follows:

	Before impairment	*Effect of impairment*	*After impairment*
Carrying amount	1,000	(350)	650
Tax base	800	-	800
Taxable (deductible) temporary difference	200	(350)	(150)
Deferred tax liability (asset) at 30%	60	(105)	(45)

A37. In accordance with IAS 12, Income Taxes, the enterprise recognises the deferred tax asset to the extent that it is probable that taxable profit will be available against which the deductible temporary difference can be utilised.

Scanned with OKEN Scanner

Example 4 – Reversal of an Impairment Loss

Use the data for enterprise T as presented in Example 2, with supplementary information as provided in this example. In this example, tax effects are ignored.

Background

A38. In 20X6, the government is still in office in Country A, but the business situation is improving. The effects of the export laws on T's production are proving to be less drastic than initially expected by management. As a result, management estimates that production will increase by 30%. This favourable change requires T to re-estimate the recoverable amount of the net assets of the Country A operations (see paragraphs 95-96 of IAS 36). The cash-generating unit for the net assets of the Country A operations is still the Country A operations.

A39. Calculations similar to those in Example 2 show that the recoverable amount of the Country A cash-generating unit is now 1,710.

Reversal of Impairment Loss

A40. T compares the recoverable amount and the net carrying amount of the Country A cash-generating unit.

Scanned with OKEN Scanner

Schedule 1. Calculation of the carrying amount of the Country A cash-generating unit at the end of 20X6

	Goodwill	*Identifiable assets*	*Total*
End of 20X4 (Example 2)			
Historical cost	1,000	2,000	3,000
Accumulated depreciation/ amortisation (4 years)	(267)	(533)	(800)
Impairment loss	(733)	(107)	(840)
Carrying amount after impairment loss	0	1,360	1,360
End of 20X6			
Additional depreciation (2 years)[1]	-	(247)	(247)
Carrying amount	0	1,113	1,113
Recoverable amount			1,710
Excess of recoverable amount over carrying amount			597

[1] After recognition of the impairment loss at the end of 20X4, T revised the depreciation charge for the Country A identifiable assets (from 133.3 per year to 123.7 per year), based on the revised carrying amount and remaining useful life (11 years).

A41. There has been a favourable change in the estimates used to determine the recoverable amount of the Country A net assets since the last impairment loss was recognised. Therefore, in accordance with paragraph 99 of IAS 36, T recognises a reversal of the impairment loss recognised in 20X4.

A42. In accordance with paragraphs 107 and 108 of IAS 36, T increases the carrying amount of the Country A identifiable assets by 87 (see Schedule 3), i.e. up to the lower of recoverable amount (1,710) and the identifiable assets' depreciated historical cost (1,200) (see Schedule 2). This increase is recognised in the income statement immediately.

Scanned with OKEN Scanner

A43. In accordance with paragraph 109 of IAS 36, the impairment loss on goodwill is not reversed because the external event that led to the recognition of the impairment loss on goodwill has not reversed. The legislation that significantly restricts exports of T's product is still in place, even though its effect is not as severe as expected.

Schedule 2. Determination of the depreciated historical cost of the Country A identifiable assets at the end of 20X6

End of 20X6	*Identifiable assets*
Historical cost	2,000
Accumulated depreciation (133.3 × 6 years)	(800)
Depreciated historical cost	1,200
Carrying amount (Schedule 1)	1,113
Difference	87

Schedule 3. Carrying amount of the Country A assets at the end of 20X6

End of 20X6	*Goodwill*	*Identifiable assets*	*Total*
Gross carrying amount	1,000	2,000	3,000
Accumulated amortisation	(267)	(780)	(1,047)
Accumulated impairment loss	(733)	(107)	(840)
Carrying amount	0	1,113	1,113
Reversal of impairment loss	0	87	87
Carrying amount after reversal of impairment loss	0	1,200	1,200

Scanned with OKEN Scanner

Example 5 – Treatment of a Future Restructuring

In this example, tax effects are ignored.

Background

A44. At the end of 20X0, enterprise K tests a plant for impairment. The plant is a cash-generating unit. The plant's assets are carried at depreciated historical cost. The plant has a carrying amount of 3,000 and a remaining useful life of 10 years.

A45. The plant is so specialised that it is not possible to determine its net selling price. Therefore, the plant's recoverable amount is its value in use. Value in use is calculated using a pre-tax discount rate of 14%.

A46. Management approved budgets reflect that:

(a) at the end of 20X3, the plant will be restructured at an estimated cost of 100. Since K is not yet committed to the restructuring, a provision has not been recognised for the future restructuring costs; and

(b) there will be future benefits from this restructuring in the form of reduced future cash outflows.

A47. At the end of 20X2, K becomes committed to the restructuring. The costs are still estimated to be 100 and a provision is recognised accordingly. The plant's estimated future cash flows reflected in the most recent management approved

Scanned with OKEN Scanner

budgets are given in paragraph A51 and a current discount rate is the same as at the end of 20X0.

A48. At the end of 20X3, actual restructuring costs of 100 are incurred and paid. Again, the plant's estimated future cash flows reflected in the most recent management approved budgets and a current discount rate are the same as those estimated at the end of 20X2.

At the End of 20X0

Schedule 1. Calculation of the plant's value in use at the end of 20X0

Year	*Future cash flows*	*Discounted at 14%*
20X1	300	263
20X2	280	215
20X3	420(1)	283
20X4	520(2)	308
20X5	350(2)	182
20X6	420(2)	191
20X7	480(2)	192
20X8	480(2)	168
20X9	460(2)	141
20X10	400(2)	108
Value in use		2,051

(1) Excludes estimated restructuring costs reflected in management budgets.
(2) Excludes estimated benefits expected from the restructuring reflected in management budgets.

A49. The plant's recoverable amount (value in use) is less than its carrying amount. Therefore, K recognises an impairment loss for the plant.

Scanned with OKEN Scanner

Schedule 2. Calculation of the impairment loss at the end of 20X0

	Plant
Carrying amount before impairment loss	3,000
Recoverable amount (Schedule 1)	2,051
Impairment loss	(949)
Carrying amount after impairment loss	2,051

At the End of 20X1

A50. No event occurs that requires the plant's recoverable amount to be re-estimated. Therefore, no calculation of the recoverable amount is required to be performed.

At the End of 20X2

A51. The enterprise is now committed to the restructuring. Therefore, in determining the plant's value in use, the benefits expected from the restructuring are considered in forecasting cash flows. This results in an increase in the estimated future cash flows used to determine value in use at the end of 20X0. In accordance with paragraphs 95-96 of IAS 36, the recoverable amount of the plant is re-determined at the end of 20X2.

Schedule 3. Calculation of the plant's value in use at the end of 20X2

Year	*Future cash flows*	*Discounted at 14%*
20X3	420[1]	368
20X4	570[2]	439
20X5	380[2]	256

Scanned with OKEN Scanner

20X5	380[2]	256
20X6	450[2]	266
20X7	510[2]	265
20X8	510[2]	232
20X9	480[2]	192
20X10	410[2]	144
Value in use		2,162

[1] Excludes estimated restructuring costs because a liability has already been recognised.
[2] Includes estimated benefits expected from the restructuring reflected in management budgets.

A52. The plant's recoverable amount (value in use) is higher than its carrying amount (see Schedule 4). Therefore, K reverses the impairment loss recognised for the plant at the end of 20X0.

Schedule 4. Calculation of the reversal of the impairment loss at the end of 20X2

	Plant
Carrying amount at the end of 20X0 (Schedule 2)	2,051
End of 20X2	
Depreciation charge (for 20X1 and 20X2 - Schedule 5)	(410)
Carrying amount before reversal	1,641
Recoverable amount (Schedule 3)	2,162
Reversal of the impairment loss	521
Carrying amount after reversal	2,162
Carrying amount: depreciated historical cost (Schedule 5)	2,400[1]

[1] The reversal does not result in the carrying amount of the plant exceeding what its carrying amount would have been at depreciated historical cost. Therefore, the full reversal of the impairment loss is recognised.

Scanned with OKEN Scanner

At the End of 20X3

A53. There is a cash outflow of 100 when the restructuring costs are paid. Even though a cash outflow has taken place, there is no change in the estimated future cash flows used to determine value in use at the end of 20X2. Therefore, the plant's recoverable amount is not calculated at the end of 20X3.

Schedule 5. Summary of the carrying amount of the plant

End of year	*Depreciated historical cost*	*Recoverable amount*	*Adjusted depreciation charge*	*Impairment loss*	*Carrying amount after impairment*
20X0	3,000	2,051	0	(949)	2,051
20X1	2,700	n.c.	(205)	0	1,846
20X2	2,400	2,162	(205)	521	2,162
20X3	2,100	n.c.	(270)	0	1,892

n.c. = not calculated as there is no indication that the impairment loss may have increased/decreased.

Scanned with OKEN Scanner

Example 6 – Treatment of Future Capital Expenditure

In this example, tax effects are ignored.

Background

A54. At the end of 20X0, enterprise F tests a plane for impairment. The plane is a cash-generating unit. It is carried at depreciated historical cost and its carrying amount is 150,000. It has an estimated remaining useful life of 10 years.

A55. For the purpose of this example, it is assumed that the plane's net selling price is not determinable. Therefore, the plane's recoverable amount is its value in use. Value in use is calculated using a pre-tax discount rate of 14%.

A56. Management approved budgets reflect that:

(a) in 20X4, capital expenditure of 25,000 will be incurred to renew the engine of the plane; and

(b) this capital expenditure will improve the performance of the plane by decreasing fuel consumption.

A57. At the end of 20X4, renewal costs are incurred. The plane's estimated future cash flows reflected in the most recent management approved budgets are given in paragraph A60 and a current discount rate is the same as at the end of 20X0.

Scanned with OKEN Scanner

At the End of 20X0

Schedule 1. Calculation of the plane's value in use at the end of 20X0

Year	*Future cash flows*	*Discounted at 14%*
20X1	22,165	19,443
20X2	21,450	16,505
20X3	20,550	13,871
20X4	24,725(1)	14,639
20X5	25,325(2)	13,153
20X6	24,825(2)	11,310
20X7	24,123(2)	9,640
20X8	25,533(2)	8,951
20X9	24,234(2)	7,452
20X10	22,850(2)	6,164
Value in use		121,128

(1) Excludes estimated renewal costs reflected in management budgets.
(2) Excludes estimated benefits expected from the renewal of the engine reflected in management budgets.

A58. The plane's recoverable amount (value in use) is less than its carrying amount. Therefore, F recognises an impairment loss for the plane.

Schedule 2. Calculation of the impairment loss at the end of 20X0

	Plane
Carrying amount before impairment loss	150,000
Recoverable amount (Schedule 1)	121,128
Impairment loss	(28,872)
Carrying amount after impairment loss	121,128

Scanned with OKEN Scanner

Years 20X1-20X3

A59. No event occurs that requires the plane's recoverable amount to be re-estimated. Therefore, no calculation of recoverable amount is required to be performed.

At the End of 20X4

A60. The capital expenditure is incurred. Therefore, in determining the plane's value in use, the future benefits expected from the renewal of the engine are considered in forecasting cash flows. This results in an increase in the estimated future cash flows used to determine value in use at the end of 20X0. As a consequence, in accordance with paragraphs 95-96 of IAS 36, the recoverable amount of the plane is recalculated at the end of 20X4.

Schedule 3. Calculation of the plane's value in use at the end of 20X4

Year	*Future cash flows*[1]	*Discounted at 14%*
20X5	30,321	26,597
20X6	32,750	25,200
20X7	31,721	21,411
20X8	31,950	18,917
20X9	33,100	17,191
20X10	27,999	12,756
Value in use		122,072

[1] Includes estimated benefits expected from the renewal of the engine reflected in management budgets.

A61. The plane's recoverable amount (value in use) is higher than the plane's carrying amount and depreciated historical cost (see Schedule 4). Therefore, K reverses the impairment loss

Scanned with OKEN Scanner

recognised for the plane at the end of 20X0 so that the plane is carried at depreciated historical cost.

Schedule 4. Calculation of the reversal of the impairment loss at the end of 20X4

	Plane
Carrying amount at the end of 20X0 (Schedule 2)	121,128
End of 20X4	
Depreciation charge (20X1 to 20X4 - Schedule 5)	(48,452)
Renewal expenditure	25,000
Carrying amount before reversal	97,676
Recoverable amount (Schedule 3)	122,072
Reversal of the impairment loss	17,324
Carrying amount after reversal	115,000
Carrying amount: depreciated historical cost (Schedule 5)	115,000[1]

[1] The value in use of the plane exceeds what its carrying amount would have been at depreciated historical cost. Therefore, the reversal is limited to an amount that does not result in the carrying amount of the plane exceeding depreciated historical cost.

Schedule 5. Summary of the carrying amount of the plane

Year	*Depreciated historical cost*	*Recoverable amount*	*Adjusted depreciation charge*	*Impairment loss*	*Carrying amount after impairment*
20X0	150,000	121,128	0	(28,872)	121,128
20X1	135,000	n.c.	(12,113)	0	109,015
20X2	120,000	n.c.	(12,113)	0	96,902
20X3	105,000	n.c.	(12,113)	0	84,789
20X4	90,000		(12,113)		
renewal	25,000		-		
	115,000	122,072	(12,113)	17,324	115,000
20X5	95,833	n.c.	(19,167)	0	95,833

n.c. = not calculated as there is no indication that the impairment loss may have increased/decreased.

Scanned with OKEN Scanner

Example 7 – Application of the "Bottom-Up" and "Top-Down" Tests to Goodwill

In this example, tax effects are ignored.

A62. At the end of 20X0, enterprise M acquired 100% of enterprise Z for 3,000. Z has 3 cash-generating units A, B and C with net fair values of 1,200, 800 and 400 respectively. M recognises goodwill of 600 (3,000 less 2,400) that relates to Z.

A63. At the end of 20X5, A makes significant losses. Its recoverable amount is estimated to be 1,400. Carrying amounts are detailed below.

Schedule 1. Carrying amounts at the end of 20X5

End of 20X5	*A*	*B*	*C*	*Goodwill*	*Total*
Net carrying amount	1,300	1,200	800	450	3,750

A – Goodwill Can be Allocated on a Reasonable and Consistent Basis

A64. At the date of acquisition of Z, the net fair values of A, B and C are considered a reasonable basis for a pro-rata allocation of the goodwill to A, B and C.

Scanned with OKEN Scanner

Schedule 2. Allocation of goodwill at the end of 20X5

	A	*B*	*C*	*Total*
End of 20X0				
Net fair values	1,200	800	400	2,400
Pro-rata	50%	33%	17%	100%
End of 20X5				
Net carrying amount	1,300	1,200	800	3,300
Allocation of goodwill (using the pro-rata above)	225	150	75	450
Net carrying amount (after allocation of goodwill)	1,525	1,350	875	3,750

A65. In accordance with the "bottom-up" test in paragraph 80(a) of IAS 36, M compares A's recoverable amount to its carrying amount after the allocation of the carrying amount of goodwill.

Schedule 3. Application of "bottom-up" test

End of 20X5	*A*
Carrying amount after allocation of goodwill (Schedule 2)	1,525
Recoverable amount	1,400
Impairment loss	125

A66. M recognises an impairment loss of 125 for A. The impairment loss is fully allocated to the goodwill in accordance with paragraph 88 of IAS 36.

B – Goodwill Cannot Be Allocated on a Reasonable and Consistent Basis

A67. There is no reasonable way to allocate the goodwill that arose on the acquisition of Z to A, B and C. At the end of 20X5, Z's recoverable amount is estimated to be 3,500.

Scanned with OKEN Scanner

A68. At the end of 20X5, M first applies the "bottom-up" test in accordance with paragraph 80(a) of IAS 36. It compares A's recoverable amount to its carrying amount excluding the goodwill.

Schedule 4. Application of "bottom-up" test

End of 20X5	*A*
Carrying amount	1,300
Recoverable amount	1,400
Impairment loss	0

A69. Therefore, no impairment loss is recognised for A as a result of the "bottom-up" test.

A70. Since the goodwill could not be allocated on a reasonable and consistent basis to A, M also performs a "top-down" test in accordance with paragraph 80(b) of IAS 36. It compares the carrying amount of Z as a whole to its recoverable amount (Z as a whole is the smallest cash-generating unit that includes A and to which goodwill can be allocated on a reasonable and consistent basis).

Schedule 5. Application of the "top-down" test

End of 20X5	*A*	*B*	*C*	*Goodwill*	*Z*
Carrying amount	1,300	1,200	800	450	3,750
Impairment loss arising from the "bottom-up" test	0	-	-	-	0
Carrying amount after the "bottom-up" test	1,300	1,200	800	450	3,750
Recoverable amount					3,500
Impairment loss arising from "top-down" test					(250)

A71. Therefore, M recognises an impairment loss of 250 that it allocates fully to goodwill in accordance with paragraph 88 of IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

Example 8 – Allocation of Corporate Assets

In this example, tax effects are ignored.

Background

A72. Enterprise M has three cash-generating units: A, B and C. There are adverse changes in the technological environment in which M operates. Therefore, M conducts impairment tests of each of its cash-generating units. At the end of 20X0, the carrying amounts of A, B and C are 100, 150 and 200 respectively.

A73. The operations are conducted from a headquarter. The carrying amount of the headquarter assets is 200: a headquarter building of 150 and a research centre of 50. The relative carrying amounts of the cash-generating units are a reasonable indication of the proportion of the headquarter building devoted to each cash-generating unit. The carrying amount of the research centre cannot be allocated on a reasonable basis to the individual cash-generating units.

A74. The remaining estimated useful life of cash-generating unit A is 10 years. The remaining useful lives of B, C and the headquarter assets are 20 years. The headquarter assets are depreciated on a straight-line basis.

A75. There is no basis on which to calculate a net selling price for each cash-generating unit. Therefore, the recoverable amount of each cash-generating unit is based on its value in

Scanned with OKEN Scanner

use. Value in use is calculated using a pre-tax discount rate of 15%.

Identification of Corporate Assets

A76. In accordance with paragraph 86 of IAS 36, M first identifies all the corporate assets that relate to the individual cash-generating units under review. The corporate assets are the headquarter building and the research centre.

A77. M then decides how to deal with each of the corporate assets:

(a) the carrying amount of the headquarter building can be allocated on a reasonable and consistent basis to the cash-generating units under review. Therefore, only a "bottom-up" test is necessary; and

(b) the carrying amount of the research centre cannot be allocated on a reasonable and consistent basis to the individual cash-generating units under review. Therefore, a "top-down" test will be applied in addition to the "bottom-up" test.

Allocation of Corporate Assets

A78. The carrying amount of the headquarter building is allocated to the carrying amount of each individual cash-generating unit. A weighted allocation basis is used because the estimated remaining useful life of A's cash-generating unit is 10 years, whereas the estimated remaining useful lives of B and C's cash-generating units are 20 years.

Scanned with OKEN Scanner

Schedule 1. Calculation of a weighted allocation of the carrying amount of the headquarter building

End of 20X0	*A*	*B*	*C*	*Total*
Carrying amount	100	150	200	450
Useful life	10 years	20 years	20 years	
Weighting based on useful life	1	2	2	
Carrying amount after weighting	100	300	400	800
Pro-rata allocation of the building	12% *(100/800)*	38% *(300/800)*	50% *(400/800)*	100%
Allocation of the carrying amount of the building (based on pro-rata above)	19	56	75	(150)
Carrying amount (after allocation of the building)	119	206	275	600

Determination of Recoverable Amount

A79. The "bottom-up" test requires calculation of the recoverable amount of each individual cash-generating unit. The "top-down" test requires calculation of the recoverable amount of M as a whole (the smallest cash-generating unit that includes the research centre).

Scanned with OKEN Scanner

Schedule 2. Calculation of A, B, C and M's value in use at the end of 20X0

	A		*B*		*C*		*M*	
Year	*Future cash flows*	*Discount at 15%*	*Future cash flows*	*Discount at 15%*	*Future cash flows*	*Discount at 15%*	*Future cash flows*	*Discount at 15%*
1	18	16	9	8	10	9	39	34
2	31	23	16	12	20	15	72	54
3	37	24	24	16	34	22	105	69
4	42	24	29	17	44	25	128	73
5	47	24	32	16	51	25	143	71
6	52	22	33	14	56	24	155	67
7	55	21	34	13	60	22	162	61
8	55	18	35	11	63	21	166	54
9	53	15	35	10	65	18	167	48
10	48	12	35	9	66	16	169	42
11			36	8	66	14	132	28
12			35	7	66	12	131	25
13			35	6	66	11	131	21
14			33	5	65	9	128	18
15			30	4	62	8	122	15
16			26	3	60	6	115	12
17			22	2	57	5	108	10
18			18	1	51	4	97	8
19			14	1	43	3	85	6
20			10	1	35	2	71	4
Value in use		199		164		271		720[1]

[1] It is assumed that the research centre generates additional future cash flows for the enterprise as a whole. Therefore, the sum of the value in use of each individual cash-generating unit is less than the value in use of the business as a whole. The additional cash flows are not attributable to the headquarter building.

Calculation of Impairment Losses

A80. In accordance with the "bottom-up" test, M compares the carrying amount of each cash-generating unit (after allocation

Scanned with OKEN Scanner

of the carrying amount of the building) to its recoverable amount.

Schedule 3. Application of "bottom-up" test

End of 20X0	*A*	*B*	*C*
Carrying amount (after allocation of the building) (Schedule 1)	119	206	275
Recoverable amount (Schedule 2)	199	164	271
Impairment loss	0	(42)	(4)

A81. The next step is to allocate the impairment losses between the assets of the cash-generating units and the headquarter building.

Schedule 4. Allocation of the impairment losses for cash-generating units B and C

Cash-generating unit	*B*	*C*
To headquarter building	(12) *(42×56/206)*	(1) *(4×75/275)*
To assets in cash-generating unit	(30) *(42×150/206)*	(3) *(4×200/275)*
	(42)	(4)

A82. In accordance with the "top-down" test, since the research centre could not be allocated on a reasonable and consistent basis to A, B and C's cash-generating units, M compares the carrying amount of the smallest cash-generating unit to which the carrying amount of the research centre can be allocated (i.e., M as a whole) to its recoverable amount.

Scanned with OKEN Scanner

Schedule 5. Application of the "top-down" test

End of 20X0	*A*	*B*	*C*	*Building*	*Research centre*	*M*
Carrying amount	100	150	200	150	50	650
Impairment loss arising from the "bottom-up" test	-	(30)	(3)	(13)	-	(46)
Carrying amount after the "bottom-up" test	100	120	197	137	50	604
Recoverable amount (Schedule 2)						720
Impairment loss arising from "top-down" test						0

A83. Therefore, no additional impairment loss results from the application of the "top-down" test. Only an impairment loss of 46 is recognised as a result of the application of the "bottom-up" test.

Scanned with OKEN Scanner

Appendix B

Basis for Conclusions

Contents

BACKGROUND	Paragraphs	**B1-B4**
CHANGES TO PREVIOUS REQUIREMENTS FOR IMPAIRMENT OF ASSETS		**B5-B12**
SUMMARY OF CHANGES TO E55, IMPAIRMENT OF ASSETS		**B13-B14**
SCOPE		**B15-B19**
MEASUREMENT OF RECOVERABLE AMOUNT		**B20-B42**
Recoverable Amount Based on the Sum of Undiscounted Cash Flows		B23-B24
Recoverable Amount Based on the Fair Value of an Asset		B25-B32
Recoverable Amount Based on the Value in Use of an Asset		B33-B34
Recoverable Amount Based on the Higher of an Asset's Net Selling Price and Value in Use		B35-B39
Assets Held for Disposal		B39

Scanned with OKEN Scanner

Other Refinements for the Measurement of Recoverable Amount B40-B42

Replacement Cost as a Ceiling B40-B41

Appraisal Values B42

NET SELLING PRICE **B43-B51**

Net Realisable Value B49-B51

VALUE IN USE **B52-B67**

Expected Value Approach B53-B54

Future Cash Flows from Internally Generated Goodwill and Synergy with other Assets B55-B57

Value in Use Estimated in a Foreign Currency B58-B63

Discount Rate B64-B67

INCOME TAXES **B68-B77**

Consideration of Future Tax Cash Flows B68-B71

Determining a Pre-Tax Discount Rate B72

Interaction with IAS 12, Income Taxes B73-B77

RECOGNITION OF AN IMPAIRMENT LOSS **B78-B96**

Recognition of an Impairment Loss Based on a "Permanent" Criterion B79-B80

Scanned with OKEN Scanner

Recognition of an Impairment Loss Based on a "Probability" Criterion B81-B87

Sum of Undiscounted Future Cash Flows (without Interest Costs) B82-B85

Probability Criterion Based on IAS 10 (reformatted 1994), Contingencies and Events Occurring After the Balance Sheet Date B86-B87

Recognition of an Impairment Loss Based on an "Economic" Criterion B88-B90

Revalued Assets: Recognition of an Impairment Loss in the Income Statement versus Directly in Equity B91-B96

CASH-GENERATING UNITS **B97-B108**

Adjustment to the Carrying Amount of a Cash-Generating Unit by the Excess of the Net Selling Price of Individual Assets over their Carrying Amount B100-B101

Impairment Loss Related to Unrecognised Internally Generated Goodwill B102-B104

Allocation of an Impairment Loss between the Assets of a Cash-Generating Unit B105-B108

REVERSALS OF AN IMPAIRMENT LOSS **B109-B117**

Reversals of an Impairment Loss for Goodwill B114-B117

DISCLOSURE **B118-B124**

Scanned with OKEN Scanner

Basis for Conclusions

This appendix gives reasons for supporting or rejecting certain alternative solutions related to the accounting for the impairment of assets.

Background

B1. In June 1996, the IASC Board (the "Board") decided to prepare an International Accounting Standard on Impairment of Assets. The reasons for developing a Standard on impairment of assets were:

(a) to combine the requirements for identifying, measuring, recognising and reversing an impairment loss in one Standard to ensure that those requirements are consistent;

(b) existing requirements and guidance in International Accounting Standards were not detailed enough to ensure that enterprises identified, recognised and measured impairment losses in a similar way. For example, there was a need to eliminate certain alternatives for measuring an impairment loss, such as the former option not to use discounting; and

(c) the Board decided in March 1996 to explore whether the amortisation period of intangible assets and goodwill could, in certain rare circumstances, exceed 20 years – the limit specified in IAS 22, Business Combinations, and in Exposure Draft E50, Intangible Assets – if those assets were subject to detailed and reliable annual impairment tests. This alternative is reflected in Exposure

Scanned with OKEN Scanner

Drafts E60, Intangible Assets, and E61, Business Combinations.[1]

B2. In April 1997, the Board approved Exposure Draft E55, Impairment of Assets. The Board received more than 90 comment letters from over 20 countries. The Board also performed a field test of E55's proposals. More than 20 companies from various business sectors and from 10 different countries participated in the field test. About half of the field test participants prepared their financial statements using International Accounting Standards and the other half reported using other Standards. Field test participants completed a detailed questionnaire and most of them were visited by the IASC staff to discuss the results of the application of E55's proposals to some of their assets. A brief summary of the comment letters received on E55 and the results of the field test was published in IASC Insight in December 1997.

B3. In October 1997, the IASC, together with the Accounting Standards Boards in Australia, Canada, New Zealand, the United Kingdom and the United States of America, published a discussion paper entitled "International Review of Accounting Standards Specifying the Recoverable Amount Test for Long-Lived Assets" (Jim Paul, from the staff of the Australian Accounting Research Foundation, is the principal author). This discussion paper resulted from the discussions of a "working group" consisting of some Board members and senior staff members from the standard-setting bodies listed above and the IASC. The paper:

[1] The Board plans to approve an International Accounting Standard on Intangible Assets and revisions to IAS 22, Business Combinations, in 1998 (see Introduction to IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

(a) notes the key features of the working group members' existing or proposed accounting standards that require an impairment test, and compares those standards; and

(b) proposes the views of the working group on the major issues.

B4. In April 1998, after considering the comments received on E55 and the results of the field test, the Board approved IAS 36, Impairment of Assets ("IAS 36").

Changes to Previous Requirements for Impairment of Assets

B5. The following paragraphs indicate the major changes to the requirements for impairment of assets that were (are) included in the following International Accounting Standards:

(a) IAS 9 (revised 1993), Research and Development Costs;

(b) IAS 16 (revised 1993), Property, Plant and Equipment (referred to as "former IAS 16" in this appendix);

(c) IAS 22 (revised 1993), Business Combinations;

(d) IAS 28 (reformatted 1994), Accounting for Investments in Associates; and

(e) IAS 31 (reformatted 1994), Financial Reporting of Interests in Joint Ventures.

Scanned with OKEN Scanner

All these International Accounting Standards have been revised or are currently being revised to make them consistent with IAS 36 and with other IASC projects (see the Introduction to IAS 36).

B6. Former IAS 16 defined recoverable amount as "the amount which the enterprise expects to recover from the future use of an asset, including its residual value on disposal". However, former IAS 16 included very limited guidance on how recoverable amount should be determined. Similarly, IAS 9, IAS 22, IAS 28 and IAS 31 include principles for recognising impairment losses but no detailed guidance as to how these losses should be measured.

B7. The most significant feature of IAS 36 is that it requires recoverable amount to be measured as the higher of net selling price and value in use (see further discussion in paragraphs B20-B42). It also details how to determine these amounts. Both amounts are based, implicitly or explicitly, on present value calculations. Consequently, the explicit option in former IAS 16 (implicit in IAS 9, IAS 22, IAS 28 and IAS 31) to use undiscounted amounts to measure the recoverable amount of an asset is no longer permitted.

B8. The principle in IAS 36 that an impairment loss should be recognised whenever the recoverable amount of an asset is less than its carrying amount already existed in IAS 9, former IAS 16 and IAS 22 (see further discussion in paragraphs B78-B96). However, both IAS 28 and IAS 31 require that an impairment loss should be recognised if it is "other than temporary". As stated above, both IAS 28 and IAS 31 are currently being revised to recognise impairment losses consistently with IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

B9. IAS 36 develops the concept of cash-generating units that was included in former IAS 16 in more detail (see further discussion in paragraphs B97-B108). Former IAS 16 indicated that, if recoverable amount could not be determined for an individual asset, an enterprise determined recoverable amount for the smallest grouping of assets for which it was possible to make an assessment of recoverable amount.

B10. Former IAS 16 required an impairment loss to be reversed when circumstances and events that led to the recognition of the impairment loss ceased to exist and there was persuasive evidence that the new circumstances and events would persist for the foreseeable future. IAS 9, currently being revised, includes a similar requirement. IAS 36 requires that an impairment loss should be reversed if, and only if, there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount since the last impairment loss was recognised (see further discussion in paragraphs B109-B113).

B11. IAS 22, currently being revised, prohibits any reversal of an impairment loss for goodwill. IAS 36 requires that an impairment loss for goodwill should not be reversed, unless the impairment loss was caused by a specific external event of an exceptional nature that is not expected to recur and subsequent external events have reversed the effect of that event (see further discussion in paragraphs B114-B117).

B12. Finally, IAS 36 requires enhanced disclosures about impairment losses recognised (reversed) during the period (see further discussion in paragraphs B118-B124).

Scanned with OKEN Scanner

Summary of Changes to E55, Impairment of Assets

B13. Most of the proposals in E55, Impairment of Assets, were supported by a majority of commentators on E55 and field test participants. Therefore, IAS 36 reflects only a few minor changes to the principles proposed in E55. However, in certain areas, in response to comments received and the results of the field test, guidance has been added to IAS 36 and examples included in Appendix A, Illustrative Examples, to explain and illustrate how the principles should be applied.

B14. IAS 36 reflects the following principal changes and additions to the proposals in E55:

(a) paragraph 4 of IAS 36 clarifies how the Standard applies to assets that are carried at revalued amounts. This guidance is derived from the proposals for revisions to former IAS 16, Property, Plant and Equipment, that were included in E55, Appendix 2, Proposed Amendments to Other International Accounting Standards;

(b) for the estimates of future cash flows used to determine value in use:

(i) a requirement has been added that future cash flows should be estimated for an asset in its current condition (see further discussion in paragraphs B55-B57);

(ii) requirements and some examples have been added to deal with future restructurings and future capital expenditure. IAS 36 requires that estimates of future

Scanned with OKEN Scanner

cash flows should not reflect the effects of a future restructuring until an enterprise becomes committed to the restructuring. Similarly, estimates of future cash flows should not reflect the effects of future capital expenditure that will enhance an asset in excess of its originally assessed standard of performance until this capital expenditure is incurred. These requirements are consistent with the requirement that future cash flows should be estimated for an asset in its current condition and with the direction of the project on Provisions;[2] and

(iii) guidance has been added to deal with general inflation and projections in a foreign currency (see further discussion in paragraphs B58-B63);

(c) the guidance on the discount rate has been re-drafted. The Board decided that this guidance should remain succinct. In April 1998, the Board approved a proposal for a project on discounting. Among other things, this project will deal with present value calculations in more detail;

(d) for cash-generating units:

(i) requirements, guidance and examples have been added for the identification of the cash-generating unit to which an asset belongs (an asset's cash-generating unit) and the determination of a cash-

[2] The Board plans to approve an International Accounting Standard on Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets in 1998 (see Introduction to IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

generating unit's carrying amount. Among other additions, IAS 36 includes a requirement that, if an active market exists for the output produced by an asset or a group of assets, this asset or group of assets should be identified as a cash-generating unit, even if some or all of its output is used internally;

(ii) requirements, guidance and examples have been added to clarify how goodwill and corporate assets should be considered in testing a cash-generating unit for impairment; and

(iii) E55's proposed requirement for the allocation of an impairment loss for a cash-generating unit has been amended. IAS 36 requires that an impairment loss for a cash-generating unit should be allocated first, to goodwill, and then, to the other assets of the unit on a pro-rata basis (see further discussion in paragraphs B105-B108);

(e) for reversals of impairment losses:

(i) requirements have been added for allocating a reversal of an impairment loss for a cash-generating unit. These requirements are consistent with the requirements for the allocation of an impairment loss for a cash-generating unit; and

(ii) requirements and guidance have been extended to clarify the rare cases where an impairment loss for goodwill should be reversed (see further discussion in paragraphs B114-B117);

Scanned with OKEN Scanner

(f) most of E55's proposed disclosure requirements have been replaced by new requirements (see further discussion in paragraphs B118-B124); and

(g) transitional provisions have been added that require prospective application of IAS 36. Therefore, on first adoption of IAS 36, an enterprise should not apply the benchmark or the allowed alternative treatment for other changes in accounting policies in IAS 8, Net Profit or Loss for the Period, Fundamental Errors and Changes in Accounting Policies.

Scope (IAS 36: paragraphs 1-4)

B15. IAS 2, Inventories, requires an enterprise to measure the recoverable amount of inventory at its net realisable value. The Board believes that there is no need to revise this requirement because it is well accepted as an appropriate test for recoverability of inventories. No major difference exists between IAS 2 and the requirements included in IAS 36 (see paragraphs B49-B51).

B16. IAS 11, Construction Contracts, and IAS 12, Income Taxes, already deal with the impairment of assets arising from construction contracts and deferred tax assets respectively. Under both IAS 11 and IAS 12, recoverable amount is, in effect, determined on an undiscounted basis. The Board acknowledges that this is inconsistent with the requirements of IAS 36. However, the Board believes that it is not possible to eliminate that inconsistency without fundamental changes

Scanned with OKEN Scanner

to IAS 11 and IAS 12. The Board has no current plans to revise IAS 11 or IAS 12.

B17. IAS 19, Employee Benefits, contains an upper limit on the amount at which an enterprise should recognise an asset arising from employee benefits. Therefore, IAS 36 does not deal with such assets. The limit in IAS 19 is determined on a discounted basis that is broadly compatible with the requirements of IAS 36. The limit does not override the deferred recognition of certain actuarial losses and certain past service costs.

B18. The IASC Financial Instruments project is underway. Impairment requirements for financial instruments will be dealt with in that project.

B19. IAS 36 is applicable to all assets, unless specifically excluded, regardless of their classification as current or non-current. Before the issuance of IAS 36, there was no International Accounting Standard on accounting for the impairment of current assets other than inventories.

Measurement of Recoverable Amount (IAS 36: paragraphs 15-56)

B20. In determining the principles that should govern the measurement of recoverable amount, the Board considered, as a first step, what an enterprise will do if it discovers that an asset is impaired. The Board concluded that, in such cases, an enterprise will either keep the asset or dispose of it. For example, if an enterprise discovers that the service potential of an asset has decreased:

Scanned with OKEN Scanner

(a) the enterprise may decide to sell the asset if the net proceeds from the sale would provide a higher return on investment than continuing use in operations; or

(b) the enterprise may decide to keep the asset and use it, even if its service potential is lower than originally expected. Some reasons may be that:

(i) the asset cannot be sold or disposed of immediately;

(ii) the asset can be sold only at a low price;

(iii) the asset's service potential can still be recovered but only with additional efforts or expenditure; or

(iv) the asset could still be profitable although not to the same extent as expected originally.

The Board concluded that the resulting decision from a rational enterprise is, in substance, an investment decision based on estimated net future cash flows expected from the asset.

B21. The Board then considered which of the following four alternatives for determining the recoverable amount of an asset would best reflect this conclusion:

(a) recoverable amount should be the sum of undiscounted future cash flows;

(b) recoverable amount should be the asset's fair value: more specifically, recoverable amount should be derived primarily from the asset's market value. If market value

Scanned with OKEN Scanner

cannot be determined, then recoverable amount should be based on the asset's value in use as a proxy for market value;

(c) recoverable amount should be the asset's value in use; or

(d) recoverable amount should be the higher of the asset's net selling price and value in use.

Each of these alternatives is discussed below.

B22. It should be noted that fair value, net selling price and value in use all reflect a present value calculation (implicit or explicit) of estimated net future cash flows expected from an asset:

(a) fair value reflects the market's expectation of the present value of the future cash flows to be derived from the asset;

(b) net selling price reflects the market's expectation of the present value of the future cash flows to be derived from the asset, less the direct incremental costs to dispose of the asset; and

(c) value in use is the enterprise's estimate of the present value of the future cash flows to be derived from continuing use and disposal of the asset.

These bases all consider the time value of money and the risks that the amount and timing of the actual cash flows to be received from an asset might differ from estimates. Fair value and net selling price may differ from value in use because the

Scanned with OKEN Scanner

market may not use the same assumptions as an individual enterprise.

Recoverable Amount Based on the Sum of Undiscounted Cash Flows

B23. Some argue that recoverable amount should be measured as the sum of undiscounted future cash flows from an asset. They argue that:

(a) historical cost accounting is not concerned with measuring the economic value of assets. Therefore, the time value of money should not be considered in estimating the amount that will be recovered from an asset;

(b) it is premature to use discounting techniques without further research and debates on:

(i) the role of discounting in the financial statements; and

(ii) how assets should be measured generally.

If financial statements include assets that are carried on a variety of different bases (historical cost, discounted amounts or other bases), this will be confusing for users;

(c) identifying an appropriate discount rate will often be difficult and subjective; and

(d) discounting will increase the number of impairment losses recognised. This, coupled with the requirement for

Scanned with OKEN Scanner

reversals of impairment losses, introduces a volatile element into the income statement. It will make it harder for users to understand the performance of an enterprise.

A minority of commentators on E55, Impairment of Assets, supported this view.

B24. The Board rejected measurement of recoverable amount based on the sum of undiscounted cash flows because:

(a) the objective of the measurement of recoverable amount is to reflect an investment decision. Money has a time value, even when prices are stable. If future cash flows were not discounted, two assets giving rise to cash flows of the same amount but with different timings would show the same recoverable amount. However, their current market values would be different because all rational economic transactions take account of the time value of money;

(b) measurements that take into consideration the time value of money are more relevant to investors, other external users of financial statements and management for resource allocation decisions, regardless of the general measurement basis adopted in the financial statements;

(c) many enterprises are already familiar with the use of discounting techniques, particularly for supporting investment decisions;

(d) discounting is already required for other areas of financial statements that are based on expectations of future cash

Scanned with OKEN Scanner

flows, such as long-term provisions and employee benefit obligations; and

(e) users are better served if they are aware on a timely basis of assets that will not generate sufficient returns to cover, at least, the time value of money.

Recoverable Amount Based on the Fair Value of an Asset

B25. IAS 32, Financial Instruments: Disclosure and Presentation, and a number of other International Accounting Standards define fair value as:

"... the amount for which an asset could be exchanged, or a liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm's length transaction..."

B26. International Accounting Standards include the following requirements or guidance for measuring fair value:

(a) for the purpose of revaluation of an item of property, plant or equipment to its fair value, IAS 16 (revised 1998), Property, Plant and Equipment, indicates that fair value is usually an asset's market value, normally determined by appraisal undertaken by professionally qualified valuers and, if no market exists, fair value is based on the asset's depreciated replacement cost;

(b) for the purpose of revaluation of an intangible asset to its fair value, the Board proposes in E60, Intangible Assets, that fair value be determined by reference to market

Scanned with OKEN Scanner

values obtained from an active market. E60 proposes a definition of an active market;[3]

(c) IAS 22, Business Combinations, refers to a range of techniques for estimating fair value. These techniques include reference to market values, calculations of the present value of estimated future cash flows or depreciated replacement cost. However, the Board is currently proposing revisions to IAS 22 (see E61, Business Combinations) so that fair value is determined without consideration of the acquirer's intentions for the future use of an asset;[4] and

(d) IAS 32 indicates that if an active market exists, the fair value of a financial instrument is based on a quoted market price. If there is no active market, fair value is determined by using estimation techniques such as market values of similar types of financial instruments, discounted cash flow analysis and option pricing models.

B27. Some argue that the only appropriate measurement for the recoverable amount of an asset is fair value (based on observable market prices or, if no observable market prices exist, estimated considering prices for similar assets and the results of discounted future cash flow calculations). Proponents of fair value argue that:

(a) the purpose of measuring recoverable amount is to estimate a market value, not an enterprise-specific value.

[3] The Board plans to approve an International Accounting Standard on Intangible Assets in 1998 (see Introduction to IAS 36).

[4] The Board plans to approve revisions to IAS 22, Business Combinations, in 1998 (see Introduction to IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

An enterprise's estimate of the present value of future cash flows is subjective and in some cases may be abused. Observable market prices that reflect the judgement of the market place are a more reliable measurement of the amounts that will be recovered from an asset. They reduce the use of management's judgement;

(b) if an asset is expected to generate greater net cash inflows for the enterprise than for other participants, the superior returns are almost always generated by internally generated goodwill stemming from the synergy of the business and its management team. For consistency with the Board's proposals in E60, Intangible Assets, that internally generated goodwill should not be recognised as an asset, these above-market cash flows should be excluded from assessments of an asset's recoverable amount; and

(c) determining recoverable amount as the higher of net selling price and value in use is tantamount to determining two diverging measures whilst there should be only one measure to estimate recoverable amount.

A minority of commentators on E55, Impairment of Assets, supported measuring recoverable amount at fair value (based on observable market prices or, if no observable market prices exist, estimated considering prices for similar assets and the results of discounted future cash flow calculations).

B28. The Board rejected the proposal that an asset's recoverable amount should be determined by reference to its fair value (based on observable market prices or, if no observable market

Scanned with OKEN Scanner

prices exist, estimated considering prices for similar assets and the results of discounted future cash flow calculations). The reasons are the following:

(a) the Board believes that no preference should be given to the market's expectation of the recoverable amount of an asset (basis for fair value when market values are available and for net selling price) over a reasonable estimate performed by the individual enterprise that owns the asset (basis for fair value when market values are not available and for value in use). For example, an enterprise may have information about future cash flows that is superior to the information available in the market place. Also, an enterprise may plan to use an asset in a manner different from the market's view of the best use;

(b) market values are a way to estimate fair value but only if they reflect the fact that both parties, the acquirer and the seller, are willing to enter a transaction. If an enterprise can generate greater cash flows by using an asset than by selling it, it would be misleading to base recoverable amount on the market price of the asset because a rational enterprise would not be willing to sell the asset. Therefore, recoverable amount should not refer only to a transaction between two parties (which is unlikely to happen) but should also consider an asset's service potential from its use by the enterprise; and

(c) the Board believes that in assessing the recoverable amount of an asset, it is the amount that an enterprise can expect to recover from that asset, including the effect of synergy with other assets, that is relevant.

Scanned with OKEN Scanner

The following two examples illustrate the proposal (rejected by the Board) that an enterprise should measure an asset's recoverable amount at its fair value (primarily based on observable market values if these values are available).

Example 1

10 years ago, an enterprise bought its headquarter building for 2,000. Since then, the real estate market has collapsed and the building's market value at balance sheet date is estimated to be 1,000. Disposal costs of the building would be negligible. The building's carrying amount at the balance sheet date is 1,500 and its remaining useful life is 30 years. The building meets all the enterprise's expectations and it is likely that these expectations will be met for the foreseeable future. As a consequence, the enterprise has no plans to move from its current headquarters. The value in use of the building cannot be determined because the building does not generate independent cash inflows. Therefore, the enterprise assesses the recoverable amount of the building's cash-generating unit, that is, the enterprise as a whole. That calculation shows that the building's cash-generating unit is not impaired.

Proponents of fair value (primarily based on observable market values if these values are available) would measure the recoverable amount of the building at its market value (1,000) and, hence, would recognise an impairment loss of 500 (1,500 less 1,000), even though calculations show that the building's cash-generating unit is not impaired.

The Board does not support this approach and believes that the building is not impaired. The Board believes that, in the situation described, the enterprise will not be willing to sell the building for 1,000 and that the assumption of a sale is not relevant.

Scanned with OKEN Scanner

Example 2

At the end of 20X0, an enterprise purchased a computer for 100 for general use in its operations. The computer is depreciated over 4 years on a straight line basis. Residual value is estimated to be nil. At the end of 20X2, the carrying amount of the computer is 50. There is an active market for second hand computers of this type. The market value of the computer is 30. The enterprise does not intend to replace the computer before the end of its useful life. The computer's cash-generating unit is not impaired.

Proponents of fair value (primarily based on observable market values if these values are available) would measure the recoverable amount of the computer at its market value (30) and, therefore, would recognise an impairment loss of 20 (50 less 30) even though the computer's cash-generating unit is not impaired.

The Board does not support this approach and believes that the computer is not impaired as long as:

(a) the enterprise is not committed to dispose of the computer before the end of its expected useful life; and

(b) the computer's cash-generating unit is not impaired.

B29. If no deep and liquid market exists for an asset, the Board considers that value in use would be a reasonable estimate of fair value. This is likely to happen for many assets within the scope of IAS 36: observable market prices are unlikely to exist for goodwill, most intangible assets and many items of property, plant and equipment. Therefore, it is likely that the

Scanned with OKEN Scanner

recoverable amount of these assets, determined in accordance with IAS 36, will be similar to the recoverable amount based on the fair value of these assets.

B30. For some assets within the scope of IAS 36, observable market prices exist or consideration of prices for similar assets is possible. In such cases, the asset's net selling price will differ from the asset's fair value only by the direct incremental costs of disposal. The Board acknowledges that recoverable amount as the higher of net selling price and value in use would sometimes differ from fair value primarily based on market prices (even if the disposal costs are negligible). This is because, as explained in paragraph B28(a), the market may not use the same assumptions about future cash flows as an individual enterprise.

B31. The Board believes that IAS 36 includes sufficient requirements to prevent an enterprise from using assumptions different from the market place that are unjustified. For example, an enterprise is required to determine value in use using:

(a) cash flow projections based on reasonable and supportable assumptions [...] and giving greater weight to external evidence (see paragraph 27(a) of IAS 36); and

(b) a discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset.

B32. Although the Board decided to reject fair value for measuring the recoverable amount of the assets covered by IAS 36, the

Scanned with OKEN Scanner

Board has not yet concluded whether fair value is an appropriate basis to measure the recoverable amount of other assets, such as financial assets for which an active market exists.

Recoverable Amount Based on the Value in Use of an Asset

B33. Some argue that value in use is the only appropriate measurement for the recoverable amount of an asset because:

(a) financial statements are prepared under a going concern assumption. Therefore, no consideration should be given to an alternative measurement that reflects a disposal, unless this reflects the enterprise's intentions; and

(b) assets should not be carried at amounts higher than their service potential from use by the enterprise. Unlike value in use, a market value does not necessarily reflect the service potential of an asset.

Few commentators on E55, Impairment of Assets, supported this view.

B34. The Board rejected this proposal because:

(a) if an asset's net selling price is higher than its value in use, a rational enterprise will dispose of the asset. In this situation, it is logical to base recoverable amount on the asset's net selling price to avoid recognising an impairment loss that is unrelated to economic reality; and

Scanned with OKEN Scanner

(b) if an asset's net selling price is greater than its value in use, but management decides to keep the asset, the extra loss (the difference between net selling price and value in use) properly falls in later periods because it results from management's decision in these later periods to keep the asset.

Recoverable Amount Based on the Higher of an Asset's Net Selling Price and Value in Use

B35. The requirement that recoverable amount should be the higher of net selling price and value in use stems from the decision that measurement of the recoverable amount of an asset should reflect the likely behaviour of a rational management. Furthermore, no preference should be given to the market's expectation of the recoverable amount of an asset (basis for net selling price) over a reasonable estimate performed by the individual enterprise which owns the asset (basis for value in use) or vice versa (see paragraphs B28-B31 and B34). It is uncertain whether the assumptions of the market or the enterprise are more likely to be true. Currently, perfect markets do not exist for many of the assets within the scope of IAS 36 and it is unlikely that predictions of the future will be entirely accurate, regardless of who makes them.

B36. The Board acknowledges that an enterprise will use judgement in determining whether an impairment loss needs to be recognised. For this reason, IAS 36 includes some safeguards to limit the risk that an enterprise may make an over-optimistic (pessimistic) estimate of recoverable amount:

(a) IAS 36 requires a formal estimate of recoverable amount whenever there is an indication that:

Scanned with OKEN Scanner

(i) an asset may be impaired; or

(ii) an impairment loss may no longer exist or may have decreased.

For this purpose, IAS 36 includes a relatively detailed (although not exhaustive) list of indicators that an asset may be impaired (see paragraphs 9 and 96 of IAS 36); and

(b) IAS 36 provides guidelines for the basis of management's projections of future cash flows to be used to estimate value in use (see paragraph 27 of IAS 36).

B37. The Board considered the cost of requiring an enterprise to determine both net selling price and value in use, if the amount determined first is below an asset's carrying amount. The Board concluded that the benefits of such a requirement outweigh the costs.

B38. The majority of the commentators on E55, Impairment of Assets, supported the Board's view that recoverable amount should be measured at the higher of net selling price and value in use.

Assets Held for Disposal

B39. The Board considered whether the recoverable amount of an asset held for disposal should be measured only at the asset's net selling price. When an enterprise expects to dispose of an asset within the near future, the net selling price of the asset is normally close to its value in use. Indeed, the value in use

Scanned with OKEN Scanner

usually consists mostly of the net proceeds to be received for the asset, since future cash flows from continuing use are usually close to nil. Therefore, the Board believes that the definition of recoverable amount as included in IAS 36 is appropriate for assets held for disposal without a need for further requirements or guidance.

Other Refinements for the Measurement of Recoverable Amount

Replacement Cost as a Ceiling

B40. Some argue that the replacement cost of an asset should be adopted as a ceiling for its recoverable amount. They argue that the value of an asset to the business would not exceed the amount that the enterprise would be willing to pay for the asset at the balance sheet date.

B41. The Board believes that replacement cost techniques are not appropriate to measure the recoverable amount of an asset. This is because replacement cost measures the cost of an asset and not the future economic benefits recoverable from its use and/or disposal.

Appraisal Values

B42. In some cases, an enterprise might seek external appraisal of recoverable amount. External appraisal is not a separate technique in its own right. The Board believes that if appraisal values are used, an enterprise should verify that the external appraisal follows the requirements of IAS 36.

Scanned with OKEN Scanner

Net Selling Price (IAS 36: paragraphs 21-25)

B43. IAS 36 defines net selling price as the amount obtainable from the sale of an asset in an arm's length transaction between knowledgeable, willing parties, less the incremental costs directly attributable to the disposal of the asset.

B44. In other words, net selling price reflects the market's expectations of the future cash flows for an asset after the market's consideration of the time value of money and the risks inherent in receiving those cash flows, less the disposal costs.

B45. Some argue that direct incremental costs of disposal should not be deducted from the amount obtainable from the sale of an asset because, unless management has decided to dispose of the asset, the going concern assumption should apply.

B46. The Board believes that it is appropriate to deduct direct incremental costs of disposal in determining net selling price because the purpose of the exercise is to determine the net amount that an enterprise could recover from the sale of an asset at the date of the measurement and to compare it with the alternative of keeping the asset and using it.

B47. IAS 36 indicates that termination benefits (as defined in IAS 19, Employee Benefits) and costs associated with reducing or reorganising a business following the disposal of an asset are not direct incremental costs to dispose of the asset. The Board considers these costs as incidental to (rather than a direct consequence of) the disposal of an asset. In addition, this

Scanned with OKEN Scanner

guidance is consistent with the direction of the project on provisions.[5]

B48. Although the definition of "net selling price" would be similar to a definition of "net fair value", the Board decided to use the term "net selling price" instead of "net fair value". The Board believes that the term "net selling price" better describes the amount that an enterprise should determine and that will be compared with an asset's value in use.

Net Realisable Value

B49. IAS 2, Inventories, defines net realisable value as:

"... the estimated selling price in the ordinary course of business less the estimated costs necessary to make the sale ..."

B50. For the purpose of determining recoverable amount, the Board decided not to use the term "net realisable value" as defined in IAS 2 because:

(a) IAS 2's definition of net realisable value does not refer explicitly to transactions carried out on an arm's length basis;

(b) net realisable value refers to an estimated selling price in the ordinary course of business. In certain cases, net selling price will reflect a forced sale, if management is compelled to sell immediately; and

[5] The Board plans to approve an International Accounting Standard on Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets in 1998 (see Introduction to IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

(c) it is important that net selling price uses, as a starting point, a selling price agreed between knowledgeable, willing buyers and sellers. This is not explicitly mentioned in the definition of net realisable value.

B51. In most cases, net selling price and net realisable value will be similar. However, the Board does not believe that it is necessary to change the definition of net realisable value used in IAS 2 because, for inventories, the definition of net realisable value is well understood and seems to work satisfactorily.

Value in Use (IAS 36: paragraphs 26-56)

B52. IAS 36 defines value in use as the present value of estimated future cash flows expected to flow from the continuing use of an asset and from its disposal at the end of its useful life.

Expected Value Approach

B53. Some argue that, to better reflect uncertainties in timing and amounts inherent in estimated future cash flows, expected future cash flows should be used in determining value in use. An expected value approach considers all expectations about possible future cash flows instead of the single, most likely, future cash flows.

Example

An enterprise estimates that there are two scenarios for future cash flows: a first possibility of future cash flows amounts to

Scanned with OKEN Scanner

120 with a 40 per cent probability and a second possibility amounts to 80 with a 60 per cent probability.

The most likely future cash flows would be 80 and the expected future cash flows would be 96 (80 × 60% + 120 × 40%).

B54. In most cases, it is likely that budgets/forecasts that are the basis for cash flow projections will reflect a single estimate of future cash flows only. For this reason, the Board decided that an expected value approach should be permitted but not required.

Future Cash Flows from Internally Generated Goodwill and Synergy with other Assets

B55. The Board rejected a proposal that estimates of future cash inflows should reflect only future cash inflows relating to the asset that was initially recognised (or the remaining portion of that asset if part of it has already been consumed or sold). The purpose of such a requirement would be to avoid including in an asset's value in use future cash inflows from internally generated goodwill or from synergy with other assets. This would be consistent with the Board's proposal in E60, Intangible Assets, to prohibit the recognition of internally generated goodwill as an asset.[6]

B56. In many cases, it will not be possible in practice to distinguish future cash inflows from the asset initially recognised from the future cash inflows from internally generated goodwill or a modification of the asset. This is particularly true when businesses are merged or once an asset has been enhanced by subsequent expenditure. The Board concluded that it is more

[6] The Board plans to approve an International Accounting Standard on Intangible Assets in 1998 (see Introduction to IAS 36).

Scanned with OKEN Scanner

important to focus on whether the carrying amount of an asset will be recovered rather than on whether the recovery stems partly from internally generated goodwill.

B57. The proposal – that future cash inflows should reflect only future cash inflows relating to the asset that was initially recognised – would also conflict with the requirement under IAS 36 that "cash flow projections should reflect reasonable and supportable assumptions that represent management's best estimate of the set of economic conditions that will exist over the remaining useful life of the asset" (see paragraph 27 of IAS 36). Therefore, the Standard requires that future cash inflows should be estimated for an asset in its current condition, whether or not these future cash inflows are from the asset that was initially recognised or from its subsequent enhancement or modification.

Example

Several years ago, an enterprise purchased a customer list with 10,000 addresses that it recognised as an intangible asset. The enterprise uses this list for direct marketing of its products. Since initial recognition, about 2,000 customer addresses have been deleted from the list and 3,000 new customer addresses added to it. The enterprise is determining the value in use of the customer list.

Under the proposal (rejected by the Board) that an enterprise should reflect only future cash inflows relating to the asset that was initially recognised, the enterprise would consider only those future cash inflows generated by the remaining 8,000 (10,000 less 2,000) customers from the list acquired.

Under IAS 36, an enterprise considers the future cash inflows generated by the customer list in its current condition, that is, by all 11,000 customers (8,000 plus 3,000).

Scanned with OKEN Scanner

Value in Use Estimated in a Foreign Currency (IAS 36: paragraph 47)

B58. In response to comments from field test participants, paragraph 47 of IAS 36 includes guidance on calculating the value in use of an asset that generates future cash flows in a foreign currency. IAS 36 indicates that value in use in a foreign currency is translated into the reporting currency using the spot exchange rate at the balance sheet date.

B59. If a currency is freely convertible and traded in an active market, the spot rate reflects the market's best estimate of future events that will affect that currency. Therefore, the only available unbiased estimate of a future exchange rate is the current spot rate, adjusted by the difference in expected future rates of general inflation in the two countries to which the currencies belong.

B60. A value in use calculation already deals with the effect of general inflation since it is calculated either by:

(a) estimating future cash flows in nominal terms (i.e., including the effect of general inflation and specific price changes) and discounting them at a rate that includes the effects of general inflation; or

(b) estimating future cash flows in real terms (i.e., excluding the effect of general inflation but including the effect of specific price changes) and discounting them at a rate that excludes the effect of general inflation.

B61. To use a forward rate to translate value in use expressed in a foreign currency would be inappropriate. This is because a

Scanned with OKEN Scanner

forward rate reflects the market's adjustment for the differential in interest rates. Using such a rate would result in double counting the time value of money (first in the discount rate and then in the forward rate).

B62. Even if a currency is not freely convertible or is not traded in an active market – with the consequence that it can no longer be assumed that the spot exchange rate reflects the market's best estimate of future events that will affect that currency – IAS 36 indicates that an enterprise uses the spot exchange rate at the balance sheet date to translate value in use estimated in a foreign currency. This is because the Board believes that it is unlikely that an enterprise can make a more reliable estimate of future exchange rates than the current spot exchange rate.

B63. An alternative to estimating the future cash flows in the currency in which they are generated would be to estimate them in another currency as a proxy and discount them at a rate appropriate for this other currency. This solution may be simpler, particularly where cash flows are generated in the currency of a hyperinflationary economy (in such cases, some would prefer using a hard currency as a proxy) or in a currency other than the reporting currency. However, this solution may be misleading if the exchange rate varies for reasons other than changes in the differential between the general inflation rates in the two countries to which the currencies belong. In addition, this solution is inconsistent with the approach under IAS 29, Financial Reporting in Hyperinflationary Economies, which does not allow, if the reporting currency is the currency of a hyperinflationary economy, translation into a hard currency as a proxy for restatement in terms of the measuring unit current at the balance sheet date.

Scanned with OKEN Scanner

Discount Rate (IAS 36: paragraphs 48-56)

B64. The purpose of discounting future cash flows is to reflect the time value of money and the uncertainties attached to those cash flows:

(a) assets that generate cash flows soon are worth more than those generating the same cash flows later. All rational economic transactions will take account of the time value of money. The cost of not receiving a cash inflow until some date in the future is an opportunity cost that can be measured by considering what income has been lost by not investing that money for the period. The time value of money, before consideration of risk, is given by the rate of return on a risk-free investment, such as government bonds of the same duration; and

(b) the value of the future cash flows is affected by the variability (i.e., the risks) associated with the cash flows. Therefore, all rational economic transactions will take risk into account.

B65. As a consequence the Board decided:

(a) to reject a discount rate based on a historical rate – i.e., the effective rate implicit when an asset was acquired. A subsequent estimate of recoverable amount has to be based on prevailing interest rates because management's decisions about whether to keep the asset are based on prevailing economic conditions. Historical rates do not reflect prevailing economic conditions;

Scanned with OKEN Scanner

(b) to reject a discount rate based on a risk-free rate, unless the future cash flows have been adjusted for all the risks specific to the asset; and

(c) to require that the discount rate should be a rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. This rate is the return that investors would require if they were to choose an investment that would generate cash flows of amounts, timing and risk profile equivalent to those that the enterprise expects to derive from the asset.

B66. In principle, value in use should be an enterprise-specific measure determined in accordance with the enterprise's own view of the best use of that asset. Logically, the discount rate should be based on the enterprise's own assessment both of the time value of money and of the risks specific to the future cash flows from the asset. However, the Board believes that such a rate cannot be verified objectively. Therefore, IAS 36 requires that the enterprise should make its own estimate of future cash flows but that the discount rate should reflect, as far as possible, the market's assessment of the time value of money. Similarly, the discount rate should reflect the premium that the market would require from uncertain future cash flows based on the distribution estimated by the enterprise.

B67. The Board acknowledges that a current asset-specific market-determined rate will rarely exist for the assets covered by IAS 36. Therefore, an enterprise uses current market-determined rates for other assets (as similar as possible to the asset under review) as a starting point and adjusts these rates to reflect the risks specific to the asset for which the cash flow projections have not been adjusted.

Scanned with OKEN Scanner

Income Taxes

Consideration of Future Tax Cash Flows

B68. Future income tax cash flows may affect recoverable amount. It is convenient to analyse future tax cash flows into two components:

(a) the future tax cash flows that would result from any difference between the tax base of an asset (the amount attributed to it for tax purposes) and its carrying amount, after recognition of any impairment loss. Such differences are described in IAS 12, Income Taxes, as "temporary differences"; and

(b) the future tax cash flows that would result if the tax base of the asset were equal to its recoverable amount.

B69. For most assets, an enterprise recognises the tax consequences of temporary differences as a deferred tax liability or deferred tax asset in accordance with IAS 12. Therefore, to avoid double counting, the future tax consequences of those temporary differences – the first component referred to in paragraph B68 – are not considered in determining recoverable amount (see further discussion in paragraphs B73-B77).

B70. The tax base of an asset on initial recognition is normally equal to its cost. Therefore, net selling price implicitly reflects market participants' assessment of the future tax cash flows that would result if the tax base of the asset were equal to its recoverable amount. Therefore, no adjustment is required to

Scanned with OKEN Scanner

net selling price to reflect the second component referred to in paragraph B68.

B71. In principle, value in use should include the present value of the future tax cash flows that would result if the tax base of the asset were equal to its value in use – the second component referred to in paragraph B68. Nevertheless it may be burdensome to estimate the effect of that component. This is because:

(a) to avoid double counting, it is necessary to exclude the effect of temporary differences; and

(b) value in use would need to be determined by an iterative and possibly complex computation so that value in use itself reflects a tax base equal to that value in use.

For these reasons, the Board decided to require an enterprise to determine value in use by using pre-tax future cash flows and, hence, a pre-tax discount rate.

Determining a Pre-Tax Discount Rate

B72. In theory, discounting post-tax cash flows at a post-tax discount rate and discounting pre-tax cash flows at a pre-tax discount rate should give the same result, as long as the pre-tax discount rate is the post-tax discount rate adjusted to reflect the specific amount and timing of the future tax cash flows. The pre-tax discount rate is not always the post-tax discount rate grossed up by a standard rate of tax.

Scanned with OKEN Scanner

Example

This example illustrates the fact that a post-tax discount rate grossed-up by a standard rate of tax is not always an appropriate pre-tax discount rate.

At the end of 20X0, the carrying amount of an asset is 1,757 and its remaining useful life is 5 years. The tax base in 20X0 is the cost of the asset. The cost is fully deductible at the end of 20X1. The tax rate is 20%. The discount rate for the asset can be determined only on a post-tax basis and is estimated to be 10%. At the end of 20X0, cash flow projections determined on a pre-tax basis are as follows:

	20X1	20X2	20X3	20X4	20X5
(1) Pre-tax cash flows (CF)	800	600	500	200	100

Value in use determined using post-tax cash flows and a post-tax discount rate

End of 20X0	*20X1*	*20X2*	*20X3*	*20X4*	*20X5*
(2) Deduction of the cost of the asset	*(1,757)*	-	-	-	-
(3) Tax CF [((1)-(2))×20%]	*(191)*	*120*	*100*	*40*	*20*
(4) Post-tax CF [(1)-(3)]	*991*	*480*	*400*	*160*	*80*
(5) Post-tax CF discounted at 10%	*901*	*396*	*301*	*109*	*50*
Value in use [Σ (5)] =					*1,757*

Scanned with OKEN Scanner

Value in use determined using pre-tax cash flows and a pre-tax discount rate (determined by grossing-up the post-tax discount rate)

Pre-tax discount rate (grossed-up) [10%/(100%-20%)]12.5%

End of 20X0	*20X1*	*20X2*	*20X3*	*20X4*	*20X5*
(6) Post-tax CF discounted at 12.5%	*711*	*475*	*351*	*125*	*55*
Value in use [Σ (6)] =					*1,717*

Determination of the "real" pre-tax discount rate

A pre-tax discount rate can be determined by an iterative computation so that value in use determined using pre-tax cash flows and a pre-tax discount rate equals value in use determined using post-tax cash flows and a post-tax discount rate. In the example, the pre-tax discount rate would be 11.2%.

End of 20X0	*20X1*	*20X2*	*20X3*	*20X4*	*20X5*
(7) Post-tax CF discounted at 11.2%	*718*	*485*	*364*	*131*	*59*
Value in use [Σ (7)] =					*1,757*

The "real" pre-tax discount rate differs from the post-tax discount rate grossed-up by the standard rate of tax depending on the tax rate, the post-tax discount rate, the timing of the future tax cash flows and the useful life of the asset.

Note that the tax base of the asset in this example has been set equal to its cost at the end of 20X0. Therefore, there is no deferred tax to consider in the balance sheet.

Scanned with OKEN Scanner

Interaction with IAS 12, Income Taxes

B73. IAS 36 requires that recoverable amount should be based on present value calculations, whereas under IAS 12, Income Taxes, an enterprise determines deferred tax assets and liabilities by comparing the carrying amount of an asset (a present value if the carrying amount is based on recoverable amount) with its tax base (an undiscounted amount).

B74. One way to eliminate this inconsistency would be to measure deferred tax assets and liabilities on a discounted basis. In developing the revised version of IAS 12 (approved in 1996), there was not enough support to require that deferred tax assets and liabilities should be measured on a discounted basis. The Board believes that there is still not consensus to support such a change in existing practice. Therefore, IAS 36 requires an enterprise to measure the tax effects of temporary differences using the principles set out in IAS 12.

B75. IAS 12 does not permit an enterprise to recognise certain deferred tax liabilities and assets. In such cases, some believe that the value in use of an asset, or a cash-generating unit, should be adjusted to reflect the tax consequences of recovering its pre-tax value in use. For example, if the tax rate is 25 per cent, an enterprise must receive pre-tax cash flows with a present value of 400 in order to recover a carrying amount of 300.

B76. The most important case where such adjustments may be relevant is where the amortisation of goodwill is not deductible for tax purposes. IAS 12 prohibits the recognition of deferred tax liabilities arising from goodwill for which amortisation is

Scanned with OKEN Scanner

not deductible for tax purposes. In the absence of the prohibition, an enterprise would recognise a deferred tax liability and increase the carrying amount of the goodwill by the same amount. Therefore, some argue that, in estimating an impairment loss of a cash-generating unit that includes goodwill, an enterprise should notionally gross up the carrying amount of the goodwill by the amount of the unrecognised deferred tax liability. In their view, this would permit a valid comparison with value in use, which is based on pre-tax cash flows.

Example

This example illustrates the proposal (rejected by the Board) that an enterprise should notionally gross up the carrying amount of goodwill for impairment testing purposes.

A cash-generating unit includes goodwill of 225 and identifiable assets of 1,300. The value in use of the cash-generating unit is 1,400 (based on pre-tax cash flows). The tax rate is 40%. Net selling price is not determinable for the cash-generating unit.

Before making any comparison with the value in use of the cash-generating unit, the enterprise notionally adjusts goodwill to a pre-tax carrying amount:

(1) (Post-tax) carrying amount of goodwill	*225*
(2) Notional pre-tax carrying amount of goodwill [225/(1-40%)]	*375*
(3) Pre-tax carrying amount of identifiable assets	*1,300*
(4) Total pre-tax carrying amount of the cash-generating unit [(2)+(3)]	*1,675*

Scanned with OKEN Scanner

The enterprise is now ready to compare the pre-tax carrying amount of the cash-generating unit with its pre-tax value in use.

The enterprise would recognise a notional pre-tax impairment loss of 275 (1,675 less 1,400), which would be fully attributed to goodwill.

The notional pre-tax carrying amount of goodwill would become 100 (375 less 275). The post-tax carrying amount of goodwill after recognition of the notional impairment loss would be 60 (100 at (100%-40%)). An impairment loss would be recognised for the reduction in the post-tax carrying amount of goodwill, i.e. 165 (225 less 60). In this case, the impairment loss would also be the reduction in the pre-tax carrying amount of goodwill less the tax effect (275 at (100%-40%)=165).

Note 1: under IAS 36, the enterprise recognises an impairment loss of 125 (1,525 less 1,400) instead of 165.

Note 2: if the impairment loss is large enough to eliminate the carrying amount of the goodwill, application of IAS 36 will lead to the same result as the grossing up computation rejected by the Board.

B77. The Board acknowledges the conceptual merit of such adjustments but believes that they would add unnecessary complexity. Therefore, IAS 36 neither requires nor permits such adjustments.

Scanned with OKEN Scanner

Recognition of an Impairment Loss (IAS 36: paragraphs 57-63)

B78. IAS 36 requires that an impairment loss should be recognised whenever the recoverable amount of an asset is below its carrying amount. The Board considered various criteria for recognising an impairment loss in the financial statements:

(a) recognition if it is considered that the impairment loss is permanent ("permanent criterion");

(b) recognition if it is considered probable that an asset is impaired, that is, if it is probable that an enterprise will not recover the carrying amount of the asset ("probability criterion"); and

(c) immediate recognition whenever recoverable amount is below the carrying amount ("economic criterion").

Recognition of an Impairment Loss Based on a "Permanent" Criterion

B79. Supporters of the "permanent" criterion argue that:

(a) this criterion avoids the recognition of temporary decreases in the recoverable amount of an asset; and

(b) the recognition of an impairment loss refers to future operations; it is contrary to the historical cost system to account for future events. Also, depreciation (amortisation) will reflect these future losses over the expected remaining useful life of the asset.

Scanned with OKEN Scanner

This view was supported by only a few commentators on E55, Impairment of Assets.

B80. The Board decided to reject the "permanent criterion" because:

(a) it is difficult to identify whether an impairment loss is permanent. There is a risk that, by using this criterion, recognition of an impairment loss may be delayed; and

(b) this criterion is at odds with the basic concept that an asset is a resource that will generate future economic benefits. Cost-based accrual accounting cannot reflect events without reference to future expectations. If the events that led to a decrease in recoverable amount have already taken place, the carrying amount should be reduced accordingly.

Recognition of an Impairment Loss Based on a "Probability" Criterion

B81. Some argue that an impairment loss should be recognised only if it is considered probable that the carrying amount of an asset cannot be fully recovered. Proponents of a "probability" criterion are divided between:

(a) those who support the use of a recognition trigger based on the sum of the future cash flows (undiscounted and without allocation of interest costs) as a practical approach to implementing the "probability" criterion; and

(b) those who support reflecting the requirements in IAS 10 (reformatted 1994), Contingencies and Events Occurring After the Balance Sheet Date.

Scanned with OKEN Scanner

Sum of Undiscounted Future Cash Flows (without Interest Costs)

B82. Some national standard setters use the "probability" criterion as a basis for recognition of an impairment loss and require, as a practical approach to implementing that criterion, that an impairment loss should be recognised only if the sum of the future cash flows from an asset (undiscounted and without allocation of interest costs) is less than the carrying amount of the asset. An impairment loss, when recognised, is measured as the difference between the carrying amount of the asset and its recoverable amount measured at fair value (based on quoted market prices or, if no quoted market prices exist, estimated considering prices for similar assets and the results of valuation techniques, such as the sum of cash flows discounted to their present value, option-pricing models, matrix pricing, option-adjusted spread models and fundamental analysis).

B83. One of the characteristics of this approach is that the bases for recognition and measurement of an impairment loss are different. For example, even if the fair value of an asset is lower than its carrying amount, no impairment loss will be recognised if the sum of undiscounted cash flows (without allocation of interest costs) is greater than the asset's carrying amount. This might occur, especially if an asset has a long useful life.

B84. Those who support using the sum of undiscounted future cash flows (without allocation of interest costs) as a recognition trigger argue that:

(a) using a recognition trigger based on undiscounted amounts is consistent with the historical cost framework;

Scanned with OKEN Scanner

(b) it avoids recognising temporary impairment losses and creating potentially volatile earnings that may mislead users of financial statements;

(c) net selling price and value in use are difficult to substantiate – a price for the disposal of an asset or an appropriate discount rate is difficult to estimate; and

(d) it is a higher threshold for recognising impairment losses. It should be relatively easy to conclude that the sum of undiscounted future cash flows will equal or exceed the carrying amount of an asset without incurring the cost of allocating projected cash flows to specific future periods.

This view is supported by a minority of commentators on E55, Impairment of Assets.

B85. The Board considered the arguments listed above but rejected this approach because:

(a) as explained in paragraph B20, when it identifies that an asset may be impaired, a rational enterprise will make an investment decision. Therefore, it is relevant to consider the time value of money and the risks specific to an asset in determining whether an asset is impaired. This is particularly true if an asset has a long useful life;

(b) IAS 36 does not require an enterprise to estimate the recoverable amount of each asset every year but only if there is an indication that an asset may be impaired materially. An asset that is depreciated (amortised) in an appropriate manner is unlikely to become materially

Scanned with OKEN Scanner

impaired unless events or changes in circumstances cause a sudden reduction in the estimate of recoverable amount;

(c) probability factors are already encompassed in the determination of value in use, in projecting future cash flows and in requiring that recoverable amount should be the higher of net selling price and value in use; and

(d) if there is an unfavourable change in the assumptions used to determine recoverable amount, users are better served if they are informed about this change in assumptions on a timely basis.

Probability Criterion Based on IAS 10 (reformatted 1994), Contingencies and Events Occurring After the Balance Sheet Date

B86. IAS 10 (reformatted 1994), Contingencies and Events Occurring After the Balance Sheet Date, requires that "the amount of a contingent loss should be recognised as an expense and a liability if:

(a) it is probable that future events will confirm that, after taking into account any related probable recovery, an asset has been impaired or a liability incurred at the balance sheet date; and

(b) a reasonable estimate of the amount of the resulting loss can be made."

B87. The Board rejected the view that an impairment loss should be recognised based on the requirements in IAS 10 because:

Scanned with OKEN Scanner

(a) the requirements in IAS 10 are not sufficiently detailed and would make a "probability criterion" difficult to apply; and

(b) these requirements would introduce another unnecessary layer of probability. Indeed, as mentioned above, probability factors are already encompassed in estimates of value in use and in requiring that recoverable amount should be the higher of net selling price and value in use.

Recognition of an Impairment Loss Based on an "Economic" Criterion

B88. IAS 36 relies on an "economic criterion" for the recognition of an impairment loss, that is, an impairment loss is recognised whenever the recoverable amount of an asset is below its carrying amount. This criterion was already used in many International Accounting Standards before IAS 36, such as IAS 9, Research and Development Costs, IAS 22, Business Combinations, and former IAS 16, Property, Plant and Equipment (see previous discussion in paragraph B8).

B89. The Board considers that an "economic criterion" is the best criterion to give information which is useful to users in assessing future cash flows to be generated by the enterprise as a whole. In estimating the time value of money and the risks specific to an asset in determining whether the asset is impaired, factors, such as the probability or permanence of the impairment loss, are subsumed in the measurement.

B90. The majority of commentators on E55, Impairment of Assets, supported the Board's view that an impairment loss should be recognised based on an "economic criterion".

Scanned with OKEN Scanner

Revalued Assets: Recognition of an Impairment Loss in the Income Statement versus Directly in Equity

B91. IAS 36 requires that an impairment loss on a revalued asset should be recognised as an expense in the income statement immediately, except that it should be recognised directly in equity to the extent that it reverses a previous revaluation on the same asset.

B92. Some argue that, when there is a clear reduction in the service potential (example: physical damage) of a revalued asset, the impairment loss should be recognised in the income statement.

B93. Others argue that an impairment loss should always be recognised as an expense in the income statement. The logic of this argument is that an impairment loss arises only where there is a reduction in the estimated future cash flows that form part of the business's operating activities. Indeed, according to IAS 16, Property, Plant and Equipment, whether or not an asset is revalued, the depreciation charge is always recognised in the income statement. Supporters of this view question why the treatment of an impairment loss on a revalued asset should be different to depreciation.

B94. The Board believes that it is difficult to identify whether an impairment loss is a downward revaluation or a reduction in service potential. Therefore, the Board decided to retain the treatment used in IAS 16 and to treat an impairment loss of a revalued asset as a revaluation decrease (and similarly, a reversal of an impairment loss as a subsequent revaluation increase).

Scanned with OKEN Scanner

B95. For a revalued asset, the distinction between an "impairment loss" ("reversal of an impairment loss") and another "revaluation decrease" ("revaluation increase") is important for disclosure purposes. If an impairment loss that is material to the enterprise as a whole has been recognised or reversed, more information on how this impairment loss is measured is required by IAS 36 than for the recognition of a revaluation in accordance with IAS 16.

B96. The Board has recently undertaken a project to deal with the issues related to reporting financial performance. Among other things, this project will consider which items should be recognised in the income statement and which items, if any, should be recognised either directly in equity or in a second statement of financial performance.

Cash-Generating Units (IAS 36: paragraphs 64-93)

B97. Some support the principle of determining recoverable amount on an individual asset basis only. This view was expressed by a few commentators on E55, Impairment of Assets. They argue that:

(a) it will be difficult to identify cash-generating units at a level other than the business as a whole and, therefore, impairment losses will never be recognised for individual assets; and

(b) it should be possible to recognise an impairment loss, regardless of whether an asset generates cash inflows that

Scanned with OKEN Scanner

are independent from those of other assets or groups of assets. Commentators quote examples of assets that have become under-utilised or obsolete but that are still in use.

B98. The Board acknowledges that identifying the lowest level of independent cash inflows for a group of assets will involve judgement. However, the Board believes that the concept of cash-generating units is a matter of fact: assets work together to generate cash flows.

B99. In response to requests from commentators on E55 and from field test participants, IAS 36 includes additional guidance and examples for identifying cash-generating units and for determining the carrying amount of cash-generating units. IAS 36 emphasises that cash-generating units should be identified for the lowest level of aggregation of assets possible.

Adjustment to the Carrying Amount of a Cash-Generating Unit by the Excess of the Net Selling Price of Individual Assets over their Carrying Amount

B100. Some argue that, in determining the carrying amount of a cash-generating unit, the carrying amount of an individual asset within that unit should be increased notionally up to its net selling price if its net selling price is higher than its carrying amount. When a cash-generating unit comprises goodwill and other assets, this requirement would ensure that an impairment loss for goodwill is not overlooked if an asset with an obvious net selling price is carried in the financial statements at an amount much less than its market value.

Scanned with OKEN Scanner

B101. The Board rejected this proposal because an impairment loss should be considered for a cash-generating unit as a whole and, consequently, individual assets within a cash-generating unit should not be considered separately.

Impairment Loss Related to Unrecognised Internally Generated Goodwill

B102. A national standard setter has recently proposed that if an acquired business is merged with an existing business such that a cash-generating unit contains both purchased and (unrecognised) internally generated goodwill:

(a) the value of the internally generated goodwill of the existing business at the date of merging should be estimated and notionally added to the carrying amount of the cash-generating unit for the purpose of estimating an impairment loss for the cash-generating unit;

(b) any impairment loss arising on merging the business should be allocated solely to the purchased goodwill within the newly acquired business;

(c) subsequent impairment losses should be allocated pro-rata between the goodwill of the acquired business and that (notional) of the existing business;

(d) the impairment loss allocated to the existing business should be allocated first to the (notional) internally generated goodwill; and

(e) only impairment losses apportioned to purchased goodwill (and, if necessary, to any intangible or

Scanned with OKEN Scanner

tangible assets) should be recognised in the income statement.

B103. The purpose of this proposal is to ensure that, for a merged cash-generating unit, an impairment loss on purchased goodwill is not missed. This risk arises because, when businesses are merged, it is likely that recoverable amount can be estimated only for the merged cash-generating unit (including the amounts to be recovered from internally generated goodwill) and compared with the carrying amount of the unit that only includes purchased goodwill.

Example

Company A purchases company B for 1,500. At the time of acquisition, the fair value of A and B's identifiable assets less identifiable liabilities are 2,000 and 1,000 respectively. Goodwill of 500 is recognised on the acquisition of B and the unrecognised internally generated goodwill for A is estimated to be 1,000.

At acquisition	Net assets	Goodwill	Total
Company A	2,000	1,000 (unrecognised)	3,000
Company B	1,000	500 (recognised)	1,500
Total	3,000	1,500	4,500

After the acquisition, A and B's activities are merged and cannot be distinguished any longer. For the purpose of the example, it is assumed that 5 years later net assets have not changed and the recoverable amount of the merged business (A plus B) is 4,200.

Scanned with OKEN Scanner

Amortisation of goodwill is also ignored to keep this example simple.

The proposal in paragraph B102 (rejected by the Board) would require that a notional impairment loss of 300 (4,200 less 4,500) be allocated between A's unrecognised internally generated goodwill and B's purchased goodwill. An impairment loss of 100 would be recognised for the goodwill attributable to B:

At Year 5	*Net assets*	*Goodwill*	*Impairment loss*	*Net goodwill*	*Total*
Company A	*2,000*	*1,000 (unrecognised)*	*(200) (unrecognised)*	*800 (unrecognised)*	*2,800*
Company B	*1,000*	*500 (recognised)*	*(100) (recognised)*	*400 (recognised)*	*1,400*
Total	*3,000*	*1,500*	*(300)*	*1,200*	*4,200*

B104. The Board agrees with the theory behind the proposal in paragraph B102 because it believes that, if it were possible, an impairment loss should exclude as far as possible any items related to internally generated goodwill (refer to paragraphs B55-B57). However, the Board believes that it would be costly and difficult, if not impossible, to distinguish items related to internally generated goodwill, especially if businesses are merged. The Board acknowledges that it is possible that internally generated goodwill may be included in the estimate of an asset's recoverable amount and that this may give rise to a potential overstatement or understatement of the asset's carrying amount. The Board believes that the requirements in IAS 36 represent an acceptable compromise between theory and practice, and that they provide reasonable information for users at an acceptable cost.

Scanned with OKEN Scanner

Allocation of an Impairment Loss between the Assets of a Cash-Generating Unit

B105. IAS 36 includes requirements for the allocation of an impairment loss for a cash-generating unit that differ from the proposals in E55, Impairment of Assets. In particular, E55 proposed that, an impairment loss should be allocated:

(a) first, to goodwill;

(b) secondly, to intangible assets for which no active market exists;

(c) thirdly, to assets whose net selling price is less than their carrying amount; and

(d) then, to the other assets of the unit on a pro-rata basis based on the carrying amount of each asset in the unit.

B106. The underlying reasons for making this proposal were that:

(a) an impairment loss for a cash-generating unit should be allocated, in priority, to assets with the most subjective values. Goodwill and intangible assets for which there is no active market were considered to be in that category. Intangible assets for which there is no active market were considered to be similar to goodwill (the Board was thinking of brand names, publishing titles etc.); and

(b) if the net selling price of an asset is less than its carrying amount, this was considered a reasonable basis for

Scanned with OKEN Scanner

allocating part of the impairment loss to that asset rather than to other assets.

B107. Many commentators on E55 objected to the proposal on the grounds that:

(a) not all intangible assets for which no active market exists are similar to goodwill (for example, licences and franchise rights). They disagree that the value of intangible assets is always more subjective than the value of tangible assets (for example, specialised plant and equipment); and

(b) the concept of cash-generating units implies a global approach for the assets of the units and not an asset-by-asset approach.

In response to these comments, the Board decided to withdraw E55's proposal for the allocation of an impairment loss to intangible assets and assets whose net selling price is less than their carrying amount.

B108. The Board rejected a proposal that an impairment loss for a cash-generating unit should be allocated first to any obviously impaired asset. The Board believes that if the recoverable amount of an obviously impaired asset can be determined for the individual asset, there is no need to estimate the recoverable amount of the asset's cash-generating unit. If the recoverable amount of an individual asset cannot be determined, it cannot be said that the asset is obviously impaired because an impairment loss for a cash-generating unit relates to all of the assets of that unit.

Scanned with OKEN Scanner

Reversals of an Impairment Loss (IAS 36: paragraphs 94-112)

B109. IAS 36 requires that an impairment loss should be reversed if, and only if, there has been a change in the estimates used to determine an asset's recoverable amount since the last impairment loss was recognised. This principle is consistent with the requirements included in both IAS 9, Research and Development Costs, and former IAS 16, Property, Plant and Equipment (see previous discussion in paragraphs B5-B12).

B110. Opponents of reversals of impairment losses argue that:

(a) reversals of impairment losses are contrary to the historical cost accounting system. When the carrying amount is reduced, recoverable amount becomes the new cost basis for an asset. Consequently, reversing an impairment loss is no different from revaluing an asset upward. Indeed, in many cases, recoverable amount is similar to the measurement basis used for the revaluation of an asset. Hence, reversals of impairment losses should be either prohibited or recognised directly in equity as revaluation;

(b) reversals of impairment losses introduce volatility in reported earnings. Periodic, short-term income measurements should not be affected by unrealised changes in the measurement of a long-lived asset;

(c) the result of reversals of impairment losses would not be useful to users of financial statements since the

Scanned with OKEN Scanner

amount of a reversal under IAS 36 is limited to an amount that does not increase the carrying amount of an asset above its depreciated historical cost. Neither the amount reversed nor the revised carrying amount have any information content;

(d) in many cases, reversals of impairment losses will result in the implicit recognition of internally generated goodwill;

(e) reversals of impairment losses open the door to abuse and income "smoothing" in practice; and

(f) follow up to verify whether an impairment loss needs to be reversed is costly.

B111. The Board's reasons for requiring reversals of impairment losses are the following:

(a) it is consistent with the IASC Framework and the view that future economic benefits that were not previously expected to flow from an asset have been re-assessed as probable;

(b) a reversal of an impairment loss is not a revaluation and is consistent with the historical cost accounting system as long as the reversal does not result in the carrying amount of an asset exceeding its original cost less amortisation/depreciation, had the impairment loss not been recognised. Accordingly, the reversal of an impairment loss should be recognised in the income statement and any amount in excess of the

Scanned with OKEN Scanner

depreciated historical cost should be accounted for as a revaluation;

(c) impairment losses are recognised and measured based on estimates. Any change in the measurement of an impairment loss is similar to a change in estimate. IAS 8, Net Profit or Loss for the Period, Fundamental Errors and Changes in Accounting Policies, requires that a change in accounting estimate should be included in the determination of the net profit or loss in (a) the period of the change, if the change affects the period only, or (b) the period of the change and future periods, if the change affects both;

(d) reversals of impairment losses provide users with a more useful indication of the potential for future benefits of an asset or group of assets; and

(e) results of operations will be more fairly stated in the current period and in future periods because depreciation or amortisation will not reflect a previous impairment loss that is no longer relevant. Prohibition of reversals of impairment losses may lead to abuses such as recording a significant loss one year with the resulting lower amortisation/depreciation charge and higher profits in subsequent years.

B112. The majority of commentators on E55, Impairment of Assets, supported the Board's proposals for reversals of impairment losses.

B113. IAS 36 does not permit an enterprise to recognise a reversal of an impairment loss just because of the unwinding of the

Scanned with OKEN Scanner

discount. The Board supports this requirement for practical reasons only. Otherwise, if an impairment loss is recognised and recoverable amount is based on value in use, a reversal of the impairment loss would be recognised in each subsequent year for the unwinding of the discount. This is because, in most cases, the pattern of depreciation of an asset is different from the pattern of value in use. The Board believes that, when there is no change in the assumptions used to estimate recoverable amount, the benefits from recognising the unwinding of the discount each year after an impairment loss has been recognised do not justify the costs involved. However, if a reversal is recognised because assumptions have changed, the discount unwinding effect is included in the amount of the reversal recognised.

Reversals of an Impairment Loss for Goodwill (IAS 36: paragraphs 109-112)

B114. IAS 22, Business Combinations, prohibits any reversal of an impairment loss for goodwill recognised in prior periods (as stated earlier in this appendix, IAS 22 is currently under revision – see previous discussion in paragraphs B5-B12). In most cases, IAS 36 leads to the same conclusion except that it requires an enterprise to recognise a reversal of an impairment loss on goodwill if, and only if:

(a) the impairment loss was caused by a specific external event of an exceptional nature that is not expected to recur; and

(b) subsequent external events have occurred that reverse the effect of that event.

Scanned with OKEN Scanner

B115. Some argue that reversals of impairment losses for goodwill should be prohibited outright because they result in the recognition of internally generated goodwill. Commentators on E55, Impairment of Assets, were divided between those who supported an outright prohibition of reversals of impairment losses for goodwill and those who felt that E55's proposals were too restrictive and did not reflect economic reality.

B116. The Board agrees that, in most cases, it is not possible to distinguish an enhancement of the recoverable amount of goodwill from an enhancement of internally generated goodwill. As a result, the Board decided that impairment losses for goodwill should almost never be reversed. However, the Board believes that there are very rare cases where it is clear that none of the increase in the estimated recoverable amount of goodwill stems from an enhancement of the internally generated goodwill. The Board believes that, in such cases, the general requirements for reversals of impairment losses should apply.

B117. E55 proposed restricting reversals of an impairment loss for an intangible asset for which no active market exists in the same way as for goodwill. As explained in paragraph B107, commentators on E55 disagreed that a distinction should be made between intangible assets and assets other than goodwill. In response to those comments, the Board decided to withdraw the proposal.

Scanned with OKEN Scanner

Disclosures (IAS 36: paragraphs 113-119)

B118. IAS 36 reflects the proposals in E55, Impairment of Assets, supported by the majority of commentators on E55, that information on the amounts of impairment losses recognised or reversed during the period should be disclosed by class of assets (see paragraphs 113-115 of IAS 36). IAS 36 also requires an enterprise that applies IAS 14, Segment Reporting, to disclose the amounts of impairment losses recognised or reversed during the period by reportable segment based on the enterprise's primary format (see paragraph 116 of IAS 36).

B119. E55 proposed that certain information be disclosed if "significant" impairment losses had been recognised or reversed during the period. Many commentators on E55 rejected E55's proposals arguing that the information is likely to be too sensitive, not practical and onerous to aggregate. After consideration of the comments received, the Board decided that IAS 36 should require disclosure of certain information for an impairment loss recognised (reversed) for an individual asset or a cash-generating unit during the period if the impairment loss (reversal) is "material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole" (see paragraph 117 of IAS 36). This is consistent with the requirement of IAS 8, Net Profit or Loss for the Period, Fundamental Errors and Changes in Accounting Policies, to disclose certain information when items of income and expenses are of such size, nature or incidence that disclosure of this information is relevant to explain the performance of the enterprise for the period.

Scanned with OKEN Scanner

B120. In addition, the Board decided that IAS 36 should require that, when impairment losses recognised (reversed) are material in aggregate to the financial statements of the reporting enterprise as a whole, an enterprise should disclose briefly the main classes of assets to which these impairment losses recognised (reversed) relate and the main events and circumstances that led to their recognition (reversal) (see paragraph 118 of IAS 36).

B121. The Board believes that the level of aggregation for reporting information is high enough so that:

(a) the benefits of providing the information will exceed the costs. Users will be able to understand broadly what events trigger the recognition or the reversal of impairment losses and some of the assumptions used to estimate an impairment loss (reversal) that is material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole; and

(b) the information provided is less likely to cause competitive harm. In addition, if an impairment loss recognised (reversed) is material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole, a listed enterprise would face pressure from the market place to give information on the impairment loss recognised (reversed) anyway.

B122. To discourage over-optimistic (pessimistic) projections of future cash flows in determining value in use, E55 proposed that:

(a) if value in use was determined during the period (whether or not an impairment loss was recognised or reversed), an enterprise should disclose:

Scanned with OKEN Scanner

(i) the period over which management had projected short-term future cash flows and the justification for using this period, if this period was more than five years (i.e., if future cash flows had been based on financial budgets/forecasts for a period of more than five years);

(ii) the rate used to extrapolate management's short-term projections and the justification for using this rate, if this rate was increasing or exceeded the long-term average growth rate for the products, industries, and country or countries in which the enterprise operates or for the market to which the asset (cash-generating unit) is dedicated; and

(iii) the fact that an asset's (cash-generating unit's) value in use significantly exceeded its net selling price or its carrying amount (if this was the case); and

(b) if, in determining value in use in previous periods, the use of actual cash flows instead of estimates would have required the recognition (reversal) of an impairment loss in those periods, an enterprise should disclose:

(i) the amount of the impairment loss that would have been recognised (reversed) if actual cash flows had been used in the estimate of value in use in prior years instead of estimates;

(ii) the amount of any impairment loss recognised (reversed) for the asset during the current period; and

Scanned with OKEN Scanner

(iii) the nature of the changes in assumptions that explained why the amounts disclosed in accordance with (i) and (ii) above differed (if this was the case).

B123. A large majority of commentators on E55 rejected the proposed disclosures detailed in the previous paragraph. They argued that these disclosures:

(a) would not be useful because auditors will already have assessed whether the assumptions are reasonable;

(b) could create competitive harm;

(c) would not be practical and would be onerous to aggregate;

(d) could be misleading and misunderstood. Commentators argued that unnecessary questions could be raised about the credibility of the financial statements and that the information provided could create lawsuits against management and auditors on the accuracy of cash flow estimates;

(e) implied that the IASC did not consider value in use a relevant and reliable measure of recoverable amount; and

(f) were generally not required for other assets where adjustments are made to their carrying amount in a similar way as for impairment losses (e.g., inventories and trade receivables).

Scanned with OKEN Scanner

After consideration of the comments received, the Board decided to withdraw the proposed disclosures.

B124. The Board re-considered the minimum information that an enterprise should disclose to enable users to understand how the current and future performance of the enterprise is, or will be, affected, when an impairment loss that is material to the financial statements of the reporting enterprise as a whole is recognised (reversed). This information is reflected in paragraph 117 of IAS 36. Items (d), (f) and (g) of paragraph 117 of IAS 36 were not proposed under E55.

Scanned with OKEN Scanner

Bibliografie

1. Colasse B. (coordonator) – *Encyclopédie de comptabilité, contrôle de gestion et audit*, Editura Economica, Paris, 2000.

2. Consiliul Comunității Europene – *Directiva a IV-a privind Situațiile financiare anuale ale societăților*, 1978.

3. Dușescu A. – *Ghid pentru înțelegerea și aplicarea Standardelor Internaționale de Contabilitate*, Editura CECCAR, București, 2001.

4. Feleagă N. – *Politici și opțiuni contabile*, Editura Economică, București, 2002.

5. *Guide du responsable comptable et financier*, Editura Lamy, 1998.

6. IASB – *Standardele Internaționale de Contabilitate 2002*, traducere din limba engleză, Editura Economică, București, 2003.

7. Ministerul Finanțelor Publice – *Ghid practic de aplicare a Standardelor Internaționale de Contabilitate*, Editura Economică, București, 2001.

8. Ministerul Finanțelor Publice – *Ordinul nr. 94/2001* pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate.

9. Ministerul Finanțelor Publice – *Ordinul nr. 306/2002* pentru aprobarea Reglementărilor contabile simplificate, armonizate cu directivele europene.

Scanned with OKEN Scanner

10. Ministerul Finanțelor Publice – *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată la 26.08.2002.

11. Ministerul Finanțelor Publice – *Legea societăților comerciale nr. 31/1990*, republicată.

12. Nobes C., Parker R. – *Comparative international accounting*, Prentice Hall Europe, 1998.

13. Ristea M. – *Metode și politici contabile de întreprindere*, Editura Tribuna Economică, București, 2000.

14. Ristea M. – *Normalizarea contabilității – bază și alternativ*, Editura Tribuna Economică, București, 2002.

15. Ristea M. – *Opțiuni și metode contabile de întreprindere*, Editura Tribuna Economică, București, 2001.

16. Ristea M., Dumitru C. G. – *Contabilitate financiară*, Editura Mărgăritar, București, 2003.

17. Smith J., Keith R. – *Accounting principles*, McGraw-Hill, 1986.

18. www.contab-audit.ro

19. www.iasc.org.uk

20. www.asb.org.uk

21. www.europa.eu.int

22. www.pwc.com

Scanned with OKEN Scanner